

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA

Souhrnná závěrečná evaluace OP PPR

Finální verze

Říjen 2024

Zadavatel
Hlavní město Praha
Mariánské nám. 2/2
110 15 Praha 1

Zpracovatel
Ernst & Young, s.r.o.
Na Florenci 2116/15
110 00 Praha 1 –
Nové Město

Obsah

Manažerské shrnutí	1
Executive summary	7
1. Kontext a cíle evaluace	14
1.1. Úvod a shrnutí Zakázky	14
1.2. Členové realizačního týmu a zapojení experti	15
1.3. Použitá metodologie a provedená šetření	19
1.4. Struktura závěrečné zprávy	21
1.5. Definice stavů	21
2. Kontext implementace OP PPR	24
2.1. Nastavení OP PPR	24
2.2. Revize programu	28
3. Vyhodnocení na úrovni PO a SC	32
3.1. PO1: Posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací	32
3.2. PO2: Udržitelná mobilita a energetické úspory	47
3.3. PO3: Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě	64
3.4. PO4: Vzdělání a vzdělanost a podpora zaměstnanosti	81
3.5. PO5: Technická pomoc	99
4. Celkové nastavení specifických cílů a OP PPR (EÚ1)	104
4.1. Plnění cílů OP PPR (EO1.1)	104
4.2. Efektivita využívání zdrojů (EO1.2)	106
4.3. Komplementární a synergické vazby mezi ESF a EFRR v rámci OP PPR (EO1.3)	109
4.4. Aktivita s nejnižším zájmem potenciálních žadatelů (EO1.4)	111
4.5. Pokrytí hlavního města Prahy (počtem i finančně) žádostmi a realizovanými projekty s ohledem na realizaci v MČ (EO1.5)	115
5. Plnění finančních a věcných cílů (EÚ2)	118
5.1. Čerpání alokace v OP PPR (EO2.1)	118
5.2. Do jaké míry byly naplněny věcné cíle OP PPR (EO2.2)	119
6. Efekty specifických cílů a OP a ověření teorie změny (EÚ3)	123
6.1. Efekty realizace projektů podpořených z OP PPR (EO3.1)	123
6.2. Nezamýšlené pozitivní a negativní efekty OP (EO3.2)	130
6.3. Klíčové faktory úspěšných projektů realizovaných z OP PPR (EO3.3)	131
7. Případové studie vybraných projektů (EÚ4)	135
8. Příspěvek programu ke strategiím a k jednotlivým tematickým cílům EU (EÚ5)	142
8.1. Příspěvek realizace OP k realizaci strategie EVROPA 2020 (EO5.1)	144
8.2. Příspěvek realizace OP ke strategii ITI (EO5.2)	147

8.3. Příspěvek realizace OP k realizaci Národní RIS3 strategie pro období 2014–2020 (EO5.3) ..	149
8.4. Příspěvek realizace OP k realizaci dalších národních a regionálních strategií vytyčených v programovém dokumentu (EO5.4)	151
8.5. Příspěvek realizace OP k realizaci některých dalších národních a regionálních strategií, které nebyly reflektovány v programovém dokumentu (EO5.5)	155
8.6. Příspěvek realizace OP k tematickým cílům EU (konkrétně TC 1, 4, 8, 9 a 10) (EO5.6).....	155
8.7. Respektování horizontálních principů – rovné příležitosti a nediskriminace a udržitelný rozvoj (EO5.7).....	157
8.8. Komplementární vazby s dalšími programy (EO5.8).....	158
9. Udržitelnost efektů projektů (EÚ6)	159
10. Hlavní závěry a doporučení.....	165
11. Přílohy.....	169
11.1. PowerBI.....	169
11.2. Případové studie	169
11.3. Scénáře rozhovorů, fokusních skupin a expertních panelů	169
11.4. Otázky dotazníkového šetření	169
11.5. Seznamy grafů, obrázků, tabulek a zkratk.....	170
11.6. Použitá literatura a zdroje	177

Manažerské shrnutí

Hlavním cílem Operačního programu Praha – pól růstu ČR (OP PPR) pro programové období 2014 – 2020 bylo zajistit v Praze efektivní realizaci investic, které povedou ke zvýšení konkurenceschopnosti Prahy jako rozvojového pólu České republiky a k zajištění kvalitního života jejích obyvatel. Podpora z Evropských sociálních a investičních fondů (ESIF) měla také přispět k naplnění role Prahy jako hlavního inovačního centra republiky.

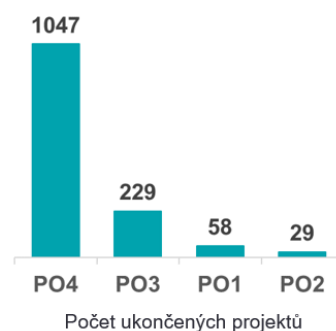
Tento cíl se i vzhledem k relativně nízké alokaci finančních prostředků podařilo naplnit jen částečně. Výše alokace pro OP PPR (0,20 mld. EUR, resp. 5,539 mld. Kč) tvořila přibližně 1 % celkového rozpočtu operačních programů, které byly v České republice financovány prostřednictvím ESIF. K zacílení prostředků na potřeby Prahy došlo například díky využití inovativních řešení v projektech inteligentních budov. Podařilo se také pilotovat nové přístupy v sociální oblasti či ve vzdělávání. Celkový dopad operačního programu byl však spíše menší, pomohl více jednotlivým příjemcům podpory či rozvoji konkrétních lokalit v Praze než městu jako celku. Tento výsledek je však vzhledem k nízké alokaci nepřekvapivý.

S ohledem na relativně omezenou alokaci finančních prostředků pro region hlavního města Prahy (HMP) byl uplatněn princip koncentrace podpory do 5 tematických cílů (TC). Na tyto cíle byly navázány 4 prioritní osy (PO), které reflektovaly hlavní problémy a z nich vyplývající rozvojové potřeby Prahy. Kromě 4 PO byla v OP PPR definována také pátá, obslužná PO, která se zaměřovala na technickou pomoc. Podpora směřovala do oblasti výzkumu, vývoje a inovací (VaVal) (PO1), do rozvoje udržitelné mobility a energetických úspor (PO2), sociální oblasti (PO3) a vzdělávání (PO4).

OP PPR je multifondovým programem, který čerpal prostředky ze 2 fondů. Jedním z nich je Evropský sociální fond (ESF) zaměřený na zlepšování příležitostí k zaměstnání a vzdělávání a pomoc fyzicky, mentálně nebo sociálně znevýhodněným lidem. Druhým je Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR), jehož cílem je zmírnit hospodářské a sociální rozdíly jednotlivých oblastí investicemi do výroby, dopravy, vzdělávání, budování sociálních a zdravotních středisek, do výzkumu a vývoje (VaV) a do oblasti životního prostředí.

Nejvíce podpořených projektů spadá do PO4 Vzdělání a vzdělanost a podpora zaměstnanosti (na tyto projekty připadá 37 % celkových zdrojů), v celém programu tak převažují intervence, které spadají do vzdělávání. S velkým odstupem následují intervence v oblasti sociální práce a sociálních služeb.

**1 595 projektů
v hodnotě
10,20 mld. Kč
(příspěvek Unie
činil 5,10 mld. Kč)**

Jak ukazují výsledky této evaluace, prostřednictvím fondů EU se dařilo v Praze podporovat především projekty ve vzdělávání, včetně podpory integrace žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ). Díky OP PPR došlo také k rozvoji sítě dětských skupin. V sociální oblasti byly pilotovány projekty komunitních center a sociálního bydlení. Úspěchem v prioritní ose 2 byla pilotáž projektů inteligentních budov a zvýšení energetické účinnosti pražské hromadné dopravy. V oblasti výzkumu, vývoje a inovací došlo k rozvoji několika inkubátorů, realizaci

Proof of Concept projektů a otestování Finančních nástrojů, které pomohly malým a středním podnikům vyrovnat se s dopady pandemie na jejich činnost.

V rámci programu bylo nejvíce projektů realizováno v oblasti vzdělávání, směřoval sem také největší objem finančních prostředků. OP PPR umožnil modernizaci vybavení škol, vytváření sítě dětských skupin a rozvoj proinkluzivního vzdělávání, především v oblasti začleňování dětí s odlišným mateřským jazykem. Vzhledem k nízké alokaci programu však nebyly potřeby ve vzdělávání ani zdaleka naplněny, školy a školská zařízení nadále potřebují zajistit adekvátní vybavení pro rozvoj žáků a navýšit a zkvalitnit kapacity.

V sociální oblasti byl OP PPR přínosem především v rozvoji komunitních center, zvyšování a zkvalitňování kapacit sociálních služeb a realizace nových inovativních aktivit a přístupů, například v sociálním bydlení. Velkým tématem po skončení projektů financovaných z OP PPR je udržitelnost nastartovaných aktivit. Problematická je zejména udržitelnost sociálních podniků, ale i dalších projektů zaměřených na nehmotné cíle¹, jako je podpora komunit nebo sociální služby, z důvodu chybějícího návazného financování.

V podporované oblasti udržitelné mobility a energetických úspor proběhla úspěšná pilotáž projektů inteligentních budov a zvýšení energetické účinnosti pražské hromadné dopravy. Z prostředků OP PPR zahájila Praha nákup nízkoemisních autobusů, došlo také k výměně části osvětlení v pražském metru za úspornější LED variantu. Za neúspěch se dá považovat podpora výstavby Park and Ride (P+R) kapacit. O projekty byl velmi malý zájem, a to z důvodu nejasné koncepce výstavby těchto parkovišť na území Prahy, ale také složitých majetkoprávních vztahů, které výstavbu v jednotlivých případech komplikovaly.

V oblasti podpory výzkumu, vývoje a inovací (VaVal) pomohl OP PPR rozvíjet mezisektorové spolupráce, navýšil se počet inkubátorů na území Prahy a došlo k realizaci Proof of Concept projektů. Stále se spíše nedaří rozvíjet spolupráci soukromého a akademického sektoru, chybí důraz na komercializaci a marketing výstupů VaVal. Pro rozvoj oblasti byly prostředky z OP PPR spíše méně významné, příjemci využívají ve větší míře jiných typů podpor, včetně zahraničních.

Doporučení, která vyplývají z této Evaluace, jsou vztahena k hlavním cílům, ke kterým měla implementace fondů EU v Praze směřovat. Níže uvedené závěry a na ně navazující doporučení jsou komplexně provázány, a přestože vychází ze zkušenosti s implementací OP PPR, jejich řešení často spočívá v systematické změně na úrovni hlavního města Prahy, potažmo České republiky. I zdánlivě nesouvisející problémy často spočívají v nedostatečné kvalitě veřejné správy či strategického plánování a na něj navázané využití dostupných finančních prostředků.

¹ V Evaluaci jsou dále využívány pojmy neinvestiční nebo měkké cíle (příp. aktivity, projekty), tyto pojmy lze volně zaměňovat. Jedná se o aktivity, u kterých dochází převážně k investicím do lidského potenciálu a výstup nemá hmotný charakter.

V následující části se v rámci doporučení detailněji zaměřujeme na následující závěry:

1

S ohledem na snižující se alokaci finančních prostředků, které Praha může pravděpodobně obdržet v programovém období 2028+, je zapotřebí přistoupit k tematické koncentraci.

Vzhledem k vývoji prostředků určených na strukturální fondy (a teoretickou možnost přistoupení nových členských zemí) se pro budoucí programové období dá očekávat, že alokace pro Českou republiku klesne.

Doporučujeme proto přistoupit k tzv. tematické koncentraci, tj. výběru několika málo témat, která budou v programovém období 2028+ podporována. To umožní využít alokaci účelně na oblasti, které jsou buď strategické, nebo obtížně podporovatelné z běžných veřejných rozpočtů. Z evaluace vyplývá, že podporovanými tématy by mohly být doprava (tramvajové a trolejbusové tratě), vzdělávání (OMJ a vybavenost škol a kapacity), klima (zeleň a energetické úspory), případně marketing vědy. Konkrétní témata je třeba vydefinovat v souladu se strategickým směřováním Prahy.

Je třeba důsledně stanovit dlouhodobé priority Prahy pro klíčové oblasti a rozhodnout o zdrojích jejich financování.

Praha disponuje mnoha obecnými i tematickými strategickými materiály, na které je financování z fondů EU formálně navázáno. **V praxi však k řízené implementaci strategií prostřednictvím projektů příliš nedochází.** To má důsledek v nahodile podporovaných aktivitách, které sice mají dopady na konkrétní organizaci či cílovou skupinu, ale ke strategickému posunu v dané oblasti nedochází.

Do budoucna doporučujeme i v souvislosti s tematickou koncentrací lépe definovat strategické priority města, které jsou reálně podporovatelné z fondů EU a koncentrace finančních prostředků bude přiměřeně vysoká tak, aby docházelo ke strategickému posunu. Definovat žádoucí konkrétní budoucí stav, ke kterému by se mělo prostřednictvím fondového financování dojít. Program podpory definovat dostatečně obecně tak, aby konkrétní opatření mohla být detailně specifikována v jednotlivých vyhlašovaných výzvách.

2

3

Pokud nebude i vzhledem k výši alokace logické vyjednávat pro období 2028+ vlastní operační program, je nezbytné zajistit pozici Prahy v národních operačních programech.

S ohledem na snižující se alokaci strukturálních fondů reálně může nastat situace, kdy se vyjednávání vlastního programu pro Prahu stane neekonomickým. Situace tedy bude obdobná jako v aktuálním programovém období 2021–2027, kdy příjemci z hlavního města čerpají finanční prostředky v rámci národních operačních programů.

V dalším období proto doporučujeme zajistit pozici Prahy v národních OP (specifické podmínky, velikost). V aktuálním období jsou některé národní programy, např. Operační program Zaměstnanosti (OPZ+), Integrovaný regionální operační program (IROP+), nedostatečně přizpůsobené specifikům Prahy (např. že městské části nemohou nic vlastnit), což snižuje absorpční kapacitu.

V případě vlastního programu pro Prahu je žádoucí zajistit obdobný přístup řídicího orgánu k žadatelům a příjemcům.

Kvalita personálu řídicího orgánu OP PPR byla **hodnocena jako velmi vysoká, příjemci ocenili lidský přístup a velmi individualizovanou péči**. Řídicí orgán byl k příjemcům vstřícný, vždy se snažil pomoci nalézt řešení problémů vzniklých v souvislosti s realizací projektů. To se projevilo i na relativně hladké implementaci programu i v průběhu pandemie COVID-19, kdy díky proaktivitě řídicího orgánu jen naprosté minimum projektů ukončilo realizaci.

4

Doporučujeme maximálně zachovat odborné kapacity pracovníků řídicího orgánu, v případě vlastního programu navíc využít zkušenost pracovníků ze strany žadatele a příjemce, kterou nyní realizují coby účastníci národních operačních programů. Dále dbát na rozvoj odborných kompetencí v jednotlivých oblastech, aby byli pracovníci odbornými partnery příjemce a vypisovali výzvy v souladu se specifiky jednotlivých podporovaných oblastí. Podporujeme možnost více spolupracovat s jednotlivými věcnými útvary na Magistrátu tak, aby podporované aktivity, které vznikly v rámci podpory ze strukturálních fondů, měly zajištěny návazné financování i po ukončení této podpory.

Zvážit možnost financování koncepčních návrhů projektů.

5

Z analýzy vyplývá, že připravenost projektů je pro kvalitní implementaci strategických záměrů naprosto zásadní. Dobře připravené projekty také znamenají lepší čerpání programu. Především velké investiční projekty vyžadují množství podpůrné dokumentace, jejíž příprava je v podstatě samostatným projektem.

Doporučujeme proto zvážit možnost financovat i projektovou přípravu, minimálně u projektů strategického charakteru. Případně vytvořit zásobník záměrů, kde je příprava již provedena a záměr je realizovatelný v relativně krátkém časovém horizontu. Do budoucího programu již nesměřovat podporu nepřipravených, politicky neprůchodných záměrů, které není možné v průběhu

programového období dokončit. Příkladem takového tématu je v OP PPR podpora P+R parkovišť.

Při výběru témat neopomenout i tematické oblasti, které jsou pro Prahu strategicky zásadní.

Podle expertů existují témata, která se pro podporu z programu obdobného rozsahu, jako OP PPR, nehodí (například svým rozsahem a finanční náročností přesahují možnosti alokace programu), nebo jsou natolik komplexní či dynamicky se měnící, že relativně rigidní prostředí fondů nepostihne jejich změny v dostatečném časovém rámci. Jedná se například o podporu VaVal.

Přesto doporučujeme tyto oblasti alespoň drobně podpořit v rámci nového programu, spíše pro „publicitní“ účely tak, aby bylo zřejmé, že je VaVal pro Prahu prioritou. Vzhledem k rozsahu předpokládané alokace **doporučujeme volit jednoduché, atraktivní formy podpory, jako jsou například vouchery.** Taková forma podpory bude i v budoucnu pravděpodobně vhodná pro rozvoj vysoce inovativních podniků. Nejen kvůli zjednodušenému vykazování, ale i rychlosti přidělení takové podpory.

Projekty s potenciálem výrazného multiplikačního efektu doporučujeme podporovat z jiných zdrojů, například z programů TA ČR nebo z komunitárních programů EU. Z dat plyne, že v České republice jsou tyto programy nadále velmi málo využívány, a to i přes úspěšnost programů na celoevropské úrovni. Takové programy mají potenciál působit komplementárně k aktivitám financovaným z národních zdrojů a díky tomu maximalizovat efekt evropských veřejných zdrojů pro další rozvoj České republiky.

6

7

Pokud bude jedním z témat podpora sociálního začleňování, je nezbytné zajistit návazné financování provozu nově vzniklých služeb či kapacit, aby nedocházelo k neefektivnímu vynakládání prostředků.

V sociální oblasti bylo z OP PPR podpořeno mnoho nových aktivit, došlo ke vzniku nových komunitních center, sociálních služeb či sociálních podniků. Po ukončení financování z OP PPR však nebylo zajištěno návazné financování provozu takto vzniklých služeb, proto některé z nich zanikly.

Doporučujeme proto, pokud budou jedním z podporovaných témat sociální začleňování a intervence s ním spojené, zajistit návazné financování provozu, případně i údržby a oprav pořízeného majetku. V sociální oblasti jsou typickým příjemcem neziskové organizace, které si nemohou dovolit financovat provoz služby, která je většinou poskytována bez úhrady. Pokud tedy bude podporován vznik a rozvoj takových aktivit, je nezbytné zajistit (například ve spolupráci se sociálním odborem Prahy či městských částí) financování návazného provozu. Záměr podporovat subjekty činné v oblasti sociálního začleňování doporučujeme důsledně komunikovat uvnitř Magistrátu předem, aby se s nově vzniklými kapacitami počítalo při aktualizaci sítě služeb na území hlavního města.

Vzhledem k očekávané nižší alokaci prostředků v evropských fondech v příštích letech je vhodné smysluplné, životaschopné projekty podporovat formou finančních nástrojů, a to i nad rámec částky alokované ve FN COVID a FN INFIN.

V programu byly nově testovány návratné formy podpory, finanční nástroje (FN), konkrétně ve formě zvýhodněných úvěrů prostřednictvím FN Covid a FN INFIN. Otestování bylo vyhodnoceno jako úspěšné, zájem žadatelů byl vysoký a podporované intervence pomohly řešit cílené problémy. Tedy pomohly jak pražským podnikům v obtížích spojených s omezeními podnikání vzniklými kvůli zavedeným vládním opatřením, tak i inovativním podnikům v rozvoji jejich aktivit.

Projekty s potenciálem návratnosti, či projekty s vysokým multiplikačním efektem proto doporučujeme podporovat prostřednictvím finančních nástrojů, například formou zvýhodněných úvěrů, záruk, ale i formou kapitálových vstupů. Tak bude zajištěna nejen vyšší návratnost prostředků, které je možné opětovně využít, ale také lépe řízena smysluplnost projektů. Z dat plyne, že v České republice jsou tyto programy nadále velmi málo využívány, a to i přes úspěšnost programů na celoevropské úrovni. Tyto programy mohou posílit činnosti financované z národních zdrojů, čímž maximalizují dopad evropských veřejných fondů na další rozvoj v České republice.

Zpracování Závěrečné zprávy vychází z analýzy dat z jednotného monitorovacího systému MS2014+ platných k 31. 12. 2023, kdy ještě nebyly veškeré projekty finálně ukončeny. Výstupy byly vypracovány na základě podkladů zpracovaných s využitím kvantitativních i kvalitativních metod výzkumu.

8

Executive summary

The main goal of the Operational Programme Prague – the Growth Pole of the Czech Republic (OP PPR) for the 2014 – 2020 programming period was to ensure the effective implementation of the investments in Prague that would enhance Prague's competitiveness as a development hub within the Czech Republic and to ensure a high quality of life for its inhabitants. Support from the European Structural and Investment Funds (ESIF) was also intended to contribute to fulfilling Prague's role of the country's primary innovation centre.

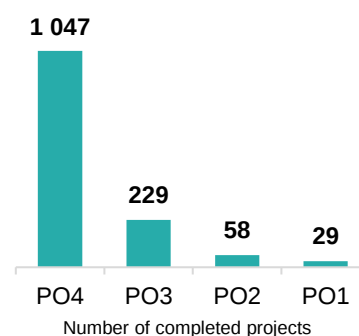
However, this goal was only partially achieved, primarily due to the relatively low allocation of financial resources. The allocation for the OP PPR (EUR 0.20 bil., or CZK 5.539 bil.) constituted approximately 1% of the total budget for operational programs funded through ESIF in the Czech. Funding was directed toward Prague's needs, for example, through the use of innovative solutions in smart building projects. It also enabled piloting new approaches in the social sector and in education. Nonetheless, the overall impact of the operational program was rather limited; benefiting individual recipients of support or the development of specific areas in Prague more than the city as a whole. Considering the low allocation, this outcome is not surprising

Given the relatively limited allocation of financial resources, the principle of concentrating support into 5 thematic objectives was applied. These objectives were linked to 4 priority axes (PA) that reflected the main issues and the resulting development needs of Prague. In addition to the 4 PA, a fifth, supporting PA focused on technical assistance, was also defined in the OP PPR. Support was directed towards research, development, and innovation (PA1), the development of sustainable mobility and energy savings (PA2), the social sector (PA3), and education (PA4).

OP PPR is a multi-fund program that drew resources from 2 funds. One of these was the European Social Fund (ESF), which focused on improving employment and education opportunities for people who are physically, mentally, or socially disadvantaged. The second was the European Regional Development Fund (ERDF), which aimed at mitigating economic and social differences in various areas by investing in production, transportation, education, the construction of social and health centres, research and development, and the environmental initiatives.

The majority of supported projects fell under PA4 Education and Skills and Employment Support (these projects accounted for 37% of total funding), indicating a predominance of interventions related to education in the operational programme. Following at a significant distance are interventions in the field of social work and social services.

**1 595 projects
valued at CZK
10.2 bil.
(contribution of
the EU was CZK)**

As the results of this evaluation show, EU funds were primarily successful in supporting education projects in Prague, including support for the integration of students with different native languages. Thanks to OP PPR, a network of childcare groups was also developed. In the social sector, pilot projects for community centres and social housing were implemented. A notable success in PA2 was the piloting of smart buildings projects and the enhancement of energy efficiency in Prague's public transport. In the area of research,

development, and innovation, several incubators were established, Proof of Concept projects were implemented, and Financial Instruments were tested to help small and medium-sized enterprises cope with the impacts of the pandemic on their activities.

Within the program, most projects were implemented in the field of education, which also received the largest share of financial resources. OP PPR enabled modernization of school equipment, the creation of a network of childcare groups, and the development of inclusive education, particularly for integrating children with different native languages. However, due to the low allocation of the program, the educational needs have not been met nearly to the extent required; schools and educational facilities continue to need adequate resources to support student development and to increase and improve their capacities.

In the social sector, OP PPR contributed mainly to the development of community centres, enhancing and improving the capacities of social services, and implementing new innovative activities and approaches, for example, in social housing. A significant concern following the completion of projects funded by OP PPR is the sustainability of the initiated activities. Sustainability is particularly problematic for social enterprise as well as other projects focused on intangible goals, such as community support or social services, due to the lack of subsequent funding.

In the area of sustainable mobility and energy savings, successful pilot projects for smart buildings and enhancement of energy efficiency in Prague's public transport were carried out. With funds from OP PPR, Prague purchased low-emission buses, and replaced some of the lighting in the Prague metro with a more economical LED variant. The support for the construction of P+R capacities can be considered a failure. There was little interest in the projects due to unclear concepts of constructing these facilities in the area of Prague, as well as complex property rights relationships, which complicated construction in individual cases.

In the area of support for research, development, and innovation (R&D), OP PPR helped develop intersectoral collaborations, increased the number of incubators in Prague, and led to the implementation of Proof-of-Concept projects. However, collaboration between private and academic sectors remains challenging, with insufficient emphasis on the commercialisation and marketing of R&D outputs. For the development of this area, the resources from OP PPR were rather less significant, with recipients utilising other types of support, including international funding.

The recommendations from this evaluation are tied to the main goals which the implementation of EU funds in Prague intended to achieve. The conclusions and subsequent recommendations presented below are intricately linked, and although they arise from the experience with the implementation of OP PPR, their solutions often require systematic changes at the level of the capital city of Prague, or the Czech Republic as a whole. Even seemingly unrelated issues often stem from insufficient quality of public administration or strategic planning, as well as the associated use of available financial resources.

In the following section, the recommendations focus in more detail on the following conclusions:

1

Considering the decreasing allocation of funds that Prague is likely to receive in the 2028+ programming period, a thematic concentration is necessary.

Given the trends in funds allocated to the ESIF (and the theoretical possibility of accession of new Member States), it can be expected that the allocation for the Czech Republic will decrease for the future programming period.

We therefore recommend adopting the so-called thematic concentration, i.e. selecting a limited number of topics to be supported in the 2028+ programming period. This would allow the funds to be used effectively in areas that are either strategic or difficult to support from regular public budgets. The evaluation suggests that the supported topics could include transportation (tram and trolleybus lines), education (children with a different native language, and school facilities and capacities), climate (green spaces and energy savings), and potentially science marketing. The specific topics should be defined in line with Prague's strategic direction.

It is necessary to consistently establish Prague's long-term priorities in key areas and decide on the sources of their funding.

Prague has many general and also thematic strategic documents, to which EU fund financing is formally linked. However, in practice, these strategies are not systematically implemented through projects. As a result, activities are supported in a random manner, which may have an impact on a specific organisation or target group but does not result in a strategic progress in the given area.

Looking ahead, we recommend, in connection with thematic concentration, better defining the city's strategic priorities that can realistically be supported by EU funds, ensuring that the concentration of financial resources is sufficiently high to achieve meaningful strategic shift. The desired future state to be achieved through fund financing must be clearly defined. The support programme should be outlined broadly enough to allow specific measures to be detailed in individual calls for proposals.

2

3

If, considering the level of allocation, negotiating a standalone operational programme for the 2028+ period is no longer logical, it will be essential to secure Prague's position within national operational programmes.

Given the decreasing allocation of structural funds, there may realistically come a point where negotiating a dedicated programme for Prague becomes uneconomical. The situation would then mirror the current 2021–2027 programming period, where recipients from the capital draw financial resources through national operational programmes.

For the next period, we therefore recommend ensuring Prague's position within national OPs (with specific conditions and allocation shares). In the current period, some national programmes (e.g., OPZ+, IROP+) are insufficiently

adapted to Prague's specifics (for instance, that city districts cannot own assets), which reduces the absorption capacity.

In the case of a dedicated program for Prague, it is desirable to ensure a similar approach from the managing authority towards applicants and recipients.

The quality of the staff at the OP PPR managing authority was rated very highly, with recipients praising their personal approach and highly individualised support. The managing authority was accommodating to recipients, always striving to help resolve any issues related to project implementation. This contributed to the relatively smooth implementation of the programme, even during the COVID-19 pandemic, when, thanks to the managing authority managing authority's proactivity, only a minimal number of projects were prematurely terminated.

We recommend preserving the professional capacities of the managing authority staff to the maximum extent, and in the case of a dedicated program, to additionally utilise the experience of staff who participated as applicants and recipients in national operational programmes. Furthermore, it is important to continue developing professional competencies in various areas so that the staff serve as expert partners to recipients and design calls for proposals in accordance with the specifics of each supported area. We also advocate for increased collaboration with individual substantive departments at the City Hall to ensure that activities initiated with the support of structural funds receive follow-up funding after the support concludes.

4

Consider the possibility of financing conceptual project proposals.

5

The analysis shows that project readiness is crucial for the effective implementation of strategic intentions. Well-prepared projects also lead to better program utilisation. In particular, large investment projects require extensive supporting documentation, the preparation of which is essentially a separate project in itself.

Therefore, we recommend considering the possibility of funding project preparation, at least for projects of strategic meaning. Alternatively, a pool of ready-to-implement proposals could be created, where the preparation has already been completed and the projects can be realised within a relatively short timeframe. Future programs should avoid supporting to unprepared, politically unfeasible proposals that cannot be completed within the programming period. An example of such an issue is the support of P+R parking lots in the OP PPR.

When selecting thematic areas, it is important not to overlook areas that are strategically vital for Prague.

According to experts, there are topics that are unsuitable for support from a programme of a similar scope to OP PPR (for example, due to their scale and financial demands exceeding the programme's allocation) or are so complex or dynamically changing that the relatively rigid framework of funds cannot adequately address their changes within in a timely manner. One such example is the support for R&D.

Nevertheless, we recommend providing at least minimal support for these areas within the new programme, primarily for "publicity" purposes, to clearly demonstrate that R&D is a priority for Prague. Given the anticipated allocation, we advise opting for simple, attractive forms of support, such as vouchers. This type of support will likely remain suitable for the development of highly innovative enterprises in the future not only due to simplified reporting but also because of the speed of allocation.

We recommend that projects with significant multiplier potential be supported through other sources, such as TA ČR programmes or EU community programmes. Data indicates that these programs remain very underutilised in the Czech Republic, despite their success at the European level. Such programmes have the potential to complement activities funded by national sources, thereby maximising the impact of European public funds for further development of the Czech Republic.

6

7

If one of the themes is the support of social inclusion, it is essential to secure follow-up funding for the operation of newly created services or capacities to prevent inefficient use of resources.

Many new activities were supported in the social sector through OP PPR, leading to the establishment of new community centres, social services, or social enterprises. However, once the funding from OP PPR ended, there was no follow-up financing for the operation of these newly created services, resulting in the closure of some of them.

We therefore recommend that if social inclusion and related interventions are among the supported themes, follow-up funding for the operation, as well as maintenance and repairs of acquired assets, must be ensured. Non-profit organisations are typical recipients in the social sector, and they cannot afford to finance the operation of services that are primarily provided free of charge. If the creation and development of such activities are to be supported, it is essential to secure funding for ongoing operations (for example, in cooperation with the social department of Prague or the city districts). We also recommend that the intention to support entities involved in social inclusion be clearly communicated within the city hall in advance, so that the newly created capacities are considered during the update of the social services network in the capital city.

Given the expected decrease in funding from ESIF in the coming years, it is advisable to support viable and meaningful projects through financial instruments, even beyond the amount allocated through the FN COVID and FN INFIN.

The programme has tested repayable forms of support, specifically financial instruments in the form of preferential loans through FN COVID and FN INFIN. The testing has been evaluated as successful, with high interest from applicants and interventions that effectively address targeted issues. These interventions thus helped both Prague businesses facing difficulties due to government-imposed restrictions and innovative enterprises in developing their activities.

We therefore recommended supporting projects with the potential for repayment or those with high multiplier effect through financial instruments, such as preferential loans, guarantees, and equity investments. This approach will not only ensure a higher return of funds that can be reinvested but also better manage the viability of projects. Data shows that these programs remain very underutilised in the Czech Republic, despite the success at the European level. These programmes can enhance activities funded by national sources, thereby maximising the impact of European public funds for further development in the Czech Republic.

The preparation of the Final Report is based on the analysis of data from the MS2014+ monitoring system as of 31 December 2023, by which time not all projects had been fully completed. The findings were prepared using materials generated through both quantitative and qualitative research methods.

8

1. část

Úvod

**(Kontext, cíle evaluace,
metodologie)**

1. Kontext a cíle evaluace

Cílem této kapitoly je představit kontext závěrečné zprávy, přiblížit čtenáři strukturu a ulehčit orientaci v dokumentu pomocí představení orientačních prvků, které jsou ve zprávě využívány.

1.1. Úvod a shrnutí Zakázky

Tato závěrečná zpráva je zpracována jako součást **veřejné zakázky** „Souhrnná závěrečná evaluace OP PPR“ (Projekt, Zakázka) **na základě smlouvy ze dne 8. března 2022** uzavřené mezi Ernst & Young, s.r.o. (EY) a hlavním městem Prahou (HMP, Zadavatel). Poddodavateli, kteří v tomto Projektu vystupovali coby experti na jednotlivé oblasti podpory, jsou Lukáš Kačena, Markéta Nekolová, Matěj Lejsal a CityTraffic, s.r.o. Poddodavatelé byli blíže představeni v nabídce a jejich role a zapojení do Projektu jsou uvedeny v kap. 1.2 níže.

Cílem Projektu bylo realizovat pro Zadavatele **aplikovaný (evaluační) výzkum pro potřeby hodnocení** operačních programů (OP) a provedení souhrnného závěrečného vyhodnocení Operačního programu Praha – pól růstu ČR (OP PPR). Bylo zkoumáno, jaké **výstupy měly vybrané intervence v Praze a jaké bylo jejich prostorové rozložení**. Byly vyhodnoceny efekty podpořených intervencí v rámci prioritních os (PO) 1 – 4. Byla **ověřena teorie změny (TZ)**, bylo **posouzeno naplnění hlavních indikátorů programu, příspěvek programu ke strategiím a udržitelnosti efektů projektů**. Dále bylo také ověřeno, **jaký vliv měly intervence na vývoj socioekonomických ukazatelů**, v relevantních případech také **nezamýšlené důsledky realizovaných aktivit** programu. Program byl také hodnocen z pohledu tzv. 5U (účelnost, účinnost, úspornost, užitečnost, udržitelnost). **Výsledky byly porovnány s potřebami Prahy** tak, jak byly definovány ve strategických dokumentech.

Cílem závěrečné zprávy je představit zjištění k definovaným šesti Evaluačním úkolům (EÚ) zahrnujícím sadu specifických evaluačních otázek (EO), jejichž vyřešení a zodpovězení bylo předmětem evaluace.

- Úkol 1: Vyhodnocení celkového nastavení specifických cílů a OP PPR
- Úkol 2: Vyhodnocení plnění finančních a věcných cílů
- Úkol 3: Vyhodnocení efektů specifických cílů (SC) a OP a ověřit teorie změny
- Úkol 4: Případové studie vybraných projektů
- Úkol 5: Vyhodnocení příspěvku programu ke strategiím a k jednotlivým tematickým cílům Evropské Unie (EU)
- Úkol 6: Vyhodnocení udržitelnosti efektů projektů

1.2. Členové realizačního týmu a zapojení experti

REALIZAČNÍ TÝM EVALUACE	
VEDENÍ EY	
Romana SMETÁNKOVÁ Vedoucí projektu Romana má více než 20 let odborných zkušeností v oblasti poradenství zaměřeného na veřejný sektor. Má vynikající znalosti programů EU i ESIF v České republice. Vedla řadu velkých projektů pro Evropskou komisi (EK). Asistovala českým ministerstvům s přípravou, implementací nebo hodnocením značného množství strategií a programů. Zapojení do projektu: • Zodpovědnost za celkovou realizaci projektu • Dohled nad předáváním výstupů a návazností fází • Průběžná kontrola formy a kvality zpracovávaných výstupů • Podílení se na zpracování teorií změny • Řízení Expertního a Výzkumného týmu • Účast na schůzkách Řídícího výboru a Projektového týmu	Michal HORÁČEK Vedoucí projektu /Projektový manažer Michal má více než 9 let odborné praxe v poradenství pro veřejný sektor, kterou získal při vedení mnoha evaluačních projektů, jako například hodnocení metodického prostředí z pohledu implementační struktury, hodnocení dopadů programu IROP se zaměřením na sociální začleňování nebo komplexní studii architektury ESIF v celé EU28. Zapojení do projektu (2022–2023): • Zodpovědnost za celkovou realizaci projektu • Dohled nad předáváním výstupů a návazností fází • Průběžná kontrola formy a kvality zpracovávaných výstupů (pouze Vstupní zpráva a vybrané případové studie) • Podílení se na zpracování teorií změny • Řízení Expertního a Výzkumného týmu • Účast na schůzkách Řídícího výboru a Projektového týmu
VÝZKUMNÝ TÝM EY	
Linda MARŠÍKOVÁ Projektový manažer S více než 12 lety odborných zkušeností má Linda rozsáhlé znalosti o implementaci ESIF. Byla zapojená do projektu Evaluce PO2 programu IROP se zaměřením na sociální začleňování. Při působení na Ministerstvu práce a sociálních věcí (MPSV) se věnovala metodickému vedení krajů a obcí v kontextu financování sociálních služeb, dále také přípravě a implementaci mechanismů grantů, dotací a finančních nástrojů, a to jak ze státního rozpočtu, tak z ESIF. V současné době se podílí na Evaluaci dopadů evropských fondů na regionální rozvoj ČR.	Alena ZNAMENÁČKOVÁ Realizace případových studií a podkladových analýz Alena má několikaleté zkušenosti se sběrem a analýzou dat v sociálním i veřejně politickém výzkumu. Skrze odborné stáže, např. na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT), získala zkušenosti ve veřejném sektoru a rámci své analytické praxe připravovala evaluaci bytové situace v Praze, či evaluaci dosažení předvolebních programových priorit ve městech Praha, Brno a Ostrava. V současné době se podílí například na Evaluaci dopadů evropských fondů na regionální rozvoj ČR.

REALIZAČNÍ TÝM EVALUACE

Zapojení do projektu:

- Dohled nad předáváním výstupů, návazností fází, průběžně sleduje formu a kvalitu zpracovávaných výstupů
- Sběr kvalitativních dat
- Zpracování teorie změny
- Formulace doporučení
- Realizace případových studií, rozhovorů a dotazníkových šetření, moderování expertního panelu

Anna KORIEŇIEVA

Realizace případových studií a podkladových analýz

Anna se již přes dva roky věnuje poradenství pro veřejný sektor a evaluaci projektů financovaných z Evropských strukturálních a investičních fondů. Primárně se soustřeďuje na analytické a evaluační činnosti a má zkušenosti se sběrem a zpracováním kvantitativních i kvalitativních dat.

Zapojení do projektu (2022–2024):

- Zodpovědnost za kvantitativní výzkum
- Podpora výzkumného týmu při realizaci rozhovorů, dotazníkových šetření, základní desk research pro účely zpracování případových studií
- Kompletace získaných informací a dat
- Provádění pokročilých analýz

Kristína CHORVÁTOVÁ

Datová analýza a realizace případových studií a podkladových analýz

Kristína se v EY v rámci několika projektů podílela na kvalitativním výzkumu, aplikaci statistických metod a sběru dat. Byla zapojena do Tematické evaluace Dohody o partnerství pro programové období 2014–2020 především v oblasti sociálního začleňování nebo do evaluace dvou národních projektů Úřadu práce ČR. Zkušenosti se srovnávací analýzou získala například při zpracování komparace důchodových systémů ve vybraných zemích EU se zaměřením na namáhavé profese.

Zapojení do projektu:

- Zodpovědnost za kvalitativní výzkum
- Kompletace získaných informací a dat
- Provádění pokročilých analýz

Miroslav KRÁL

Realizace případových studií a podkladových analýz

Za téměř tříleté působení v poradenství pro veřejný sektor se Miroslav jako člen týmu účastnil menších (např. Hodnocení Strategii CLLD 2021+) i větších (např. Ex-ante hodnocení SP SZP 2021–2027 nebo Výsledková tematická evaluace Dohody o partnerství) hodnotících/evaluačních projektů.

Zapojení do projektu:

- Podpora výzkumného týmu při realizaci rozhovorů, dotazníkových šetření, základní desk research pro účely zpracování případových studií
- Kompletace získaných informací a dat
- Provádění základních analýz

Jan KURNÍK

Datová analýza a realizace případových studií a podkladových analýz

Jan působil jako Expert ÚP ČR v projektu Predikce trhu práce, kde se podílel na zpracování analytických studií a verifikaci predikčního modelu. Následně zastával obdobnou pozici ve stejném projektu jako Expert krajské platformy. Dále působil jako Analytik trhu práce v Moravskoslezském paktu zaměstnanosti, kdy byl členem výzkumného projektu Přizpůsobte se!!! Výzva pro sektor služeb v Moravskoslezském kraji, jehož poskytovatelem je Technologická agentura ČR (TAČR). V EY Jan jakožto expert působil na 2 velkých evaluačních projektech, kde zajišťoval kvalitu a odbornost výstupů.

REALIZAČNÍ TÝM EVALUACE

Zapojení do projektu (2023–2024):

- Podpora výzkumného týmu při realizaci rozhovorů, dotazníkových šetření, základní desk research pro účely zpracování případových studií
- Provádění pokročilých analýz
- Konzultace provádění výzkumných metod

León KAMENICKÝ

Datová analýza

Léon je s titulem v příslušném oboru mezinárodní ekonomie z univerzity v Rotterdamu expert v oblasti aplikované ekonometrie v kontextu regionálního rozvoje. Své zkušenosti z analytické práce využil v posledních dvou letech v rámci auditních a finančně-monitorovacích projektů zaměřených na efektivní nakládání fondů EU (např. LIFE, Horizon2020, Home & Justice, Interreg AT-CZ) nebo USAID.

Zapojení do projektu (2022–2023):

- Podpora výzkumného týmu při realizaci rozhovorů, dotazníkových šetření, základní desk research pro účely zpracování případových studií
- Provádění pokročilých analýz
- Konzultace provádění výzkumných metod

Veronika MIHALDOVÁ

Datová analýza

Veronika je s titulem v příslušném oboru ekonometrie z univerzity v Rotterdamu expert v oblasti ekonometrie, statistiky a statistického modelování. Své zkušenosti s datovou analýzou využila při evaluaci nastavení technické pomoci v rámci Dohody o partnerství nebo při evaluaci dopadů operačního programu se zaměřením na sociální služby.

Zapojení do projektu (2022–2023):

- Provádění pokročilých analýz
- Konzultace provádění výzkumných metod
- Identifikace a sběr dalších datových sad
- Tvorba přehledu datových sad dle jednotlivých zdrojů a témat
- Popis interpretace výsledků
- Popis využití použitých metod a jejich limitací

Zapojení do projektu (2022–2022):

- Provádění pokročilých analýz
- Konzultace provádění výzkumných metod
- Identifikace a sběr dalších datových sad
- Tvorba přehledu datových sad dle jednotlivých zdrojů a témat
- Zprostředkování datových výstupů pro odborný a výzkumný tým
- Podpora při úpravě databáze

EXPERTNÍ TÝM EVALUACE

Viktor KVĚTOŇ

Regionální inovační systémy, konkurenceschopnost, veřejné výdajové politiky

Viktor se na Karlově univerzitě věnuje analýzám v poli evoluční ekonomické geografie, konkrétně vývoji a změnám regionálních inovačních systémů, disparitám konkurenceschopnosti regionů nebo dopadům veřejných výdajových programů a politik. Jako konzultant se podílel například na tvorbě Strategie regionálního rozvoje nebo analýzách podnikatelského sektoru v jednotlivých regionech pro Světovou banku.

Zapojení do projektu:

- Účast v expertním panelu
- Ověřování teorie změny relevantních SC
- Formulace požadavků na realizované analýzy
- Interpretace nálezů a zjištění

EXPERTNÍ TÝM EVALUACE

Matěj LEJSAL

Podpora sociálního začleňování

Matěj na své magisterské studium v oboru sociální politiky a sociální práce navazuje s téměř 15 lety zkušeností s podporou sociálního začleňování. Matěj působí jako vědecký pracovník na FHS UK, jako nezávislý expert se zabývá mimo jiné transformací a financováním sociálních služeb a jejich propojením se zdravotnictvím. Zároveň působí jako ředitel Domova Sue Ryder v Praze.

Zapojení do projektu:

- Garant pro oblast Podpora sociálního začleňování
- Spolupráce na metodice pro stanovení přínosů a efektů projektů na kvalitu života obyvatel
- Tvorba scénářů pro individuální a skupinové rozhovory
- Účast v expertním panelu
- Ověřování teorie změny relevantních SC
- Formulace požadavků na realizované analýzy
- Interpretace nálezů a zjištění
- Revize finálních výstupů

Lukáš KAČENA

Výzkum, technologický rozvoj a inovace

Za posledních 15 let získal Lukáš expertní znalosti v oblasti evaluací strategií a programů. V rámci svého působení v Technologické agentuře ČR tvořil a hodnotil programy podpory aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací, dále pak mimo jiné zaštiťoval komunikaci agentury s veřejným i soukromým sektorem. V posledních letech se Lukáš podílel také na realizaci projektů zaměřených na strategické řízení výzkumných agentur a analýzu výzkumného prostředí v ČR pro Národní RIS3 strategii 2021+.

Zapojení do projektu:

- Garant pro oblast Výzkum, technologický rozvoj a inovace
- Spolupráce na metodice pro stanovení přínosů a efektů projektů na kvalitu života obyvatel
- Tvorba scénářů pro individuální a skupinové rozhovory
- Účast v expertním panelu

Markéta NEKOLOVÁ

Vzdělávání

Markéta se evaluacím ve vzdělávací oblasti věnovala v letech 2012–2019 v rámci Fondu dalšího vzdělávání, od roku 2018 pořádá školení na téma evaluací pro řídicí orgány ESIF (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (MMR) a Ministerstvo práce a sociální věci (MPSV)). V současné době Markéta působí jako evaluátorka projektů „Elixír do škol“, „Vzdělávání pracovníků v sociálních službách“ a „Systému hodnocení dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků“.

Zapojení do projektu:

- Garant pro oblast Vzdělávání
- Spolupráce na metodice pro stanovení přínosů a efektů projektů na kvalitu života obyvatel
- Tvorba scénářů pro individuální a skupinové rozhovory
- Účast v expertním panelu
- Ověřování teorie změny relevantních SC
- Formulace požadavků na realizované analýzy
- Interpretace nálezů a zjištění
- Revize finálních výstupů

Petr PŠENIČKA

Udržitelná mobilita a energetické úspory

Petr má více než 14leté zkušenosti v oblasti dopravy. Za svou kariéru působil na několika veřejných institucích včetně Ministerstva dopravy ČR. Od roku 2017 řídí soukromou společnost zaměřenou na poradenství v oblasti dopravy.

Zapojení do projektu:

- Garant pro oblast Udržitelná mobilita a energetické úspory
- Spolupráce na metodice pro stanovení přínosů a efektů projektů na kvalitu života obyvatel.
- Tvorba scénářů pro individuální a skupinové rozhovory
- Účast v expertním panelu

EXPERTNÍ TÝM EVALUACE	
• Ověřování teorie změny relevantních SC • Formulace požadavků na realizované analýzy • Interpretace nálezů a zjištění • Revize finálních výstupů	• Ověřování teorie změny relevantních SC • Formulace požadavků na realizované analýzy • Interpretace nálezů a zjištění • Revize finálních výstupů

1.3. Použitá metodologie a provedená šetření

Pro realizaci Projektu byl využit **neexperimentální design evaluace** (konkrétně **na teorii založená evaluace** (*theory-based evaluation*)). Mechanismus jednotlivých intervencí byl zachycen pomocí teorie změny² (výstupem byly úvodní teorie změny a jejich ověření), které sloužily jako východisko pro vysvětlení mechanismu dosažení efektů. Zvolili jsme **multi-metodický přístup** kombinující níže uvedených metod sběru a analýzy dat, kdy pro vyhodnocení programu byla stěžejní kombinace kvantitativních a kvalitativních metod sběru a analýzy dat, včetně využití Zadavatelem požadované série případových studií, včetně komparativních. Případové studie byly minimálně u některých specifických cílů klíčovou metodou i proto, že vzhledem k celkovému rozsahu intervencí z OP PPR, případně velikosti zkoumaného vzorku podpořených projektů (a tím i možností ovlivnit fungování osob z cílových skupin, znečištění ovzduší ve městě či podobně, podle jednotlivých aktivit) nebyla kvantitativní analýza vhodná z důvodu nízké pozorovatelnosti a nemožnosti robustní kvantifikace dopadů implementace programu na podpořené subjekty.

Pro zvýšení validity výzkumu **byla využita triangulace jak na úrovni metod sběru dat** (využití více různých metod, jak kvantitativních, tak kvalitativních), **tak na úrovni jejich zdrojů**. Díky tomu byla zaručena vyšší validita nejen výzkumu samotného, ale také získaných dat. Cílem bylo nejen odstranit chyby a odchylky, ale především získat různé pohledy a perspektivy na program a jeho intervence a prohloubit znalosti.

Přehled všech využitých metod

Detailní popis jednotlivých metod zahrnuje Vstupní zpráva³ této evaluace. Metody byly aplikovány v souladu se zadávací dokumentací a Vstupní zprávou. Nad rámec Vstupní zprávy níže shrnujeme popis proběhlého dotazníkového šetření. Seznam využitých metod shrnuje následující Tabulka 1.

V rámci Závěrečné zprávy nebyla využita kontrafaktuální analýza, a to z důvodu nedostupnosti relevantních dat, nedostatečné granularity dat či příliš malého počtu intervencí podpořených z OP PPR. V EU3 byla kontrafaktuální analýza nahrazena analýzou socioekonomických nebo jiných dat relevantních pro zamýšlené efekty specifických cílů. Na základě této analýzy byl posouzen příspěvek intervencí ke sledovaným vývojovým trendům.

² Pro potřeby Projektu chápeme Teorii vedenou evaluace tak, jak k ní přistupuje Pawson, R. a Tilley, N. (1997). *Realistic Evaluation*. Los Angeles, London, New Dehli, Singapore, Washington DC: SAGE Publications [vid. 2022-04-14]. ISBN 978-0-7619-5009-7. Dostupné z: <https://uk.sagepub.com/en-gb/eur/realistic-evaluation/book205276>.

³ EY, 2022. Vstupní zpráva. Souhrnná závěrečná evaluace OP PPR. Dostupné z: https://www.penizeproprahu.cz/wp-content/uploads/2022/09/OP-PPR-vstupniA%C2%AD-zprA%C2%A1va_final_30.5.2022_sPUBLICITOU.pdf.

Tabulka 1: Přehled metod využitých pro zpracování Závěrečné zprávy

Kapitola	Desk research	Individuální/ skupinové rozhovory	Dotazníkové šetření	Fokusní skupiny	Expertní panely	Deskriptivní statistiky
EO1.1	■	■	■	■	■	■
EO1.2	■	■	■	■	■	■
EO1.3	■	■	■	■	■	■
EO1.4	■	■	■		■	■
EO1.5	■	■	■			■
EO2.1	■	■				■
EO2.2	■	■				■
EO3.1	■	■	■	■	■	■
EO3.2	■	■	■	■		
EO3.3	■	■	■	■		■
EÚ4	■	■		■		■
EO5.1	■	■			■	■
EO5.2	■	■			■	■
EO5.3	■	■			■	■
EO5.4	■	■			■	■
EO5.5	■	■			■	■
EO5.6	■	■			■	■
EO5.7	■	■		■		■
EO5.8	■	■			■	■
EO6.1	■	■	■	■	■	
EO6.2	■	■	■	■	■	

Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření bylo realizováno online formou, tzv. Computer assisted web interviewing (CAWI). Šetření probíhalo ve dvou vlnách: (i) Pilotní ověření znění dotazníku proběhlo mezi 3. 4. a 12. 4. 2024 s úzkou skupinou respondentů, po zapracování úprav následně běžela (ii) Hlavní fáze dotazníkového šetření mezi 24. 4. a 15. 5. 2024. Do šetření byli zapojeni příjemci, neúspěšní žadatelé i potenciální žadatelé. Pro každý typ aktéra byl vytvořen dotazník s přizpůsobenými otázkami. Přehled počtu respondentů viz Tabulka 2 níže.

Tabulka 2: Počet respondentů dotazníkového šetření

Typ respondenta	Počet respondentů ⁴	Počet projektů ⁵
Příjemce	368	619
Neúspěšní žadatelé	85	111
Potenciální příjemci	165	Nerelevantní

1.4. Struktura závěrečné zprávy

V následující tabulce uvádíme **rozdělení kapitol závěrečné zprávy**, a to **dle jejich obsahu pro snazší orientaci budoucího uživatele**.

Tabulka 3: Rozdělení kapitol závěrečné zprávy dle obsahu a požadavků zadávací dokumentace.

Kap. 1	Úvod	Popis kontextu a cílů Projektu, struktura zprávy, použité metody šetření
Kap. 2	Kontext	Kontext evaluace a základní informace o nastavení programu
Kap. 3	Hlavní závěry a zjištění za jednotlivé PO a SC	Odpovědi na evaluační otázky po jednotlivých SC
Kap. 4-8	Hlavní závěry a zjištění za OP PPR	Odpovědi na evaluační otázky po jednotlivých EO
Kap. 9	Udržitelnost	Udržitelnost efektů podpory
Kap. 10	Hlavní doporučení	Konkrétní doporučení pro vyjednávání podpory v období 2028+
Kap. 11	Přílohy	Doplňující analytické materiály a přehledy

1.5. Definice stavů

Ve Zprávě se pracuje se 4 kategoriemi stavů projektů, viz. Tabulka 4 níže. Kromě uvedených 4 stavů evaluace také pracuje s pojmem „zasmluvněné projekty“. Jedná se o projekty ve stavu PP30 a dál (tedy o projekty ve stavu „schváleno“, „proplaceno“ a „ukončeno“). Ve stavech projektů „schváleno“, „proplaceno“, „ukončeno“ jsou reflektovány všechny zdroje využitě pro financování projektu (finanční

⁴ Za respondenta považujeme osobu, která souhlasila s poskytnutím dat a prošla celým dotazníkem. Z výsledků byly vyřazeni respondenti, kteří prošli dotazníkovým šetřením v příliš krátkém čase.

⁵ Jeden příjemce mohl realizovat jeden nebo víc projektů, proto počet respondentů neodpovídá počtu projektů.

prostředky v právních aktech o poskytnutí / převodu podpory) v daném časovém stavu projektu. Ve stavu „podáno“ jsou finanční údaje převzaty z projektových žádostí.

Pro většinu datových přehledů (především v kap. 3) jsme pro přehlednost využili pouze projekty ve stavu „ukončeno“, tedy projekty s číslem stavu PP42 a PP43. Tyto projekty nejlépe odpovídají také zaměření dopadové evaluace. Pro vyhodnocení naplnění věcných cílů (indikátorů výstupů a výsledků) pracujeme s dosaženými hodnotami u projektů ve stavu „schváleno“, „proplaceno“ a „ukončeno“.

Tabulka 4: Přehled stavů

Číslo stavu	Název stavu	Vysvětlení stavu	Stav v evaluaci
PN20a	Žádost o podporu stažena žadatelem	Podáno	Podáno
PN20b	Žádost o podporu ukončena ŘO/ZS	Podáno	Podáno
PN21	Žádost o podporu nesplnila formální náležitosti nebo podmínky přijatelnosti	Podáno	Podáno
PN22	Žádost o podporu nesplnila formální náležitosti nebo podmínky přijatelnosti po doplnění	Podáno	Podáno
PN23a	Žádost o podporu nesplnila podmínky věcného hodnocení	Podáno	Podáno
PN28	Žádost o podporu vyřazena ze skupiny náhradních projektů	Podáno	Podáno
PN40a	Projekt nedokončen - ukončen příjemcem	Podáno	Podáno
PN40b	Projekt nedokončen - ukončen ŘO	Podáno	Podáno
PP30	Projekt s právním aktem o poskytnutí / převodu podpory	Schváleno a v realizaci	Schváleno
PU30	Projekt pozastaven	Schváleno a v realizaci	Schváleno
PP37	Projekt v plné (fyzické i finanční) realizaci	Schváleno a v realizaci	Schváleno
PP40	Projekt fyzicky ukončen	Proplaceno a fyzicky ukončeno	Proplaceno
PP41	Projekt finančně ukončen ze strany ŘO	Proplaceno a fyzicky ukončeno	Proplaceno
PP42	Projekt finančně ukončen ze strany MF-PCO	Ukončeno	Ukončeno
PP43	Projekt finálně uzavřen	Ukončeno včetně udržitelnosti	Ukončeno

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat MS 2014+

2. část

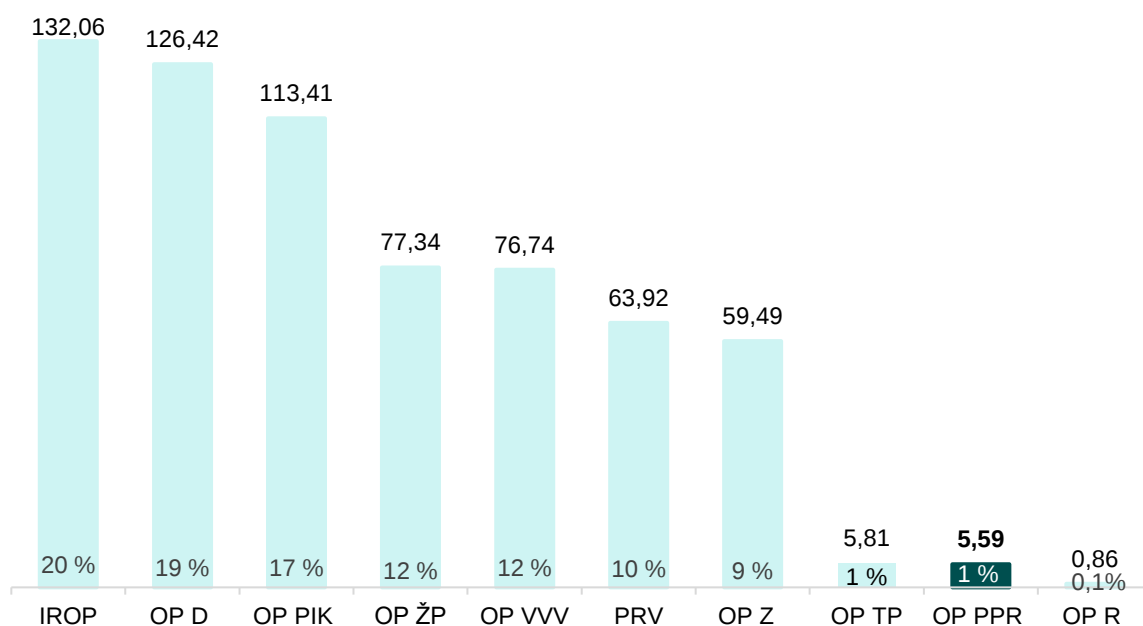
Vyhodnocení na úrovni PO a SC

2. Kontext implementace OP PPR

Na národní úrovni byl OP PPR jedním z 10 OP⁶ v programovém období 2014–2020, které jsou spolu s příslušným podílem alokované částky uvedeny v grafu níže. Výše alokace pro OP PPR (0,20 mld. EUR nebo 5,59 mld. Kč⁷) tvořila přibližně 1 % celkového rozpočtu uvedených 10 OP a byla tak druhou nejnižší alokací (MMR, 2019).

Graf 1: Alokované prostředky na OP v programovém období 2014–2020 (v mld. CZK)

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat MS 2014+

Hlavním cílem OP PPR pro uplynulé programové období bylo zajistit efektivní realizaci investic v Praze, které povedou ke zvýšení konkurenceschopnosti Prahy jako rozvojového pólu ČR a k zajištění kvalitního života obyvatel. Podpora z ESIF měla přispět k naplnění role Prahy jako hlavního inovačního centra republiky.

2.1. Nastavení OP PPR

S ohledem na relativně omezenou alokaci finančních prostředků strukturálních fondů EU pro region hl. m. Prahy byl uplatněn princip koncentrace podpory do 5 TC⁸. Na tyto TC byly navázány 4 prioritní

⁶ IROP – Integrovaný regionální OP, OP D – OP Doprava, OP PIK – OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, OP ŽP – OP Životní prostředí, OP VVV – OP Výzkum, vývoj a vzdělávání, PRV – Program rozvoje venkova, OP Z – OP Zaměstnanost, OP TP – OP Technická pomoc, OP R – OP Rybářství.

⁷ Pro přepočítání výše prostředků byl využit směnný kurz České národní banky 27,275 CZK/EUR platný k 31. 12. 2014.

⁸ TC1 – Posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací, TC 4 – Podpora přechodu na nízkouhlíkové hospodářství ve všech odvětvích, TC8 – Podpora udržitelné zaměstnanosti, kvalitních pracovních míst a mobility pracovních sil, TC9 – Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě a diskriminaci, TC10 – Investice do vzdělávání, odborné přípravy a odborného výcviku k získávání dovedností a do celoživotního učení. Blíže k Odůvodnění výběru tematických cílů a odpovídajících investičních priorit viz [Programová dokumentace](#).

osy (PO), které reflektovaly hlavní problémy a z nich vyplývající rozvojové potřeby hl. m. Prahy (viz Obrázek 1 níže). Kromě 4 PO představených níže byla v OP PPR definována také pátá, obslužná PO, která se zaměřovala na technickou pomoc.

Obrázek 1: PO v OP PPR

PO1: Posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací	PO2: Udržitelná mobilita a energetické úspory	PO3: Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě	PO4: Vzdělání a vzdělanost a podpora zaměstnanosti
Tematický cíl 1	Tematický cíl 4	Tematický cíl 9	Tematický cíl 10 a 8
			

Alokace, počet projektů, počet výzev, finanční pokrok

K 31. 12. 2023 bylo celkem schváleno a realizováno 1 595 projektů v hodnotě 10,20 mld. Kč, přičemž příspěvek Unie činil 5,10 mld. Kč. K tomuto datu bylo ukončeno 1 363 projektů v celkové hodnotě 7,53 mld Kč. Dalších 226 projektů v hodnotě 2,66 mld. Kč bylo proplaceno a 6 projektů za 12,95 mil. Kč bylo ve stavu schváleno⁹.

Tabulka 5: Přehled realizovaných projektů a čerpání financí v OP PPR (ukončeno, k 31. 12. 2023)

			
1 363	50	7,53 mld. Kč	3,76 mld. Kč
počet projektů	počet výzev ¹⁰	celkové zdroje	z toho příspěvek EU
2	Evropský sociální fond	986 mil. Kč	894
fondy	Evropský fond pro regionální rozvoj	v ukončených projektech (příspěvek Unie)	počet projektů
		2,78 mld. Kč	469
		v ukončených projektech (příspěvek Unie)	počet projektů

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat MS 2014+

⁹ Klasifikace stavů, se kterými v evaluaci pracujeme, je uvedena v kap. 1.5.

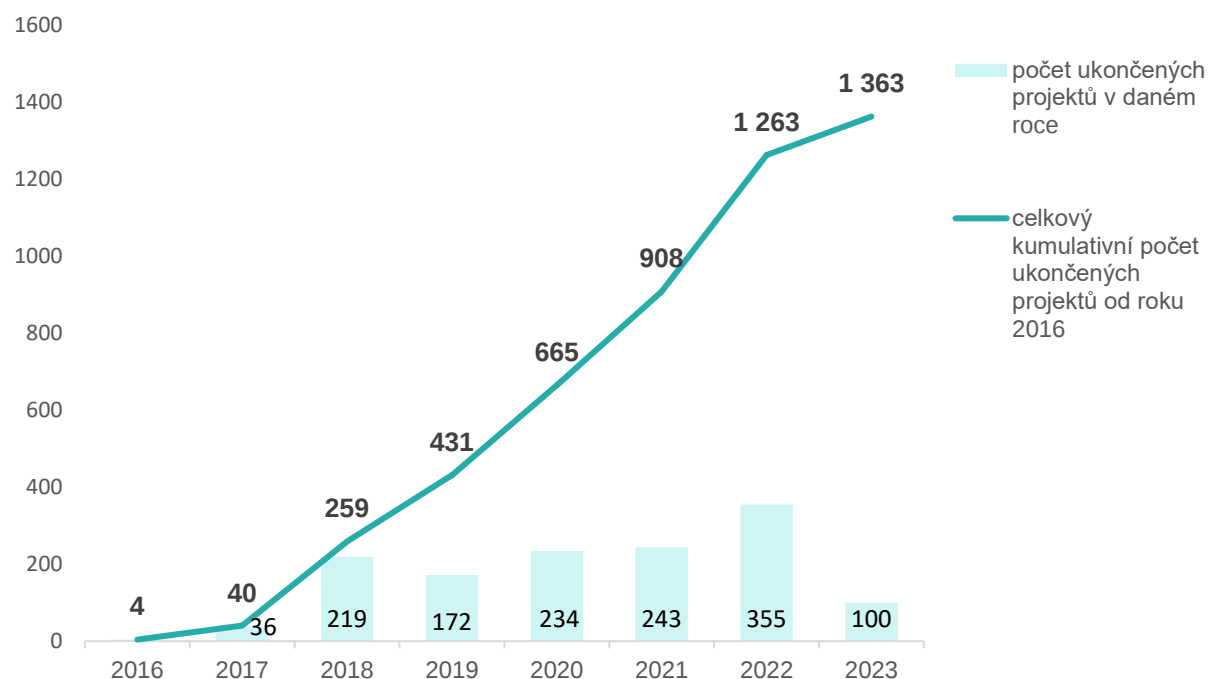
¹⁰ K 31. 12. 2023 byl ukončen alespoň 1 projekt v 50 výzvách. Ve 4 dalších výzvách nebyl k uvedenému datu ukončen ani jeden projekt a probíhá jejich realizace. Ve výzvách č. 14 a 15 nebyl schválen ani jeden projekt.

OP PPR je multifondovým programem, který čerpal prostředky ze 2 fondů. Jedním z nich je Evropský sociální fond zaměřený na zlepšování příležitostí k zaměstnání a vzdělávání a pomoc fyzicky, mentálně nebo sociálně znevýhodněným lidem. Druhým je Evropský fond pro regionální rozvoj, jehož cílem je zmírnit hospodářské a sociální rozdíly jednotlivých oblastí investicemi do výroby, dopravy, vzdělávání, budování sociálních a zdravotních středisek, do výzkumu a vývoje a do oblastí životního prostředí.

Prvním implementačním rokem programu byl rok 2015, přičemž v první polovině roku ještě probíhalo dopracování textu operačního programu do konečné podoby a zapracování připomínek a podnětů EK. K vyhlášení prvních výzev došlo v říjnu 2015 (výzva č. 6 v PO3), v lednu 2016 byly vyhlášeny první výzvy PO1, PO2. Projekty se začaly realizovat v roce 2016, kdy byly ukončeny první projekty. K 31.12.2023 bylo ukončeno 1 363 z celkem 1 595 schválených projektů (85 %). Nejvíce projektů bylo ukončeno na konci programového období v letech 2021 a 2022. Průměrná délka fyzické realizace ukončených projektů činila přibližně 22 měsíců.

Graf 2: Kumulativní vývoj celkového počtu realizovaných projektů, podle data ukončení

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat MS 2014+

Nejvíce projektů spadá do PO4 *Vzdělání a vzdělanost a podpora zaměstnanosti* (na tyto projekty připadá 37 % celkových zdrojů), což se následně promítlo do kategorií a typu intervencí, kde dominují intervence spadající do vzdělávání. S velkým odstupem následují intervence v oblasti sociální práce a sociálních služeb.

Tabulka 6: Přehled realizovaných projektů a čerpání financí v OP PPR v PO (ukončeno, k 31. 12. 2023)

PO1		19,33 % ¹¹	PO2		27,06 %
počet projektů	58		počet projektů	29	
celkové zdroje	1,45 mld. Kč		celkové zdroje	2,03 mld. Kč	
z toho příspěvek EU	0,73 mld. Kč		z toho příspěvek EU	1,02 mld. Kč	
PO3		16,61 %	PO4		37,0 %
počet projektů	229		počet projektů	1 047	
celkové zdroje	1,25 mld. Kč		celkové zdroje	2,78 mld. Kč	
z toho příspěvek EU	0,63 mld. Kč		z toho příspěvek EU	1,40 mld. Kč	

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat MS 2014+

Celkově bylo v rámci OP PPR vytyčeno 13 specifických cílů, jak je představeno v Tabulka 7 níže. Tato kapitola uvádí dílčí řešení relevantních evaluačních otázek z pohledu jednotlivých SC. Bližší informace k čerpání a počtu projektů v rámci jednotlivých SC jsou k dispozici v samostatné příloze PowerBI.

Tabulka 7: Přehled specifických cílů OP PPR

		Název specifického cíle
	PO1: Posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací	SC1.1: Vyšší míra mezisektorové spolupráce stimulovaná regionální samosprávou SC1.2: Snazší vznik a rozvoj znalostně intenzivních firem
	PO2: Udržitelná mobilita a energetické úspory	SC2.1: Energetické úspory v městských objektech dosažené také s využitím vhodných obnovitelných zdrojů energie, energeticky efektivních zařízení a inteligentních systémů řízení SC2.2: Zvyšování atraktivity užívání městské veřejné dopravy SC2.3: Rozvoj nízkoemisní mobility v oblasti městské dopravy
	PO3: Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě	SC3.1: Posílená sociální infrastruktura pro integraci, komunitní služby a prevenci SC3.2: Posílená infrastruktura pro sociální podnikání SC3.3: Posílené aktivity pro integraci, komunitní služby a prevenci

¹¹ Procento vyjadřuje podíl celkových zdrojů v ukončených projektech PO k celkovým zdrojům ve všech ukončených projektech.

PO4: Vzdelání a vzdělanost a podpora zaměstnanosti

SC4.1: Navýšení kapacity a zkvalitnění předškolního, základního a středního vzdělávání a zařízení pro poskytování péče o děti do 3 let

SC4.2: Zvýšení kvality vzdělávání prostřednictvím posílení inkluze v multikulturní společnosti

SC4.3: Zvýšení dostupnosti zařízení péče o děti

PO5: Technická pomoc

SC5.1: Zajištění kvalitního a efektivního řízení programu

SC5.2: Zajištění informovanosti, publicity a absorpční kapacity programu

2.2. Revize programu

Za programové období 2014–2020 doznal OP PPR celkem 6 revizí. Nejdůležitější změny v jednotlivých revizích jsou představeny v Tabulce 8 níže.

Tabulka 8: Hlavní změny v OP PPR

Revize	Období	PO	Změna	Zdůvodnění
R1	2016	PO1	Rozšíření okruhu žadatelů / příjemců (resp. i cílových skupin) v prioritní ose 1 – doplnění státních příspěvkových organizací a státních podniků.	Některé subjekty (např. Elektrotechnický zkušební ústav, Technický a zkušební ústav stavební Praha atd.) na území hl. m. Prahy, pro které byla tato aktivita relevantní a které dlouhodobě vykazují potřebu investic do rozšíření a modernizace kapacit, jsou státními podniky a nebyly oprávněnými žadateli v rámci OP PPR.
		PO2	- Doplnění městských částí (MČ) a organizací, zřízených a založených MČ v rámci SC2.1 (inteligentní budovy) – rovněž navrženo v analýze absorpční kapacity. - Úprava cílové hodnoty indikátoru CO32 Snížení roční spotřeby primární energie ve veřejných budovách z 26 862 277 kWh/rok na 6 489 323 kWh/rok.	- Požadavky programu významně omezují okruh žadatelů, je složité nalézt vhodné objekty mezi budovami úzce vymezenými v operačním programu jako městské objekty (tzn. objekty ve vlastnictví hl. m. Prahy). - Změněn v metodice výpočtu cílové hodnoty.
		PO3	- Doplnění možnosti úpravy nebytových prostor na byty sociálního bydlení (tj. nejedná se o výstavbu nových prostor, ta je stále zakázána, ale o změnu účelu užívání existujících prostor z nebytových na bytové) (SC3.1). - Úprava milníků: snížit 55401, přidat nový 55201 (hodnota milníku pro rok 2018 u 55401 bude rozdělena mezi 55401 a 55201) (SC3.1).	- Zájem o sociální byty je, avšak někteří mají k dispozici nebytové prostory, nikoliv bytové, u nichž by mohli změnit účel užívání a upravit je na sociální byty. - Ze strany žadatelů je větší zájem o vznik a rozvoj komunitních center.

Revize	Období	PO	Změna	Zdůvodnění
		PO4	- Vypuštění aktivity Podpora rozvoje kinestetické inteligence a pohybových aktivit jako druhu neformálního vzdělávání realizovaného na školách ve specifickém cíli 4.1. - Snížení hodnoty indikátoru 50210 (specifický cíl 4.1) na 1/3 původní hodnoty.	- Problematické vnímání podpory sportovní infrastruktury obecně a nízká alokace SC4.1. - Zjednodušení evidence osob ze strany žadatele, tak aby žadatelé nemuseli během období udržitelnosti každých 12 měsíců zvlášť sledovat všechny osoby.
R2	2018	PO1	Úprava textace aktivity 1.2.1 a jejího názvu ze „Zvyšování kvality a efektivity fungování vědeckotechnických parků, včetně inkubátorů“ na „Zvyšování kvality a efektivity fungování podpůrné inovační infrastruktury“.	Aby v rámci této aktivity mohly být podpořeny i další podpůrné inovační infrastruktury jako např. podnikatelské akcelerátory, které doposud nebyly explicitně vyjmenovány v textu programu.
		PO2	Vytvoření nového specifického cíle 2.3 Rozvoj nízkoemisní mobility v oblasti městské dopravy v uličním provozu a s tím spojená úprava cílových hodnot indikátorů ve specifickém cíli 2.2 Zvyšování atraktivity užívání městské veřejné dopravy a snížení alokace na integrované teritoriální investice (ITI).	Efektivnější implementace a absorpce prostředků OP PPR v PO2.
		PO3	Úprava podmínky vztahující se k vlastnictví prostor určených pro sociální bydlení. Původně mohly být prostory pouze ve veřejném vlastnictví.	Aby nestátním neziskovým organizacím, jež jsou vlastníky nemovitých prostor a zároveň mají zkušenosti v oblasti řešení problematiky bezdomovectví, bylo umožněno předkládat projekty zaměřené na sociální bydlení v těchto prostorech.
		PO4	- Realokace 200 mil. Kč (příspěvek Unie činí 100 mil. Kč) z PO2 do PO4, SC4.1 (EFRR). - Úprava cílových hodnot indikátorů výstupů (50100, 50301, 50201, 50211, 51615, CO35). - Úprava znění specifické podmínky nesegregace a nediskriminace v OP PPR dle znění odsouhlaseného pro IROP.	- Nenaplněné předpoklady a nedostatečné čerpání v PO2. - Realokaci do SC4.1 z PO2. - Novela školského zákona 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
R3	2018	PO1	Doplnění číselníku možných forem podpory finančních nástrojů v rámci PO1.	Technická změna, kdy je doplněna z číselníku jedna z možných forem podpory FN.
	2019	PO1	Úprava textace kapitoly 2.1.2.3 Plánované využití finančních nástrojů	Ukončení projektu Národního inovačního fondu a odmítnutí

Revize	Období	PO	Změna	Zdůvodnění
R4			v návaznosti na aktualizaci ex-ante analýzy pro využití finančních nástrojů.	spolupráce s Evropským investičním fondem Radou hl. m. Prahy.
		PO2	Nahrazení výsledkového indikátoru 36111 ve specifickém cíli 2.3 Rozvoj nízkoe emisní mobility v oblasti městské dopravy v uličním provozu novým výsledkovým indikátorem Relativní spotřeba čistých a alternativních paliv (% změny stávající energetické spotřeby).	V návaznosti na požadavek Evropské komise.
			Úprava Indikátorů výstupů (CO32, 34901, 32500).	V návaznosti na přesun výkonnostní rezervy do PO4.
		PO4	- Úprava Indikátorů výstupů podle investiční priority PO1 (CO01, CO26, CO28, CO29). - Úprava cílových hodnot indikátorů výstupů (50301, 50201, 50211, 51615, CO53).	- V návaznosti na přesun výkonnostní rezervy do PO4. - V návaznosti na realokaci do SC4.1 PO4 OP PPR.
R5	2020	PO1	Umožnění provozního financování malých a středních podniků v PO1.	Reakce na krizi veřejného zdraví způsobenou koronavirem a restriktivní opatření.
			Úprava indikátorů výstupů podle investiční priority PO1 (CO26, CO28, CO29, CO01).	Reakce na krizi veřejného zdraví způsobenou koronavirem a restriktivní opatření.
			Úprava Indikátoru výstupů 2 22 01 podle investiční priority PO1.	Původní plán vycházel z mylného předpokladu, který byl málo ambiciózní.
		PO2	Úprava četnosti podávání zpráv u specifického programového indikátoru výsledků 3 22 30 dle SC2.1 (pro EFRR).	Z důvodu vysoké pracnosti, a tedy i nákladnosti sledování tohoto indikátoru.
			- Úprava vybraných Indikátorů výstupů podle investiční priority PO2 (CO32, 34901, 32500) (SC2.1) - Zavedení indikátoru 32802.	Růst cen stavebních materiálů a prodloužení stavebně-schvalovacích procesů.
		PO3	Úprava vybraných Indikátorů výstupů podle investiční priority PO3 (55401, 55405, 55301, 55305, 55201, 6000, CO01).	Nesprávné předpoklady pro výpočet, nárůst cen stavebních prací.
			Úprava Výkonnostního rámce prioritní osy 3 v návaznosti na snížení cílových hodnot vybraných indikátorů (55401, 55201, CO01, 6000).	Úprava Výkonnostního rámce prioritní osy 3 v návaznosti na snížení cílových hodnot vybraných indikátorů (viz bod výše).
			Úprava specifických programových Indikátorů výsledků podle SC3.1 (pro EFRR) – 55320.	Nesprávné předpoklady pro výpočet.

Revize	Období	PO	Změna	Zdůvodnění
		PO4	Úprava vybraných Indikátorů výstupů podle investiční priority PO4 (50101, 50100, 50211, 51615, CO35, 50115, 52100, 52200, 51614, CO35, 50100, 50115).	Nesprávné předpoklady pro výpočet.
			Úprava Výkonnostního rámce prioritní osy 4 v návaznosti na snížení cílových hodnot vybraných indikátorů (CO35).	V návaznosti na zvýšení cílových hodnot vybraných výstupových indikátorů.
			Úprava specifických programových Indikátorů výsledků podle SC4.1. (pro EFRR) (50100, 50010).	Nesprávné předpoklady pro výpočet.
			Úprava společných a programových Indikátorů výsledků podle SC4.2 (pro ESF) (52510,51015).	Původní plán nebyl dostatečně ambiciózní.
			Úprava společných a programových Indikátorů výsledků podle SC4.3 (pro ESF) (50110).	Nesprávné předpoklady pro výpočet.
		PO5	Úprava vybraných Indikátorů výstupů podle Prioritní osy 5 (60000).	Nesprávné předpoklady pro výpočet.
R6	2021	PO1	Úprava kategorie zásahů v PO1 a v návaznosti na to výkonnostního rámce a plánu financování.	V reakci na nepředvídatelné dopady krize spojené s pandemií onemocnění COVID-19 a s vládními opatřeními, která na ni navazují, a v reakci na průzkum absorpční kapacity v PO1.
		PO2	Úprava kategorie zásahů v PO2 (přesun částky 2 581 408 EUR podílu EU (cca 135,3 mil. Kč celkových způsobilých výdajů) z prioritní osy 1 do prioritní osy 2) a v návaznosti na to výkonnostního rámce a plánu financování.	Reakce na nepředvídatelné dopady koronavirové krize a zvýšená poptávka po financování v rámci SC2.3. Rozvoj nízkoemisní mobility v oblasti městské dopravy v uličním provozu.
		PO1-PO5	Navýšení míry spolufinancování ze zdrojů EU na celý program OP PPR.	EK přijala dne 23. 4. 2020 nařízení 2020/558, který se mění mj. obecné nařízení 1303/2013, za účelem zajištění mimořádné flexibility pro využití evropských strukturálních a investičních fondů v reakci na rozšíření onemocnění COVID-19.

3. Vyhodnocení na úrovni PO a SC

3.1. PO1: Posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací

V PO1 se opatření zaměřovala na posílení schopnosti Prahy reagovat na celoevropské výzvy tzv. inteligentního a udržitelného růstu a rozvíjet principy znalostní společnosti. Tato PO reaguje na dlouhodobě spíše průměrné zapojení hlavního města Prahy do inovačních procesů v porovnání s jinými regiony České republiky a Evropské unie. V návaznosti na Regionální inovační strategii si PO1 kladla ambiciózní cíl využít potenciálu regionální samosprávy být specifickým a účelným aktérem rozvoje inovačního prostředí. Důraz byl kladen jak na inovační potenciál soukromé sféry, tak i na aktivní zapojení veřejného sektoru.

Tabulka 9: Přehled realizovaných projektů a čerpání financí v OP PPR (ukončeno / zasmluvněno k 31. 12. 2023)

PO1: Posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací		
		
		
58	9	1,45 mld. Kč
(z celkem 73)	(z celkem 13)	(z celkem 2,36 mld. Kč)
počet projektů	počet výzev ¹²	celkové zdroje

Tabulka 10: Přehled projektů podle typu intervence (ukončeno, k 31. 12. 2023)

Typy intervencí	Počet projektů ¹³
Přenos technologií a spolupráce mezi univerzitami a podniky, která je prospěšná především pro malé a střední podniky	46
Rozvoj podnikání malých a středních podniků, podpora podnikání a zakládání firem (včetně podpory zakládání podniků za účelem komercializace výsledků výzkumu a zakládání podniků na základě oddělení od mateřského podniku)	10
Pokročilé podpůrné služby pro malé a střední podniky a skupiny malých a středních podniků (včetně služeb v oblasti řízení, marketingu a designu)	2
Výzkumné a inovační procesy v malých a středních podnicích (včetně systémů poukázek, inovací v oblasti procesů, designu a služeb a sociálních inovací)	1

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat MS 2014+

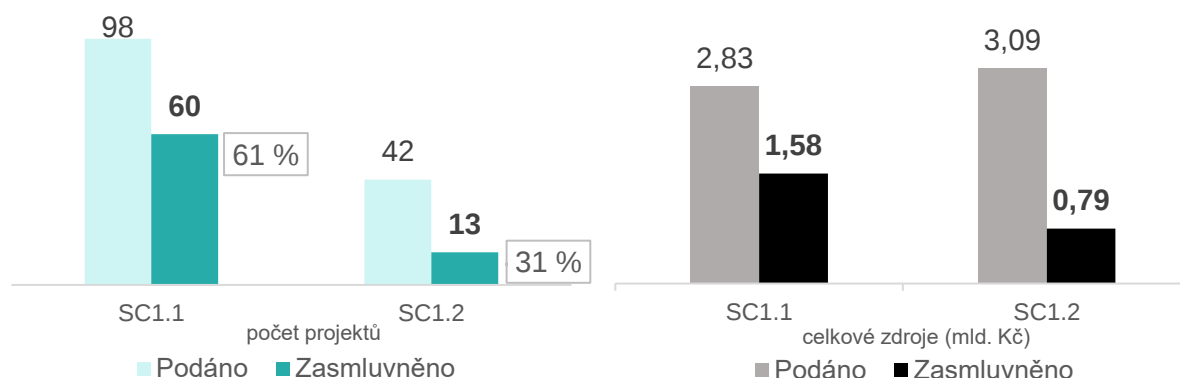
Z celkem **140 podaných projektových žádostí** bylo zasmluvněno **73**, což představuje **52,1 %**. Jak vyplývá z níže, větší zájem byl o podporu v oblasti mezisektorové spolupráce stimulované regionální samosprávou (SC1.1). Zde byla rovněž zaznamenána i výrazně vyšší úspěšnost projektových žádostí – 61 % oproti 31 % v SC1.2, který se zaměřoval na podporu inovačního potenciálu malých a středních

¹² Počet výzev, ve kterých byl k 31. 12. 2023 ukončen alespoň 1 projekt.

¹³ V rámci 1 projektu byly realizovány 2 typy intervence, proto je celkový počet projektů vyšší o 1.

podniků. Z tohoto titulu připadalo na SC1.2 méně finančních prostředků (0,79 mld. Kč oproti 1,88 mld. Kč).

Graf 3: Úspěšnost a finanční podpora projektů v PO1 (k 31. 12. 2023)

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat MS 2014+

Z pohledu právní formy byly v obou SC nejpočetněji zastoupeny vysoké školy, a to v 45 % projektů (26 projektů). Druhou nejpočetnější skupinou byly veřejné výzkumné instituce (22 %). Na třetím místě byly společnosti s ručením omezeným, které realizovaly 5 projektů.

Tabulka 11: Příjemci v PO1 dle právní formy (ukončeno, k 31. 12. 2023)

Právní forma příjemce	Počet projektů	Celkové zdroje (mld. Kč)
Vysoká škola (veřejná, státní)	26	0,58
Veřejná výzkumná instituce	13	0,23
Společnost s ručením omezeným	5	0,07
Akciová společnost	3	0,21
Příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem	3	0,16
Ústav	2	0,09
Kraj	1	0,02
Městská část hlavního města Prahy	1	0,02
Spolek	1	0,04
Státní příspěvková organizace ostatní	1	0,01
Státní příspěvková organizace ze zákona	1	0,01
Zájmové sdružení právnických osob	1	0,03

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat MS 2014+

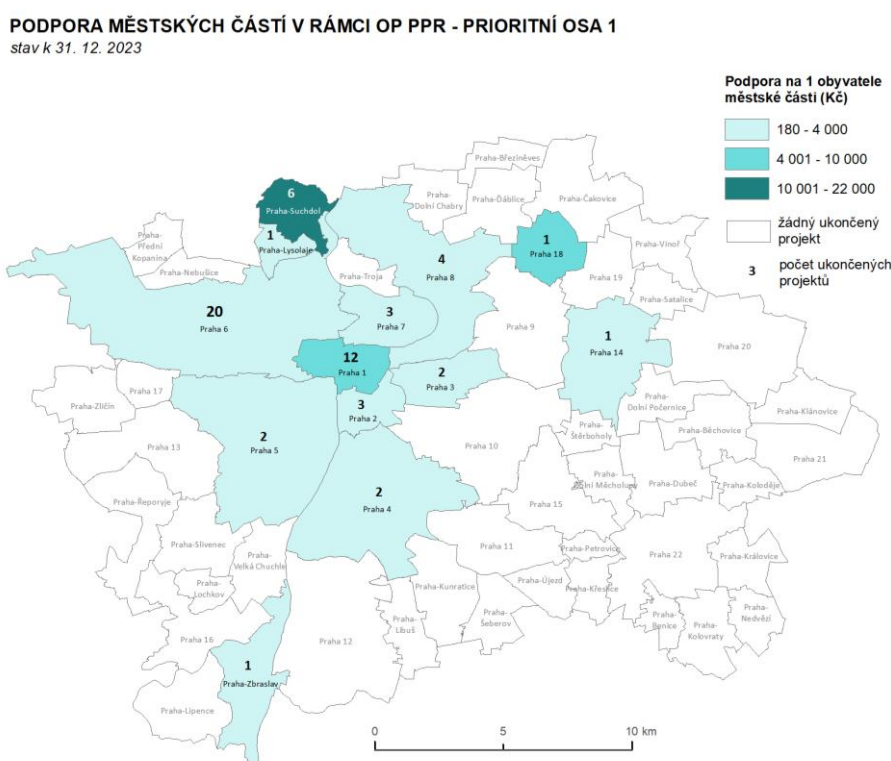
Obrázek 2 níže zobrazuje pokrytí území hl. m. Prahy počtem projektů a intenzitou podpory¹⁴ v PO1. Poskytnuté datové zdroje neumožňují určit místo dopadu intervence, pro vyhodnocení proto vycházíme z dostupných dat o sídle příjemce, které jsou agregovány na úroveň městských částí. Projekty v PO1 byly soustředěny pouze do 13 městských částí. Podpora se koncentrovala především do městských částí, ve kterých sídlí univerzity, výzkumné ústavy nebo jiné výzkumné instituce. Nejvíce projektů bylo realizováno v MČ Praha 6 (20 projektů), i když intenzitou podpory se tato MČ řadí až na čtvrté místo. V

¹⁴ Intenzita podpory je poměrový ukazatel vyjadřující podíl celkových finančních prostředků v právních aktech o poskytnutí/převodu podpory v CZK v ukončených projektech a počtu obyvatel městské části k 31. 12. 2023. Hodnota vyjadřuje objem finančních prostředků na 1 obyvatele městské části.

MČ Praha 6 sídlí České vysoké učení technické a 2 výzkumné ústavy, které realizovaly významnou část projektových aktivit ve výzvách zaměřených na podporu transferu technologií a znalostí z výzkumných organizací do praxe. 12 projektů (20 %) bylo dále realizováno veřejnými i soukromými subjekty se sídlem na Praze 1 a 6 projektů (10 %) Českou zemědělskou univerzitou se sídlem v MČ Praha-Suchbát. Tato městská část zaznamenala i nejvyšší intenzitu podpory (21 111,5 Kč na 1 obyvatele MČ), což je však dáno relativně nízkým počtem obyvatel vzhledem k objemu finančních prostředků vyhrazených na projektové aktivity České zemědělské univerzity. Vysokou intenzitu podpory vykazuje také Praha 1 a Praha 18. V MČ Praha 18 byl realizován pouze 1 projekt Výzkumného a zkušebního leteckého ústavu, a.s., avšak v PO1 se jedná o jeden z finančně nejnáročnějších projektů. I přesto, že se finanční podpora koncentrovala do omezeného území hl. m. Prahy, výstupy projektových aktivit měly vzhledem ke svému charakteru potenciál získat celopražský i mimopražský přesah.

Obrázek 2: Pokrytí území hl. m. Prahy projekty podpořenými v rámci PO1

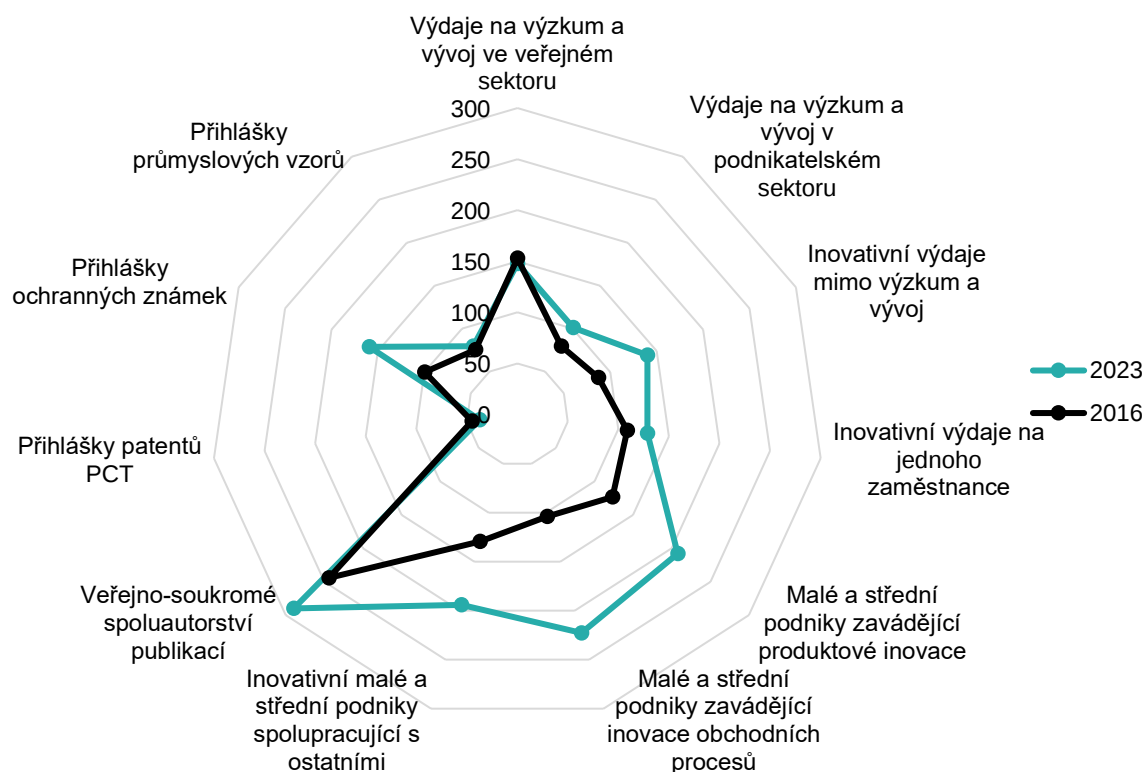

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat MS 2014+

Mezi lety 2016 a 2023 se Praha posunula směrem k větší inovativnosti podniků a posílila mezisektorovou spolupráci s důrazem na aplikační sféru. Jak naznačují vybrané ukazatele inovačního indexu byl pozitivní posun pozorován zejména v oblasti počtu spolupracujících inovativních podniků s ostatními aktéry, výdajích na VaV v podnikatelském sektoru a počtu veřejně-soukromého spouštění publikací. S ohledem na počet a charakter intervencí však není možné kvantifikovat, do jaké míry přispěly intervence OP PPR k pozorovaným vývojovým trendům.

Graf 4: Posun Prahy ve vybraných ukazatelích inovačního indexu mezi lety 2016–2023

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat Eurostat, 2023

SC1.1: Vyšší míra mezisektorové spolupráce stimulovaná regionální samosprávou

Praha se dlouhodobě řadí mezi inovativní lídry. Na základě souhrnného inovačního indexu¹⁵ má Praha, s hodnotou indexu 0,69, největší inovační potenciál ze všech regionů ČR, a tím se řadí mezi silné inovátory. Data za rok 2023 ukazují, že se ostatní regiony ČR řadí mezi mírné inovátory s tím rozlišením, že region severozápad (Karlovarský a Ústecký kraj) spadá na základě hodnoty indexu (0,36) do kategorie nastupujícího inovátora.

¹⁵ Index je publikován Eurostatem a pravidelně srovnává inovační potenciál členských zemí EU. Zohledňuje různé faktory vztahující se k inovačnímu potenciálu států. Více viz publikace European Innovation Scoreboard 2023: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/statistics/performance-indicators/regional-innovation-scoreboard_en#documents-and-media.

Obrázek 3: Inovační index v regionech ČR (2023)

Zdroj: Eurostat, 2023

Inovační potenciál Prahy vychází především z jejích rozsáhlých a různorodých výzkumných kapacit, které podporují inovace ve veřejném i soukromém sektoru, a to nejen pro subjekty z Prahy, ale i z jiných oblastí. Nedostatečná spolupráce mezi různými aktéry však zůstává jednou z hlavních slabín regionálního inovačního systému, kterou sami aktéři označují za zásadní problém (Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy, 2021). Klíčovým cílem je proto posílit mezisektorovou spolupráci mezi veřejnou správou, výzkumnými organizacemi a podniky na regionální úrovni a zvýšit její četnost, finanční objem a kvalitu.

Specifický cíl 1.1 si kladl za úkol posílit úlohu regionální samosprávy jako klíčového hráče v rozvoji inovačního prostředí, doplňujícího národní aktivity. Hlavním úkolem tohoto cíle bylo stimulovat mezisektorovou spolupráci mezi veřejnou správou, výzkumnými organizacemi a podniky na regionální úrovni, a to jak z hlediska financí, tak obsahu. Tyto aktivity měly také podpořit městskou poptávku po inovativních řešeních a propojit výzkumné kapacity s aplikační sférou.

V SC1.1 bylo k 31. 12. 2023 ukončeno 47 projektů (78 %) v hodnotě přibližně 1 mld. Kč. Projekty v tomto SC byly realizovány v 8 výzvách, přičemž v 5 z nich byl k uvedenému datu ukončen alespoň jeden projekt. Nejvíce žádostí o podporu (52) bylo podáno ve 3 výzvách zaměřených na podporu transferu technologií a znalostí z výzkumných organizací do praxe.

Tabulka 12: Přehled realizovaných projektů a čerpání financí v SC1.1 (ukončeno / zaslouženo)

SC1.1: Vyšší míra mezisektorové spolupráce stimulovaná regionální samosprávou		
47	5	1 mld. Kč
(z celkem 60)	(z celkem 8)	(z celkem 1,58 mld. Kč)
počet projektů	počet výzev	celkové zdroje

Zdroj: MS 2014+

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

V SC1.1 byly podpořeny **3 typy aktivit**:

- Podpora aktivit vedoucích ke komercializaci výsledků výzkumu pomocí ověření proveditelnosti a komerčního potenciálu a jejich zavedení do praxe („proof-of-concept“),
- Inovační poptávka veřejného sektoru,
- Projekty spolupráce výzkumného sektoru s aplikační sférou.

Jak ukazuje Tabulka 13: Příjemci v SC1.1 dle právní formy (ukončeno, k 31. 12. 2023) níže, 23 ze 47 ukončených projektů bylo realizováno vysokými školami, přičemž až 14 z nich realizovalo České vysoké učení technické v Praze. Zbýlých 9 projektů realizovala Česká zemědělská univerzita (5) a Univerzita Karlova (4). Realizátorem značné části projektů v SC1.1 byly také veřejné výzkumné instituce, především se jednalo o ústavy Akademie věd ČR a Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka.

Tabulka 13: Příjemci v SC1.1 dle právní formy (ukončeno, k 31. 12. 2023)

Právní forma příjemce	Počet projektů	Celkové zdroje (mld. Kč)
Vysoká škola (veřejná, státní)	23	0,50
Veřejná výzkumná instituce	13	0,23
Příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem	3	0,16
Společnost s ručením omezeným	3	0,04
Kraj	1	0,02
Městská část hlavního města Prahy	1	0,02
Státní příspěvková organizace ostatní	1	0,01
Státní příspěvková organizace ze zákona	1	0,01
Ústav	1	0,02

Zdroj: MS 2014+

Projekty v SC1.1 se zaměřovaly na 3 cílové skupiny – samosprávu, výzkumné instituce a podnikatelské subjekty, viz Tabulka 14: Počet projektů dle cílových skupin v SC1.1 (ukončeno k 31. 12. 2023). Nejvíce projektů cílilo na potřeby samosprávy (44). Tato cílová skupina je tvořena Magistrátem hlavního města Prahy, Úřady městských částí hl. m. Prahy a jimi zřízenými a založenými organizacemi a dále organizacemi zřízenými a založenými hl. m. Prahou, které zajišťují veřejné služby pro potřeby obyvatel hlavního města Prahy. 37 projektů se zaměřovalo na organizace pro výzkum a šíření znalostí a 34 na podnikatelské subjekty. Podnikatelské subjekty byly zapojeny do ověřování proveditelnosti, komercializace nebo spolupráce v rámci rozvoje technologií. 81 % ukončených projektů se zaměřovalo na víc než jednu cílovou skupinu.

Tabulka 14: Počet projektů dle cílových skupin v SC1.1 (ukončeno k 31. 12. 2023)

Cílová skupina	Počet projektů
Samospráva	44
Výzkumné organizace	37
Podnikatelské subjekty	34

Zdroj: MS 2014+

Pro hodnocení dosažených cílů v rámci SC1.1 byly zvoleny indikátory, jež reflektují podíly výdajů na VaV podle sektorů. **Předpokládalo se, že prostřednictvím poskytnuté podpory dojde k intenzivnější spolupráci mezi sektory, což se projeví vyššími podíly investic jak ze soukromého, tak veřejného sektoru, díky společným projektům a komercializaci výsledků VaV. Jak vyplývá z níže uvedené tabulky, tento předpoklad se nepotvrdil.** Je třeba podotknout, že nejnovější dostupná data, sledovaná a zveřejňovaná Českým statistickým úřadem (ČSÚ), pocházejí

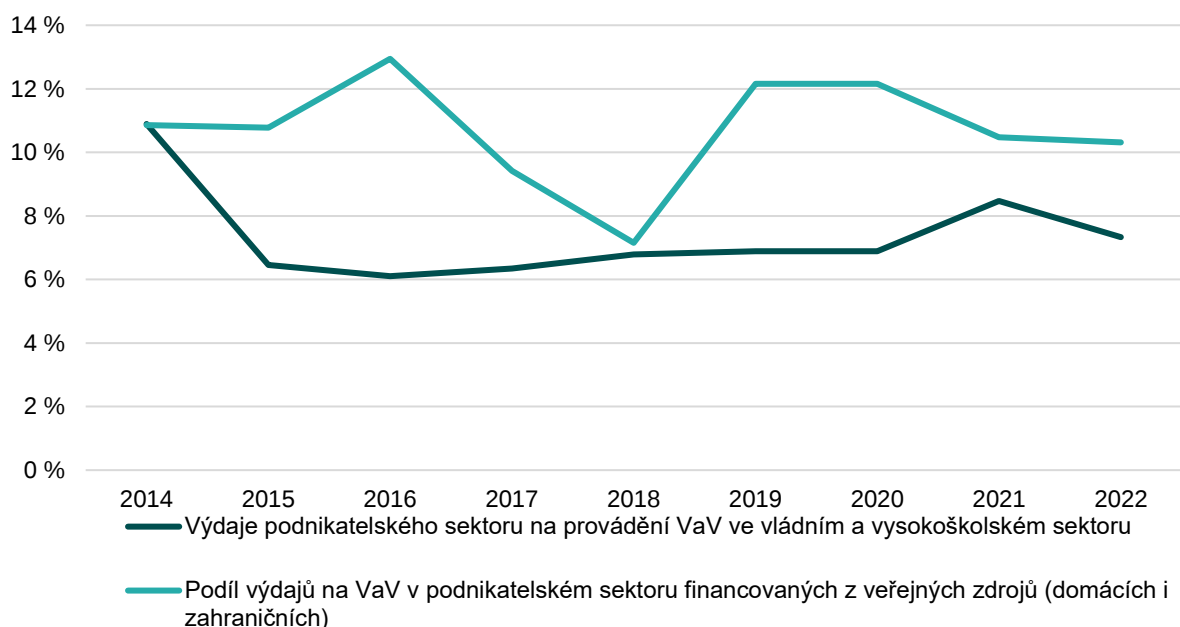
z roku 2022 a nezahrnují tak příspěvek projektů, u nichž se předpokládal konec fyzické realizace v roce 2023 nebo později (jedná se o 13 projektů).

Tabulka 15: Plnění cílových hodnot specifických programových indikátorů výsledků v SC1.1

Kód NČI	Název indikátoru ¹⁶	Měrná jednotka	Cílová hodnota (2023) ¹⁷	Dosažená hodnota ¹⁸
Specifické programové indikátory výsledků				
21021	Výdaje podnikatelského sektoru na provádění VaV ve vládním a vysokoškolském sektoru v hl. m. Praze jako % celkových výdajů na provádění VaV v těchto sektorech	%	17,2–18,0	10,32 ¹⁹
21022	Podíl výdajů na VaV v podnikatelském sektoru financovaných z veřejných zdrojů (domácích i zahraničních) v % (hl. m. Praha)	%	20,5–21,5	7,33 ²⁰

Zdroj: MS 2014+; ČSÚ, 2023²¹

Graf 5: Vývoj cílových hodnot specifických programových indikátorů v SC1.1

Zdroj: ČSÚ

¹⁶ Výběr indikátorů odpovídá indikátorům uvedeným v programovém dokumentu pro příslušný specifický cíl v kapitole 2, viz. [Programový dokument](#).

¹⁷ Cílová hodnota odpovídá hodnotě v Programovém dokumentu.

¹⁸ Hodnota dosažena v roce 2023, pokud není uvedeno jinak.

¹⁹ Jedná se o hodnotu ukazatele platnou pro rok 2022.

²⁰ Jedná se o hodnotu ukazatele platnou pro rok 2022.

²¹ ČSÚ. 2023. Ukazatele VaV za Českou republiku celkem. <https://www.czso.cz/csu/czso/ukazatele-vyzkumu-a-vyvoje-2022>.

Ani z pohledu celé časové řady (viz Graf 5 výše) programového období nelze pozorovat významnější nárůst výdajů na VaV ve veřejném sektoru financovaného z podnikových zdrojů (průměrný podíl činil 10,69 %). K navýšení nedošlo ani v případě výdajů na VaV prováděný podnikatelskými subjekty financovaný z veřejných prostředků (domácích i zahraničních), které se v průměru pohybovaly 7,35 %. **Prostředky z OP PPR však činily pouze 0,46 % všech výdajů na VaV²² v Praze (mezi lety 2014 a 2022), což vysvětluje omezenou schopnost programu ovlivnit tento indikátor.**

0,46 %

z celkových výdajů na VaV v Praze činily prostředky OP PPR

Nehledě na finančně zanedbatelný podíl OP PPR na výdajích VaV program dokázal podpořit navazování kontaktů a spoluprací mezi výzkumnými institucemi a aplikační sférou. Prostředky z OP PPR poskytly podmínky pro další stimulaci mezisektorové spolupráce, a tedy i větší orientaci VaV institucí na potřeby podniků a aplikovaný výzkum obecně. Díky podpoře z OP PPR bylo úspěšně ověřeno 154 aktivit či konceptů a 163 aktivit či konceptů Proof of Concept²³, 36 produktů bylo uplatněno na trhu a využíváno uživateli veřejných služeb zajišťovaných nebo poskytovaných samosprávou hl. m. Prahy. Z dotazníkového šetření²⁴ vyplynulo, že většina (84 %) projektů umožnila intenzivnější spolupráci s dalšími subjekty, např. firmami, akademickou sférou nebo s městskými částmi. Většina příjemců v SC1.1 byla z řad vysokých škol či výzkumných institucí. Tyto instituce díky svému rozsahu a předchozím výzkumným aktivitám se soukromým sektorem či dalšími aktéry spolupracovaly již předtím. Přínosem realizovaných projektů v rámci OP PPR bylo však zacílení této spolupráce na aplikační sféru.

Příjemci díky podpoře realizovali nové aktivity, stejně tak navazovali na již probíhající aktivity. Z výsledků dotazníkového šetření vyplývá, že distribuce odpovědí byla rovnoměrná. Polovina respondentů uvedla, že jejich projekty navázaly na již probíhající aktivity, které zahrnují například práci s rozsáhlejším objemem dat nebo předpovídání počasí s ohledem na městskou zástavbu. Bez poskytnuté podpory se podle většiny respondentů tyto aktivity nepodařilo realizovat.

Úspěšná realizace projektů proběhla především díky předchozím zkušenostem příjemců podpory. Shodují se na tom jak respondenti zapojení do vypracování případové studie, tak i respondenti dotazníkového šetření. Zkušenosti s realizací projektů podpořených z grantů vedly k realistickým očekáváním ohledně administrace projektů a případné změny oproti předchozímu období byly hodnoceny pozitivně. Klíčová byla také znalost cílové skupiny a proaktivní přístup realizátora projektu. Připravenost výzkumných institucí a jejich kontinuální aktivita v oblasti VaV byly dalším předpokladem pro realizaci projektů v rámci SC1.1, jelikož zajistily dostatek konceptů vhodných k ověření.

Ve vědeckém světě to tak nefunguje, vždy existuje míra nejistoty, jestli se vám koncepty podaří uplatnit v praxi.

- respondent z řad příjemců

Jistou bariérou pro realizaci projektů v SC1.1 byla podmínka úspěšného uplatnění alespoň poloviny úspěšně ověřených konceptů ve veřejných službách zajišťovaných hl. m. Prahou. Podmínka výrazně snížila počet možných uživatelů. Zvláště citlivou skupinou byly projekty zaměřené na vysoce specializované koncepty, kde je možnost využití velmi úzká. Obtížnější

²² Vypočítáno jako podíl celkových schválených zdrojů na SC1.1 (1 580 mil. Kč) a výdajů na VaV v Praze za léta 2014 a 2022 (341 683 mil. Kč).

²³ Termínem „Proof-of-Concept“ se rozumí projekty, které se zaměřují na ověření proveditelnosti výsledků výzkumu, prověření jejich komerčního potenciálu a příprava jejich zavedení do praxe.

²⁴ Provedeného dotazníkového šetření se zúčastnilo pouze 12 příjemců, kteří celkem realizovali 19 projektů.

podmínky dotace byly vykoupeny dostatečným objemem prostředků, minimální mírou spolufinancování ze strany příjemce a stoprocentním předfinancováním. Příjemci vnímají i snížení administrativní zátěže v oblasti vykazování práce.

Dopady projektů podpořených skrze OP PPR byly hodnoceny jednoznačně pozitivně. Většinu úspěšně ověřených konceptů se podařilo uplatnit, v některých případech se produkt dostal dokonce k více uživatelům. Podpora výrazně urychlila ověření a komercializaci konceptů. V důsledku této podpory vzniklo šest řešení v rámci inovační poptávky veřejného sektoru. Bez projektů by se žádný z pozitivních efektů neprojevil.

OP byl dobře směřován v tom, že zahrnoval i další fáze výzkumu – nalezení partnera, ověření v praxi, komercializaci.

- respondent z řad příjemců

Kromě ověření a uplatnění výzkumných konceptů v praxi příjemci registrují i další efekty podpory. Mezi nejčastěji pozorované dodatečné pozitivní efekty patří zejména:

- Zlepšení podmínek pro život občanů Prahy,
- Zlepšení podmínek pro život cílové skupiny,
- Navázání spolupráce s aktéry v území.

Vedlejší pozitivní dopady byly pozorovány i na úrovni jednotlivých výzkumných pracovníků zapojených do realizace projektů, zejména se jednalo o začínající výzkumníky (okrajově i studenty). Pro některé z nich projekty znamenaly úplně první kontakt s aplikační sférou, např. na obchodních jednáních. Pracovníci se tak museli vžít do role potenciálního zájemce o řešení a tomu přizpůsobit argumentaci i způsob komunikace (např. snížením odbornosti ve vyjadřování). Tyto znalosti se dají potom uplatnit na dalších projektech, což se v delším horizontu může projevit i ve větší uplatnitelnosti výsledků výzkumných aktivit. Příjemci nezaregistrovali žádný negativní efekt projektů.

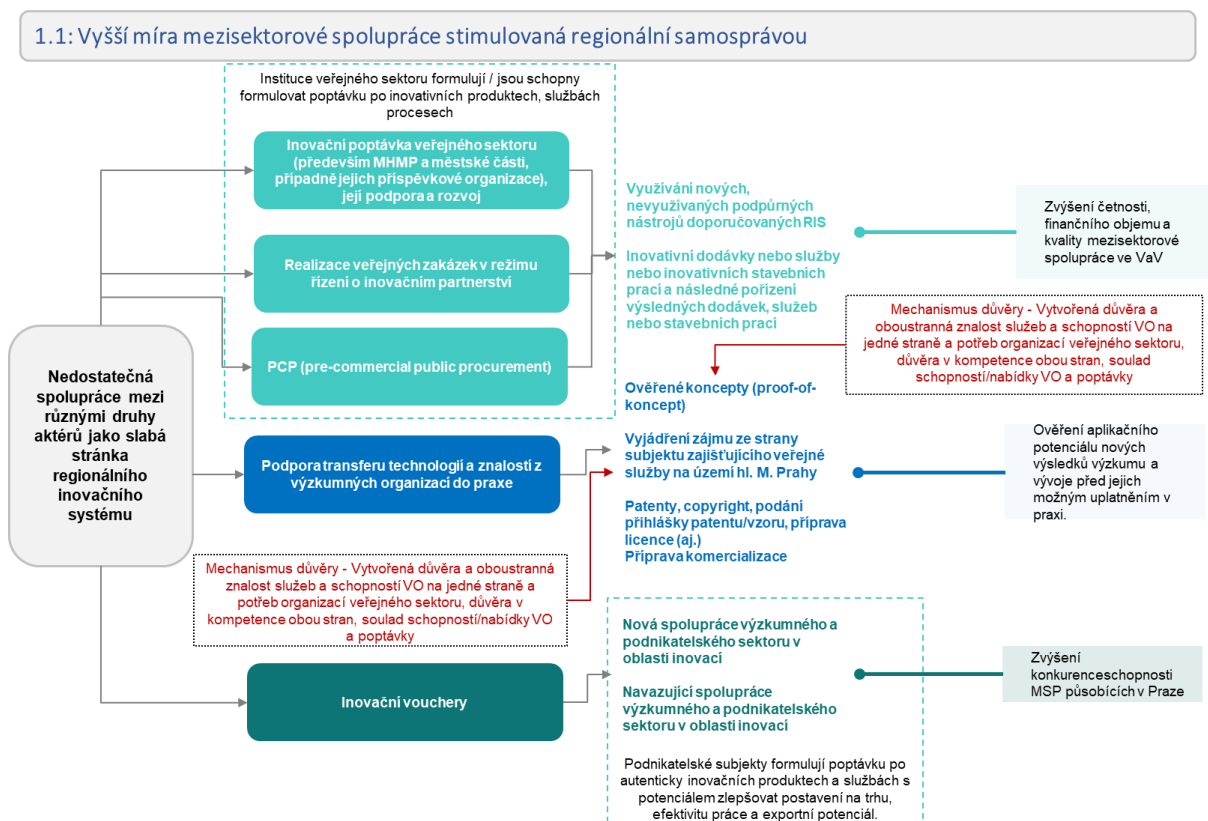
Zaměření projektů a nastavení výzev vytvořily podmínky spíše pro nárazovou mezisektorovou spolupráci. Pouze tři příjemci uvedli, že nově navázaná spolupráce bude mít dlouhodobější a trvalejší charakter. Rozvoj konkrétní spolupráce mezi VaV a aplikační sférou, i když je častější, je podle názoru panelu expertů stále nedostatečný a je financován z jiných zdrojů, především TAČR. OP PPR sehrál spíše podpůrnou roli ve vztahu k VaV institucím a jejich větší orientaci na aplikovaný výzkum. Jeho přínos spočívá především ve stimulaci a rozvoji vztahů mezi aktéry pro transfer VaV.

Samotné uplatnění ověřených konceptů v praxi se považuje za splněné v momentě prodeje tohoto výstupu. Skutečné uplatnění a způsob využití se pak již nesleduje. Omezující v tomto ohledu byla i podmínka odkupu veřejnou institucí z Prahy. Jiné instituce by možná koncepty využily lépe, ale příjemci soustředili svoji pozornost na veřejné instituce v Praze. Kromě toho příjemci naráželi na potíže se zajištěním spolupráce vědců po skončení financování projektů. Bez dalších finančních prostředků mají vědci menší motivaci pokračovat ve spolupráci.

Opatření podpořená v SC1.1 byla v souladu s Teorií změny (viz Obrázek 4 níže). Realizované projekty podpořily mezisektorovou spolupráci a umožnily komercializovat vědecké výstupy. Podpořena byla také oblast inovačních voucherů. Z výsledků kvalitativního šetření vyplývá, že instituce využívaly na podporu těchto témat především prostředky mimo OP PPR (např. Grantová agentura ČR, TAČR), což bylo dáno mimo jiné alokací a administrativní zátěží spojenou s realizací projektů skrze fondy EU. Kromě mechanismu důvěry se významným aspektem ukázalo negativní vnímání vědců, kteří se kromě bádání snaží také prosadit výstupy v komerční sféře. Vliv má tedy prostředí a kontext českých univerzit a jejich slabá provazba na komerční sféru.

Obrázek 4: Teorie změny SC1.1

Zdroj: vlastní zpracování

SC1.2: Snazší vznik a rozvoj znalostně intenzivních firem

Intervence v rámci SC1.2 měly primárně podpořit znalostně intenzivní podniky v počátečních fázích jejich rozvoje, který je častokrát poznačen nedostatkem vlastních kapacit a kapitálu. Možnost využít specializované služby umožňuje překonat počáteční potíže a vytvořit a posílit exportní schopnosti firem s inovačním potenciálem. SC1.2 dále podpořil fungování podpůrné inovační infrastruktury. Podpora podpůrné inovační infrastruktury z OP PPR se v průběhu programového období proměňovala, a to od výzev čistě investičních zaměřených na vytvoření infrastruktury (výzva č. 10) k výzvám zahrnujícím i podporu služeb.²⁵

V SC1.2 bylo doposud ukončeno 85 % schválených projektů v celkem 4 výzvách. Na tyto projekty bylo vynaloženo téměř 0,5 mld. Kč. Nejvíce žádosti o podporu (14) bylo předloženo ve výzvě č. 39, cílem které bylo zvýšit kvalitu a efektivitu fungování vědeckotechnických parků, včetně inkubátorů.

²⁵ EY: Evaluace aktivit v rámci specifického cíle 1.2 OP PPR se zaměřením na podnikatelské inkubátory. 2020. Dostupné zde:

<https://www.penizeproprahu.cz/wpcontent/uploads/2016/11/Z%C3%A1v%C4%9Bre%C4%8Dn%C3%A1zpr%C3%A1va%20inkub%C3%A1tory%20final%20včetně-PS.pdf>

Tabulka 16: Přehled realizovaných projektů a čerpání financí v SC1.2 (ukončeno / zaslavněno k 31.12. 2023)

SC1.2: Snazší vznik a rozvoj znalostně intenzivních firem		
		
11	4	0,46 mld. Kč
(z celkem 13)	(z celkem 5)	(z celkem 0,79 mld. Kč)
počet projektů	počet výzev	celkové zdroje

Zdroj: MS 2014+

V SC1.2 byly podpořeny **3 typy aktivit**:

- Zvyšování kvality a efektivity fungování podpůrné inovační infrastruktury,
- Vznik a rozvoj kapacit poskytujících progresivní služby pro podnikatele (malé a střední podniky, MSP),
- Rozvoj inovačních firem v počátečních obdobích jejich životního cyklu.

Nejčtenější právní formou příjemce byla akciová společnost a vysoká škola, dohromady realizovali polovinu ukončených projektů, viz Tabulka 17: *Příjemci v SC1.2 dle právní formy (ukončeno, k 31. 12. 2023)* níže. V rámci jednotlivých výzev (výzvy č. 10, 26, 39 a 55) bylo vždy podpořeno pouze několik málo projektů. To umožnilo řídicímu orgánu (ŘO) poměrně úzký kontakt s příjemci podpory, což bylo hodnoceno pozitivně. Díky tomu se nejen dařilo upravovat výzvy na základě znalosti prostředí, ale i předcházet případným problémům při realizaci projektů.²⁶

Jenom jeden příjemce realizoval v SC1.2 víc než jeden projekt. Jednalo se o Vysokou školu ekonomickou v Praze, která realizovala 2 projekty zaměřené na rozvoj, zvýšení kvality a efektivity inkubačních kapacit a inovačních služeb.

²⁶ Tamtéž.

Tabulka 17: Příjemci v SC1.2 dle právní formy (ukončeno, k 31. 12. 2023)

Právní forma příjemce	Počet projektů	Celkové zdroje (mld. Kč)
Akciová společnost	3	0,21
Vysoká škola (veřejná, státní)	3	0,08
Společnost s ručením omezeným	2	0,04
Spolek	1	0,04
Ústav	1	0,07
Zájmové sdružení právnických osob	1	0,03

Zdroj: MS 2014+

Podle Tabulka 18: Počet projektů dle cílových skupin v SC1.2 (ukončeno k 31. 12. 2023) byly cílovou skupinou všech ukončených projektů podnikatelské subjekty. To je dáno především nastavením výzev v SC1.2, které podporovaly inovační a znalostně intenzivní podniky v jejich rozvoji a zkvalitnění jejich činnosti. Dále bylo 5 projektů zaměřeno na provozovatele podpůrné inovační infrastruktury a výzkumné instituce.

Tabulka 18: Počet projektů dle cílových skupin v SC1.2 (ukončeno k 31. 12. 2023)

Cílová skupina	Počet projektů
Podnikatelské subjekty	11
Provozovatelé podpůrné inovační infrastruktury bez ohledu na právní formu	5
Výzkumné organizace	3

Zdroj: MS 2014+

Na úrovni programu byl v SC1.2 sledován podíl podnikových výdajů na VaV v podnikatelském sektoru na hrubý domácí produkt (HDP). Poslední dostupná hodnota za rok 2021 překročila cílovou hodnotu o 58 %. I přesto, že nejsou dostupné nejnovější údaje, byl pozorován pozitivní trend v této oblasti. Jak naznačuje Graf 6 níže, v průběhu posledního programového období docházelo k pozvolnému nárůstu výdajů podnikatelských subjektů na VaV. Praha se dlouhodobě podílí na více než čtvrtině všech výdajů na VaV aktivity v podnicích v celé ČR.

Tabulka 19: Plnění cílových hodnot specifických programových indikátorů výsledků v SC1.2

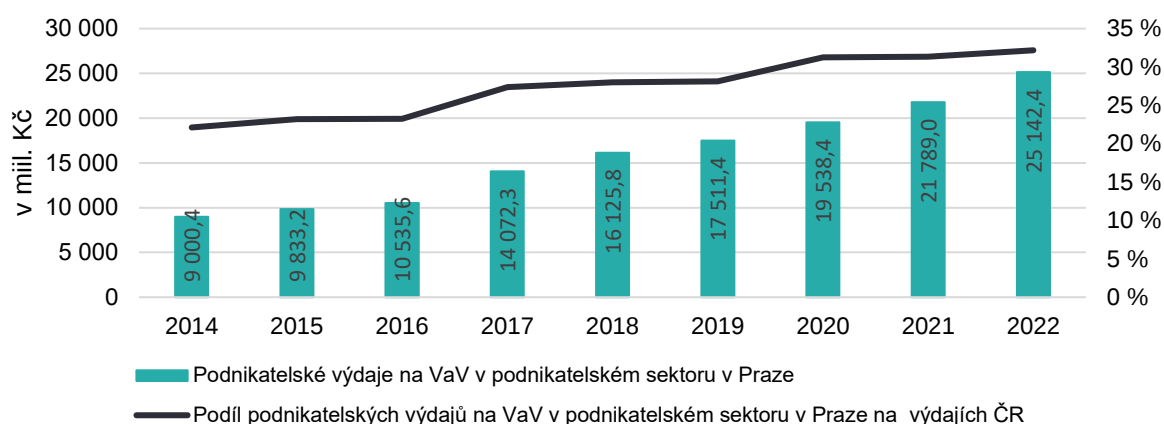
Kód NČI	Název indikátoru	Měrná jednotka	Cílová hodnota	Dosažená hodnota
Specifické programové indikátory výsledků				
21020	Podnikové výdaje na VaV v podnikatelském sektoru jako % HDP - regiony ČR (hl. m. Praha)	%	0,80	1,27 ²⁷

Zdroj: MS 2014+

²⁷ Jedná se o hodnotu ukazatele platnou pro rok 2021.

Graf 6: Výdaje na VaV v podnikatelském sektoru

Zdroj: ČSÚ, 2015-2023

Příznivý vývoj byl pozorován i na úrovni společných a specifických indikátorů, které byly splněny u všech stanovených indikátorů. Ve 4 případech byly indikátory naplněny na více než 150 % oproti cílové hodnotě. Řídící orgán tak pravděpodobně přistupoval k nastavení cílových hodnot s určitou opatrností a cílové hodnoty byly v programovém dokumentu podhodnoceny²⁸.

Tabulka 20: Plnění cílových hodnot společných a specifických programových indikátorů výstupů v SC1.2

Kód NČI	Název indikátoru ²⁹	Měrná jednotka	Cílová hodnota (2023) ³⁰	Dosažená hodnota ³¹
Společné a specifické programové indikátory výstupů				
10000	Počet podniků pobírajících podporu	Podniky	343	794
20000	Počet podniků spolupracujících s výzkumnými institucemi	Podniky	109	132
21200	Počet podniků, které dostávají podporu pro účely uvádění nových výrobků na trh	Podniky	30	477
21301	Počet podniků, které dostávají podporu pro účely zavádění výrobků nových pro podnik	Podniky	159	403
23000	Počet nově vzniklých a modernizovaných inovačních infrastruktur	Infrastruktury	4	9

Zdroj: MS 2014+

²⁸ Aktérům zapojeným do Evaluce se nepodařilo blíže ověřit a zdůvodnit přeplnění jednotlivých indikátorů.

²⁹ Výběr indikátorů odpovídá indikátorům uvedeným v programovém dokumentu pro příslušnou investiční prioritu v kapitole 2, viz. [Programový dokument](#).

³⁰ Cílová hodnota byla stanovena v Programovém dokumentu.

³¹ Hodnota ukazatele dosažena k 31. 12. 2023, pokud není uvedeno jinak.

Projekty v SC1.2 podpořily inovační a inkubační potenciál v Praze, a to skrze vznik nových kapacit a rozšíření a modernizaci kapacit stávajících. Díky OP PPR vzniklo mezi lety 2014 a 2020 5 nových akceleratorů a inkubátorů, což představuje zhruba čtvrtinu (23,8 %) všech vzniklých inkubátorů a akceleratorů v tomto období. Jednalo se o:

1. **Beyond:IoT** (CZ.07.1.02/0.0/0.0/19_072/0001882),
2. **Podnikatelský inkubátor BEEP-IAL Total** (CZ.07.1.02/0.0/0.0/19_072/0001877),
3. **NEST BIG DATA ARENA** (CZ.07.1.02/0.0/0.0/17_056/0001340),
4. **Podnikatelský inkubátor H40 Art&Digital Lab Total** (CZ.07.1.02/0.0/0.0/17_056/0000880),
5. **SMART CITY a IoT Total** (CZ.07.1.02/0.0/0.0/16_042/0000611).

Dalších 6 ukončených projektů přispělo k rozšíření a zkvalitnění činností již existujících inkubátorů a akceleratorů, např. business akceleratoru a inkubátoru xPORT³², inkubátoru a akceleratoru XT Park³³ a ČZU Point One Total³⁴. Novou budovu C3T s užitnou plochou 5 920 m² bude díky projektu provozovat akreditovaný Vědeckotechnický park VZLÚ. Ve většině případů (4 příjemci) projekty navázaly na již probíhající aktivity. Projekty podpořily rozšíření nabídky produktů nebo služeb. Z dotazníkového šetření³⁵ vyplynulo, že každý projekt umožnil rozšířit nabídku produktů nebo služeb, které vhodně reflektovaly potřeby podpořených podniků a přispěly ke vzniku nových. Díky projektům v SC1.2 se však podařilo nastartovat i nové aktivity, mezi nimiž byly např. podcastová platforma nebo vývoj mobilních aplikací.

OP PPR dokázal podpořit inovační prostředí z hlediska zázemí. V menším rozsahu přispěl k propojení a posílení inovačního systému.

Praha se v kontextu českého startupového ekosystému vyznačuje svým unikátním postavením, které je dáno kombinací vysokého HDP a rozvinuté infrastruktury. Metropole dlouhodobě figuruje jako epicentrum pro vznik nových startupů a znalostně intenzivních podniků. Je také magnetem pro talentované studenty z celé republiky i ze zahraničí, kteří zde po ukončení studií vyhledávají možnosti profesního růstu. Tento trend vedl k vytvoření řady soukromých iniciativ, které poskytují podporu začínajícím podnikatelům.

V Praze chybí komunita inovačních firem.

- respondent fokusní skupiny

Infrastrukturně je inkubátor v pořádku. Postavili jsme to, co potřebovali, ale chybí lidská kapacita.

- respondent fokusní skupiny

Přesto je zde patrná jistá fragmentace aktivit zaměřených na podporu podnikání, která je umocněna slabou spoluprací mezi veřejným a soukromým sektorem. V Praze aktuálně působí přibližně 29 akceleratorů a inkubátorů, což odráží dynamický rozvoj podnikatelského prostředí v regionu, ale zároveň vyžaduje zvýšenou koordinaci a integraci snah obou sfér, aby bylo možné plně využít potenciál pražského inovačního ekosystému.

³² Projekty *Rozšíření a zvýšení kvality a efektivity fungování inkubačních kapacit xPORT VŠE Business Accelerator* (CZ.07.1.02/0.0/0.0/16_026/0000122) a *Rozvoj a zvýšení efektivity inovačních služeb xPORT Business Accelerator VŠE* (CZ.07.1.02/0.0/0.0/16_042/0000606).

³³ Projekt *Rozšíření a zkvalitnění činnosti inkubátoru a akceleratoru XT Park z.ú.* (CZ.07.1.02/0.0/0.0/17_056/0001334).

³⁴ Projekt *Rozšíření a zkvalitnění služeb poskytovaných podnikatelským inkubátorem ČZU Point One Total* (CZ.07.1.02/0.0/0.0/16_042/0000608).

³⁵ Provedeného dotazníkového šetření se zúčastnilo pouze 5 příjemců, kteří celkem realizovali 7 projektů.

Z pohledu infrastrukturního vybavení byl program hodnocen velmi pozitivně. Avšak pro dosažení plného potenciálu je nezbytné podporovat i lidské zdroje, které by inkubátorům a akceleratorům umožnily provádět rozsáhlý networking a nastolit spolupráci se všemi relevantními partnery a klíčovými hráči.

Pozitivní dopady aktivit realizovaných v rámci SC1.2 jsou nezpochybnitelné, přesto v některých případech byly tyto výsledky předpokládány i bez realizace projektu. To naznačuje, že určité efekty by mohly nastat přirozeným vývojem trhu. Nicméně, nebyly zaznamenány žádné negativní důsledky projektů. Zajímavým zjištěním je, že tři příjemci podpory byli překvapeni nečekanými přínosy, jako je například rostoucí zájem o nové technologie mezi výrobci. To ukazuje na širší dopad projektu mimo původně stanovené cíle.

Udržitelnost projektů v oblasti inovační infrastruktury je klíčová pro dlouhodobý rozvoj podnikatelského ekosystému. Mezi potenciálními budoucími efekty příjemci identifikovali například zvýšení počtu podniků využívajících podpůrné služby, který je významným indikátorem toho, že projekty mají schopnost generovat trvalé změny a podporovat udržitelný růst.

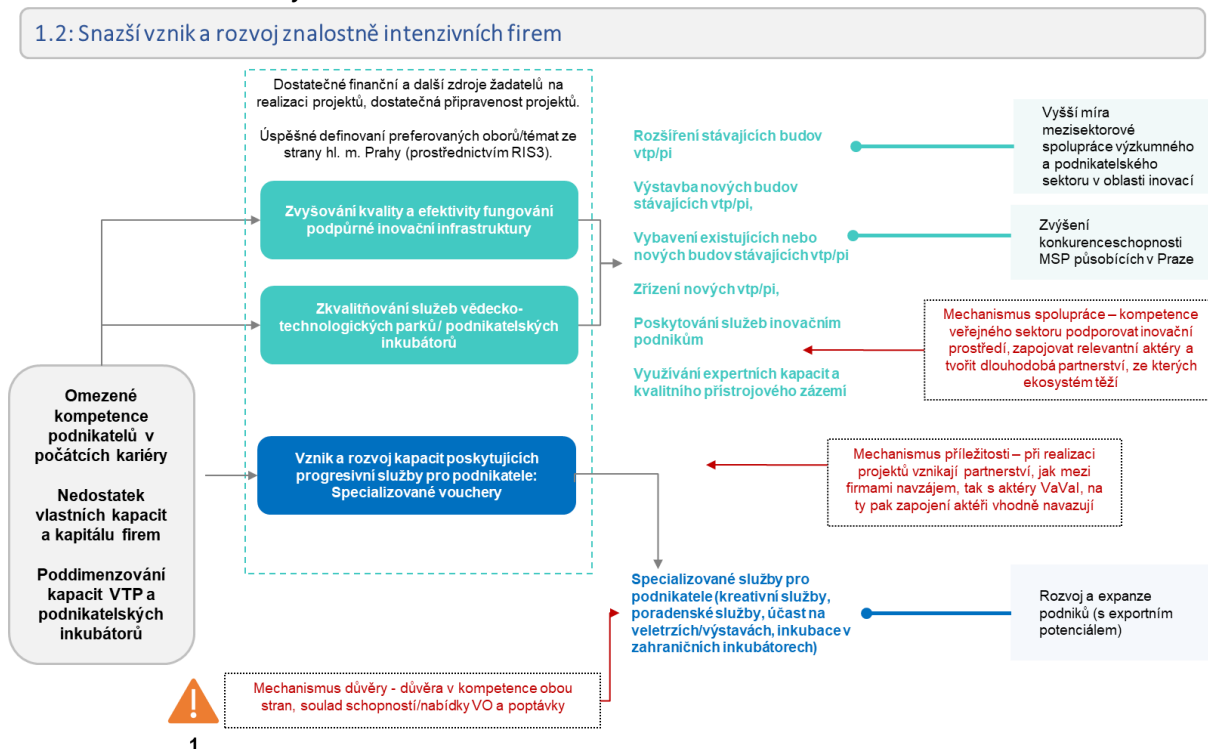
Nicméně nedostatečná poptávka ze strany podniků a omezené personální zajištění akceleratorů a inkubátorů mohou být překážkou pro udržitelnost projektů. Kromě toho je rizikem pro budoucí rozvoj inovační infrastruktury fragmentace inovačního prostředí, ve kterém přetrvává jistá konkurence mezi jednotlivými akceleratory a inkubátory, což může vést k oslabení celkové účinnosti inovačního ekosystému. Do budoucna je tak nezbytné posílit využití již stávající infrastruktury v Praze a zvětšit podporu směrem do posílení spolupráce mezi aktéry, aby se zvýšila jejich synergie a dopad na inovace. Dobrá governance a důvěra mezi zapojenými aktéry je pro rozvoj inovačního ekosystému základním předpokladem.

Pro dosažení úspěchu je také nezbytné se jasně zaměřit na technologické inovace a vypracovat strategii, která bude reflektovat aktuální možnosti a existující potenciál Prahy, a to v kontextu celé ČR. Tato strategie by měla být komunikována a integrována do vzdělávacích programů škol, zejména v oblastech, ve kterých země zaostává, jako je například umělá inteligence. Pouze tak lze zajistit, že inovační infrastruktura bude sloužit jako základ pro budoucí konkurenceschopnost a ekonomický růst.

Opatření podpořená v SC1.2 byla v souladu s Teorií změny (viz Obrázek 5 níže). Podpořen byl vznik inkubátorů, ale také poskytovaných voucherů. Intervence směřovaly na zvyšování kompetencí podnikatelů i zvyšování jejich kapacit. Méně se dařilo cílit na zvyšování kapitálu a provazbu na potenciální investory. Významně se podařilo ověřit mechanismus příležitosti, kdy jedním z hlavních přínosů podpořených inkubátorů bylo navázání partnerství a sítí mezi podpořenými subjekty. Mechanismus spolupráce a důvěry se podařilo ověřit částečně, stále přetrvávají mezery v komunikaci mezi jednotlivými subjekty v Praze (viz prvek 1 revidované TZ).

Obrázek 5: Teorie změny v SC1.2

Zdroj: vlastní zpracování

3.2. PO2: Udržitelná mobilita a energetické úspory

Zaměření PO2 je jedním z klíčových témat pro Prahu, které se snaží řešit několik zásadních problémů spojených s dopravou a energetickou efektivitou. Vzhledem k tomu, že Praha je centrem mnoha důležitých aktivit, čelí vysokému objemu dojížděky a intenzivnímu dopravnímu provozu, což má za následek značnou zátěž na dopravní infrastrukturu a negativní dopady na životní prostředí, zejména v podobě znečištění ovzduší. Energetická náročnost městských objektů a nízký podíl obnovitelných zdrojů energie jsou dalšími výzvami, s nimiž se Praha potýká. Historické budovy, stejně jako ty postavené v nedávné minulosti, často trpí nedostatečnou izolací a zastaralými technickými systémy, což vede k vysokým energetickým ztrátám. Aktivity podporované v PO2 se proto zaměřovaly na zlepšení mobility a snížení energetické náročnosti, což by mělo přinést nejen ekonomické úspory, ale také zlepšení kvality ovzduší a životního prostředí v hlavním městě.

Tabulka 21: Přehled realizovaných projektů a čerpání financí v OP PPR (ukončeno / zasmluvněno, k 31. 12. 2023)

PO2: Udržitelná mobilita a energetické úspory

29

(z celkem 35)

počet projektů

8

(z celkem 8)

počet výzev

2,04 mld. Kč

(z celkem 3,08 mld. Kč)

celkové zdroje

Zdroj: MS 2014+

Tabulka 22: Přehled projektů podle typu intervence (ukončeno, k 31. 12. 2023)

Typy intervencí

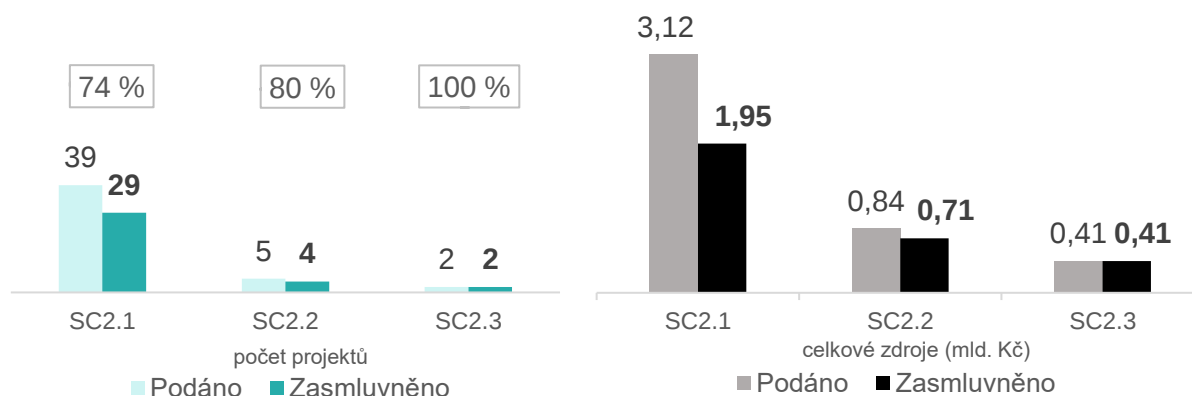
Počet projektů

• Energeticky účinná renovace veřejné infrastruktury, demonstrační projekty a podpůrná opatření	25
• Infrastruktura čisté městské dopravy a její propagace (včetně zařízení a kolejových vozidel)	4

Zdroj: MS 2014+

Celkem bylo v PO2 **podáno 46 žádostí o podporu, zasmluvněno bylo 35, což představuje 76 %**. Nejvíce projektových žádostí (39) bylo podáno v SC2.1 *Energetické úspory v městských objektech dosažené také s využitím vhodných obnovitelných zdrojů energie, energeticky efektivních zařízení a inteligentních systémů řízení*, 74 % bylo úspěšných. V SC2.2, který se zaměřoval na zvyšování atraktivity městské hromadné dopravy, byly podané 4 projektové žádosti a v SC2.3, cílem kterého bylo rozvíjet nízkoemisní mobility v městské dopravě, 2 žádosti o podporu. Z těchto 6 projektů nebyl zasmluvněn jenom jeden. Objem zasmluvněných prostředků odpovídá počtu zasmluvněných projektů. Nejvíce finančních prostředků připadá na SC2.1 (1,95 mld. Kč).

Graf 7: Úspěšnost a finanční podpora projektů v PO2 (k 31. 12. 2023)

Zdroj: MS 2014+

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

Nejvíce projektů v PO2 (75 %) bylo realizováno akciovou společností, konkrétně Dopravním podnikem hl. m. Prahy. 5 projektů realizoval kraj (hl. m. Praha), 1 projekt realizovala městská část hlavního města Prahy (MČ Praha 14) a 1 projekt příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem (Střední škola – Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9).

Tabulka 23: Příjemci v PO2 dle právní formy (ukončeno, k 31. 12. 2023)

Právní forma příjemce	Počet projektů	Celkové zdroje (mld. Kč)
Akciová společnost	22	1,33
Kraj	5	0,41
Městská část hlavního města Prahy	1	0,10
Příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem	1	0,20

Zdroj: MS 2014+

Mapa na Obrázek 6 níže zobrazuje rozložení podpory a počty ukončených projektů v městských částech hl. m. Prahy. V PO2 byly projekty realizovány subjekty sídlícími pouze ve třech městských částech. Nejvýznamnějším příjemcem byl Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová společnost se sídlem na Praze 9, který realizoval 23 ukončených projektů (75 % všech ukončených projektů). Vzhledem k tomu, že se jednalo o projekty modernizace pohyblivých schodů, osvětlení, vzduchotechnických zařízení v různých stanicích metra, nákup bezemisních autobusů nebo modernizaci osvětlení tunelů, je zřejmé, že místo dopadu intervence nelze spojovat se sídlem Dopravního podniku. Mapa tak neposkytuje pohled na reálný dopad projektů. Jednotlivé projekty byly přínosné pro více městských částí a absence dat neumožňuje zachytit tuto skutečnost v mapě níže. Ukončené projekty podpořily všechny stanice metra na trase C mezi stanicemi Háje a Florenc, na trase B byly podpořeny stanice Anděl, Palmovka, Smíchovské nádraží, Černý Most, Náměstí Republiky, Karlovo náměstí, Můstek (přestupná stanice na linku metra A) a Jinonice. Na lince metra A byly podpořeny 3 stanice – Dejvická, Skalka, Malostranská. Rekonstrukce probíhají i v dalších úsecích, k 31. 12. 2023 však nebyly dokončeny.

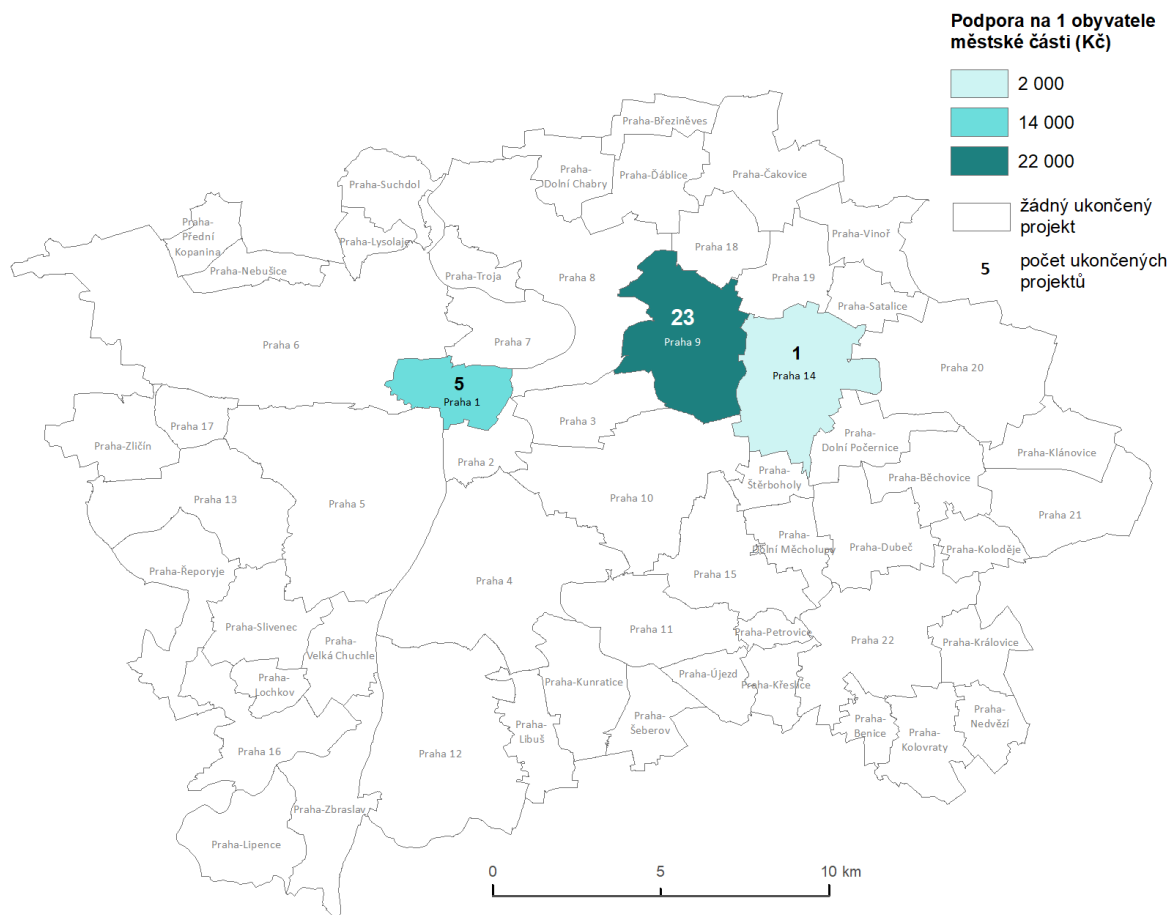
Stejně tak je potřeba nahlížet i na projekty, které připadají na MČ Praha 1. Těchto 5 projektů bylo realizováno hl. m. Prahou. V rámci projektů došlo k zvýšení energetické efektivity v soustavě veřejného osvětlení, snížení energetické náročnosti Strahovského a Zlíchovského tunelu nebo k výstavbě P+R Černý Most a je proto zřejmé, že se jednalo o projekty, které měli přesah mimo MČ Praha 1. Dále byly realizovány opatření pro preferenci povrchové městské veřejné dopravy v 18 lokalitách na území Prahy. Poslední obsaženou městskou částí je MČ Praha 14, kde byla zrevitalizována energeticky náročná administrativní budova radnice MČ Praha 14 na energeticky vysoce efektivní budovu.

Obrázek 6: Pokrytí území hl. m. Prahy projekty podpořenými v rámci PO2

PODPORA MĚSTSKÝCH ČÁSTÍ V RÁMCI OP PPR - PRIORITNÍ OSA 2

stav k 31. 12. 2023

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat MS 2014+

SC2.1: Energetické úspory v městských objektech dosažené také s využitím vhodných obnovitelných zdrojů energie, energeticky efektivních zařízení a inteligentních systémů řízení

Veřejné budovy v Praze a v České republice obecně, jsou často energeticky náročné, což je důsledek historického vývoje stavebnictví, kdy v období socialismu byl kladen důraz spíše na kvantitu než kvalitu a energetickou efektivitu. V Praze, jakožto hlavním městě s bohatou historií, se navíc nachází mnoho historických budov, které jsou energeticky neúsporné a jejichž možnosti modernizace jsou omezené kvůli ochraně kulturního dědictví. Přesto existují způsoby, jak i tyto objekty mohou přispět k celkové energetické úspoře, například prostřednictvím citlivých rekonstrukcí, izolací, výměny oken a instalací moderních vytápěcích a chladicích systémů.

SC2.1 podporoval aktivity, které naplňovaly cíle vytyčené ve strategických dokumentech v oblasti klimatu a energie, m. j. Energetickou koncepci ČR a hl. m. Prahy nebo evropskou strategii Evropa 2020. Specifický cíl se zaměřoval na snižování energetické náročnosti objektů a technických zařízení sloužících pro zajištění provozu městské veřejné a silniční dopravy. Reagoval tak zejména na energeticky náročný provoz Pražské integrované dopravy a úsporami elektrické a tepelné energie dosaženými modernizací vybraných technických zařízení nepřímo usiloval o snížení emisí CO₂ a znečišťujících látek. V SC2.1 byly také podpořeny pilotní projekty přeměny energeticky náročných

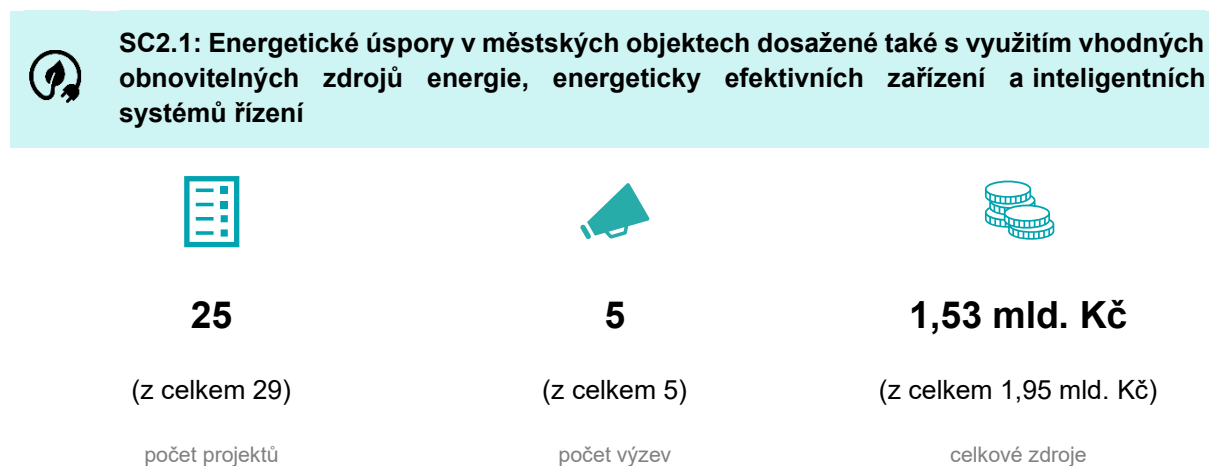
EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

veřejných budov na budovy s téměř nulovou spotřebou energie s integrovanými inteligentními systémy. Tyto budovy dnes slouží jako příklady dobré praxe v oblasti úspor energií a přínosů inteligentních systémů pro životní prostředí i samotné uživatele.

V SC2.1 bylo k 31. 12. 2023 ukončeno 86 % zasmulvněných projektů. Ve výzvách č. 13, 31 a 40, které se zaměřovaly na zvyšování energetické efektivity v rámci objektů a technických zařízení pro zajištění provozu městské veřejné a silniční dopravy, byly ukončené všechny zasmulvněné projekty (19). V ostatních dvou výzvách bylo k uvedenému datu ukončeno 6 projektů, další 3 projekty byly ve stavu schváleno a 1 ve stavu proplaceno. Na ukončené projekty bylo celkově vynaloženo téměř 1,53 mld. Kč. Nejvíce žádostí o podporu (13) bylo předloženo ve výzvě č. 30, která cílila na energetické úspory v městských objektech. V této výzvě byly zasmulvněny 4 projekty.

Tabulka 24: Přehled realizovaných projektů a čerpání financí v SC2.1 (ukončeno / zasmulvněno,

Zdroj: MS 2014+

V SC2.1 byly podpořeny **3 typy aktivit**:

- Zvyšování energetické efektivity v rámci objektů a technických zařízení pro zajištění provozu městské veřejné dopravy,
- Zvyšování energetické efektivity v rámci objektů a technických zařízení pro zajištění provozu městské silniční dopravy,
- Realizace pilotních projektů přeměny energeticky náročných městských budov na budovy s téměř nulovou spotřebou energie (příp. na budovy v pasivním energetickém standardu) s integrovanými inteligentními systémy, které umožní centralizaci plnohodnotného sledování, ovládání a plánování funkcí zařízení budov.

V rámci SC2.1 bylo nejvíce projektů realizováno Dopravním podnikem hl. m. Prahy, a. s., pod který spadá 21 ukončených projektů. Realizací těchto projektů došlo například k modernizaci pohyblivých schodů, osvětlení nebo vzduchotechniky ve vybraných stanicích pražského metra. Dalšími realizátory projektů bylo hl. m. Praha se dvěma ukončenými projekty, městská část Praha 14 (1) a Střední škola – Centrum odborné přípravy technickohospodářské (1).

Tabulka 25: Příjemci v SC2.1 dle právní formy (ukončeno, k 31. 12. 2023) Zdroj: MS 2014+

Právní forma příjemce	Počet projektů	Celkové zdroje (mld. Kč)
Akciová společnost	21	1,16
Kraj	2	0,72
Městská část hlavního města Prahy	1	1,00
Příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem	1	0,20

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

Projekty v SC2.1 byly zaměřeny pouze na jednu cílovou skupinu, viz Tabulka 1. Všechny 25 projektů cílilo na vlastníky a uživatele objektů, ve kterých budou realizována energeticky úsporná opatření.

Tabulka 26: Počty projektů dle cílových skupin v SC2.1

Cílová skupina	Počet projektů	Celkové zdroje (mln. Kč)
Vlastníci a uživatelé objektů, ve kterých budou realizována energeticky úsporná opatření	25	1,53

Zdroj: MS 2014+

Podpora, která byla přidělena v SC2.1, se z větší části koncentrovala na aktivity související s modernizací objektů a technických zařízení sloužících pro zajištění provozu městské veřejné a silniční dopravy. Na tyto aktivity směřovalo 80 % prostředků³⁶, což se odrazilo i na plnění indikátorů. K 31. 12. 2023 byly splněny pouze 2 indikátory vztahující se k:

- 34900 Počet podpořených objektů (230 %),
- 32802 Snížení roční spotřeby primární energie v zařízeních pro dopravní infrastrukturu (254 %).

Oba indikátory byly naplněny na víc než 200 % cílové hodnoty, je proto pravděpodobné, že cílová hodnota těchto ukazatelů byla při nastavování programu podhodnocena. Naopak u některých nenaplněných indikátorů možno očekávat, že s ukončením dosud neukončených projektů dojde k naplnění předmětných indikátorů (např. projekt Školní budovy SOŠ Jarov stojící na par. č. 84/23 byl k 31. 12. 2023 v plné realizaci, proto není započítán do dosažené hodnoty indikátoru Počet objektů nově využívající Obnovitelné zdroje energie (OZE).

Tabulka 27: Plnění cílových hodnot specifických programových indikátorů výsledků v SC2.1

Kód NČI	Název indikátoru	Měrná jednotka	Cílová hodnota	Dosažená hodnota
Specifické programové indikátory výsledků				
32230	Spotřeba paliv po přeměnách – nevýrobní sféra	PJ/rok	21,78	22,10 ³⁷

Zdroj: MS 2014+

³⁶ Finanční prostředky v právních aktech o poskytnutí / převodu podpory v ukončených projektech.

³⁷ Jedná se o hodnotu ukazatele platnou pro rok 2014. Hodnota platná k 31. 12. 2023 bude řídicímu orgánu dostupná koncem roku 2024 v návaznosti na zveřejněná data za rok 2023.

Tabulka 28: Plnění cílových hodnot společných a specifických programových indikátorů výstupů v SC2.1

Kód NČI	Název indikátoru	Měrná jednotka	Cílová hodnota (2023)	Dosažená hodnota
Společné a specifické programové indikátory výstupů				
32700	Snížení roční spotřeby primární energie ve veřejných budovách	kWh/rok	1 317 059	908 971
36010	Odhadované roční snížení emisí skleníkových plynů	t ekv. CO2/rok	4 500	2 460,3
34901	Počet objektů nově využívající OZE	objekty	4	3
32500	Energeticky vztažná plocha zrenovovaných budov	m2	15 784	10 932,3
34900	Počet podpořených objektů	objekty	30	69
32802	Snížení roční spotřeby primární energie v zařízeních pro dopravní infrastrukturu	MWh/rok	6 523,7	16 607,1

Zdroj: MS 2014+

Z evaluace cílových hodnot indikátorů v prioritní ose 2 Operačního programu Praha – pól růstu ČR³⁸ vyplynulo, že nenaplnění indikátorů má několik příčin. Jednou z nich byla **nevhodně nastavená indikátorová soustava**, která byla převážně vázána na jednu aktivitu (2.1.3), zatímco ostatní aktivity (2.1.1 a 2.1.2) nemohly plně přispět k naplnění celého dílčího cíle. Plnění indikátoru 32500 *Energeticky vztažná plocha zrenovovaných budov* bylo ovlivněno **nižší než odhadovanou absorpční kapacitou**. Vzhledem ke striktním požadavkům na transformaci energeticky náročných městských budov na budovy s téměř nulovou spotřebou energie, případně na pasivní energetický standard, bylo obtížné nalézt vhodné objekty mezi městskými budovami definovanými v OP³⁹. Z tohoto důvodu byla po revizi programového dokumentu č. 1 (prosinec 2016 – duben 2017) rozšířena skupina žadatelů a příjemců o městské části a organizace jimi zřízené. Tato změna umožnila zahrnout více městských budov. Z tohoto titulu rovněž došlo k úpravě cílové hodnoty indikátoru z původních 26 862 277 kWh/rok na 6 489 323 kWh/rok. Zpoždění při plnění milníku bylo způsobeno i chybným předpokladem, že bude podpořena budova Institutu plánování a rozvoje (Emauzy), pro kterou byly socioekonomické dopady úspory energií vyhodnoceny jako relativně nízké, a čerpání podpory z OP PPR by tak bylo nákladově neefektivní.

Kromě toho byly investiční **náklady na renovaci budov podhodnoceny**, což se projevilo v první vyhlášené výzvě, kde nebyl předložen ani jeden projekt, a v následující výzvě, kde byla úspěšnost schválení projektů nízká a průměrné náklady výrazně převyšovaly stanovené hodnoty.

³⁸ PROCES: Evaluace nastavení cílových hodnot vybraných indikátorů v prioritní ose 2 Operačního programu Praha – pól růstu ČR, 2019. Dostupné zde: https://www.penizeproprahu.cz/wpcontent/uploads/2016/11/Evaluce_Indikatoru_PO2.pdf.

³⁹ Budovy vlastněné hl. m. Prahou, příspěvkovými organizacemi hl. m. Prahy a akciovými společnostmi ve 100% vlastnictví hl. m. Prahy.

Obrázek 7: Místa realizace opatření SC2.1 zaměřených na zvýšit energetickou účinnost pražské hromadné dopravy

V rámci realizace aktivity 2.1.3 (inteligentní budovy) se podařilo zrekonstruovat a tím výrazně zvýšit energetickou účinnost celkem 4 subjektů. Realizátorem většiny projektů byly příspěvkové organizace zřízené územním samosprávným celkem, tj. hl. m. Prahou. V případě Radnice Prahy 14 byla realizátorem městská část hlavního města Prahy. Proměna v inteligentní budovy přinesla významný přínos v podobě snížení nákladů na spotřebu energie, výrazné vylepšení v oblasti komfortu, bezpečnosti a energetické efektivity provozu objektů.

Před rekonstrukcí hrozilo riziko, že škola buď spadne, nebo se bude muset zavřít.

- vedení školy

“

Před rekonstrukcí hrozilo riziko, že škola buď spadne, nebo se bude muset zavřít.

- vedení školy

Transformace energeticky náročných městských budov byla zatížena administrativní náročností a pandemií COVID-19. Realizace projektů byla náročná i z administrativního hlediska. Během realizace projektů se objevila i řada problémů souvisejících se stavebními pracemi, jež vyžadovaly rychlé řešení a přizpůsobení se novým podmínkám. I přes tyto výzvy a vysokou administrativní náročnost by se příjemce do podobného projektu rád zapojil znovu.

Kromě úspor energie měla opatření podpořená v SC2.1 významný efekt na posílení inovačního potenciálu a zlepšení kvality života občanů. Zejména v případě rekonstrukce budov došlo k výraznému vylepšení podmínek pro studenty, zaměstnance i veřejnost. Modernizace a atraktivnější

⁴⁰ Dostupné zde: <https://pid.cz/metro/>.

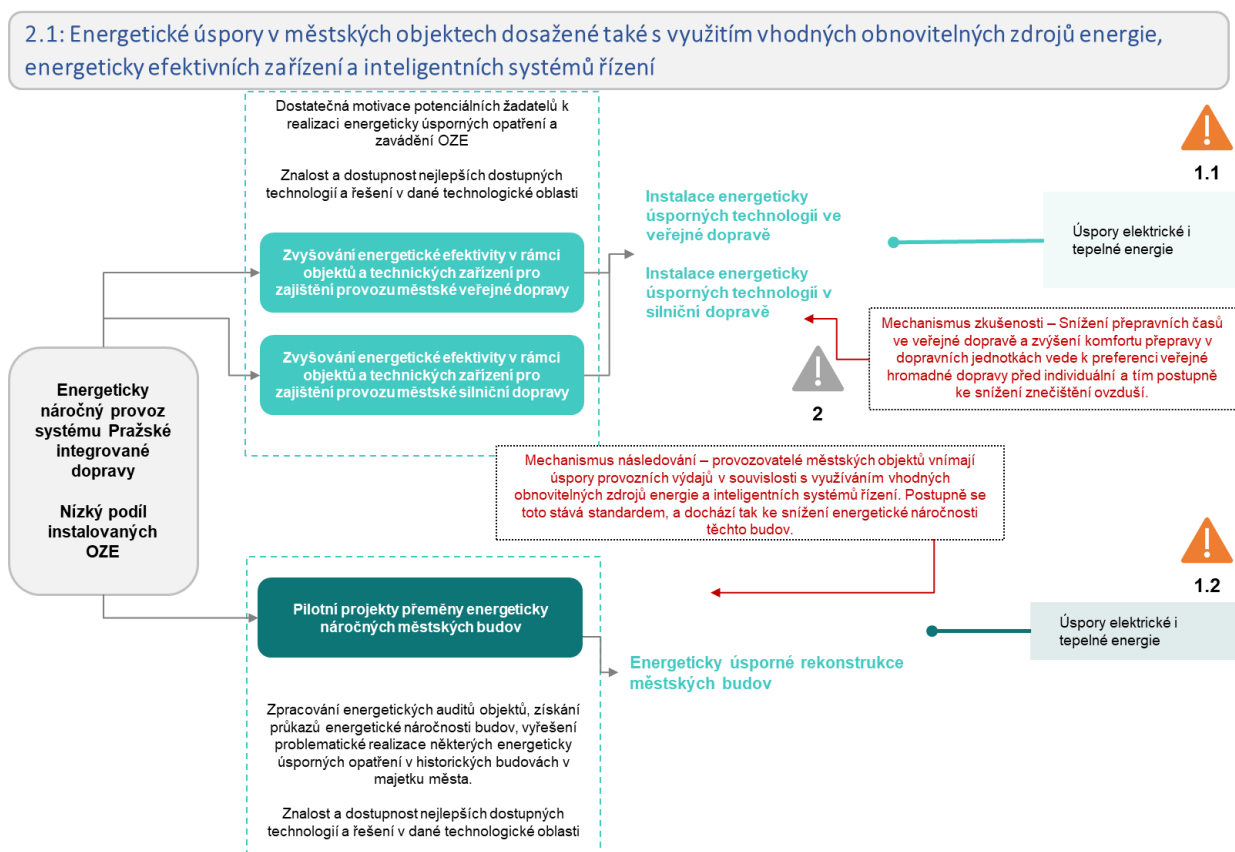
prostředí významně motivují studenty i učitele, což se projevuje jejich vyšším nasazením a spokojeností. Současně se snížila incidence vandalismu a poškozování majetku, což přispívá k udržení kvalitního a příjemného školního prostředí. Dalším přínosem bylo propojení realizátora rekonstrukce s aplikační sférou, např. prostřednictvím implementace chytrých technologií, které byly výsledkem aplikovaného výzkumu Českého vysokého učení technického v Praze. Škola nyní slouží také jako místo exkurzí pro studenty středních a vysokých škol, kteří toto téma dále rozvíjejí.

Finanční prostředky z Operačního programu Praha – pól růstu ČR umožnily realizaci rozsáhlých a inovativních projektů, které by příjemci bez této podpory nebyli schopni uskutečnit. Tyto projekty slouží jako vzorové příklady úspěšného využití dotačních příležitostí, a to nejen z hlediska modernizace infrastruktury, ale i z pohledu ekologické udržitelnosti. Renovované budovy nyní splňují moderní standardy, jsou šetrné k životnímu prostředí a vykazují dlouhodobou udržitelnost. Investice do energetické účinnosti veřejných budov přináší mnohostranné benefity, včetně úspor nákladů na provoz a snížení emisí skleníkových plynů. Nicméně, i přes úspěchy těchto projektů je počet realizovaných opatření nedostatečný vzhledem k vysoké poptávce po snižování energetické náročnosti veřejných budov v Praze. Ekonomická situace a vysoké náklady mohou být brzdou pro masové zavedení podobných inovací. Aby bylo možné dosáhnout širšího uplatnění těchto udržitelných opatření, je nezbytné hledat inovativní přístupy ke snižování nákladů a zlepšování dostupnosti finančních prostředků pro investice do energetické účinnosti. Takové kroky by mohly podpořit širší zavedení ekologických technologií a přispět k udržitelnému rozvoji města.

Opatření podpořená v SC2.1 byla částečně v souladu s Teorií změny (viz Obrázek 8 níže). Přestože projektů zrealizovaných v rámci tohoto SC bylo méně, podařilo se intervence zacílit na vydefinované problémy. Významným přínosem OP PPR byla podpora pilotních projektů inteligentních budov, které mají významné dopady nad rámec stanovených indikátorů. Také v dopravě se podařilo realizovat aktivity, které vedly ke snižování energetické náročnosti. Vzhledem k výši alokace ovšem není možné pozorovat výraznější vliv na celkovou energetickou náročnost (prvky 1.1 a 1.2 revidované TZ). Mechanismus zkušenosti a následování bude možné ověřit v dlouhodobém horizontu (prvek 2 revidované TZ).

Obrázek 8: Teorie změny v SC2.1

Zdroj: vlastní zpracování

SC2.2: Zvyšování atraktivity užívání městské veřejné dopravy

Klíčovými aktivitami SC2.2 měla být výstavba záchytných parkovišť systému P+R u stanic a zastávek drážní dopravy a zvyšování atraktivity povrchové městské veřejné dopravy v uličním provozu. Opatření měla za cíl přispět ke snížování objemu vnější automobilové dopravy na území města, ke snížování produkce hluku a emisí z automobilů a tím k udržitelné mobilitě.

Z celkově 4 zasmulvněných projektů byly k 31. 12. 2023 ukončeny 3 projekty v částce 0,33 mld. Kč. Poslední projekt, jehož záměrem je změna organizace provozu v ulici Strakonická spočívající v rozšíření komunikace o jeden jízdní pruh, byl k tomuto datu ve stavu schváleno. Tyto 4 projekty byly/jsou realizovány ve dvou výzvách (výzva č. 16a a výzva č. 44). Žádné další projektové žádosti nebyly v těchto výzvách podány. Ve výzvě č. 15 *Záchytná parkoviště systému P+R*, byla podána projektová žádost, ke schválení a realizaci však nedošlo. V této výzvě tak nebyl realizován žádný projekt.

Tabulka 29: Přehled realizovaných projektů a čerpání financí v SC2.2 (ukončeno / zaslavněno)

SC2.2: Zvyšování atraktivity užívání městské veřejné dopravy		
		
3	2	0,33 mld. Kč
(z celkem 4)	(z celkem 2)	(z celkem 0,71 mld. Kč)
počet projektů	počet výzev	celkové zdroje

Zdroj: MS 2014+

V SC2.2 byly podpořeny **2 typy aktivit**:

- Realizace záchytných parkovišť systému P+R (Park & Ride) u stanic a zastávek drážní dopravy, případně včetně doplňkových služeb úschovy jízdních kol B+R (Bike & Ride),
- Opatření pro preferenci povrchové městské veřejné dopravy v uličním provozu.

První aktivita reagovala na nadprůměrně vysokou poptávku po individuální automobilové dopravě v Praze a trend jejího dalšího zvyšování. Koncentrace funkcí místního, regionálního, celostátního i nadnárodního významu způsobuje extrémní zátěž na dopravní infrastrukturu, která musí uspokojovat potřeby nejen 1,26 milionu obyvatel (rok 2014), ale i velkého počtu dalších osob dojíždějících za prací, studiem, lékařskou péčí a turistickými účely. Denní nároky na dopravní infrastrukturu tedy přesahují potřeby 1,6 až 1,7 milionu osob, což vytváří silný tlak na zajištění spolehlivé a rychlé přepravy⁴¹.

V rámci Magistrátu hlavního města Prahy (ale také ve spolupráci se Středočeským krajem) probíhaly diskuse k vytipování vhodných míst a strategickému rozmístění záchytných parkovišť v blízkosti navazující hromadné dopravy. Původně byla plánována parkoviště na Černém Mostě, na Zličíně, Chodově a Opatově. Nakonec se však z prostředků OP PPR podařilo zrealizovat pouze jednu výstavbu záchytného parkoviště, konkrétně se jednalo o parkovací dům systému P+R napojený na okolní komunikace, autobusové zastávky a stanici metra Černý Most. Jak uvedli zástupci hlavního města, plány se zastavily na neochotě aktérů vybudovat záchytné parkoviště na jejich území.

V případě preferenčních opatření se projekty zaměřily na zvýšení rychlosti, plynulosti a spolehlivosti zejména veřejné dopravy, zvýšení srozumitelnosti a dodržování dopravního režimu (zejména pro preferenci městské hromadné dopravy (MHD), ale i ochrana pěších na přechodech pro chodce). Opatření byla realizována v místech identifikovaných jako problematická v dokumentu "Projekt preference – Celoměstský projekt preference městské hromadné dopravy v Praze v letech 2016 - 2020" (schváleno usnesením Rady hlavního města Prahy č. 2351 ze dne 26. 9. 2017). Vzhledem k vývoji dopravy ve městě se některé řešené oblasti rozšířily i mimo původně definované problematické lokality, například kvůli objíždění těchto oblastí.

⁴¹ MHP – OP PPR, Verze 8.6. 2021.

https://www.penizeproprahu.cz/wpcontent/uploads/2017/02/Programov%C3%BD-dokument-OP-PPR_R6.pdf

Tabulka 30: Příjemci v SC2.2 dle právní formy (ukončeno, k 31. 12. 2023)

Právní forma příjemce	Počet projektů	Celkové zdroje (mld. Kč)
Kraj	3	0,33

Zdroj: MS 2014+

Z Tabulky 30 lze vidět, že jediným příjemcem v rámci SC2.2 byl kraj – hl. m. Praha. Projekty v SC2.2 se zaměřovaly pouze na jednu cílovou skupinu, kterou byli obyvatelé a návštěvníci města viz Tabulka 31.

Tabulka 31: Počty projektů dle cílových skupin v SC2.2

Cílová skupina	Počet projektů	Celkové zdroje (mld. Kč)
Obyvatelé a návštěvníci města	3	0,33

Zdroj: MS 2014+

K 31. 12. 2023 nebyl v rámci SC2.2 splněn ani jeden indikátor. Plnění plánované hodnoty milníku u indikátoru 7 40 10 (*Počet vozidel parkujících na P+R*) bylo již v polovině programového období ohroženo kvůli průtahům u projektu P+R Černý Most. Tyto průtahy byly způsobeny potřebou vypořádání majetkoprávních vztahů, komplikacemi spojenými s restitučními řízeními a úpadkem jednoho z vlastníků pozemků do likvidace.

Komplikace při realizaci plánovaných aktivit SC2.2 vyústily v přizpůsobení programu skrze revize programového dokumentu č. 2 (květen 2017 – červenec 2018). Ta vedla k vytvoření nového specifického cíle 2.3, zaměřeného na rozvoj nízkoemisní mobility v městské dopravě. S tím byla spojena úprava cílových hodnot indikátorů v SC2.2. Cílová hodnota indikátoru 74010 (*Počet vozidel parkujících na P+R*) byla snížena z 1 300 000 vozidel/rok na 1 120 422 vozidel/rok. Tato hodnota byla stanovena na základě předpokládaného objemu průjezdů vozidel/rok v rámci projektů P+R Černý Most a P+R Radotín, který byl v době revize schválen v rámci výzvy č. 15. Projekt P+R Radotín však nebyl realizován, protože žadatel odstoupil od realizace před podpisem smlouvy v červenci 2019. V rámci druhé revize programového dokumentu došlo i k úpravě cílové hodnoty indikátoru 74515 (*Počet cestujících pražské integrované dopravy na území města*), která byla snížena z 1 275 milionů osob/rok na 1 263 milionů osob/rok. Toto snížení bylo důsledkem redukce prostředků alokovaných na SC2.2.

Tabulka 32: Plnění cílových hodnot specifických programových indikátorů výsledků v SC2.2

Kód NČI	Název indikátoru	Měrná jednotka	Cílová hodnota	Dosažená hodnota
Specifické programové indikátory výsledků				
74515	Počet cestujících pražské integrované dopravy (pouze na území města)	mil. osob/rok	1 263	738,8 ⁴²
74010	Počet vozidel parkujících na P+R ⁴³	vozidla/rok	1 120 422	566 229 ⁴⁴

Zdroj: MS 2014+

⁴² Jedná se o hodnotu ukazatele platnou pro rok 2022.

⁴³ S ohledem na účel parkovišť P+R vyjadřuje indikátor nepřímý počet osob, která následně přestupují na veřejnou dopravu.

⁴⁴ Jedná se o hodnotu ukazatele platnou pro rok 2022.

Cílovou hodnotu programových indikátorů výstupů se k 31.12. 2023 podařilo dosáhnout pouze u indikátoru *Počet zařízení a služeb pro řízení dopravy*. I přesto, že některé projekty nejsou k tomuto datu ukončeny, některé indikátory se nepodaří naplnit. Záchytné parkoviště na Černém Mostě bylo vybudováno s kapacitou 886 míst, což je o 100 míst méně, než předpokládala revize programu. K uvedenému datu byl v realizaci projekt *Pořízení 15 ks bateriových trolejbusů typu na lince 140*, který přispěje k naplnění cílové hodnoty indikátoru *Odhadované roční snížení emisí skleníkových plynů*.

Tabulka 33: Plnění cílových hodnot společných a specifických programových indikátorů výstupů v SC2.2

Kód NČI	Název indikátoru	Měrná jednotka	Cílová hodnota (2023)	Dosažená hodnota
Společné a specifické programové indikátory výstupů				
36010	Odhadované roční snížení emisí skleníkových plynů ⁴⁵	tuny ekvivalentu CO2/rok	605,3	79
74001	Počet vytvořených parkovacích míst	parkovací místa	990	886
74901	Délka nových podélných dělicích preferenčních opatření	km	12	8,2
70401	Počet zařízení a služeb pro řízení dopravy	ks	40	73

Zdroj: MS 2014+

Projekty SC2.2 přispěly ke zvýšení atraktivity veřejné dopravy a k udržitelnému rozvoji města díky podpoře problematických míst. Celkem byla v rámci 2 projektů⁴⁶ realizována opatření na 18 problematických místech v 15 problémových lokalitách⁴⁷ (z celkem 59 problémových lokalit z hlediska provozu tramvajové dopravy).

Díky OP PPR vzniklo největší parkoviště P+R v Praze, čímž došlo na území Prahy k navýšení celkových míst ke stání o 20 %. Do konce roku 2022 bylo v provozu 23 P+R parkovišť s celkovou kapacitou 4 332 stání (Technická správa komunikací (TSK), 2022)⁴⁸. Tato infrastruktura hraje klíčovou roli v podpoře udržitelné městské mobility, umožňuje snižovat objem individuální automobilové dopravy v centru města a přispívá ke zlepšení kvality ovzduší. I přesto, že se zatím nedaří plnit hodnoty indikátorů, je výstavba a rozšiřování kapacity P+R parkovišť nezbytná pro další rozvoj efektivního a ekologicky šetrného dopravního systému v Praze.

⁴⁵ Společný indikátor pro SC2.2 a SC2.3.

⁴⁶ Preference A (CZ.07.2.13/0.0/0.0/01_061/0001619) a Preference B (CZ.07.2.13/0.0/0.0/01_061/0001954).

⁴⁷ Lokality 4.1, 4.2, 4.27, 4.3, 4.31, 4.34, 4.35, 4.37, 4.40, 4.44, 4.46, 4.54, 4.55, 4.59, 4.6.

⁴⁸ Dostupné zde: <https://www.tsk-praha.cz/static/udi-rocenka-2022-cz.pdf>

Obrázek 9: Využívání základních funkcí záchytných parkovišť (2022)

Záchytné parkoviště	cen. zóna	P+R stání	vozidel za rok*)	Záchytné parkoviště	cen. zóna	P+R stání	vozidel za rok*)
Běchovice	0	92	nevidováno	Nádraží Hostivař	0	74	nevidováno
Běchovice-střed	0	60	nevidováno	Nové Butovice	0	57	nevidováno
Braník	0	110	nevidováno	Opatov	1	208	42 142
Černý Most 1	1	866	148 455	Radotín	0	56	2 062
Černý Most 2	1	128	2 549	Rajská zahrada	1	88	21 519
Depo Hostivař	1	104	21 314	Skalka 1	2	63	10 737
Holešovice	2	74	26 733	Skalka 2	1	74	16 759
Chodov	1	653	175 844	TRAM Troja (mimo Zoo)	0	269	nevidováno
Chlumecká	0	110	nevidováno	Zahradní Město	0	54	nevidováno
KCP	2	260	29 227	Zličín 1	1	86	36 545
TRAM Kotlářka	1	181	7 278	Zličín 2	1	64	28 450
Ládví	2	78	13 852				
Letňany	1	633	185 701	Celkem		4 332	769 167

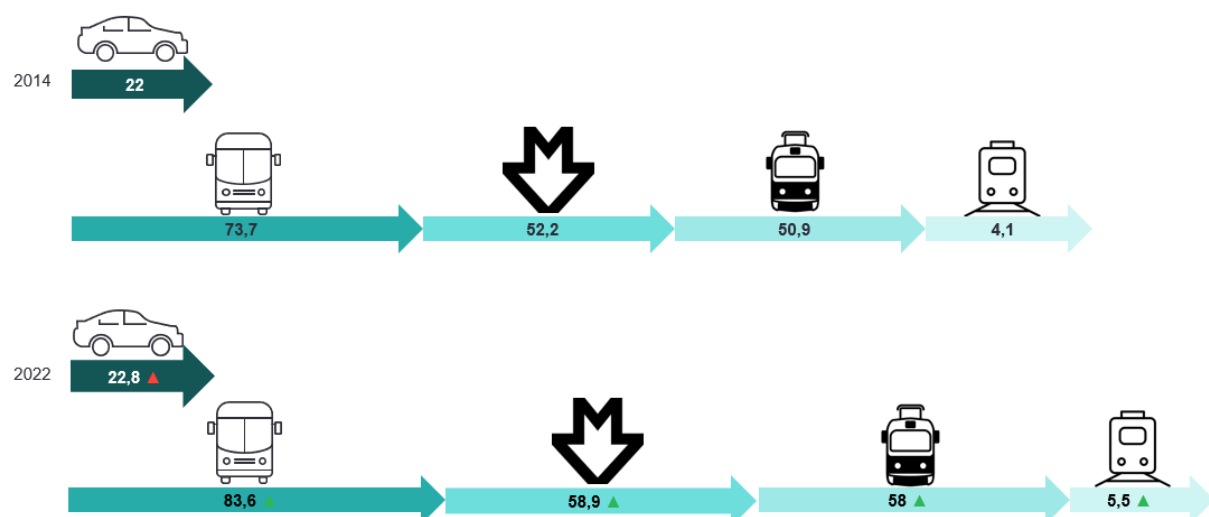
*) zvýrazněné počty parkujících vozidel jsou pouze dílčí a nepostihují součet za celé období roku

Zdroj: TSK, 2022

Prostředky vyčleněné na zvýšení atraktivity veřejné dopravy v Praze nebyly dostatečné k dosažení zásadní změny, nicméně podpořily pozitivní trend. V roce 2022 najezdily autobusy v Praze nejvíce kilometrů, konkrétně 83,6 milionu kilometrů. Metro a tramvaje ujely téměř shodně, a to 58,9 milionu a 58 milionu kilometrů. Vlaky najezdily nejméně, jen 5,5 milionu kilometrů, což představuje meziroční pokles o 0,1 milionu kilometrů. U všech typů veřejné dopravy se však oproti začátku programového období počty kilometrů zvýšily (TSK, 2022).

Osobní doprava stále hraje důležitou roli. Počet aut v Praze se v loňském roce zvýšil o 40 800 automobilů na 1,258 milionu, přičemž většinu z nich tvoří osobní automobily. S 927 vozidly na 1 000 obyvatel je hlavní město významně nad celorepublikovým průměrem, který činí 801 vozidel. Celkem po metropoli auta najezdila asi 22,8 milionu kilometrů (TSK, 2022).

Obrázek 10: Dopravní výkon (mil. vozokilometrů/rok)

Zdroj: vlastní zpracování na základě TSK, 2022

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

I přesto, že P+R parkoviště mají velký potenciál v oblasti udržitelnosti, v podpořených projektech z OP PPR se zatím nedosahuje očekávaných efektů v plné míře.

Investice do parkování P+R v Praze mohou být klíčovým prvkem udržitelné mobility ve městě. Z hlediska ekologie přispívají k redukci dopravních zácp, emisí skleníkových plynů a znečištění ovzduší tím, že podporují používání hromadné dopravy. Strategické umístění těchto parkovišť v blízkosti stanic veřejné dopravy a efektivní propojení s městskou infrastrukturou může snížit závislost na individuální automobilové dopravě a podpořit udržitelnější mobility.

To parkoviště pořád není plné, nedávno ROPID naměřil obsazenost 560 z celkem 886 míst. Domnívám se, že v Praze se pořád dá zaparkovat relativně snadno a levně tam, kde je potřeba. Využitelnost by mohla narůst, pokud dojde ke zdražení parkovného.

- respondent expertního panelu

Z ekonomického hlediska je důležité zajistit efektivní využití finančních prostředků a optimalizaci provozních nákladů. Správné plánování a provoz parkovišť může vést k ekonomické udržitelnosti investic. Přiměřené poplatky za parkování mohou generovat příjmy, které pomáhají pokrýt náklady na provoz a údržbu, čímž zajišťují dlouhodobou udržitelnost provozu parkovišť.

Sociální udržitelnost investic do P+R parkování spočívá v jejich schopnosti zlepšit dostupnost města pro občany, kteří cestují do centra za prací, vzděláváním i zábavou. Tím se snižuje zátěž automobilové dopravy v centru města a zlepšuje se kvalita života místních obyvatel. Zlepšená dostupnost může také podpořit ekonomický rozvoj okrajových částí města a vytvářet nové pracovní příležitosti.

Avšak úspěch těchto opatření je závislý na atraktivitě pro uživatele hromadné dopravy a na efektivním využití finančních prostředků. Je důležité sledovat a vyhodnocovat dopady P+R parkovišť a přizpůsobovat strategie podle potřeb a vývoje.

SC2.3: Rozvoj nízkoemisní mobility v oblasti městské dopravy

Cílem SC2.3 bylo podpořit rozvoj nízkouhlíkové multimodální městské dopravy prostřednictvím nákupu elektrobuses a budování dobíjecí infrastruktury. Tato intervence měla přispět ke snížení produkce hluku a emisí škodlivin. Vzhledem k tomu, že elektrobuses nebyly před realizací projektu rutinního provozu pražské MHD, intervence umožnila také ověřit nasazení většího počtu elektrobuses v praxi.

Tento SC byl zaveden po druhé revizi OP PPR k 27. březnu 2018 kvůli nižší absorpční kapacitě v SC2.2. Změna měla přispět k efektivnímu využití a absorpci prostředků OP PPR v prioritní ose 2 a částečně v prioritní ose 4. Celkem bylo na nový specifický cíl 2.3 přesunuto 359 425 675,37 Kč (příspěvek EU činí 179 712 837,68 Kč). Z této částky bylo 304 018 479 Kč přesunuto z finančního přidělu pro ITI. Zbývající prostředky pro ITI zůstaly v SC2.2. Zavedení nového specifického cíle je výhodné zejména proto, že prostředky zůstávají ve stejném tematickém cíli, což zajišťuje kontinuitu plánovaných opatření.

V SC2.3 byly v rámci výzvy č. 43 realizovány 2 projekty spočívající v pořízení 14 elektrobuses a 15 bateriových kloubových trolejbusů, prozatím byl ukončen 1 z nich. Celková hodnota těchto 2 projektů je 0,41 mld. Kč, na ukončený projekt byly vynaloženy celkové zdroje ve výši 0,17 mld. Kč.

Tabulka 34: Přehled realizovaných projektů a čerpání financí v SC2.3 (ukončeno / zaslavněno,

SC2.3: Rozvoj nízkoemisní mobility v oblasti městské dopravy		
		
1	1	0,17 mld. Kč
(z celkem 2)	(z celkem 1)	(z celkem 0,41 mld. Kč)
počet projektů	počet výzev	celkové zdroje

Zdroj: MS 2014+

V SC2.3 byla podpořena jedna aktivita:

- Nákup plně bezemisních elektrobusů se statickým i dynamickým dobíjením a budování nabíjecí infrastruktury pro elektrobusy.

Projekty nákupu elektrobusů jsou realizovány Dopravním podnikem hlavního města Prahy, a.s., který zajišťuje veřejnou dopravu v Praze. Vzhledem k jedinečnému postavení vyhlášeovatele a jediného potenciálního žadatele probíhala intenzivní spolupráce již při přípravě výzvy. Tyto projekty nebyly iniciovány jako reakce na vypsané výzvy, ale vycházejí z dlouhodobých rozvojových plánů Dopravního podniku, které jsou zakotveny ve strategických dokumentech, jako je například Koncepce využití alternativních paliv v podmínkách autobusové dopravy. Příprava výzvy byla konzultována s Dopravním podnikem, který již měl v době vypsaní výzvy připravenou projektovou dokumentaci pro autobusovou linku 154 a trolejbusovou linku 140, na které byly nové vozy nasazeny. Připravenost těchto projektových záměrů byla klíčovým kritériem při přidělování finančních prostředků a sehrála klíčovou roli pro dočerpání alokovaných prostředků v PO2.

Tabulka 35: Příjemci v SC2.3 dle právní formy (ukončeno, k 31. 12. 2023)

Právní forma příjemce	Počet projektů	Celkové zdroje (mld. Kč)
Akciová společnost	1	0,17

Zdroj: MS 2014+

Podobně jako v případě SC2.2 byla i v tomto případě jediná cílová skupina, a to obyvatelé a návštěvníci města, viz. Tabulka 36.

Tabulka 36: Počty projektů dle cílových skupin v SC2.3

Cílová skupina	Počet projektů	Celkové zdroje (mld. Kč)
Obyvatelé a návštěvníci města	1	0,17

Zdroj: MS 2014+

Hlavním cílem obou projektů⁴⁹ bylo podporovat nízkoemisní mobilitu prostřednictvím pořízení elektrobuses a související napájecí infrastruktury. Těmito dvěma projekty bylo do flotily dopravy zavedeno celkem 14 elektrobuses a 15 bateriových trolejbusů. Tyto projekty si vyžádaly investice ve výši 414 milionů Kč, z nichž polovinu poskytla Evropská unie jako příspěvek pro Dopravní podnik.

Zvyšování energetické účinnosti dopravní infrastruktury je v souladu s Klimatickým plánem hlavního města Prahy do roku 2030 přijatého Magistrátem hl. m. Prahy (2021) v průběhu programového období. Klimatický plán mimo jiné sleduje i úspory při vytápění veřejných budov a snížení spotřeby fosilních paliv v dopravě. Na počátku programového období 2014–2020 Praha bojovala se znečištěním ovzduší a nadměrnou hlučností. Na 1 obyvatele Prahy připadlo přibližně 8 tun CO₂ ekvivalentu (Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy, 2021), což je více než ve většině západoevropských metropolí. Problémy se koncentrovaly zejména vlivem nadbytečně energeticky náročné dopravní infrastruktury.

Obrázek 11: Bateriový trolejbus na lince 154 (zdroj: DPP)

Tabulka 37: Plnění cílových hodnot specifických programových indikátorů výsledků v SC2.3

Kód NČI	Název indikátoru	Měrná jednotka	Cílová hodnota	Dosažená hodnota
Specifické programové indikátory výsledků				
36115	Relativní spotřeba čistých a alternativních paliv (% změny stávající energetické spotřeby)	kWh/vozokm/ (%)	3,1	⁵⁰ -

Zdroj: MS 2014+

Tabulka 38: Plnění cílových hodnot společných a specifických programových indikátorů výstupů v SC2.3

Kód NČI	Název indikátoru	Měrná jednotka	Cílová hodnota (2023)	Dosažená hodnota
Společné a specifické programové indikátory výstupů				
36010	Odhadované roční snížení emisí skleníkových plynů ⁵¹	tuny ekvivalentu CO ₂ /rok	605,3	79

Zdroj: MS 2014+

Realizace jednoho z projektů byla prodloužena z důvodu nedostatečného konstrukčního řešení ze strany dodavatele. Celkové snížení emisí a nákladů bylo stanoveno na základě předdefinovaných parametrů jízdy. V těchto projektech dodavatel vozidel není schopen garantovat tyto úspory, ale je odpovědný za provozuschopnost vozidel po dobu udržitelnosti (3 roky). Při dodávce elektrobuses se objevily komplikace způsobené vyšší hmotností střechy ve srovnání s klasickými autobusy, které vedly

⁴⁹ Pořízení 15 ks bateriových trolejbusů typu Kloubový (Kb) - linka 140 (CZ.07.2.13/0.0/0.0/18_060/0001884) a Pořízení 14 ks elektrobuses typu Standard (Sd) - elektrifikace linky 154 (CZ.07.2.13/0.0/0.0/18_060/0001885).

⁵⁰ Hodnota indikátoru bude v MS2014+ vykazována v období udržitelnosti projektů Dopravního podniku hlavního města Prahy, a.s (první hodnota je očekávána koncem roku 2024).

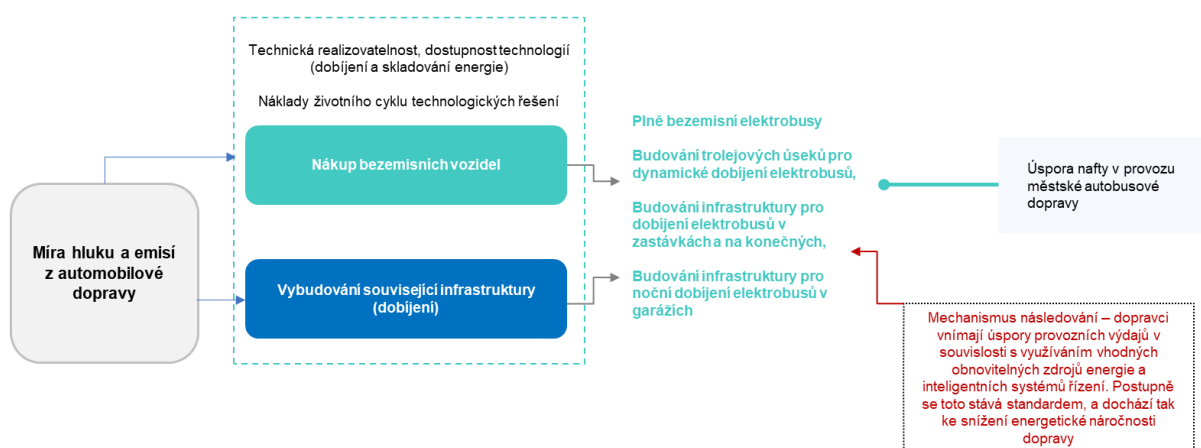
⁵¹ Společný indikátor pro SC2.2 a SC2.3.

k prodloužení realizace projektu. Všechny nesrovnalosti byly úspěšně vyřešeny v rámci reklamačního procesu.

Rozvoj lokální bezemisní mobility rovněž přináší finanční úspory spojené s provozem vozového parku. Nahrazené naftové autobusy na linkách 140 a 154 měly spotřebu paliva v rozmezí 42–52 litrů na 100 km. Konvenční dieselové motory mají výrazně nižší účinnost ve srovnání s elektrickými vozidly. Při zohlednění těchto faktorů je bezemisní mobilita v rámci městské hromadné dopravy zajímavá i z hlediska provozních nákladů. Odhady Dopravního podniku ukazují, že provozní náklady by mohly klesnout o 50–60 % na každý ujetý kilometr⁵², což je pozitivní pro další udržitelnost efektů projektů.

Obrázek 12: Teorie změny v SC2.3

2.3: Rozvoj nízkoemisní mobility v oblasti městské dopravy v uličním provozu

Zdroj: vlastní zpracování

Opatření podpořená v SC2.3 byla v souladu s Teorií změny (viz Obrázek 12 výše). Vzhledem k nezájmu žadatelů v SC2.2 byla alokace pro podporu nízkoemisní mobility navýšena a byly podpořeny aktivity na nákup nízkoemisních vozidel. Úspory nafty a zvýšení komfortu pro cestující potvrdil zástupce realizovaných projektů. Stejně tak bylo potvrzeno, že postupně dochází ke standardizaci využívání nízkoemisních vozů v pražské hromadné dopravě, což má vliv na cestující i obyvatele.

3.3. PO3: Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě

Praha, jakožto hlavní město České republiky, je kulturním, administrativním a ekonomickým centrem s vysokým přílivem jak domácího, tak zahraničního obyvatelstva. Tento fakt vede k rozmanitému složení populace s významným podílem dlouhodobě pobývajících cizinců, který dosahuje více než trojnásobku celorepublikového průměru. Důsledkem této situace je vysoká hustota obyvatelstva, která v centrálních oblastech a sídlišťích dosahuje až extrémních hodnot, zatímco v příměstských částech je mnohem nižší. Dynamika urbanistického vývoje též vytváří výrazné disparitní rozdíly mezi jednotlivými městskými celky. V Praze je také prokazatelně vyšší výskyt sociálně-patologických jevů, který s výše uvedenými specifiky města souvisí.

Anonymita a vysoká pohyblivost obyvatelstva v Praze jsou charakteristické a odlišují město od jiných velkých měst v republice. Tato situace představuje klíčové výzvy pro sociální kohezi a integraci

⁵² Provozní náklady jsou v tomto případě zúženy čistě na náklady spojené s přímou spotřebou paliva.

obyvatelstva. Vysoké náklady na bydlení navíc tlačí na okraj společnosti ty, kteří si nemohou dovolit tržní nájem. Nedostatek dostupného sociálního bydlení zvyšuje riziko vzniku sociálně vyloučených lokalit, kde se hromadí problémy jako nezaměstnanost, chudoba a kriminalita. **Právě na předcházení vytvoření sociálně vyloučených lokalit a prostorů s nízkou mírou integrace se zaměřila opatření v PO3. Klíčovou roli v těchto snahách hrála zejména podpora sociálního bydlení⁵³.**

Tabulka 39: Přehled realizovaných projektů a čerpání financí v OP PPR (ukončeno / zasmluvněno, k 31. 12. 2023)

PO3: Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě			
			
	229	10	1,25 mld. Kč
	(z celkem 271)	(z celkem 10)	(z celkem 1,54 mld. Kč)
	počet projektů	počet výzev	celkové zdroje

Zdroj: MS 2014+

Tabulka 40: Přehled projektů podle typu intervence (ukončeno, k 31. 12. 2023)

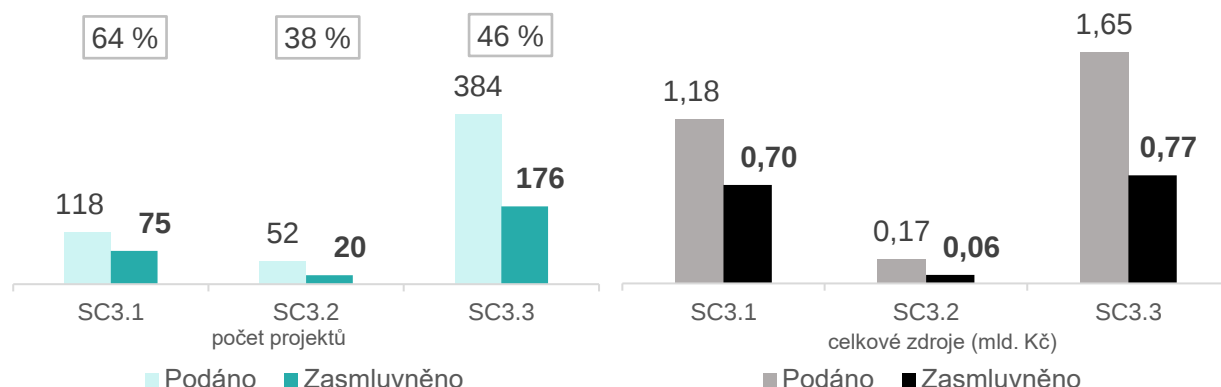
Typy intervencí	Počet projektů
Zlepšování přístupu k dostupným, udržitelným a vysoce kvalitním službám, včetně zdravotnictví a sociálních služeb obecného zájmu	160
Jiná sociální infrastruktura přispívající k regionálnímu a místnímu rozvoji	56
Podpora sociálních podniků (malé a střední podniky)	13

Zdroj: MS 2014+

Z celkového počtu 554 podaných projektových žádostí bylo zasmluvněno 271, což představuje 48,9 %. Největší zájem o podporu byl v oblasti *Posílení aktivit pro integraci, komunitní služby a prevenci* (SC3.3), kde bylo podáno 384 žádostí o podporu, zasmluvněna byla přibližně polovina z nich. Největší úspěšnost projektových žádostí (64 %) byla zaznamenána v SC3.1. Nejvíce finančních prostředků bylo vynaloženo na aktivity realizované v SC3.3 (0,77 mld. Kč), o přibližně 70 mil. Kč méně bylo vynaloženo na projekty v SC3.1. Na projekty SC3.2 bylo alokováno pouze 0,06 mld. Kč, v tomto specifickém cíli však bylo realizováno pouze 20 projektů.

⁵³ Podrobnosti o přínosech projektů sociálního bydlení, včetně případových studií, jsou k dispozici v závěrečné evaluaci aktivit v rámci PO3. Evaluace se zaměřuje na přínosy pro cílové skupiny, kvalitu života a doporučení pro budoucí projekty a je dostupná na tomto [odkazu](#).

Graf 8: Úspěšnost a finanční podpora projektů v PO3 (k 31. 12. 2023)

Zdroj: MS 2014+

Nejvíce zastoupeným příjemcem z hlediska právní formy v PO3 jsou spolky, pod které spadá až 70 projektů, což tvoří přibližně třetinu ze všech ukončených projektů. Mezi realizátory projektů jsou také výrazně zastoupeny obecně prospěšné společnosti (21 % projektů), společnosti s ručením omezeným (15 % projektů) a městské části hlavního města Prahy (13 % projektů). Ostatní příjemci z hlediska právní formy jsou uvedeny v Tabulce 41 níže.

Tabulka 41: Příjemci v PO3 dle právní formy (ukončeno, k 31. 12. 2023)

Právní forma příjemce	Počet projektů	Celkové zdroje (mld. Kč)
Spolek	70	0,36
Obecně prospěšná společnost	47	0,23
Společnost s ručením omezeným	34	0,14
Městská část hlavního města Prahy	30	0,21
Ústav	16	0,06
Evidované církevní právnické osoby	14	0,10
Příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem	7	0,09
Družstvo	3	0,02
Podnikající fyzická osoba tuzemská	3	0,01
Nadace	2	0,01
Nadační fond	2	0,01
Církev a náboženské společnosti	1	0,01

Zdroj: MS 2014+

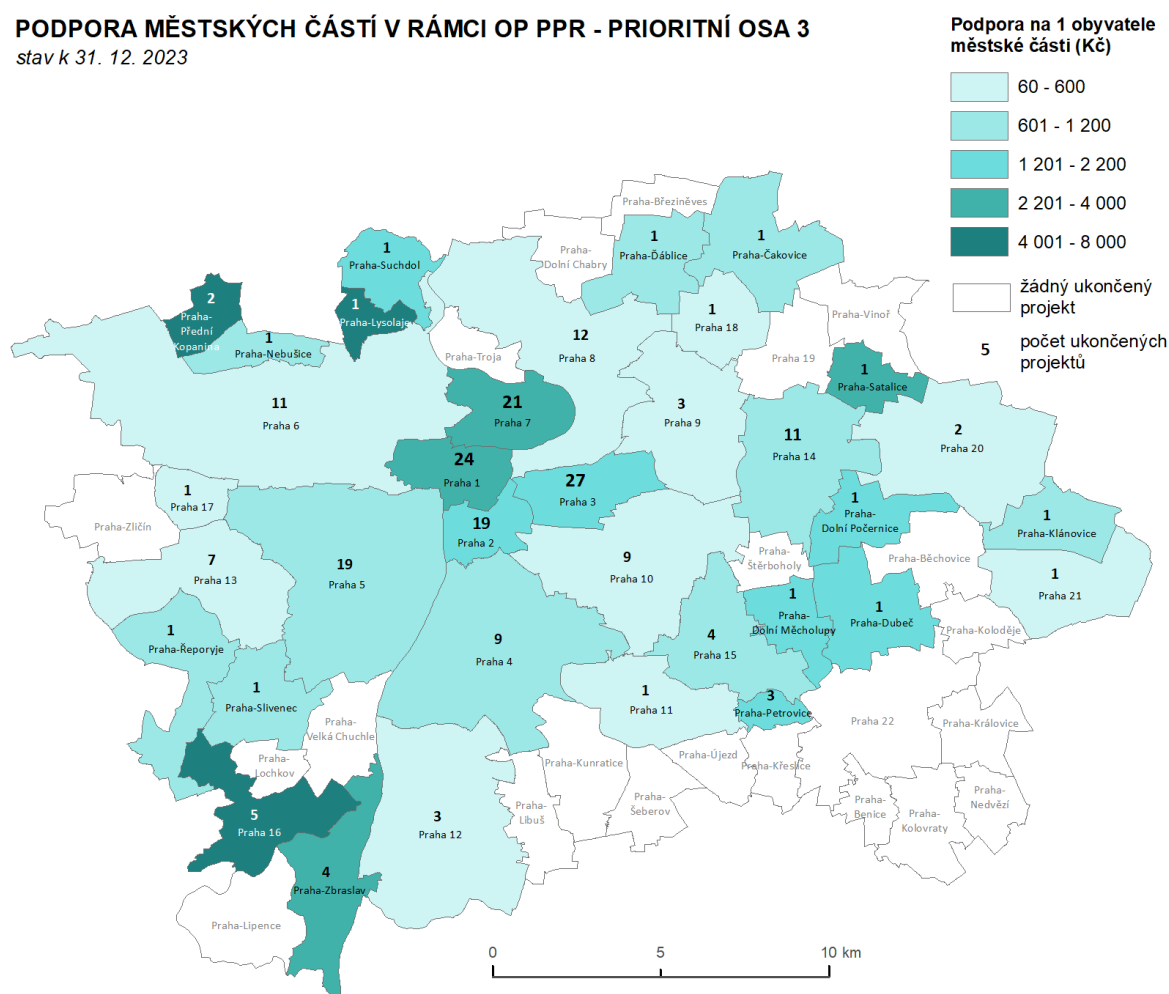
Obrázek 13 níže představuje rozložení podpory a počty ukončených projektů v rámci PO3 v jednotlivých městských částech Prahy. Jak je z mapy patrné, podpora rozdělená v PO3 pokrývala velkou část území metropole. Oblasti s nejvyšší intenzitou podpory na jednoho obyvatele se koncentrují hlavně v periferních částech Prahy, které jsou náchylnější ke vzniku sociálních disparit.

Obrázek 13: Pokrytí území hl. m. Prahy projekty podpořenými v rámci PO3

PODPORA MĚSTSKÝCH ČÁSTÍ V RÁMCI OP PPR - PRIORITNÍ OSA 3

stav k 31. 12. 2023

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat MS 2014+

SC3.1: Posílená sociální infrastruktura pro integraci, komunitní služby a prevenci

SC3.1 reagoval na nedostatečné kapacity nízkoprahových a bezprahových sociálních služeb, nedostatečné kapacit pro aktivity sociální integraci a nízkou dostupnost sociálního bydlení zejména ve vztahu k prevenci a řešení problematiky bezdomovectví a sociálního vyloučení. Právě na území hl. m. Prahy dlouhodobě dochází ke koncentraci osob bez domova a s rostoucími životními náklady se tento problém dále prohlubuje. Bezprahová a nízkoprahová centra, azylové domy, denní centra v kombinaci s hygienickými centry nabízejí pomoc nejenom osobám bez domova, ale také osobám, které jsou bezdomovectvím ohroženy a osobám ocitajícím se v krizi. Kapacity těchto služeb však byly vzhledem k poptávce nedostatečné. V souladu s přístupem „Housing-first“ program usiloval o navýšení kapacit sociálního bydlení, které hraje klíčovou úlohu v prevenci sociálního vyloučení. Specifický cíl taktéž reagoval na zvýšené riziko sociálního vyloučení u vybraných skupin obyvatelstva, například u seniorů, příslušníků menšin nebo osob se zdravotním postižením. K jejich aktivizaci a podpoře komunitního života bylo z programu OP PPR podpořeno budování a rozšiřování kapacit kulturně-komunitních center.

Podpora komunitních center propojuje SC3.1 s SC3.3, který neinvestičním způsobem rozvíjí sociálně aktivizační aktivity v rámci kulturně komunitních center, ve kterých probíhá široké spektrum sociálních

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

a kulturních aktivit, jejichž primárním cílem je posilování místní sociální soudržnosti a sociální začleňování.

K 31. 12. 2023 bylo v SC3.1 ukončeno 55 ze 75 zasmulvněných projektů v celkové hodnotě 0,51 mld. Kč. Projekty byly realizovány ve 4 výzvách, všechny projekty byly ukončeny pouze v 1 z nich (výzva č. 17). Naopak ve výzvě č. 46 *Podpora sociálních služeb, komunitního života a sociálního bydlení* bylo k uvedenému datu 16 z 21 projektů ve stavu schváleno, tzn. projekty byly v realizaci. O tuto výzvu byl největší zájem, celkově v ní bylo podáno 52 projektových žádostí, zasmulvněno bylo 40 z nich.

Tabulka 42: Přehled realizovaných projektů a čerpání financí v SC3.1 (ukončeno / zasmulvněno,

Zdroj: MS 2014+

V SC3.1 byly podpořeny **3 typy aktivit**:

- Zvyšování kapacit služeb pro bezdomovce a osoby ohrožené bezdomovectvím a nacházející se v krizi,
- Zvyšování kapacit nízkoprahových a kulturně komunitních center poskytujících zázemí pro sociálně aktivizační aktivity,
- Podpora rekonstrukcí, oprav a úprav bytů a nebytových prostor na byty systému sociálního bydlení a boje proti bezdomovectví (včetně chráněného, tréninkového a následného bydlení).

Z hlediska právní formy příjemců nejvíc ukončených projektů realizovaly městské části hl. m. Prahy (20 projektů). Předmětem těchto projektů byla rekonstrukce prostor za účelem vzniku sociálních bytů a budování komunitních center. Mezi příjemci ukončených projektů dále jsou evidované církevní právnické osoby (11 projektů), obecně prospěšné společnosti (9 projektů), spolky (8 projektů) a s menším počtem příspěvkové organizace zřízené územním samosprávným celkem, ústavy a církve a náboženské společnosti.

Tabulka 43: Příjemci v SC3.1 dle právní formy (ukončeno, k 31. 12. 2023)

Právní forma příjemce	Počet projektů	Celkové zdroje (mld. Kč)
Městská část hlavního města Prahy	20	0,17
Evidované církevní právnické osoby	11	0,08
Obecně prospěšná společnost	9	0,08
Spolek	8	0,08
Příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem	4	0,08
Ústav	2	0,01
Církve a náboženské společnosti	1	0,01

Zdroj: MS 2014+

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

Cílových skupin, na které se v SC3.1 projekty zaměřily, bylo celkem 12. Nejvíce projektů reagovalo na potřeby rodin s dětmi v nepříznivé sociální situaci, včetně rodin s jedním rodičem samoživitelem/samoživitelkou (37 projektů), seniory (32 projektů), osoby se zdravotním postižením, včetně duševně nemocných (25 projektů), děti a mládež v nepříznivé sociální situaci (22 projektů) a osoby bez přístřeší a osoby ohrožené bezdomovectvím (20 projektů). V souladu s nastavením SC3.1 se tak jednalo o osoby, které jsou významně ohroženy sociálním vyloučením. Kompletní seznam cílových skupin v SC3.1 poskytuje Tabulka 44.

Tabulka 44: Počty projektů dle cílových skupin v SC3.1

Cílová skupina	Počet projektů
Rodiny s dětmi v nepříznivé sociální situaci, včetně rodin s jedním rodičem samoživitelem/samoživitelkou	37
Senioři	32
Osoby se zdravotním postižením, včetně duševně nemocných	25
Děti a mládež z rodin v nepříznivé sociální situaci	22
Osoby bez přístřeší a osoby ohrožené bezdomovectvím	20
Příslušníci etnických menšin, včetně osob z odlišného sociokulturního prostředí, imigrantů a azylantů	15
Oběti trestné činnosti, oběti domácího násilí, osoby komerčně zneužívané, oběti obchodu s lidmi a osoby poskytující sexuální služby za úplatu	6
Osoby po (ve) výkonu trestu	6
Osoby do 26 let věku opouštějící ústavní zařízení nebo vyrůstající bez rodin	5
Osoby závislé a ohrožené závislostmi	4
Oběti domácího násilí	3
Osoby do 26 let věku opouštějící ústavní zařízení nebo vyrůstající bez rodin nebo opouštějící pěstounskou péči	3

Zdroj: MS 2014+

Pohledem specifických programových a společných a specifických programových indikátorů byl SC3.1 velice úspěšný v plnění zamyšlených cílů. Byť nejsou dostupné nejaktuálnější hodnoty za dosažené hodnoty na úrovni programu, je evidentní, že trajektorie je velice příznivá a indikátory byly v roce 2021 téměř naplněny.

Tabulka 45: Plnění cílových hodnot specifických programových indikátorů výsledků v SC3.1

Kód NČI	Název indikátoru	Měrná jednotka	Cílová hodnota	Dosažená hodnota
Specifické programové indikátory výsledků				
67510	Kapacita služeb a sociální práce	klienti	5088	4907 ⁵⁴
55320	Průměrný počet osob využívajících sociální bydlení	osoby/rok	281	262,46 ⁵⁵

Zdroj: MS 2014+

⁵⁴ Jedná se o hodnotu ukazatele platnou pro rok 2021.

⁵⁵ Jedná se o hodnotu ukazatele platnou pro rok 2021.

Až na jednu výjimku došlo k plnění všech společných a specifických indikátorů. Indikátor Počet podpořených zařízení v rámci komunitních a integračních aktivit byl k 31. 12. 2023 naplněn na 96 % a lze tak předpokládat, že bude rovněž naplněn.

Tabulka 46: Plnění cílových hodnot společných a specifických programových indikátorů výstupů v SC3.1

Kód NČI	Název indikátoru	Měrná jednotka	Cílová hodnota (2023)	Dosažená hodnota
Společné a specifické programové indikátory výstupů				
55401	Počet podpořených zázemí pro služby a sociální práci	zázemí	31	36
55405	Počet podpořených nových zázemí pro služby a sociální práci	zázemí	14	23
55301	Počet podpořených bytů pro sociální bydlení	bytová jednotka	29	32
55305	Počet podpořených nových bytů pro sociální bydlení	bytová jednotka	29	29
55201	Počet podpořených zařízení v rámci komunitních a integračních aktivit	zařízení	24	23
55205	Počet podpořených nových zařízení v rámci komunitních a integračních aktivit	zařízení	22	22

Zdroj: MS 2014+

Hlavními výstupy SC3.1 bylo zlepšení zázemí pro poskytování sociálních služeb, a to pro širokou škálu cílových skupin.

Byly vytvořeny nové sociální byty, rekonstruována komunitní centra, modernizovány azylové domy a rozšířeny kapacity terénních služeb. V mnoha případech se jednalo o technicky nevyhovující objekty, které již nebyly vyhovující k poskytování sociálních služeb. Vylepšením technického stavu budov bylo nezbytné pro lepší fungování těchto sociálních služeb, a tudíž i komfort klientů a sociálních pracovníků. Celkem realizovaná opatření umožnila přístup k sociálním službám 1 851 novým klientům.

1 851

nových klientů získalo přístup k sociálním službám⁵⁶

Dopad projektů na cílovou skupinu je znatelný.

Klienti hodnotí podpořené sociální služby velmi pozitivně a proklamují, že bez podpory by došlo k výraznému zhoršení kvality jejich života. Projekty měly jednoznačně pozitivní dopad, zlepšily podmínky pro život obyvatel Prahy. Projekty také významně přispěly k posílení komunitních vazeb a zlepšení pracovních podmínek zaměstnanců sociálních služeb. Komunitní centra fungují jako důležitý katalyzátor pro navazování a posilování komunitních vztahů. Silné

Prostor je senzační! Máme tady i obrazovku, naposledy jsme si spolu promítali fotografie z výletů. Aktivit v komunitním centru je spousta. Je vidět, že městská část se o své seniory skutečně zajímá.

- klientka komunitního centra

⁵⁶ Indikátor 67510 Kapacita služeb a sociální práce k 31. 12. 2023.

a dlouhodobé vztahy snižují riziko sociálního vyloučení a nyní se tyto vazby daří rozšiřovat a upevňovat díky aktivitám komunitního centra.

Podpora projektů přinesla i několik neočekávaných pozitivních dopadů. Došlo k modernizaci vybavení, obnově vozového parku a zlepšení pracovních podmínek pro zaměstnance. Komunitní centra navazují spolupráci s dalšími organizacemi, například s novým domovem pro seniory ve Slivenci, jehož klienti se díky bezbariérovosti prostor účastní kurzů angličtiny, které komunitní centrum pořádá. Někteří příjemci zaznamenali také propojení více generací a aktivizaci místní komunity. Dalším neočekávaným pozitivním dopadem bylo zvýšení povědomí o organizaci. Negativní efekty nebyly zaznamenány, pouze jeden příjemce upozornil na nižší zájem o komunitní aktivity v důsledku pandemie COVID-19.

Úspěch projektů závisel na mnoha faktorech, a především na zkušenostech neziskových organizací, zájmu a motivaci klientů, aktivním přístupu vedení městské části a podpoře komunity. Neziskové organizace přinášejí odborné znalosti a praktické zkušenosti, což zajišťuje vysokou kvalitu služeb. Zájem a motivace klientů jsou klíčové pro dosažení pozitivních výsledků a dynamiku komunitního života. Aktivní přístup vedení městské části poskytuje finanční stabilitu, organizační podporu a koordinaci projektů. Důležitou pro realizaci projektů byla i podpora místní komunity. Synergické působení těchto faktorů vytváří pevný základ pro dlouhodobé a udržitelné výsledky, které zlepšují kvalitu života cílových skupin, komunit a občanů celkem.

Díky projektům realizovaným v SC3.1 byly navýšeny počty míst a okamžitá kapacita v sociálních službách. I přes zvýšenou kapacitu služeb není naplněna potřeba cílové skupiny. Z dotazníkového šetření⁵⁷ vyplynulo, že většina (76 %) projektů umožnila zvýšení kapacity služby, zpravidla o více než 50 % původní kapacity. Celkem 91 % projektů vedlo ke zvýšení dostupnosti služby. I přes úspěchy projektů je 58 % příjemců přesvědčeno, že potřeby cílové skupiny převyšují.

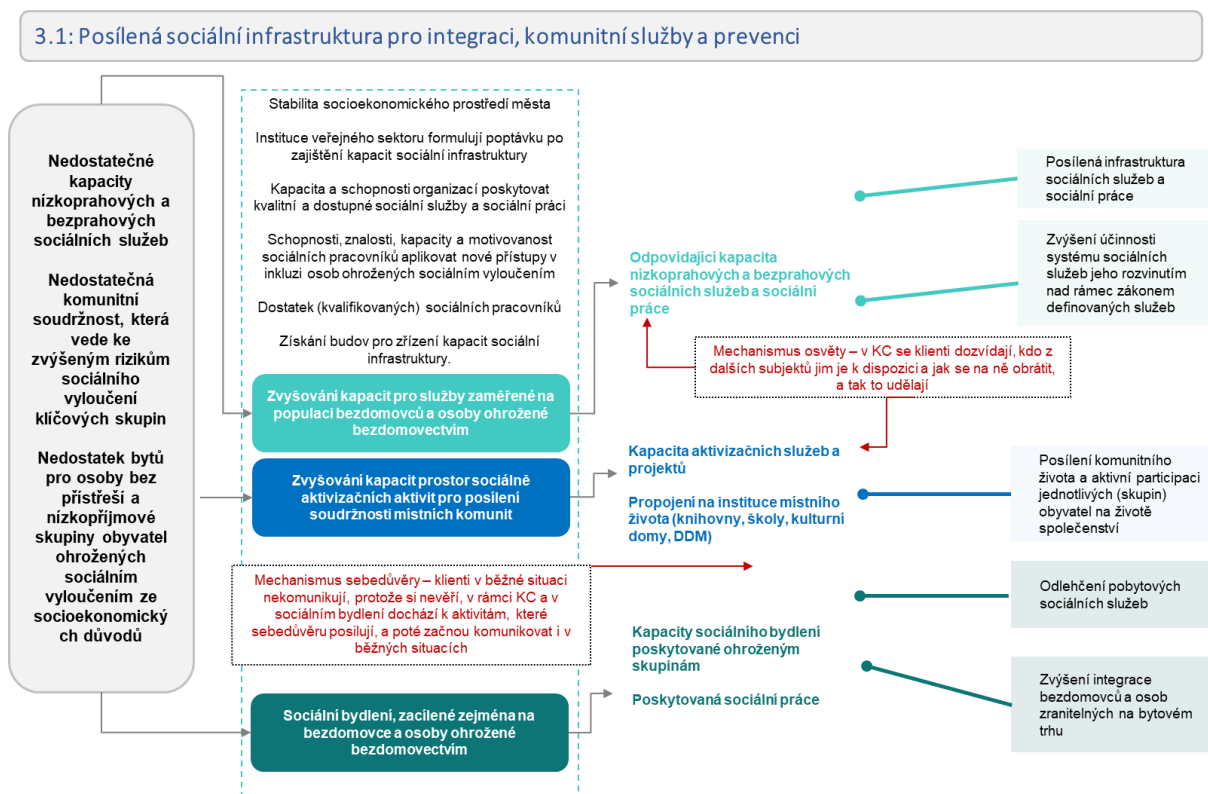
Složitá je situace s udržitelností podpořených aktivit. Po ukončení financování z OP PPR se u některých projektů jen obtížně hledaly prostředky na zajištění běžného provozu služby. Nejpalčivější situace byla evidována u komunitních center, která nejsou nijak definována v legislativě a neexistuje dotační program, který by provoz komunitních center podporoval. Jejich další fungování tak bylo obvykle zajištěno pouze tam, kde se do podpory zapojila městská část, případně silný zřizovatel. I u sociálních služeb, kde vznikla nová kapacita, byla situace problematická. Některé nově vzniklé kapacity nebyly zařazeny do sítě sociálních služeb na území hlavního města Prahy a prostředky na provoz se hledaly jen velmi obtížně, zvláště v případě neziskových organizací.

Opatření podpořena v SC3.1 byla plně v souladu s definovanou TZ (viz Obrázek 14 níže). Realizované projekty pokryly celou škálu zamýšlených aktivit, které adekvátně reagovaly na existující problémy v oblasti sociálního začleňování v Praze. Nedostatečná dostupnost či nevyhovující stav sociálních služeb pro různé cílové skupiny klientů byla adresována skrze opatření investičního charakteru, která vedla ke zajištění lépe cíleným a kvalitnějším sociálním službám, které plně odpovídají potřebám uživatelů. Tímto bylo docíleno kvalitnější práce s klienty, zvýšení efektivity služeb, ale i bezpečnosti pracovníků.

⁵⁷ Provedeného dotazníkového šetření se zúčastnilo pouze 33 příjemců, kteří celkem realizovali 35 projektů.

Obrázek 14: Teorie změny v SC3.1

Zdroj: vlastní zpracování

SC3.2: Posílená infrastruktura pro sociální podnikání

Účelem SC3.2 bylo rozvíjet sociální podnikání na území hl. m. Prahy, a zvyšovat tak možnosti pracovního uplatnění sociálně vyloučených skupin osob a osob ohrožených sociálním vyloučením. Tyto osoby se obtížněji uplatňují na trhu práce, což je způsobeno nejen samotným znevýhodněním, ale také nastavením trhu, který je orientován především na rychlost, flexibilitu a jazykové a technologické znalosti. Pro osoby starší 50 let, osoby se zdravotním znevýhodněním, ale i osoby s nižším vzděláním či záznamem v rejstříku trestů se tak nezdá jednat o těžce překonatelnou bariéru. V SC3.2 byly podpořeny investiční projekty zakládání nových a rozšiřování existujících sociálních podniků (nebo chráněných pracovišť), obnovy vybavení, propojování sociálního podnikání s různými formami sociálních služeb. Dle programového dokumentu byla dána přednost tzv. integračním podnikům, jejichž aktivity sledují veřejně prospěšný cíl sociálního začleňování ohrožených a vyloučených osob a jejichž aktivity jsou navázány na aktivity místních komunit.

V SC3.2 bylo / je realizováno celkem 20 projektů, k 31. 12. 2023 bylo ukončeno 70 % z nich v hodnotě 0,04 mld. Kč. Projekty byly realizovány ve 3 výzvách, největší zájem byl o poslední – výzvu č. 38 Podpora vzniku a rozvoje sociálních podniků a chráněných pracovišť, ve které bylo podáno 23 projektových žádostí, zaslavně bylo 13 z nich.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

Tabulka 47: Přehled realizovaných projektů a čerpání financí v SC3.2 (ukončeno / zaslavněno)

SC3.2: Posílená infrastruktura pro sociální podnikání

14

(z celkem 20)

počet projektů

3

(z celkem 3)

počet výzev

0,04 mld. Kč

(z celkem 0,06 mld. Kč)

celkové zdroje

Zdroj: MS 2014+

V SC3.2 byl podpořen 1 typ aktivit:

- Vznik a rozvoj sociálních podniků a projektů poskytujících pracovní příležitosti pro znevýhodněné a obtížně zaměstnatelné skupiny obyvatel v Praze (včetně chráněných pracovišť).

10 ze 14 ukončených projektů (71 %) bylo realizováno společnostmi s ručením omezeným, viz Tabulka 48 níže. Své zastoupení se dvěma projekty měli i obecně prospěšné společnosti, s jedním projektem nadace a ústav.

Tabulka 48: Příjemci v SC3.2 dle právní formy (ukončeno, k 31. 12. 2023)

Právní forma příjemce	Počet projektů	Celkové zdroje (mld. Kč)
Společnost s ručením omezeným	10	0,03
Obecně prospěšná společnost	2	0,01
Nadace	1	0,01
Ústav	1	0,01

Zdroj: MS 2014+

Cílovými skupinami projektů v SC3.2 byly různé skupiny obyvatel znevýhodněné na trhu práce. Nejvíce projektů se zaměřovalo na osoby se zdravotním postižením, včetně duševně nemocných (9 projektů). Zaměstnavatelé se často obávají zaměstnávat osoby s duševním onemocněním a zdravotním postižením kvůli riziku vyšší absence a nedůvěře ve schopnosti těchto pracovníků. Tito zaměstnanci mohou potřebovat více podpory a upravenou pracovní dobu, ale při správném zaučení mohou odpovědně vykonávat své úkoly. Zákazníci však očekávají rychlé, kvalitní a levné výrobky a služby, což je další překážkou. Zaměstnávání osob se zdravotním postižením navíc zvyšuje nároky na zaměstnavatele, například kvůli potřebě speciálně upravených prostor a vyšším nákladům na zaměstnávání více pracovníků s kratší pracovní dobou. Projekty také ve větší míře cílily na nezaměstnané osoby starší 50 let (7 projektů) a osoby dlouhodobě nezaměstnané (7 projektů). Přehled všech cílových skupin poskytuje Tabulka 49 níže.

Tabulka 49: Počty projektů dle cílových skupin v SC3.2

Cílová skupina	Počet projektů
Osoby se zdravotním postižením, včetně duševně nemocných	9
Nezaměstnané osoby starší 50 let	7
Osoby dlouhodobě nezaměstnané	7
Osoby bez přístřeší a osoby ohrožené bezdomovectvím	4
Osoby po (ve) výkonu trestu	4
Příslušníci etnických menšin, včetně osob z odlišného sociokulturního prostředí, imigrantů a azylantů	4
Osoby do 26 let věku opouštějící ústavní zařízení nebo vyrůstající bez rodin	3
Osoby závislé a ohrožené závislostmi	3
Oběti trestné činnosti, oběti domácího násilí, osoby komerčně zneužívané, oběti obchodu s lidmi a osoby poskytující sexuální služby za úplatu	2

Zdroj: MS 2014+

Dlouhodobá nezaměstnanost často ztěžuje adaptaci na pracovní tempo a pravidelný řád. Proto se projekty sociálního podnikání ve většině případů zaměřovaly na vytvoření nových pracovních míst nebo nastartování nového provozu, který by umožnil zaměstnávání osob z cílové skupiny. Pohledem příslušného indikátoru se tento cíl podařilo naplnit na 97 %. Tento výsledek lze považovat za velmi dobrý, jelikož tvorba takových míst je náročná nejen protože musí odpovídat specifikům konkrétní cílové skupiny, ale také zohledňovat individuální dovednosti příslušníků cílové skupiny. Cílovým hodnotám se přibližovaly i ostatní indikátory, u nichž se plnění pohybovalo mezi 72 % a 115 %. 4 projekty byly k 31. 12. 2023 v realizaci, proto lze očekávat, že hodnoty indikátorů se budou dále zvyšovat.

+80,5

nárůst v počtu osob
zaměstnávaných
sociálními podniky
v Praze⁵⁸

Tabulka 50: Plnění cílových hodnot specifických programových indikátorů výsledků v SC3.2

Kód NČI	Název indikátoru	Měrná jednotka	Cílová hodnota	Dosažená hodnota
Specifické programové indikátory výsledků				
10210	Počet sociálních podniků, které aktivně působí na trhu	podniky	52	60 ⁵⁹

Zdroj: MS 2014+

⁵⁸ Indikátor 10400 Zvýšení zaměstnanosti v podporovaných podnicích k 31. 12. 2023.

⁵⁹ Jedná se o hodnotu ukazatele platnou pro rok 2022.

Tabulka 51: Plnění cílových hodnot společných a specifických programových indikátorů výstupů v S3.2

Kód NČI	Název indikátoru ⁶⁰	Měrná jednotka	Cílová hodnota (2023)	Dosažená hodnota
Společné a specifické programové indikátory výstupů				
10000	Počet podniků pobírajících podporu	podniky	22	16 ⁶¹
10105	Počet nových podniků, které dostávají podporu	podniky	13	12
10400	Zvýšení zaměstnanosti v podporovaných podnicích	full-time equivalent (FTE)	83	80,5

Zdroj: MS 2014+

Projekty vedly k navýšení počtu pracovních míst a zapojení cílové skupiny.

Nově vytvořená pracovní místa byla zpravidla koncipována tak, aby co nejvíce odpovídala běžným pracovním pozicím a poskytovala smysluplnou práci. Zapojení do sociálního podniku a možnost pravidelně chodit do práce pozitivně ovlivnilo kvalitu života zaměstnanců z cílové skupiny, kteří ocenili pravidelnost a řád, které práce přinesla. Zlepšení pracovních podmínek v některých případech také změnilo jejich vztahy s rodinou, která je ráda, že jejich blízcí nejsou závislí na podpoře okolí a mají vlastní zaměstnání. Většina zaměstnanců je ve svém sociálním podniku velmi spokojena, práce je naplňující a cítí se dobře v pracovním kolektivu. Někteří mladší zaměstnanci s určitým omezením však uvažují o hledání jiného zaměstnání, ale zároveň si uvědomují, že získané zkušenosti jim pomohou v budoucnu.

Jsem strašně vděčná za to, že zde mohu spojovat hned několik věcí. Pracovat pro přátelskou komunitní kavárnu, podílet se na charitativních a vzdělávacích projektech a zároveň do všeho dění zapojovat i znevýhodněné lidi. Co dodat? Našla jsem vytouženou práci se skvělým kolektivem ve skvělém prostředí. Co víc jsem si mohla přát?

- zaměstnankyně sociálního podniku

Sociální podniky se snaží fungovat komerčně a udržet finanční stabilitu, často jsou však závislé na dotacích pro pokrytí větších investic nebo nových aktivit.

Snaží se fungovat normálně komerčně, přestože jsou sociální podnik. Snaží se udržet čistou nulu, ale větší investice nebo nové aktivity nejsou schopni pokrýt jinak než z dotací.

- respondentka fokusní skupiny

Zástupci sociálních podniků často zdůrazňují, že jejich cílem není pouze poskytovat zaměstnání, ale také nabízet služby a produkty, které skutečně zaujmou zákazníky. Usilují o to, aby tyto produkty a služby byly vyhledávány pro svou kvalitu a užitečnost, nikoli jen z důvodu sociální podpory. Samotní zaměstnanci často doufají, že si své zaměstnání udrží dlouhodobě.

Problémem však zůstává schopnost sociálních podniků obstát v konkurenčním prostředí běžného pracovního trhu.

⁶⁰ V případě SC3.2 se podnikem rozumí sociální podnik a chráněné pracoviště.

⁶¹ Jedná se o hodnotu ukazatele platnou pro rok 2022 uvedenou ve Zprávě o implementaci.

Kvalitní podnikatelský plán je klíčový pro udržitelnost sociálního podnikání, neboť umožňuje efektivní plánování rozvoje a analýzu rizik. Některé projekty, zejména v oblasti webových aplikací nebo gastronomie, však měly potíže s dlouhodobým udržením, protože nedokážou předvídat zájem zákazníků. Několik těchto podniků již ukončilo svou činnost, a to i přes opakovanou podporu. Mezi identifikovanými překážkami pro udržení sociálního podnikání byla pandemie COVID-19, nedostatek zájemců z cílové skupiny, fluktuaci a nespolehlivost zaměstnanců, nižší kvalita odvedené práce, nízký zájem zákazníků a nedostatečná podpora ze strany státu (socio.factor, 2022)⁶².

Kromě výše uvedených bariér pro sociální podnikání byl rovněž zaznamenán rozpor v tom, zda bylo cílem podporovat inovativní podnikatelský plán, který ale v delším horizontu nemusí uspět, nebo dlouhodobé pracovní pozice pro cílovou skupinu s potenciálem pro zajištění udržitelnosti.

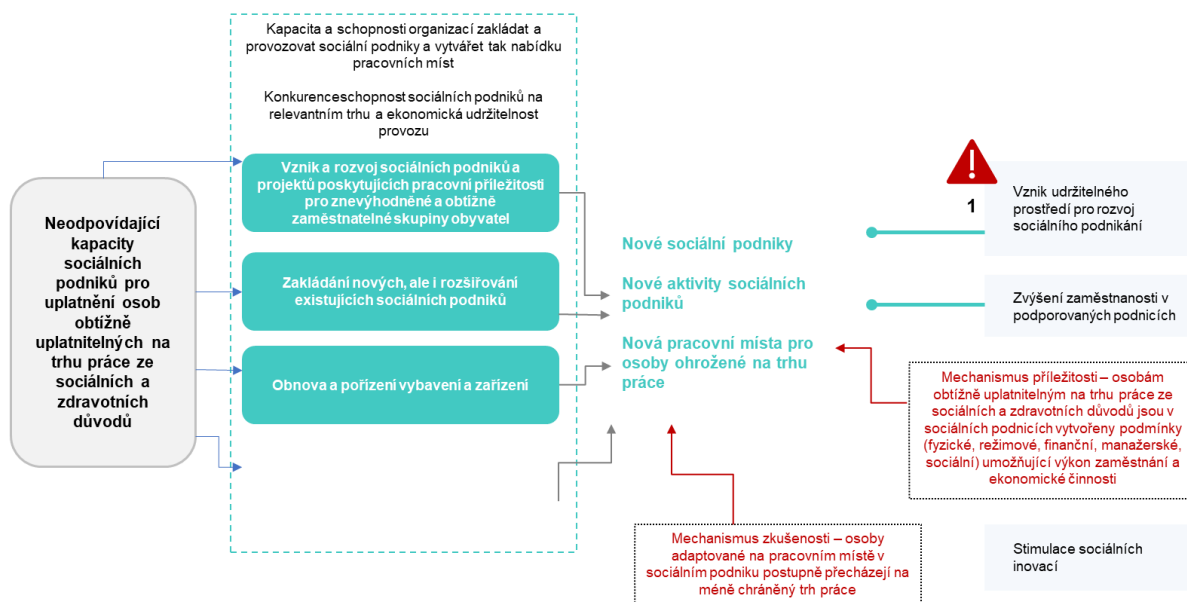

Systém není nastavený tak, aby podporoval pilotáž a pak to přebíral do vlastního financování. Občas je zbytečný tlak na inovativnost, myslí si, že kvůli tomu zkrachovaly některé nové sociální podniky.

- respondent expertního panelu

Obrázek 15: Teorie změny v SC3.2

3.2 - Posílení infrastruktury pro sociální podnikání

Zdroj: vlastní zpracování

Opatření podpořená v SC3.2 byla částečně v souladu s Teorií změny (viz Obrázek 15 výše). Opatření směřovala na nedostatek pracovních příležitostí pro osoby znevýhodněné na trhu práce, vznik nových a rozvoj stávajících sociálních podniků a nabytí pracovních zkušeností, včetně zvýšení kompetencí a dovedností umožňující přechod na otevřený trh práce. Z výsledků analýzy se ukazuje, že osoby podpořené v rámci sociálních podniků mají nejen lepší přístup na otevřený pracovní trh, ale také se lépe integrují v dalších oblastech. Projekty OP PPR umožnily podpoření více druhů aktivit, čímž

⁶² Sociofaktor, 2022. ZÁVĚREČNÁ EVALUACE AKTIVIT V RÁMCÍ PO3 SE ZAMĚŘENÍM NA SOCIÁLNÍ PODNIKÁNÍ. Dostupné zde: https://www.penizeproprahu.cz/wp-content/uploads/2022/03/Socialni-podnikani_Zaverecna-zprava-16.3.2022.pdf

docházelo například k navázání komunitních aktivit či sociálních služeb na aktivity sociálních podniků. Naopak se nepodařilo podpořit udržitelné prostředí, což se promítlo do nižší udržitelnosti vytvořených sociálních podniků (prvek 1 revidované TZ).

SC3.3: Posílené aktivity pro integraci, komunitní služby a prevenci

Úlohou SC3.3 bylo podpořit sociálně intervenční a aktivizační aktivity na úrovni místních komunit a činnosti posilující místní soudržnost a participaci obyvatel na životě místního společenství. Klíčovou roli v těchto aktivitách sehrávají místní kulturně komunitní centra, ve kterých probíhají sociální, kulturní a pohybové aktivity posilující komunitní život, místní sociální soudržnost a sociální začleňování. V rámci projektů kulturně komunitních center směřovala podpora také do sociálního podnikání.

Z celkem 176 zasmluvněných projektů bylo k 31. 12. 2023 ukončeno víc než 90 % v hodnotě 0,7 mld. Kč. Projekty byly realizovány ve 3 výzvách, zájem žadatelů byl ve všech výzvách rovnoměrný. Nevyšší úspěšnost zaznamenali žadatelé ve výzvě č. 18 *Podpora komunitního života a sociálního podnikání*, kde bylo schváleno 66 % žádostí o podporu.

Tabulka 52: Přehled realizovaných projektů a čerpání financí v SC3.3 (ukončeno / zasmluvněno,

Zdroj: MS 2014+

V SC3.3 byl podpořen 1 typ aktivit:

- Podpora vzniku a činnosti kulturně komunitních center a prostor komunitního života a projektů aktivizace místních komunit (zejména ale nikoli pouze osob vyloučených, ohrožených a v krizi) za účelem posilování místní sociální soudržnosti.

Jak ukazuje Tabulka 53 níže, 43 % ukončených projektů bylo realizováno spolkem. Druhou nejpočetnější skupinou příjemců byly obecně prospěšné společnosti s celkově 38 ukončenými projekty. Vyšší počty projektů realizovaly také společnosti s ručením omezeným (26), ústavy (15) a městské části hlavního města Praha (11).

Tabulka 53: Příjemci v SC3.3 dle právní formy (ukončeno, k 31. 12. 2023)

Právní forma příjemce	Počet projektů	Celkové zdroje (mld. Kč)
Spolek	69	0,31
Obecně prospěšná společnost	38	0,16
Společnost s ručením omezeným	26	0,12
Ústav	15	0,06
Městská část hlavního města Prahy	11	0,05
Evidované církevní právnické osoby	5	0,02

Právní forma příjemce

	Počet projektů	Celkové zdroje (mld. Kč)
Družstvo	3	0,02
Podnikající fyzická osoba tuzemská	3	0,01
Příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem	3	0,01
Nadační fond	2	0,01
Nadace	1	0,01

Zdroj: MS 2014+

Projekty se v SC3.3 zaměřovaly na mnoho cílových skupin. Mezi nejvíce zastoupené patří osoby se zdravotním postižením, včetně duševně nemocných, rodiny s dětmi v nepříznivé sociální situaci, včetně rodin s jedním rodičem samoživatelem/samoživitelkou a seniory. Tyto osoby čelí často výzvám při začleňování do hlavního proudu společnosti. Komunitní centra jsou tak pro ně skvělou příležitostí pro plynulejší začlenění prostřednictvím různých programů a aktivit. Celkový přehled cílových skupin poskytuje Tabulka 54.

Tabulka 54: Počty projektů dle cílových skupin v SC3.3

Cílová skupina

	Počet projektů
Osoby se zdravotním postižením, včetně duševně nemocných	61
Rodiny s dětmi v nepříznivé sociální situaci, včetně rodin s jedním rodičem samoživatelem / samoživitelkou	61
Senioři	61
Děti a mládež z rodin v nepříznivé sociální situaci	49
Příslušníci etnických menšin, včetně osob z odlišného sociokulturního prostředí, imigrantů a azylantů	37
Osoby dlouhodobě nezaměstnané	20
Nezaměstnané osoby starší 50 let	17
Osoby bez přístřeší a osoby ohrožené bezdomovectvím	17
Osoby po (ve) výkonu trestu	17
Osoby sociálně vyloučené a osoby sociálním vyloučením ohrožené	14
Oběti trestné činnosti, oběti domácího násilí, osoby komerčně zneužívané, oběti obchodu s lidmi a osoby poskytující sexuální služby za úplatu	8
Osoby do 26 let věku opouštějící ústavní zařízení nebo vyrůstající bez rodin nebo opouštějící pěstounskou péči	7
Osoby závislé a ohrožené závislostmi	6

Zdroj: MS 2014+

V projektech SC3.3 se dařilo plnit 4 z 5 indikátorů, přičemž ve všech případech došlo k plnění na více než 100 %. Jak zachycuje Tabulka 55, výrazně přes 150 % byly naplněny 2 indikátory výsledků. Experti však nebyli schopni posoudit, proč došlo k tak výraznému přeplnění. Je pravděpodobné, že řídicí orgán přistupoval k nastavení cílových hodnot s určitou mírou opatrnosti. Pro 1 indikátor nebyla dostupná aktuální hodnota za rok 2023.

34 tis.

občanů využilo komunitní
či sociální služby⁶³

⁶³ Indikátor 67010 Využívání podpořených služeb k 31. 12. 2023.

Tabulka 55: Plnění cílových hodnot specifických programových indikátorů výsledků v SC3.3

Kód NČI	Název indikátoru	Měrná jednotka	Cílová hodnota	Dosažená hodnota
Specifické programové indikátory výsledků				
67010	Využívání podpořených služeb	celkový počet účastníků	19 875	34 079
55110	Míra podpořených projektů, které úspěšně zahájily komunitní aktivity	%	74	45 ⁶⁴
62900	Účastníci zaměstnaní 6 měsíců po ukončení své účasti, včetně OSVČ	celkový počet účastníků	322	1 352

Zdroj: MS 2014+

Tabulka 56: Plnění cílových hodnot společných a specifických programových indikátorů výstupů v SC3.3

Kód NČI	Název indikátoru	Měrná jednotka	Cílová hodnota (2023)	Dosažená hodnota
Společné a specifické programové indikátory výstupů				
60000	Celkový počet účastníků	osoby	12 344	12 573
62000	Počet projektů, které zcela nebo zčásti provádějí sociální partneři nebo nevládní organizace	projekty	84	90

Zdroj: MS 2014+

Projekty vytvořily pracovní místa a zvýšily dostupnost komunitních aktivit. Z dotazníkového šetření⁶⁵ vyplynulo, že většina (94 %) projektů umožnila zvýšení dostupnosti komunitních aktivit, stejný podíl projektů přispěl k lepšímu zapojení cílové skupiny do společnosti. Celkem 52 projektů vytvořilo pracovní místo, 38 z nich přispělo k zaměstnanosti cílové skupiny. Ve většině případů (53 projektů) projekt navazoval na již probíhající aktivity. Stejný počet projektů taktéž nastartoval nové aktivity. Nově příjemci realizují např. služby pro rodinu a domácnost, volnočasové aktivity nebo jiné aktivity propojující komunitu. Pouze dva respondenti uvedli, že by k realizaci aktivit došlo i bez samotných projektů.

Pouze několik příjemců si myslí, že by se pozitivní efekt projevil i při nerealizaci projektu. U 24 % projektů se projevili neočekávané efekty, z převážně pozitivním dopadem. Příjemci registrují např. zvýšené povědomí o organizaci nebo samovolnou aktivizaci komunity nad rámec projektu. Celkem 5 příjemců očekává ještě další dopady projektu, např. rozšíření zájmu o služby podniku nebo umožnění přechodu dětí se specifickými potřebami do státních zařízení.

⁶⁴ Jedná se o hodnotu ukazatele platnou pro rok 2019.

⁶⁵ Provedeného dotazníkového šetření se zúčastnilo pouze 47 příjemců, kteří celkem realizovali 65 projektů.

Vznik komunitních center výrazně přispěl k integraci klientů s místní populací.

Účastí na různých aktivitách a událostech společně s obyvateli z okolí se klientům nejen zvýšilo sebevědomí díky posilování sociálních vazeb, ale také došlo k redukci společenského stigma. Komunitní centra fungují jako klíčové body pro sociální interakci, poskytující platformu, kde se klienti mohou zapojit do smysluplných aktivit, které podporují pocit sounáležitosti a přijetí. Tato sociální integrace je zásadní pro budování podpůrné komunitní sítě, která stimuluje osobní růst a vzájemný respekt. Úspěch center v přitahování jak klientů, tak místních obyvatel znamená krok vpřed v podpoře inkluзивity a porozumění v rámci komunity.

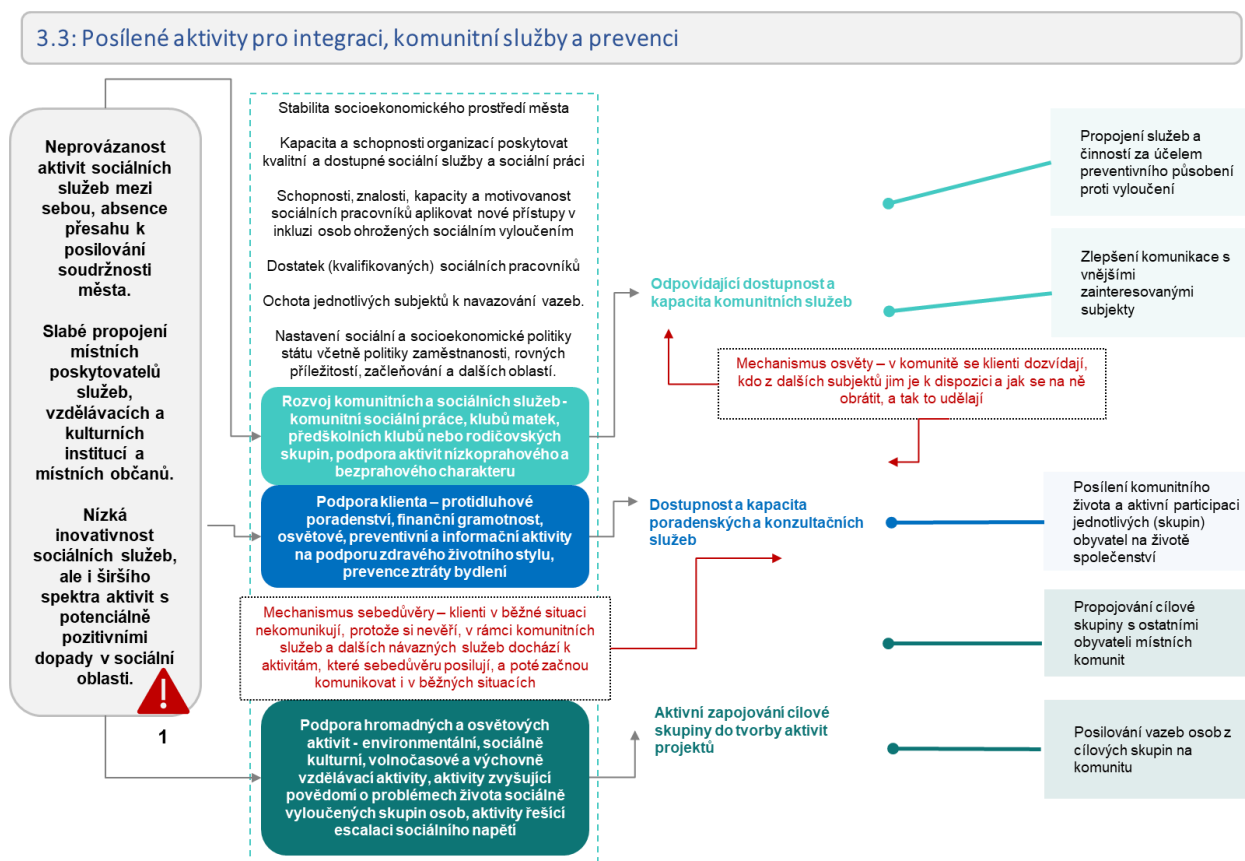

Výkon trestu je zásahem do osobní integrity a nezisková organizace Rubikon prostřednictvím komunitního centra pomáhá stírat stigma. My se tu stýkáme hodně a známe se spolu. Poradci pracují s klienty, ale jsou tu i lidé z okolí – maminky s dětmi, konají se sousedské dny a další akce. Mnoho z těch lidí ani neví, kdo je zde jen tak, a kdo chodí do centra jako klient.

- klient komunitního centra

I u tohoto SC je situace s udržitelností podpořených aktivit složitá. Po ukončení financování z OP PPR se u některých projektů jen obtížně hledaly prostředky na zajištění běžného provozu komunitního centra. Ta nejsou nijak definována v legislativě a neexistuje dotační program, který by provoz komunitních center podporoval. Jejich další fungování tak bylo obvykle zajištěno pouze tam, kde se do podpory zapojila městská část, případně silný zřizovatel.

Obrázek 16: Teorie změny v SC3.3

Zdroj: vlastní zpracování

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

Opatření podpořená v SC3.3 byla částečně v souladu s Teorií změny (viz Obrázek 16 výše). Aktivita podpořená z OP PPR měly podmínku inovativnosti řešení. Jak se ovšem ukázalo v praxi, ne vždy tato podmínka odpovídala potřebám služeb a jejich klientů. Spíše byl zájem podporovat již zavedené a fungující aktivity. Rozvoj komunitních a sociálních služeb byl podpořen skrze řadu projektů, které měly podle zjištění pozitivní dopad na cílovou skupinu. Podařilo se více provázet aktivity s veřejností a provozovat aktivity uvnitř jedné či mezi více organizacemi (např. mezi sociální a vzdělávací oblastí). Potřeby ovšem i nadále přetrvávají (prvek 1 revidované teorie změny). Mechanismy Teorie změny byly potvrzeny.

3.4. PO4: Vzdělání a vzdělanost a podpora zaměstnanosti

PO4 se zaměřuje na rozvoj školských zařízení a zaměstnanosti s cílem udržet soudržnost obyvatel a předcházet vzniku sociálně patologických jevů a vyloučených lokalit. Tyto jevy mají, jak ukazují zkušenosti z jiných metropolí, neblahé následky nejen v sociální oblasti, ale také v podnikání a na pracovním trhu. V hustě obydlené aglomeraci, jako je Praha, jsou tyto následky mnohem závažnější a jejich řešení ekonomicky náročnější než prevence.

Klíčové pro předcházení vzniku bariér mezi obyvateli města je rovnoměrný rozvoj vzdělávacích zařízení, přizpůsobený vysoké hustotě osídlení a specifickým nárokům městského životního stylu. Zajištění kvalitního vybavení škol a dobrých podmínek pro práci učitelů je nezbytné pro dosažení vysoké úrovně znalostí a dovedností žáků. PO4 se tak soustředila na podporu škol a školských zařízení s rovnými příležitostmi ke vzdělávání, které se aktivně podílejí na desegregaci a prevenci nerovností. Dětem s OMJ byla poskytována individualizovaná podpora a byly pro ně zajišťovány komunitní aktivity. Dále byl kladen důraz na proinkluzivitu vzdělávání, rozvoj osobních a občanských kompetencí žáků, kompetencí k udržitelnému rozvoji a rozvoj kulturního povědomí dětí a žáků. Podporováno bylo i zvyšování kompetencí pedagogických pracovníků realizací programů dalšího vzdělávání v oblasti moderních metod výuky.

Tabulka 57: Přehled realizovaných projektů a čerpání financí v OP PPR (ukončeno / zaslavněno, k 31. 12. 2023)

PO4: Vzdělání a vzdělanost a podpora zaměstnanosti			
			
	1 047	23	2,79 mld. Kč
	(z celkem 1 216)	(z celkem 23)	(z celkem 3,21 mld. Kč)
	počet projektů	počet výzev	celkové zdroje

Tabulka 58: Přehled projektů podle typu intervence (ukončeno, k 31. 12. 2023)

Typy intervencí	Počet projektů
Omezování a prevence předčasného ukončování školní docházky a podpora rovného přístupu ke kvalitním programům předškolního, základního a středoškolského vzdělávání, včetně možností formálního, neformálního a informálního učení, které umožňuje zpětné začlenění do procesu vzdělávání a odborné přípravy	678

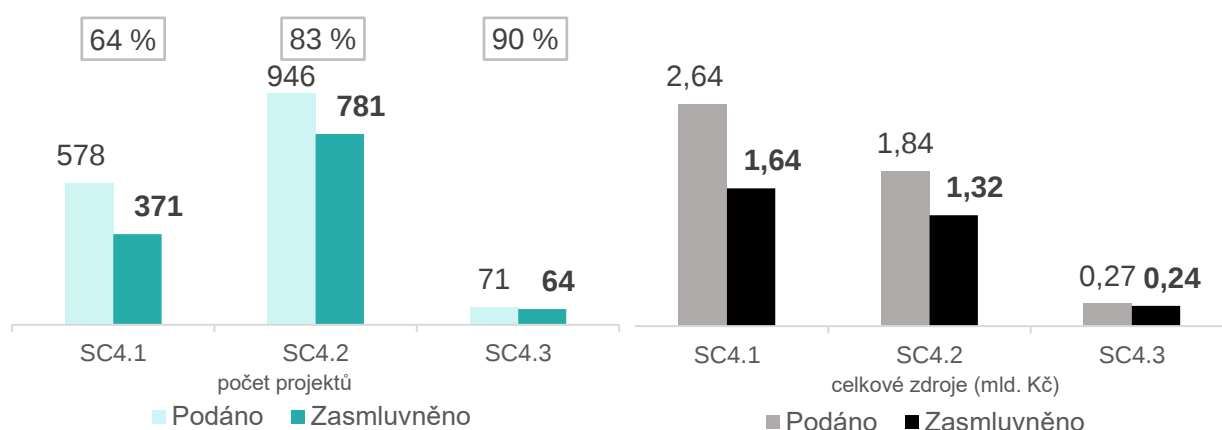

- Vzdělávací infrastruktura v oblasti školního vzdělávání (základní a všeobecné středoškolské vzdělávání) 248
- Infrastruktura pro vzdělávání dětí v raném věku a péči o ně 63
- Rovnost žen a mužů ve všech oblastech, včetně přístupu k zaměstnání, kariérního postupu, sladění pracovního a soukromého života a podpory stejné odměny za stejnou práci 56
- Vzdělávací infrastruktura v oblasti školního vzdělávání (základní a všeobecné středoškolské vzdělávání); Infrastruktura pro vzdělávání dětí v raném věku a péči o ně 2

Zdroj: MS 2014+

PO4 byla největší PO, a to jak z pohledu finanční alokace, tak i počtu podpořených projektů. Celkem bylo v PO4 podáno 1 595 projektových žádostí, 76 % žadatelů bylo se svou žádostí úspěšných, viz Graf 9. Největší zájem byl o aktivity v SC4.2 *Zvýšení kvality vzdělávání prostřednictvím posílení inkluze v multikulturní společnosti*, ve které ŘO zaznamenal 946 žádostí o podporu a zaslavlnil téměř 83 % v hodnotě 1,32 mld. Kč. Nejvyšší objem finančních prostředků (1,64 mld. Kč) byl vynaložen na 371 zaslavlněných projektů v SC4.1 *Navýšení kapacity a zkvalitnění předškolního, základního a středního vzdělávání a zařízení pro poskytování péče o děti do 3 let*. O SC4.3 byl nejmenší zájem, čemu odpovídá i objem finančních prostředků, avšak úspěšnost projektových žádostí dosahuje až 90 %.

Graf 9: Úspěšnost a finanční podpora projektů v PO4 (k 31. 12. 2023)

Zdroj: MS 2014+

Z pohledu právní formy byly v SC nejpočetněji zastoupeny příspěvkové organizace zřízené územním samosprávným celkem, které realizovaly polovinu všech zaslavlněných projektů. 15 % příjemců tvořily společnosti s ručením omezeným. V menší míře byly zastoupeny městské části hl. m. Prahy, obecně prospěšné společnosti, školské právnické osoby a další viz Tabulku 59. V souladu se zaměřením PO4 se jednalo téměř výhradně o školská zařízení s různými zřizovateli.

Tabulka 59: Příjemci v PO4 dle právní formy (ukončeno, k 31. 12. 2023)

Právní forma příjemce	Počet projektů	Celkové zdroje (mld. Kč)
Příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem	598	1,06
Společnost s ručením omezeným	184	0,16
Městská část hlavního města Prahy	64	1,02
Obecně prospěšná společnost	63	0,19
Školská právnická osoba	56	0,06
Spolek	36	0,13

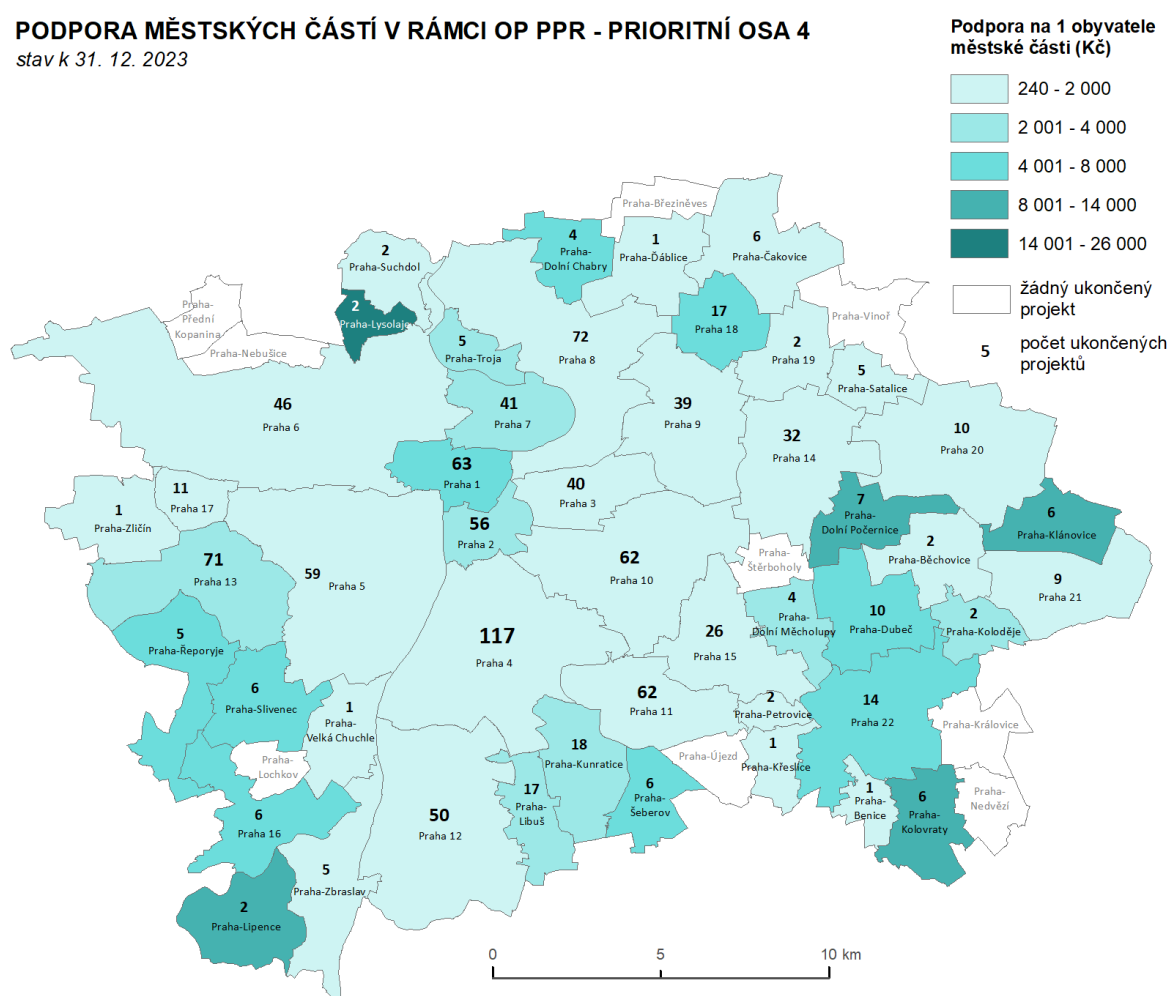
Ústav	26	0,08
Vysoká škola (veřejná, státní)	7	0,04
Kraj	4	0,01
Veřejná obchodní společnost	3	0,01
Akciová společnost	2	0,01
Evidované církevní právnické osoby	2	0,01
Veřejná výzkumná instituce	2	0,01

Zdroj: MS 2014+

Obrázek zobrazuje podporu PO4 v jednotlivých městských částech Prahy k datu 31. 12. 2023. Mapa jasně ukazuje, že podpora byla rozdělena relativně rovnoměrně s mírným důrazem na odlehlejší městské části, kde je zejména vyšší podíl děti s odlišným mateřským jazykem.

Obrázek 17: Pokrytí území hl. m. Prahy projekty podpořenými v rámci PO4

PODPORA MĚSTSKÝCH ČÁSTÍ V RÁMCI OP PPR - PRIORITNÍ OSA 4 stav k 31. 12. 2023

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat MS 2014+

SC4.1: Navýšení kapacity a zkvalitnění předškolního, základního a středního vzdělávání a zařízení pro poskytování péče o děti do 3 let

Hlavním záměrem SC4.1 bylo reagovat na nedostatečné kapacity zařízení péče o děti do 3 let, což brání rodičům ve včasném návratu na trh práce. Z analýzy Institutu plánování a rozvoje (IPR)

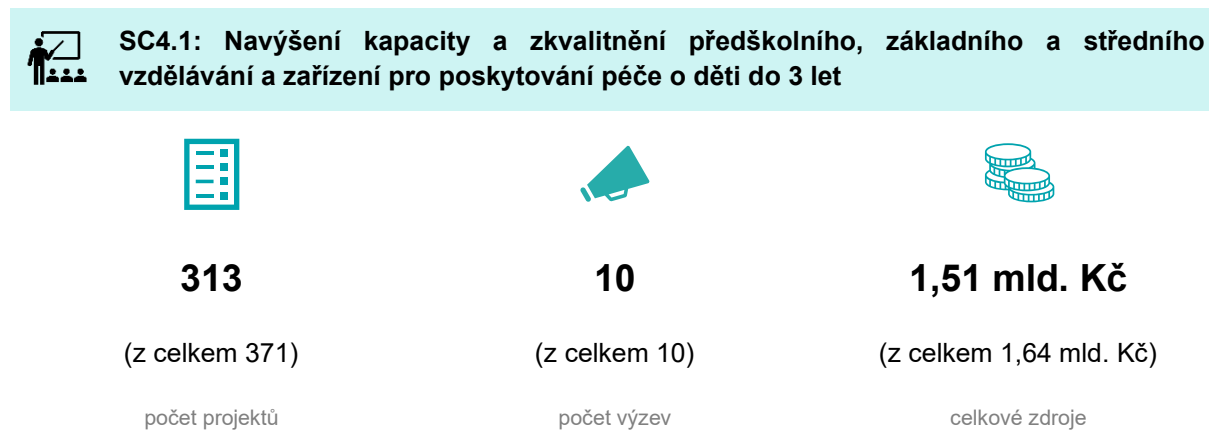
EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

Praha⁶⁶ plyne, že dochází k naplněnosti pražských mateřských škol a k situacím, kdy je problém umístit dítě do mateřské školy v přijatelné vzdálenosti od bydliště nebo práce rodičů. Finanční podpora OP PPR tak měla směřovat do budování nových míst ve stávajících zařízeních pro péči o děti do 3 let, nebo budování nových míst v předškolních zařízeních, tak aby docházelo k rovnoměrnému rozvoji kapacit pro péči o děti do 6 let v různých oblastech Prahy. Ke včasnému vstupu dětí do vzdělávacího procesu měla přispívat i podpora péče o děti v dětských skupinách. Část finančních prostředků SC4.1 byla alokována také na vybudování nových tříd na základních školách, a to především tam, kde nepřiměřeně vysoký počet žáků ve třídě neumožňoval dostatečně zohlednit individuální potřeby žáků (zejména žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP). Posílení inkluze žáků mělo být dosaženo také pořízením nového vybavení v mateřských, základních a středních školách.

V SC4.1 bylo celkem zasmulvněno 371 projektů v celkové částce 1,64 mld. Kč, viz Tabulka 60. K 31. 12. 2023 bylo ukončeno 84 % z nich, což odpovídá 1,51 mld. Kč. Celkově byly projekty realizovány v 10 výzvách, v 6 z nich byly k 31. 12. 2023 ukončeny všechny projekty. Ke stejnému datu bylo nejvíce projektů v realizaci ve výzvě č. 48 *Modernizace zařízení a vybavení pražských škol III*. Zájem získat finanční podporu projevilo 578 žadatelů, nejvyšší zájem byl o finanční podporu z výzvy č. 37 *Modernizace zařízení a vybavení pražských škol*, kde bylo podáno 216 projektových žádostí, zasmulvněno bylo 58 %.

Tabulka 60: Přehled realizovaných projektů a čerpání financí v SC4.1 (ukončeno / zasmulvněno,

Zdroj: MS 2014+

V SC4.1 bylo podpořeno **5 typů aktivit**:

- Vytvoření nových míst ve stávajících a budování nových zařízení pro poskytování péče o děti do 3 let v denním režimu, nebo v objektech mateřských škol,
- Podpora vzniku nových forem alternativní nerodičovské předškolní péče (včetně dětí do 3 let),
- Vytvoření nových tříd ve stávajících mateřských školách za cílem vytvoření nových kapacit vzdělávání dětí zpravidla od 3 let,
- Vytvoření nových tříd ve stávajících základních školách za účelem sociální inkluze,
- Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury na školách za účelem přizpůsobení vzdělávacích zařízení potřebám integrace dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a rozvoje

⁶⁶ IPR, 2019. Analýza infrastrukturních potřeb hl. m. Prahy (zaměřená na infrastrukturu vybrané občanské vybavenosti). Dostupné zde: https://iprpraha.cz/uploads/assets/dokumenty/ssp/analzyzy/Obyvatelstvo/analiza%20infrastrukturnich%20potreb/1a%20skolstvi_ms.pdf

klíčových kompetencí žáků s ohledem na rovnoměrný rozvoj mateřských, základních a středních škol v Praze.

Jak ukazuje Tabulka 61 níže, 70 % ukončených projektů bylo realizováno příspěvkovými organizacemi zřízenými územním samosprávným celkem. Větší počet projektů realizovaly také městské části hl. m. Prahy (57 projektů) a společnosti s ručením omezeným (20 projektů). Jednotky projektů pak realizovali příjemci s jinou právní formou. Z finančního hlediska bylo 65 % zasmluvněných prostředků vynaloženo na projekty, které realizovaly městské části hl. m. Prahy.

Tabulka 61: Příjemci v SC4.1 dle právní formy (ukončeno, k 31. 12. 2023)

Právní forma příjemce	Počet projektů	Celkové zdroje (mln. Kč)
Příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem	219	0,45
Městská část hlavního města Prahy	57	0,99
Společnost s ručením omezeným	20	0,03
Školská právnická osoba	6	0,01
Obecně prospěšná společnost	4	0,00
Akciová společnost	2	0,00
Spolek	2	0,00
Veřejná výzkumná instituce	2	0,01
Ústav	1	0,00

Zdroj: MS 2014+

Víc než 80 % projektů v SC4.1 cílilo na žáky mateřských, základních či středních škol a 66 % projektů na děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, resp. s potřebou podpůrných opatření. Významnou cílovou skupinou byli také pedagogičtí a ostatní pracovníci mateřských, základních a středních škol, na které se zaměřilo 213⁶⁷ z 313 ukončených projektů.

Tabulka 62: Počty projektů dle cílových skupin v SC4.1

Cílová skupina	Počet projektů
Žáci mateřských, základních či středních škol	264
Děti a žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, resp. s potřebou podpůrných opatření	208
Pedagogičtí pracovníci mateřských, základních a středních škol	195
Děti a žáci (včetně předškolní péče) včetně dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	30
Rodiče	28
Pedagogičtí pracovníci a pracovníci škol a školských zařízení	18
Děti a žáci se sociokulturním znevýhodněním	16

Zdroj: MS 2014+

⁶⁷ Jedná se o počet projektů, kterých cílovými skupinami byli pedagogičtí pracovníci mateřských, základních a středních škol a pedagogičtí pracovníci a pracovníci škol a školských zařízení.

Opatření v SC4.1 podpořila širokou škálu aktivit, což se odrazilo v počtech indikátorů. Ty v průměru byly naplněny na 114 %. Ke 100% naplnění došlo v případě 5 (z celkem 11) indikátorů. U nenaplněných indikátorů se dosažené hodnoty blíží k cílové hodnotě, u vícero z nich možno očekávat naplnění po ukončení zbývajících 60 doposud neukončených projektů.

100 tis.

žáků má nově přístup k modernějším vzdělávacím zařízením⁶⁸

Tabulka 63: Plnění cílových hodnot specifických programových indikátorů výsledků v SC4.1

Kód NČI	Název indikátoru	Měrná jednotka	Cílová hodnota	Dosažená hodnota
Specifické programové indikátory výsledků				
50110	Počet osob využívající zařízení péče o děti předškolního věku	osoby	1 669	2 162
50020	Podíl tříletých dětí umístěných v předškolním zařízení	%	88	80,5 ⁶⁹
50010	Podíl dětí do 3 let umístěných v zařízení péče o děti	%	5	3,5 ⁷⁰

Zdroj: MS 2014+

Tabulka 64: Plnění cílových hodnot společných a specifických programových indikátorů výstupů v S4.1

Kód NČI	Název indikátoru	Měrná jednotka	Cílová hodnota (2023)	Dosažená hodnota
Společné a specifické programové indikátory výstupů				
50101	Počet nových zařízení pro péči o děti do 3 let	zařízení	13	10
50100	Počet podpořených zařízení péče o děti předškolního věku	zařízení	20	17
50301	Počet nových tříd vzdělávacích zařízení	třída	156	141
50201	Počet zařízení s nově vybavenými třídami	zařízení	310	296
50211	Počet osob využívající nová nebo modernizovaná vzdělávací, školicí a výcviková zařízení	osoby	81 583	102 508
51615	Počet dětí, žáků a studentů s SVP využívající nová nebo modernizovaná vzdělávací, školicí a výcviková zařízení	děti, žáci, studenti	7 099	11 770
50001	Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení	osoby	10 565	17 549

⁶⁸ Indikátor 50211 Počet osob využívající nová nebo modernizovaná vzdělávací, školicí a výcviková zařízení k 31. 12. 2023.

⁶⁹ Hodnota ukazatele je platná pro rok 2022.

⁷⁰ Hodnota ukazatele je platná pro rok 2022.

Kód NČI	Název indikátoru	Měrná jednotka	Cílová hodnota (2023)	Dosažená hodnota
50115	Počet osob využívající zařízení péče o děti do 3 let	osoby	611	971

Zdroj: MS 2014+

Realizované projekty umožnily zrekonstruovat či zmodernizovat vzdělávací infrastrukturu, čímž došlo ke zvýšení kapacit škol a obecně kvality výuky. Vzhledem ke své ekonomické síle dostává Praha stále méně podpory na modernizaci škol a jejich vybavení, což vede k zastaralé infrastruktuře, která negativně ovlivňuje kvalitu výuky. OP PPR byl jednou z mála příležitostí pro provedení větších modernizací, na které školy většinou nemají dostatečný rozpočet.

Provedené dotazníkové šetření ukázalo, že 34 % projektů umožnilo navýšení kapacity škol a téměř všechny projekty (86 %) měly pozitivní dopad na kvalitu vzdělávání, například rozšířením vzdělávací nabídky, vzděláváním pedagogů nebo zpříjemněním prostředí pro učení. Projekty také vedly k lepšímu zapojení žáků do výuky (89 %) a lepší práci s individuálními potřebami žáků (80 %). Příjemci projektů často navazovali na stávající aktivity (81 % projektů) nebo nashodili nové aktivity (67 % projektů), což umožnilo studentům využívat nové zájmové aktivity a pracovat s novým vybavením.

Děti jsou teď náročnější a s vybavením nejde stát na místě. Před realizací projektu disponovala škola 1 poslechovou učebnou z roku 2002, kde hučící server překážel poslechovým aktivitám.

- respondent fokusní skupiny

Přínosem SC4.1 byla stabilizace a snižování počtu žáků ve třídách. Projekty rovněž pomohly zajistit možnost inkluzivnějšího vzdělávání v odpovídajících prostorách škol.

Učitel ze svého počítače dokáže sledovat aktivity žáků a tak individualizovat výuku. Děti to pak baví více.

- respondent fokusní skupiny

Učitelé v podpořených školách mohou nyní lépe individualizovat výuku, což vede ke kvalitnější a efektivnější výuce stimulující rozvoj klíčových kompetencí. Příjemci nezaregistrovali žádný negativní efekt projektů. Některé příjemce překvapily nezamýšlené dopady, konkrétně u 21 projektů. Příjemce pozitivně překvapila například větší účast rodičů na akcích školy, přenesení vnitřních vzdělávacích aktivit na zahradu nebo zvýšený zájem o studium oboru. Dva příjemce negativně překvapila administrativní zátěž nebo náklady na provozování nových prostor. Celkem 9 příjemců očekává v budoucnu další dopady projektů, například zvýšení jazykové vybavenosti pro studium, dodatečné navýšení kapacity nebo zavedení volitelného předmětu.

Rychlé zastarávání vybavení a nedostatek strategického plánování pro udržení a obnovu infrastruktury mohou způsobovat vážné problémy při udržení dlouhodobé úspěšnosti projektů. Vidíme rozdíl mezi požadovanou dobou trvání projektů a skutečnou dobou, po kterou jsou využívány výstupy projektů. Zatímco se doba zastarání vybavení zkracuje, opačným směrem se pohybuje udržitelnost. Příjemci jsou v některých případech nuceni vykazovat indikátory u vybavení, které již není aktuální. Zároveň podpora již nepočítá s tím, že vybavení se musí průběžně a čím dál častěji obnovovat. Při budoucím plánování podpory je vhodné myslet na to, že bude potřebné obměnit infrastrukturu.

V oblasti vzdělávání je důležité zdůraznit potřebu kontinuity. Projektově zaměřené iniciativy mohou být efektivní, ale nesmějí narušovat základní struktury a zdroje vzdělávacího systému. Například školní psychologové mohou hrát klíčovou roli v podpoře žáků, a proto je důležité zajistit, že jejich pozice není závislá pouze na projektech, ale že jsou zahrnuty do trvalého rozpočtu škol.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

Opatření podpořená v SC4.1 byla v souladu s Teorií změny (viz Obrázek 18 níže). Významný počet projektů umožnil sledovat očekávané efekty podpory prostřednictvím vzniku nových tříd a zařízení pro různé cílové skupiny. Jedním z hlavních přínosů OP PPR byla podpora, která měla dopady i nad rámec stanovených indikátorů. Navzdory tomu, že bylo provedeno mnoho investic, stále existuje nevyužitá absorpční kapacita vzhledem k celkovému počtu škol a tříd v Praze. Je rovněž nezbytné podporovat měkčí aspekty vzdělávání a klást větší důraz na rozvoj lidských kapacit učitelů a specializovaných pracovníků.

Během implementace projektů byly pozorovány mechanismy příležitosti a sebedůvěry. Zlepšení fyzické kvality prostředí, včetně dostupnosti pomůcek a odstranění bariér, umožňuje zapojení vyššího počtu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do běžného prostředí. Tímto způsobem se tyto žáci učí novým komunikačním dovednostem, které následně aktivně využívají. Pedagogové jsou povzbuzeni věnovat se individuálním potřebám všech žáků, včetně těch se speciálními vzdělávacími potřebami, čímž se podporuje inkluzivní prostředí ve školách.

Obrázek 18: Teorie změny v SC4.1

Zdroj: vlastní zpracování

SC4.2: Zvýšení kvality vzdělávání prostřednictvím posílení inkluze v multikulturní společnosti

SC4.2 měl za cíl zvyšovat kvalitu vzdělávání na území hl. m. Prahy, a to prostřednictvím změn ve vzdělávacích programech vedoucích k proinkluzivitě, rozvoji sociálních a občanských kompetencí, kulturního povědomí dětí a žáků a kompetencí k udržitelnému rozvoji. Vzdělávací proces měl lépe zohledňovat individuální potřeby žáků a reflektovat jejich heterogenitu a multikulturalitu. Stěžejní aktivitou byla také realizace programů zaměřených na zvyšování kompetencí pedagogů v oblasti práce s heterogenní třídou, zavádění principů multikulturní výchovy do vzdělávacích programů škol, práce se žáky s odlišným mateřským jazykem. Specifický cíl měl také podporovat zájmové a neformální vzdělávání jako formu začleňování dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem. Aktivita realizované v tomto SC navazovaly na Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy.

V SC4.2 bylo v 9 výzvách zasmulvněno 781 projektů v hodnotě 1,32 mld. Kč. K 31. 12. 2023 bylo ukončeno 87 % projektů odpovídajících 1,05 mld. Kč. K tomuto datu byly ukončeny všechny projekty ve třech výzvách. Největší zájem byl o podporu z výzvy č. 54 *Začleňování a podpora žáků s odlišným mateřským jazykem II*. Na tuto výzvu reagovalo 267 žadatelů, přičemž neúspěšných bylo pouze 18 z nich. Jednalo se tak zároveň o výzvu s největší úspěšností projektových žádostí. Část projektů⁷¹ byla financovaná na základě standardní stupnice jednotkových nákladů⁷², což mohlo pozitivně ovlivnit absorpční kapacitu. Projekty v tomto režimu procházejí pouze fází hodnocení přijatelnosti a formálních náležitostí, což znamená, že není prováděno věcné hodnocení a nejsou zapojeny výběrové komise. Projekty, které uspějí v této fázi hodnocení, jsou automaticky doporučeny k podpoře.

Tabulka 65: Přehled realizovaných projektů a čerpání financí v SC4.2 (ukončeno / zasmulvněno)

SC4.2: Zvýšení kvality vzdělávání prostřednictvím posílení inkluze v multikulturní společnosti		
		
678	9	1,05 mld. Kč
(z celkem 781)	(z celkem 9)	(z celkem 1,32 mld. Kč)
počet projektů	počet výzev	celkové zdroje

Zdroj: MS 2014+

V SC4.2 byly podpořeny **3 typy aktivit**:

- Rozvoj podmínek pro inkluzivní vzdělávání formou zavádění principů multikulturní výchovy na školách,
- Posílení komunitní role škol na základě spolupráce vzdělávacích zařízení (předškolních, základních a středních škol) s neziskovým sektorem, kulturními a sportovními institucemi a městskou správou na vzdělávání a jejich zapojení do vzdělávacího procesu,
- Zvyšování kompetencí pedagogických pracovníků, pracovníků organizací působících ve vzdělávání pro inkluzivní, inovativní a kvalitní výuku.

Téměř polovinu příjemců s ukončenými projekty tvořily příspěvkové organizace zřízené územním samosprávným celkem. Na tyto projekty bylo vynaloženo 40 % všech finančních prostředků zasmulvněných v SC4.2. V 24 % případů byla realizátorem projektu společnost s ručením omezeným. Zbývající čtvrtinu tvořili příjemci s jinou právní formou, viz Tabulka 66.

⁷¹ Konkrétně se jednalo o projekty ve výzvách *OPPPR_28. výzva SC4.2 - Inkluze a multikulturní vzdělávání*, *OPPPR_49. výzva SC4.2 - Začleňování a podpora žáků s odlišným mateřským jazykem*, *OPPPR_54. výzva SC4.2 - Začleňování a podpora žáků s odlišným mateřským jazykem II*.

⁷² Nebo také „jednotkové náklady“ jsou jednou ze tří metod zjednodušeného vykazování výdajů. V režimu zjednodušeného vykazování se výše podpory na projekt neurčuje podle skutečných výdajů příjemce (a jeho partnerů), ale je stanovena paušálně na základě statistik, běžných nákladů na podporované aktivity a podobně.

Tabulka 66: Příjemci v SC4.2 dle právní formy (ukončeno, k 31. 12. 2023)

Právní forma příjemce	Počet projektů	Celkové zdroje (mld. Kč)
Příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem	335	0,42
Společnost s ručením omezeným	164	0,13
Obecně prospěšná společnost	58	0,18
Školská právnická osoba	50	0,05
Spolek	34	0,13
Ústav	19	0,01
Vysoká škola (veřejná, státní)	7	0,01
Městská část hlavního města Prahy	6	0,01
Veřejná obchodní společnost	3	0,01
Evidované církevní právnické osoby	2	0,01

Zdroj: MS 2014+

V souladu se zaměřením SC4.2 cílilo nejvíc ukončených projektů (80 %) na děti a žáky mateřských, základních a středních škol s odlišným mateřským jazykem. Dále byla ve více než čtyřech stech případech uvedena cílová skupina pedagogických pracovníků mateřských, základních a středních škol a dětí a žáků mateřských, základních a středních škol, viz Tabulka 67.

Tabulka 67: Počty projektů dle cílových skupin v SC4

Cílová skupina	Počet projektů
Děti, žáci mateřských, základních a středních škol s odlišným mateřským jazykem	544
Pedagogičtí pracovníci mateřských, základních a středních škol	469
Děti, žáci mateřských, základních a středních škol	409
Pedagogičtí pracovníci a pracovníci škol a školských zařízení	85
Děti a žáci mateřských, základních a středních škol v případě aktivit zaměřených na rozvoj sociálních a občanských kompetencí, kompetencí k udržitelnému rozvoji a posilování inkluze	59
Děti a žáci se speciálními se speciálními vzdělávacími potřebami, zvláště žáci s odlišným mateřským jazykem	49
Odborní a terénní pracovníci a další pracovníci organizací působících ve vzdělávání	26
Děti a žáci základních a středních škol s potřebou podpůrných opatření	10
Děti a žáci se sociokulturním znevýhodněním	2

Zdroj: MS 2014+

V SC4.2 se podařilo naplnit všechny indikátory, přičemž dosažená hodnota ve všech případech přesahovala 100 %. Cílová hodnota byla naplněna na víc než 150 % u 5 ze 6 indikátorů výstupů a výsledků. Evaluace neprokázala žádný specifický důvod jejich přeplnění, cílové hodnoty tak byly pravděpodobně podhodnocené.

Tabulka 68: Plnění cílových hodnot specifických programových indikátorů výsledků v SC4.2

Kód NČI	Název indikátoru	Měrná jednotka	Cílová hodnota	Dosažená hodnota
Specifické programové indikátory výsledků				
52510	Počet pracovníků ve vzdělávání, kteří v praxi uplatňují nové získané poznatky a dovednosti	pracovníci ve vzdělávání	8 353	12 635
51015	Počet organizací, ve kterých se zvýšila proinkluzivnost	organizace	1 236	1 349

Zdroj: MS 2014+

Tabulka 69: Plnění cílových hodnot společných a specifických programových indikátorů výstupů v S4.2

Kód NČI	Název indikátoru	Měrná jednotka	Cílová hodnota (2023)	Dosažená hodnota
Společné a specifické programové indikátory výstupů				
52100	Počet podpořených produktů ⁷³	produkty	364	684
52200	Počet vzdělávacích zařízení, které využívají nové produkty	zařízení	785	1 365
60000	Celkový počet účastníků	osoby	6 351	9 837
51614	Počet podpořených dětí, žáků a studentů s SVP	děti, žáci, studenti	6 241	15 477

Zdroj: MS 2014+

Projekty měly pozitivní dopad primárně na zapojení žáků a jejich potřeby. Z dotazníkového šetření⁷⁴ vyplynulo, že většina (55 %) projektů umožnila navýšit počet akreditovaných kurzů, které reflektují potřeby pracovníků. Dle respondentů tak projekty (83 %) měly pozitivní dopad na zapojení žáků do výuky, např. prostřednictvím her nebo možnosti rozhodovat o probíraných tématech. Podobná část projektů (86 %) umožnila lépe pracovat s individuálními potřebami žáků.

Podpořené subjekty také nyní nabízejí např. osvětové akce, doučování nebo individuální plány pro děti s OMJ. Nezávisle na typu aktivity se většina příjemců (82 % projektů) shoduje, že bez podpory by k realizaci aktivit nedošlo.

Díky projektu např. pedagogové získali zájem o vzdělávání se v nových oblastech nebo začali zavádět drobná vylepšení, která viděli na zahraničních stážích. Jeden z příjemců byl taktéž příjemně překvapen velmi pozitivním náhledem rodičů a veřejnosti na danou školu.

⁷³ Podpořený produkt je produkt, u kterého podpora z ESF umožnila jeho vytvoření nebo realizaci. Produkty jsou buď hmotné (např. studijní materiály, analýzy, studie, syntézy, učební pomůcky) nebo nehmotné (např. provedení pedagogiko psychologické služby, vytvoření a realizace vzdělávacího modulu, implementace metodiky, zavedení nové metody výuky). Zvláštní případ nehmotného produktu je produkt systémový, tj. zavedení systémového opatření, tj. nového systému nebo jeho části – (např. zavedení komplexního systému hodnocení a odměňování akademických pracovníků, nastavení systematického monitoringu kvality, zavedení procesů moderace).

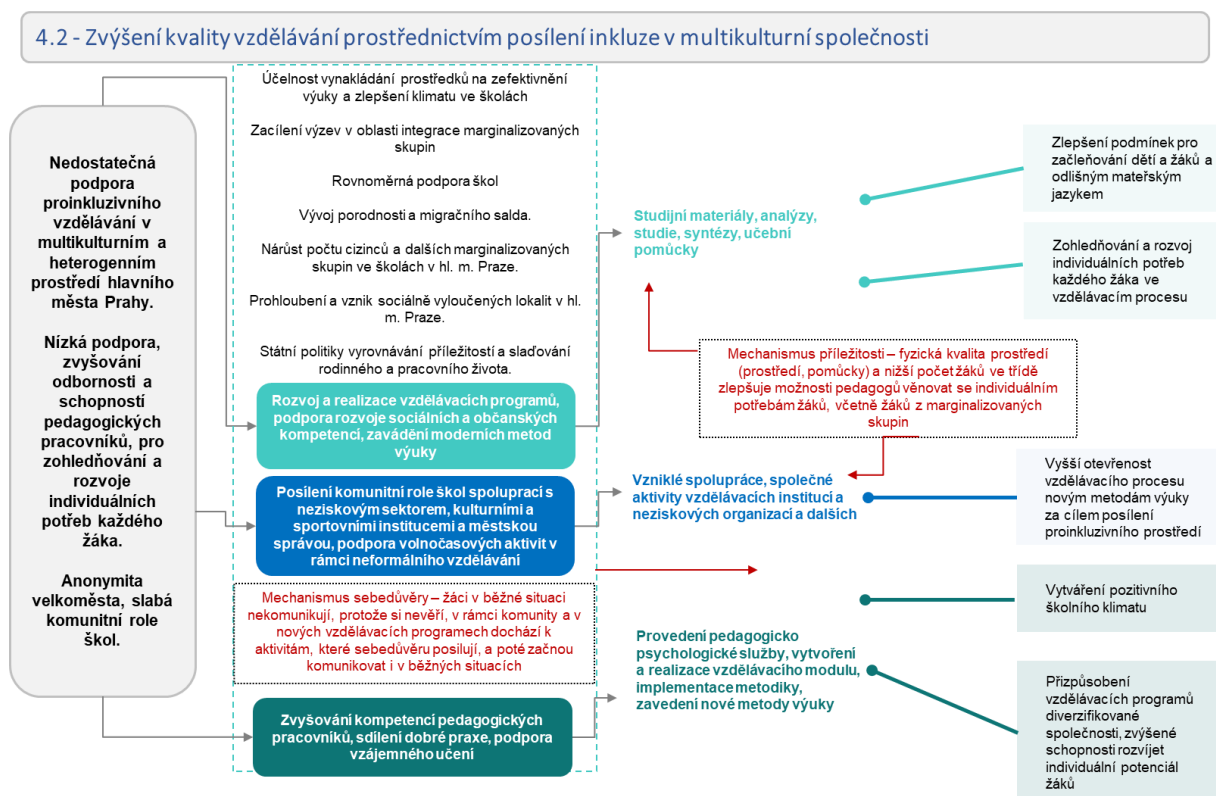
⁷⁴ Provedeného dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 165 příjemců, kteří celkem realizovali 292 projektů.

Udržitelnost dopadů projektů je relativně vysoká, stojí však na motivaci učitelů v nově vytvořených aktivitách pokračovat. Učitelé a vedení škol je dlouhodobě přetíženo a na realizaci inovativních aktivit tak nezbývá čas ani energie. Proto je důležité při budoucím plánování podpory myslet především na navýšení počtu pedagogických a nepedagogických pracovníků, kteří jsou nositeli kvalitní výuky, včetně aktivit inkluze.

Opatření podpořená v SC4.2 byla v souladu s Teorií změny (Obrázek 19 níže). Podpořeno bylo vzdělávání pedagogů s cílem podpořit efektivnější integraci žáků ve vzdělávání. V rámci vybraných projektů vznikaly také metodiky a příručky pro práci s dětmi s OMJ. Zároveň došlo také k rozvoji infrastruktury ve vzdělávání, která měla za efekt lepší práci s individuálními potřebami žáků (např. speciálně uzpůsobené učebny). Platné byly také oba mechanismy Teorie změny. Jak se ukázalo, výuka českého jazyka pro děti s OMJ měla výrazný vliv nejen na prospěch a integraci žáků, ale také na jejich sebedůvěru a zapojení v rámci kolektivu. Fyzické prostředí má vliv na možnosti pracovat s individuálními potřebami žáků, jako příklad dobré praxe lze uvést projekt přestavby Základní školy (ZŠ) Lyčkovo náměstí. I nadále však přetrvává potřeba zvyšování kapacit škol a poskytování doprovodných služeb, včetně školních psychologů.

Obrázek 19: Teorie změny v SC4.2

Zdroj: vlastní zpracování

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

SC4.3: Zvýšení dostupnosti zařízení péče o děti

SC4.3 usiloval o zvýšení dostupnosti cenově přijatelných a kvalitních zařízení a služeb péče o děti, a to se zaměřením na děti do tří let. Podpora směřovala zejména do rozvoje dětských skupin a dětských klubů zřizovaných hl. m. Prahou, městskými částmi a organizacemi zřízenými a založenými hl. m. Prahou a městskými částmi hl. m. Prahy.

Šetření Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí, v. v. i.⁷⁵ prokázalo, že dětské skupiny tvoří významný pilíř systému nerodinné péče o děti, a to zejména ve věku mladším tří let. Poměrně často jsou do dětských skupin přijímány i děti vyžadující zvláštní přístup a péči (např. děti se zdravotním znevýhodněním, z odlišného sociokulturního prostředí či sociálně vyloučených lokalit). Zvyšování dostupnosti zařízení a služeb péče o děti do 3 let výrazně napomáhá návratu rodičů na trh práce. Účelem finanční podpory mělo být také vzdělávání osob pracujících v podpořených zařízeních péče o děti a osob poskytujících, resp. připravujících se na poskytování služeb péče o děti.

V SC4.3 bylo k 31. 12. 2023 ukončeno 56 ze 64 zasmulvněných projektů v hodnotě 0,23 mld. Kč. Projekty byly realizovány ve čtyřech výzvách, ve dvou z nich byly k tomuto datu ukončeny všechny projekty. Největší zájem byl o 22. výzvu *Zvýšení dostupnosti zařízení péče o děti*, do které bylo podáno 27 projektových žádostí, 5 žádostí podporu nezískalo. Největší úspěšnost měly výzvy č. 3 a 42, kde byly schváleny všechny žádosti o podporu. Projekty zaměřené na podporu zařízení péče o děti předškolního věku představovaly druhou skupinu projektů v rámci OP PPR, které byly financovány na základě standardní stupnice jednotkových nákladů⁷⁶. Využití této zjednodušené metody vykazování pravděpodobně přispělo k vyššímu zájmu o podporu a úspěšnosti podaných žádostí.

Tabulka 70: Přehled realizovaných projektů a čerpání financí v SC4.3 (ukončeno / zasmulvněno)

Zdroj: MS 2014+

V SC4.3 byla podpořena 1 aktivita:

- Rozvoj zařízení péče o děti zřizovaných hl. m. Prahou, městskými částmi a organizacemi zřízenými a založenými hl. m. Prahou a městskými částmi hl. m. Prahy.

V SC4.3 byl limitován okruh příjemců na hl. m. Prahu, městské části hl. m. Prahy a organizace zřízené a založené hl. m. Prahou a městskými částmi hl. m. Prahy. Tabulka 71 ukazuje, že 44 z 56 ukončených projektů (75 %) bylo realizováno příspěvkovými organizacemi. 6 projektů realizoval ústav (všechny

⁷⁵ RILSA, 2023. Dětské skupiny a rodinná centra – jejich fungování a přístup dětí se specifickými potřebami k těmto službám. Dostupné zde: https://katalog.vupsv.cz/fulltext/vz_531.pdf.

⁷⁶ Jednotkové náklady bylo možné využít ve výzvách 22. výzva SC4.3 - Zvýšení dostupnosti zařízení péče o děti, OPPPR_42. výzva SC4.3 - Zvýšení dostupnosti zařízení péče o děti, OPPPR_59. výzva SC4.3.- Zvýšení dostupnosti zařízení péče o děti III.

realizovala organizace Sociální služby Praha 9, z.ú.), 4 projekty hl. m. Praha, 1 projekt Městská část Praha 6 a 1 projekt obecně prospěšná společnost (Dětské jesle Zbraslav, o.p.s.).

Tabulka 71: Příjemci v SC4.3 dle právní formy (ukončeno, k 31. 12. 2023)

Právní forma příjemce	Počet projektů	Celkové zdroje (mld. Kč)
Příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem	44	0,18
Ústav	6	0,03
Kraj	4	0,01
Městská část hlavního města Prahy	1	0,01
Obecně prospěšná společnost	1	0,01

Zdroj: MS 2014+

Všech 56 ukončených projektů cílilo na rodiče dětí do 6 let, kterým měl být umožněn rychlejší návrat do pracovního procesu. Dále 28 projektů uvedlo jako cílovou skupinu svého projektů odborné pracovníky a další pracovníky zařízení péče o děti.

Tabulka 72: Počty projektů dle cílových skupin v SC4.3

Cílová skupina	Počet projektů
Rodiče dětí do 6 let	56
Odborní pracovníci a další pracovníci zařízení péče o děti	28

Zdroj: MS 2014+

V SC4.3 byl jako indikátor výsledků realizovaných aktivit sledován počet osob využívajících zařízení péče o děti předškolního věku. Cílem programu bylo zvýšit tento počet o 1 701 osob. V roce 2023 dosáhl indikátor hodnotu 2 900, tzn. že indikátor se podařilo naplnit na 170 %. Experti a další aktéři zapojení do Evaluce nedokázali zdůvodnit, proč došlo k tak výraznému přeplnění indikátoru, a je tak pravděpodobné, že cílová hodnota nebyla nastavena správně.

Tabulka 73: Plnění cílových hodnot specifických programových indikátorů výsledků v SC4.3

Kód NČI	Název indikátoru	Měrná jednotka	Cílová hodnota	Dosažená hodnota
Specifické programové indikátory výsledků				
50110	Počet osob využívající zařízení péče o děti předškolního věku	osoby	1 701	2 900

Zdroj: MS 2014+

Tabulka 74: Plnění cílových hodnot společných a specifických programových indikátorů výstupů v S4.3 zobrazuje plnění cílových hodnot indikátorů výsledků v SC4.3. Ke konci roku 2023 byla dosažena cílová hodnota u všech tří stanovených indikátorů, a to i přesto, že nebyly ukončené všechny zasmulvněné projekty. Bylo tak podpořeno 68 zařízení péče o děti předškolního věku, přičemž kapacita těchto zařízení dosáhla hodnotu 1 159 míst. Díky realizovaným projektům využívá zařízení péče o děti do 3 let 2 428 osob.

Experti a další aktéři zapojení do Evaluce nedokázali ani v tomto případě zdůvodnit, proč došlo k tak výraznému přeplnění některých indikátorů, a je tak pravděpodobné, že cílové hodnoty nebyly nastaveny správně.

Tabulka 74: Plnění cílových hodnot společných a specifických programových indikátorů výstupů v S4.3

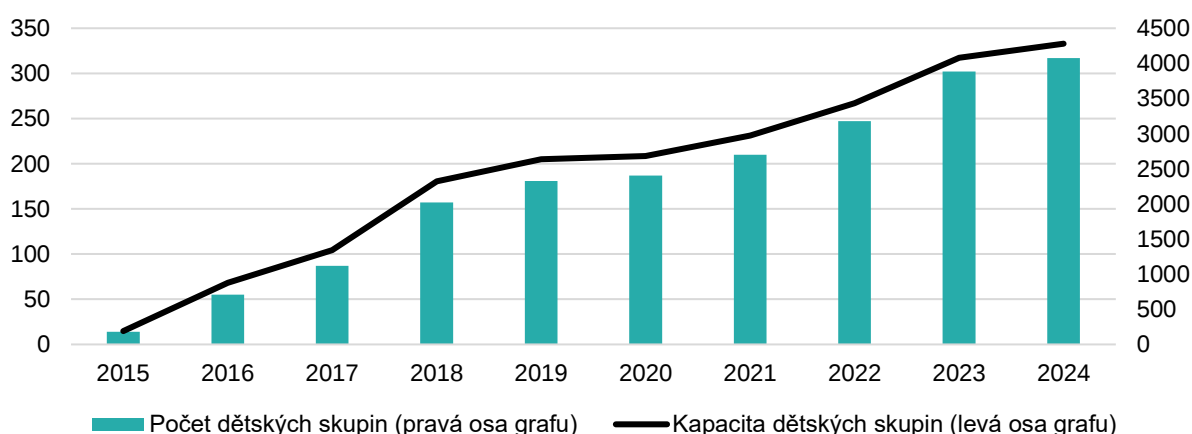
Kód NČI	Název indikátoru	Měrná jednotka	Cílová hodnota (2023)	Dosažená hodnota
Společné a specifické programové indikátory výstupů				
50001	Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení	osoby	873	1 159
50100	Počet podpořených zařízení péče o děti předškolního věku	zařízení	50	68
50115	Počet osob využívající zařízení péče o děti do 3 let	osoby	1 453	2 428

Zdroj: MS 2014+

V SC4.3 byly vypsány celkem 4 výzvy, které cílily na zvýšení dostupnosti zařízení péče o děti. Předmětem všech 64 realizovaných projektů byla podpora provozu dětských skupin. Část finanční podpory směřovala do již existujících dětských skupin, v dalších případech se jednalo o nově vznikající dětské skupiny. Kromě SC4.3 byly dětské skupiny okrajově taky podpořeny v rámci SC4.1. Ve výzvách č. 1, 19 a 61 bylo realizováno 7 infrastrukturních projektů spočívajících ve vybudování prostor pro provoz dětských skupin. Celkově tak byly dětské skupiny podpořeny přes 7 výzev a 71 projektů⁷⁷.

Na území hl. m. Prahy působilo od schválení zákona o dětské skupině č. 247/2014 ze dne 29.11.2014 celkem 379 dětských skupin⁷⁸. Během sledovaného období (1.1.2015 – 28.5.2024) došlo ke zrušení oprávnění k provozu dětské skupiny u 62 dětských skupin, k 28. 5. 2024 je tak na území hl. m. Prahy provozováno 317 dětských skupin s kapacitou 4 280 míst. Nejvyšší meziroční růst v počtu dětských skupin byl zaznamenán v roce 2016, kdy se jejich počet zvýšil téměř čtyřnásobně. Jejich počet výrazněji meziročně rostl i v letech 2017 a 2018. Graf 10 ukazuje, že úměrně se zvyšujícím se počtem dětských skupin rostla i jejich kapacita.

Graf 10: Počet a kapacita dětských skupin na území hl. m. Prahy v letech 2015–2024

Zdroj: MPSV, 2024

⁷⁷ Vzhledem k tomu, že projekty dětských skupin v SC4.1 tvoří pouze 7 z 371 zasmulvněných projektů, budou tyto projekty vyhodnoceny souhrnně s projekty v SC4.3.

⁷⁸ Data jsou platná k 28. 5. 2024.

Graf 11 zobrazuje počet dětí ve věku 0–4 let v propočtu ke kapacitě dětských skupin v jednotlivých městských částech. V 19 městských částech nepůsobila ve sledovaném období ani jedna dětská skupina (DS). Téměř ve všech zbylých 38 městských částech docházelo v průběhu sledovaného období ke snižování počtu dětí ve věku 0–4, které připadaly na 1 místo v dětské skupině v dané městské části. Výjimku tvoří zejména menší části, ve kterých byla v období sledovaných let provozována pouze 1 dětská skupina, nebo 4 městské části, kde po počátečním nárůstu dětských skupin došlo k jejich redukci, což vyvolalo opětovný nárůst počtu dětí, které připadají na 1 místo v dětské skupině. Významným způsobem se daří navyšovat kapacity dětských skupin ve velkých městských částech, jako je Praha 2, Praha 3, Praha 5, Praha 6 nebo Praha 10. Spolu s Prahou 6 a Prahou 8 se jedná o městské části s nejvyšším počtem dětí ve věku 0–4 let.

Graf 11: Počet dětí ve věku 0–4 let připadajících na 1 místo v dětské skupině

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Praha-Slivenec	-	-	-	16,75	16,75	16,75	16,75	4,90	3,79	3,79
Praha 1	29,36	15,27	13,16	7,79	6,62	6,36	5,90	5,25	4,65	4,24
Praha-Troja	-	-	5,58	5,58	5,58	5,58	5,58	5,58	5,58	5,58
Praha 2	137,39	47,56	32,54	14,99	11,95	10,85	10,30	7,78	7,01	7,01
Praha-Běchovice	-	-	-	-	-	-	-	-	10,75	7,17
Praha 10	259,04	83,92	27,33	17,52	16,37	14,60	13,18	11,33	9,25	9,00
Praha-Satalice	-	-	-	10,42	10,42	10,42	10,42	10,42	10,42	10,42
Praha-Nebošice	-	-	-	-	-	-	-	-	10,58	10,58
Praha 9	-	31,40	26,24	17,99	17,03	16,58	15,51	15,51	14,14	12,01
Praha-Štěrboholy	-	-	-	-	12,42	12,42	12,42	12,42	12,42	12,42
Praha 5	193,48	133,95	69,65	36,03	31,47	29,35	20,41	18,01	14,59	12,56
Praha 7	-	112,46	74,97	44,98	35,99	31,02	24,32	19,99	13,84	13,84
Praha 6	274,90	80,85	41,03	21,31	18,21	22,35	18,96	17,07	15,49	14,43
Praha 21	-	-	-	-	-	-	21,46	15,15	15,15	15,15
Praha-Dolní Počernice	-	-	-	15,92	15,92	15,92	15,92	15,92	15,92	15,92
Praha 4	-	31,81	28,55	19,88	18,98	18,98	18,35	16,78	16,14	16,14
Praha-Suchbát	-	25,50	25,50	25,50	17,00	17,00	17,00	17,00	8,05	17,00
Praha-Dolní Chabry	-	-	17,09	17,09	17,09	17,09	17,09	17,09	17,09	17,09
Praha 13	-	-	-	110,50	80,85	61,39	33,15	26,73	19,27	17,18
Praha-Libuš	-	-	57,40	31,89	13,67	13,67	13,67	13,67	17,94	17,94
Praha 16	-	-	-	40,64	20,32	20,32	40,64	40,64	19,43	19,43
Praha-Zličín	-	-	-	24,13	24,13	24,13	24,13	24,13	24,13	24,13
Praha 3	171,21	42,36	36,69	30,89	26,68	29,56	34,82	30,89	25,21	25,21
Praha 20	-	-	-	63,08	63,08	63,08	63,08	31,54	25,23	25,23
Praha 17	-	-	-	36,20	36,20	36,20	36,20	36,20	36,20	25,86
Praha 8	-	446,92	223,46	137,51	124,72	97,51	67,89	52,07	27,79	27,79
Praha 14	92,48	92,48	44,59	44,59	44,59	92,48	92,48	64,03	36,19	30,83
Praha 12	-	51,57	51,57	31,82	31,82	31,82	31,82	31,82	31,82	31,82
Praha-Kunratic	32,08	32,08	32,08	10,69	8,02	16,04	16,04	16,04	32,08	32,08
Praha 15	-	-	-	50,76	38,58	34,45	34,45	38,58	38,58	38,58
Praha-Zbraslav	-	-	38,83	38,83	38,83	12,94	12,94	12,94	19,42	38,83
Praha 19	-	-	-	-	-	-	40,33	40,33	40,33	40,33

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Praha 22	-	-	-	80,75	80,75	80,75	80,75	80,75	40,38	40,38
Praha 18	-	-	-	-	-	-	-	119,42	59,71	59,71
Praha-Čakovice	-	-	-	-	-	-	-	-	64,75	64,75
Praha 11	-	-	424,25	169,70	169,70	169,70	169,70	77,14	94,28	77,14
Praha-Dolní Měcholupy	-	-	-	-	-	29,50	-	-	-	-
Praha-Dubeč	-	-	-	17,25	17,25	17,25	-	-	-	-

Zdroj: MPSV, 2024 a ČSÚ, 2024

Podpora OP PPR byla koncentrována do 35 dětských skupin ve 14 městských částech, viz Tabulka 75. Téměř polovina z podpořených dětských skupin získala finanční podporu alespoň ve třech výzvěch. Největší objem finančních prostředků byl alokován na 7 dětských skupin na Praze 4 spadající pod Zdravotnické zařízení městské části Praha 4. Dále bylo podpořené 5 dětských skupin na Praze 9 a víc než 30 mil. Kč směřovalo také do 2 dětských skupin na Praze 2 a 3 dětských skupin na Praze 10.

Tabulka 75: Podpora dětských skupin z OP PPR z hlediska místa poskytování služby

Městská část	Počet podpořených dětských skupin	Objem finanční podpory (celkové zdroje) v mil. Kč
Praha 4	7	97,15
Praha 9	5	43,03
Praha 2	2	39,81
Praha 10	3	31,94
Praha 12	2	23,85
Praha 14	2	18,44
Praha 1	2	13,40
Praha 7	2	12,26
Praha 3	2	8,43
Praha 8	1	6,51
Praha 6	2	4,31
Praha-Zbraslav	1	3,66
Praha-Dubeč	1	3,39
Praha 5	3	1,13

Zdroj: MPSV, 2024 a MS2014+, 2024

Vzhledem k celkovému počtu dětských skupin, které jsou v Praze provozovány, není příspěvek OP PPR pro dostupnost péče pro děti do 3 let z celkového hlediska zásadním způsobem významný.⁷⁹

⁷⁹ Příspěvek OP PPR ke zvýšení dostupnosti péče o děti do 3 let není možné vyhodnotit kontrafaktuální metodou ze dvou důvodů. Z OP PPR bylo podpořeno pouze 35 z 379 dětských skupin, tj. pouze necelých 10 %. Zároveň je pro využití kontrafaktuální metody nezbytné, aby bylo možné sledovat socioekonomický ukazatel (v tomto případě počet dětských skupin nebo jejich kapacita) již před začátkem implementace operačního programu. Dětské skupiny však mají oporu v legislativě až od roku 2014 a proto byl jejich počet před rokem 2015 minimální.

Naopak v městských částech, do kterých se podpora koncentrovala, je pravděpodobné, že podpora OP PPR přispěla ke zvýšení dostupnosti péče, a to zejména s ohledem na to, že podpora směřovala do městských částí, které se vyznačují vysokým počtem dětí ve věku 0–4 let.

Závěr podporují i výsledky dotazníkového šetření⁸⁰, ze kterého vyplynulo, že polovina (52 %) projektů umožnila zvýšení kapacity zařízení péče o děti. Většina projektů (76 %) přispěla ke zvýšení dostupnosti zařízení péče o děti, 69 % projektů napomohlo sladění pracovních povinností a péči od dítě. Příjemci (93 % projektů) se shodují, že i přes realizaci projektů poptávka po místech v zařízení péče o děti převyšuje nabídku.

Příjemce 10 projektů překvapily i nezamýšlené efekty. Např. hlavní město Praha si pochvaluje, že na pořádané dětské tábory jezdí i děti, které dětskou skupinu opustily kvůli nástupu do školy.

Projekty zaměřené na podporu dětských skupin prokazují dobrou udržitelnost, přičemž klíčovým faktorem pro tuto udržitelnost je stabilní instituce, která je zodpovědná za provoz dané dětské skupiny. Z evidence dětských skupin MPSV vyplývá, že z podpořených dětských skupin bylo k 28.5.2024 zrušeno oprávnění provozovat dětskou skupinu pouze ve třech případech. V roce 2020 byly zrušeny dětské skupiny při mateřské škole Zelenečská 500 a Vybíralova 968 na Praze 14 a v roce 2021 byla zrušena také Dětská skupina Dubeč. Prostory dětských skupin při mateřských školách se staly novými třídami mateřských škol a nadále zabezpečují péči dětem předškolního věku. Jedním ze základních předpokladů pro úspěšný a dlouhodobý provoz dětské skupiny je stabilní instituce stojící za fungováním dětské skupiny. Snadná dostupnost zařízení pro zaměstnance a nízké náklady vede rodiče k tomu, že preferují dětskou skupinu před alternativami. Úspěch provozu dětských skupin je také závislý na zainteresovaných a motivovaných zaměstnancích s pozitivním přístupem k dětem. Díky těmto faktorům jsou dětské skupiny schopny udržet svou funkci a poskytovat kvalitní péči dětem ve svém okolí.

Opatření podpořená v SC4.3 byla v souladu s Teorií změny (viz Obrázek 20 níže). Skrze projekty byl podpořen vznik dětských skupin a jejich následný provoz. Projekty byly vnímány velmi pozitivně, což dokládá velký zájem o službu ze strany rodičů. Ověřen a potvrzen byl také mechanismus příležitosti, kdy možnost využít péči o děti vedlo k možnosti většího zapojení rodičů na trhu práce. Tato možnost vede ke zlepšení finanční situace rodičů, v některých případech pak také k jejich lepší integraci (v případě rodičů cizinců či žen z azylových domů).

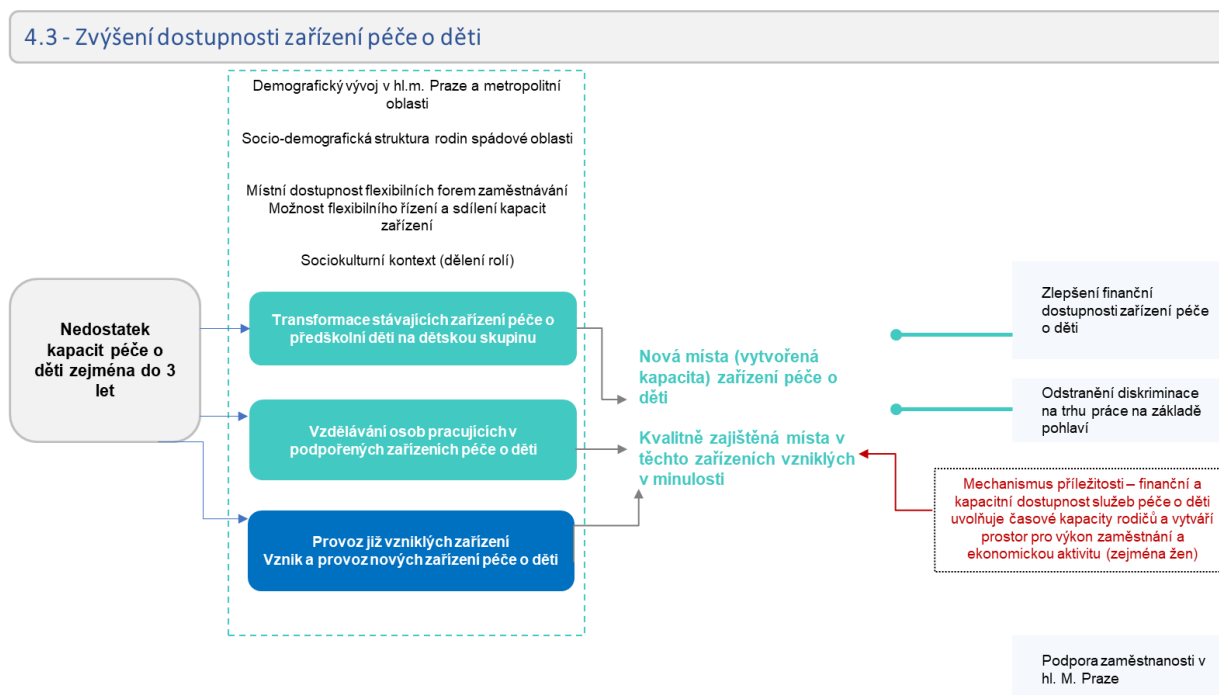
Zvonek měl velký vliv na to, že jsme se s manželkou mohli vrátit do práce. Podělili jsme se totiž o rodičovskou spravedlivě. Kdyby tady dětská skupina nebyla, byl by návrat do práce velmi omezený, pokud by to vůbec šlo. Asi bych minimálně já musel zvažovat změnu zaměstnání.

- rodič využívající dětskou skupinu

⁸⁰ Provedeného dotazníkového šetření se zúčastnilo pouze 9 příjemců, kteří celkem realizovali 29 projektů.

Obrázek 20: Teorie změny v SC4.3

Zdroj: vlastní zpracování

3.5. PO5: Technická pomoc

Projekty technické pomoci se zaměřovaly na podporu aktivit, které souvisí s implementací a administrací OP PPR. Tato prioritní osa je specifická nízkým počtem projektů, v programovém období 2014–2020 byly realizovány 2 projekty, každý v rámci své výzvy. Projekty probíhaly po většinu programového období. K 31.12.2023, tj. k datu kdy bylo předpokládáno fyzické ukončení realizace projektů, nebyl finálně ukončen ani jeden z nich.

SC5.1: Zajištění kvalitního a efektivního řízení programu

Projekt realizovaný v rámci SC5.1⁸¹ lze považovat za klíčový co se týče implementace OP PPR. Z tohoto projektu byly zajištěny:

- Personální kapacity pro implementaci,
- Vypracování evaluací, studií, analýz, poradenských a právních služeb,
- Vzdělávání a odborná příprava pracovníků zapojených do implementace,
- Činnost monitorovacího výboru a pracovních skupin,
- Hodnocení projektových žádostí,
- Provozní a technické zázemí.

Míra stabilizace zaměstnanců implementační struktury dosáhla ke konci roku 2023 hodnotu 80 %.

⁸¹ Technická pomoc OP PPR, registrační číslo CZ.07.5.125/0.0/0.0/15_001/0000001.

Tabulka 76: Plnění cílových hodnot specifických programových indikátorů výsledků v SC5.1

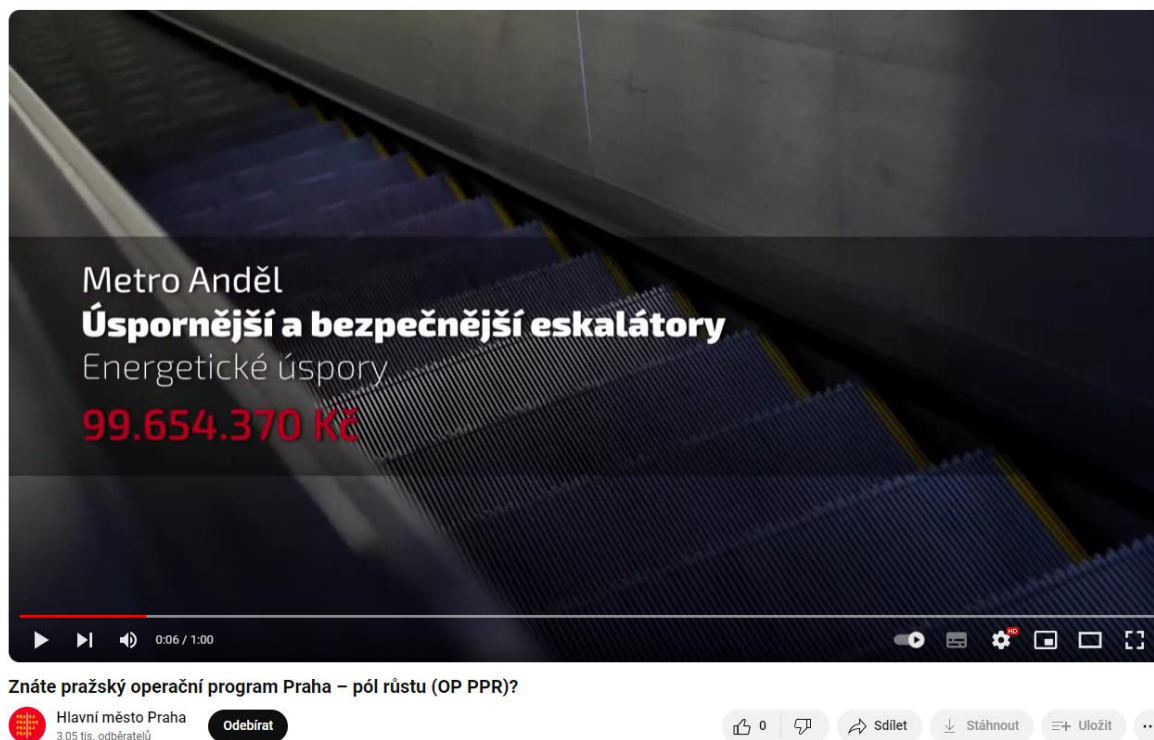
Kód NČI	Název indikátoru	Měrná jednotka	Cílová hodnota	Dosažená hodnota
Specifické programové indikátory výsledků				
82510	Míra stabilizace zaměstnanců implementační struktury	%	55	80,8

Zdroj: MS 2014+

SC5.2: Zajištění informovanosti, publicity a absorpční kapacity programu

Projekt SC5.2⁸² se zaměřil na komunikační aktivity OP PPR. V rámci projektu byly např. vytvořeny webové stránky OP PPR nebo informační video umístěné na YouTube kanál hlavního města Prahy. Dále byly realizovány semináře pro žadatele, příjemce a hodnotitele. Zhruba třetina prostředků projektu směřovala na podporu mediální komunikace (reklamní a osvětové kampaně, inzerce).

Obrázek 21: Video zaměřené na zvýšení povědomí o OP PPR.

Zdroj: Youtube, 2021.

Míra úspěšnosti projektových žádostí dosáhla hodnotu téměř 88 %, což bylo o 10 procentních bodů víc, než stanovil programový dokument.

⁸² Publicita a informovanost o OP PPR, registrační číslo CZ.07.5.125/0.0/0.0/15_002/0000119.

Tabulka 77: Plnění cílových hodnot specifických programových indikátorů výsledků v SC5.2

Kód NČI	Název indikátoru	Měrná jednotka	Cílová hodnota	Dosažená hodnota
Specifické programové indikátory výsledků				
80210	Míra úspěšnosti projektových žádostí	%	78	87,9

Zdroj: MS 2014+

V PO5 se podařilo úspěšně naplnit 3 ze 4 stanovených indikátorů výsledků. Na víc než 150 % byl naplněn ukazatel *Počet napsaných a zveřejněných analytických a strategických dokumentů (vč. evaluačních)*, u kterého lze předpokládat, že nebylo možné předem správně odhadnout jejich finální počet a požadavky vznikaly dle potřeby. Naopak není možné vyhodnotit indikátor *Počet pracovních míst financovaných z programu*, protože pro tento indikátor nebyla v programovém dokumentu nastavena cílová hodnota.

Tabulka 78: Plnění cílových hodnot indikátorů výstupů v PO5

Kód NČI	Název indikátoru	Měrná jednotka	Cílová hodnota (2023)	Dosažená hodnota
Indikátory výstupů				
82000	Počet uskutečněných školení, seminářů, workshopů a konferencí	aktivity	300	300
60000	Celkový počet účastníků	osoby	3 400	3 655
80500	Počet napsaných a zveřejněných analytických a strategických dokumentů (vč. evaluačních)	dokumenty	20	35
82500	Počet pracovních míst financovaných z programu	FTE	-	40,9

Zdroj: MS 2014+

Evaluace a propagace programu

Operační program pracoval s evaluacemi, ovšem některé evaluace byly nastaveny až v pokročilé fázi programového období a nemohly tak výrazněji ovlivnit implementaci programu. Podle řídicího orgánu jsou ovšem, i přes zpoždění, výsledky evaluací využívány a jsou považovány především za zpětnou vazbu pro ty, kteří se neúčastní kontrol na místě.

Realizované evaluace vycházely z evaluačního plánu, který byl pravidelně vyhodnocován ve Zprávě o plnění evaluačního plánu programu a následně aktualizován dle potřeb. Příkladem jsou proběhlé tematické evaluace zaměřené na vyhodnocování intervencí OP PPR v dílčích oblastech, jako je sociální bydlení, sociální podnikání či podnikatelské inkubátory.

Propagace operačního programu probíhala prostřednictvím (Magistrát hlavního města Prahy, 2016–2021):

- Webových stránek,
- Inzercí v médiích – tisk, rozhlas, venkovní reklama,
- Seminářů pro žadatele,
- Konference OP PPR,

- Indoorových a outdoorových akcí,
- Videospotů a reportáží,
- Bulletinu – Zprávy z pólu.

Problematické bylo načasování kampaně operačního programu, která proběhla až na jeho konci a neměla tudíž vliv na absorpční kapacity. Zpoždění bylo způsobeno především náročností přípravy a realizace veřejné zakázky pro komunikační kampaň. Příprava veřejné zakázky probíhala v letech 2017–2018 (Magistrát hlavní města Prahy, 2018, 2019).

Přestože mezi lety 2019–2021 probíhaly reklamní aktivity zaměřené na širokou veřejnost, cílová skupina o nich měla jen velmi malé povědomí. Hlavními příčinami neúspěšné komunikace byla pandemie COVID-19 a neúspěšná výběrová řízení na dodavatele reklamního obsahu a prostoru (2C analytics, 2022).

Na druhou stranu operační program neměl, vzhledem ke svému zaměření na veřejný sektor a neziskové organizace, problém s oslovením cílové skupiny. Vzhledem k rozsahu potenciálních žadatelů umožnil OP PPR telefonickou komunikaci, kterou považují žadatelé/příjemci za nejlepší (2C analytics, 2022).

Do budoucna by bylo vhodné zaměřit se více na propagaci vůči univerzitám a podnikatelskému sektoru. Účinnost propagace byla vyhodnocována v rámci Evaluace komunikační strategie a informačních a komunikačních opatření OP PPR, na kterou dále navazuje Evaluace komunikačních aktivit.

Z hlediska vnímání komunikačních aktivit programu se osvědčilo prezentování výsledků programu formou konkrétních realizovaných projektů (případových studií). Pro zvýšení efektivity komunikace programu je třeba se více zaměřit na (2C analytics, 2022):

- Srozumitelnost a jednoduchost jazyka,
- Rozsah prezentovaných informací (zejména množství textu),
- Užívání fotografií z konkrétních projektů namísto generických fotografií,
- Přínosy programu/projektů namísto nákladů.

3. část

Vyhodnocení na úrovni OP PPR

4. Celkové nastavení specifických cílů a OP PPR (EÚ1)

4.1. Plnění cílů OP PPR (EO1.1)

Cíle definované operačním programem byly naplněny v sedmi specifických cílech, ve zbylých čtyřech byly naplněny částečně. Významným faktorem, který ovlivnil míru plnění cílů, byla výše alokace operačního programu. Ta byla obvykle příliš nízká na zásadní změny v dané podporované oblasti, docházelo tak spíše k posunu situace na úrovni jednotlivých žadatelů, či k pilotáži nových inovativních řešení, jako například v případě inteligentních budov. Dále bylo plnění cílů ovlivněno zájmem o některá témata (konkrétně například PO2) a externími faktory (např. vlastnictví pozemků, připravenost projektů, památková péče). Vliv měla také ochota politických představitelů prosazovat některá témata.

Celkové plnění cílů OP PPR

V rámci **SC1.1** došlo k **mírnému zvýšení mezisektorové spolupráce stimulované regionální samosprávou**. Rozsah změn byl limitován především finanční alokací, na lokální úrovni však byly cíle naplněny, včetně naplnění věcných cílů.

SC1.2 umožnil **snazší vznik a rozvoj znalostně intenzivních firem**. Intervence podpořily inovační a inkubační potenciál v Praze, a to skrze vznik nových kapacit a rozšíření a modernizaci kapacit stávajících. O něco méně se dařilo cílit na zvyšování kapitálu a provazbu na potenciální investory.

Díky podpoře v **SC2.1** se podařilo zvýšit energetickou účinnost pražské hromadné dopravy a otestovat pilotní koncept tzv. „inteligentních budov“. Vzhledem k výši alokace ovšem **není možné pozorovat výraznější vliv na celkovou energetickou náročnost**.

Aktivita v **SC2.2** zaměřené na zvýšení atraktivity veřejné dopravy v Praze se **nepodařilo realizovat v zamýšleném rozsahu**, a proto **nebyly dostatečné k dosažení zásadní změny**, nicméně podpořily pozitivní trend.

SC2.3 podpořil **rozvoj nízkouhlíkové multimodální městské dopravy** prostřednictvím pořízení 14 elektrobusů a 15 bateriových kloubových trolejbusů pro pražskou veřejnou dopravu.

V **SC3.1** se **podařilo posílit sociální infrastrukturu pro integraci, komunitní služby a prevenci**. Realizované projekty pokryly celou škálu zamýšlených aktivit, které adekvátně reagovaly na existující problémy v oblasti sociálního začleňování v Praze.

V rámci **SC3.2** **byla posílena infrastruktura pro sociální podnikání** prostřednictvím vzniku nových a rozvoje stávajících sociálních podniků. **Chybějící návazné financování** aktivit však způsobuje finanční nestabilitu podniků a oslabuje jejich možnost udržet se v konkurenčním prostředí, efekty projektů tak mohou mít krátkodobý charakter.

SC3.3 částečně posílil aktivity pro integraci, komunitní služby a prevenci. Byly podpořeny inovativní řešení v oblasti komunitních a sociálních služeb, které ale **ne vždy odpovídaly potřebám klientů**. Udržitelnost podpořených aktivit je u mnoha příjemců složitá.

Významný počet projektů v **SC4.1 umožnil navýšit kapacity a zkvalitnit předškolní, základní a střední vzdělávání a zařízení pro poskytování péče o děti do 3 let.** Přínosem byla také stabilizace a snižování počtu žáků ve třídách.

Aktivitami realizovanými v **SC4.2 se podařilo zvýšit kvalitu vzdělávání prostřednictvím posílení inkluze v multikulturní společnosti.** Podpořeno bylo vzdělávání pedagogů, metodiky a příručky pro práci s dětmi s OMJ nebo rozvoj infrastruktury ve vzdělávání pro práci s individuálními potřebami žáků.

Skrze projekty vzniku dětských skupin a jejich provoz došlo v **SC4.3 ke zvýšení dostupnosti zařízení péče o děti.** Projekty prokazují dobrou udržitelnost a trvalý charakter efektů.

Cíle OP PPR se podařilo alespoň částečně naplnit u všech SC. Intervence nepřinesly v plném rozsahu zamýšlené efekty ve dvou SC v PO2 a v PO3. V případě PO2 se v SC2.2 nepodařilo naplnit milník počtu nově vzniklých parkovacích míst systému P+R i přesto, že v revizích programu došlo ke snižování hodnoty indikátoru. Původně bylo plánováno nejen realizované parkoviště na Černém Mostě, ale obdobné kapacity také na Zličíně, Chodově a Opatově. Plány se však zastavily na neochotě aktérů vybudovat záchytné parkoviště na jejich území. V SC2.1 proběhla úspěšná pilotáž projektů inteligentních budov a zvýšení energetické účinnosti pražské hromadné dopravy především díky modernizaci vybraných stanic metra. Tyto projekty však negenerovaly tak významné úspory energií, které by zásadním způsobem vedly ke snížení energetické náročnosti na úrovni celé Prahy a pozitivní efekty tak mají spíš lokální charakter.

V PO3 se dařilo realizovat aktivity v plánovaném rozsahu a je možné pozorovat pozitivní dopad na cílové skupiny těchto aktivit, problematická je však jejich udržitelnost a trvalost efektů. Jak komunitní centra, tak sociální podniky nemají důkladnou oporu v legislativě. Zahájení sociálního podnikání nebo provozu komunitního centra je možné uskutečnit díky projektům financovaným z fondů EU, financování dalšího provozu a rozvoje je však pro příjemce obtížné. V případě sociálních podniků zákon o zaměstnanosti v současnosti umožňuje podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením, na jiné cílové skupiny však nepamatuje. Provoz vícero sociálních podniků, které byly z OP PPR podpořeny, byl tak po ukončení povinné udržitelnosti ukončen. U komunitních center bylo další fungování obvykle zajištěno pouze tam, kde se do podpory zapojila městská část, případně silný zřizovatel.

Cíle OP PPR byly nastaveny v programovém dokumentu operačního programu. Dále byly diskutovány na monitorovacím výboru a upravovány v rámci aktualizace programového dokumentu. Monitoring plnění cílů probíhal v rámci každoročních Výročních zpráv. Z výsledků Výročních zpráv vyplývá, že i přesto, že byl zpočátku program hodnocen jako rizikový (dle MMR NOK), nedošlo k závažným pochybením a v roce 2022 nebyla vyhodnocena žádná závažná rizika spojená například s nedočerpaním alokace programu. Naopak oproti jiným OP vykazoval OP PPR ideální plnění predikcí čerpání.

Kromě výjimek lze očekávat naplnění cílových hodnot indikátorů. V prioritní ose 2 došlo k přesunu alokace kvůli malému zájmu v oblasti P+R, prostředky byly využity na podporu nízkoemisní veřejné dopravy. V prioritní ose 3 se řídicí orgán potýkal s problémem naplnění cílových hodnot indikátorů v SC3.1, primárně z důvodu počátečního nižšího zájmu o podporu ve výzvě 46. Situace byla vyřešena prodloužením termínu pro podání projektů, navýšením prostředků a zpřesněním definice oprávněného

žadatele v oblasti sociálního bydlení, což napomohlo čerpání v dané výzvě a tím i plnění indikátorů. V prioritní ose 4 poptávka výrazně převyšovala alokaci programu.

Podle predikcí řídicího orgánu lze očekávat bezproblémové naplnění finančních i věcných cílů. Dopady na realizaci programu mělo především počáteční zpoždění implementace a pandemie COVID-19. Pandemie měla dopad na realizaci programu ve všech prioritních osách, konkrétně na prodlužování realizace projektů, předčasné ukončení jednotek projektů a snížení jejich alokace. Vliv měla také na zvýšení administrativního zatížení řídicího orgánu, které bylo způsobeno nadstandardním počtem žádostí o změnu. Především se jednalo o měkké projekty v prioritních osách 3 a 4, kde byly projekty založené na osobním setkávání s cílovými skupinami. Ovšem také v investičních projektech docházelo například ke zpoždování dodacích lhůt materiálu, či nedostupnosti pracovních sil. Dále docházelo k odsunu termínů kontrol na místě. Ze strany příjemců projektů byla komunikace s řídicím orgánem v době pandemie hodnocena velmi pozitivně. Řídicí orgán byl hodnocen jako ochotný a součinný, jednotlivé kontaktní osoby se snažily společně s příjemci hledat řešení nastalé situace.

U 261 projektů (73,3 %) došlo minimálně k jedné podstatné změně. U jednotlivých projektů, které nebyly realizovány v době pandemie, to bylo pouze u 22,4 % projektů. Mezi aktivity, které se nedařilo v průběhu pandemie realizovat a realizátoři projektů je chtěli realizovat v prodlouženém termínu nebo je nahradit, patřily především zahraniční stáže pedagogických pracovníků a komunitně osvětová setkávání. U individuálních projektů proběhla alespoň jedna podstatná změna u 80,8 % projektů. U „nepandemických“ projektů byla podstatná změna zaznamenána pouze u 36,8 % projektů. Rovněž pro individuální projekty byly nejproblémovější aktivity, které obsahovaly přímou interakci s jinými osobami, jako jsou zahraniční stáže nebo komunitně osvětová setkávání.

4.2. Efektivita využívání zdrojů (EO1.2)

Zdroje v rámci OP PPR byly využívány efektivně pouze částečně. Jako méně efektivní se ukázalo například čerpání prostředků v rámci podpory inteligentních budov, kde výše nákladů neodpovídá celkovému cíli snížení energetické náročnosti. Jednalo se ovšem o pilotní projekty, které měly řadu jiných důležitých efektů. Podobná situace nastala také v případě výstavby P+R a očekávaných výsledků v kontextu snižování dopravního zatížení v Praze. Zde byla ovšem situace obecně ovlivněna realizací pouze jednoho projektu.

Dále je efektivita využitých prostředků narušena nedostatečnou kontinuitou aktivit a jejich provozního financování po ukončení projektů. To se projevuje například v oblasti sociálních služeb, komunitních center či sociálních podniků, kde nedochází k provázání projektů na další financování po jejich ukončení. Některé přínosné aktivity tak po ukončení projektu (v případě, že není realizován navazující projekt) končí, nebo jsou realizovány v menším rozsahu. Tato problematika se netýká pouze OP PPR, ale obecně fondů EU v ČR.

V neposlední řadě byla problematická také efektivita využívání zdrojů vůči výši administrativní zátěže. Opět se jedná o obecný problém využívání fondů EU v ČR, který může být odrazující pro potenciální žadatele a zásadní bariérou pro realizaci projektů menšími příjemci. Závěry byly potvrzeny také během expertních panelů.

Podle řídicího orgánu OP PPR byl největší zájem o podporované aktivity v prioritních osách 1, 3 a 4. V prioritní ose 2 se řídicí orgán potýkal s delším startem aktivit, kdy řada výzev neměla žádnou odezvu od potenciálních příjemců. Nízký počet zapojených příjemců je daný primárně typem projektů (jedná se o velké investiční akce). Program narážel také na nezájem městských částí. Největším příjemcem podpory v prioritní ose 2 byl Dopravní podnik, se kterým řídicí orgán koordinoval záměry výzev. Dopravní podnik propojil čerpání z Operačního programu Doprava (OP D) a OP PPR, což se promítlo do řady navazujících aktivit. Nejméně projektů oproti původnímu záměru bylo realizováno v oblasti P+R, kde nakonec došlo k realizaci jednoho projektu a zbylá alokace byla přesunuta na podporu jiného

tématu v prioritní ose. K přelévání alokace tak došlo pouze uvnitř prioritní osy. Menší počet úspěšně realizovaných projektů oproti záměru byl také v případě inteligentních budov. Ve výsledku byla prioritní osa hodnocena jako úspěšná, podpořeny byly pilotní projekty. Detailněji se na neúspěšné oblasti zaměřuje kapitola 4.4.

Jako velmi prospěšné byly hodnoceny projekty zaměřené na vybavenost škol, která je v porovnání s dalšími regiony v České republice horší. To je dáno mimo jiné omezením podpory pro pražské školy. Podle ředitelů škol i městských částí byly prostředky z fondů EU významné pro rozvoj a modernizaci infrastruktury, která je zásadní podmínkou pro kvalitní vzdělávání. V kontextu čerpání byla oblast vzdělávání, společně se sociální oblastí, velmi úspěšná. V uvedených oblastech můžeme sledovat výrazně vyšší poptávku oproti alokaci programu. Problematickou oblast v rámci PO3 představovaly sociální podniky, kde byl zájem potenciálních příjemců nižší. Prioritní osa 1 narážela na problém vůle hlavního města, což komplikovalo realizaci projektů.

Při nastavování výzev byly využívány plánovací komise, které byly podle řídicího orgánu důležité především v úvodní fázi, kde generovaly relevantní připomínky. Tyto komise řešily také překlopení sociálních služeb do sítě služeb na území hlavního města. Dále probíhalo také setkávání k evaluacím. Nastavování programu proběhlo ve spolupráci s IPR a program byl navázán na strategické dokumenty, včetně ITI Praha. Díky tomu bylo lépe zajištěno navázání prostředků na již existující definice problémů a potřeb v hlavním městě.

Řízení OP PPR

V první fázi programového období docházelo ke zpoždování programu, které bylo prvotně způsobeno zpožděním začátku programu z důvodu vyjednávání na úrovni státu. Operační program byl tudíž vyhodnocován jako rizikový, což se promítlo například do jednání na monitorovacích výborech a zvýšené pozornosti zaměřené na plnění cílů. Počáteční problémy se v průběhu implementace podařilo vyřešit a alokace v rámci programu byla vyčerpána.

Jednotlivé prioritní osy měly dále různé počty projektů, což způsobovalo přetlak v některých oblastech a nedostatek podaných žádostí v jiných. Konkrétně byl velký zájem v oblasti vzdělávání a sociálních služeb, kde je obecně velký přetlak poptávky vůči alokaci. To je dáno mimo jiné nastavením financování z jiných zdrojů, kdy na velkou část aktivit by bez fondů EU nebyly prostředky. To vede k financování procesních aktivit z fondů EU, ale také k nedostatečné modernizaci infrastruktury v obou oblastech. Naopak menší zájem byl viditelný v prioritní ose 2 a částečně také v prioritní ose 1 ze strany univerzit. To bylo dáno především výší alokace, která v poměru k administrativě nebyla motivační, či externími vlivy, jako je připravenost projektů (včetně vyřešení pozemkových vztahů a dalších problémů), či schvalování investičních projektů.

Ze začátku se operační program potýkal s nedostatkem administrativních kapacit. To vedlo k problémům s plynulostí programu, které byly řešeny navýšením pracovních míst na dobu určitou. V případě nedostatku kapacit na vyhodnocování projektů v některých prioritních osách (především PO3 a PO4) docházelo k přesunu kapacit z jiných os s menším zatížením. I přes časové prodlevy odstoupilo od projektu pouze minimum žadatelů. Materiální zázemí řídicího orgánu se zlepšilo během pandemie COVID-19, kdy všichni zaměstnanci obdrželi notebook, a tudíž i možnost pracovat z domova (na vzdálené ploše (Citrix)).

Z pohledu řídicího orgánu byly prodlevy způsobeny mimo jiné nutností přípravy podkladů pro schvalování projektů do rady a zastupitelstva. Schválení bylo spíše formalitou, ale čekání na schválení mohlo odsouvat realizaci projektů. Tento proces je ovšem dán nastavením hlavního města a jeho procesů⁸³ a řídicí orgán neměl možnost jej ovlivnit. Další faktory, které měly vliv na zpoždování programu

⁸³ Dáno především zněním Zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů

byla nefunkčnost monitorovacího systému a v prioritní ose 2 také podmínka provedení analýzy nákladů a přínosů (CBA).

Hodnocení OP PPR příjemci a implementační strukturou programu

Přívětivost řídicího orgánu

Jako velké pozitivum OP PPR byla uváděna vstřícnost a velmi dobrá komunikace s řídicím orgánem. Zároveň příjemci podpory ocenili větší flexibilitu OP PPR, co se týče individuálního posouzení v rámci projektu.

V oblasti sociálních služeb byl kvitován sofistikovanější přístup OP PPR v porovnání s Operačním programem Zaměstnanost, kdy byly více diskutovány podmínky výzev a nedocházelo k v takovém množství k nastavení nevhodných podmínek.

Pozitivně bylo vnímáno také metodické zajištění programu, včetně realizovaných seminářů a konzultací. Řídicí orgán se zaměřoval na problematické oblasti, jako jsou například zakázky malého rozsahu, kde měl spolupracující právníky poskytující konzultace.

Přívětivost řídicího orgánu byla kvitována také v kontextu pandemie COVID-19, která vedla k prodlužování realizace řady projektů. Řídicí orgán OP PPR byl hodnocen jako flexibilní a ochotný hledat řešení nastalé situace.

Předvídatelnost podpory

Podle zástupců vzdělávacích institucí je velkou výhodou programu předvídatelnost získání podpory a jistota, že pokud budou dodrženy podmínky, projekt bude úspěšně realizován. To bylo dáváno do kontrastu s nejistotou získání prostředků od zřizovatele.

Ze strany příjemců podpory byly negativně vnímány především prodlevy v rozhodnutí o získání finanční podpory a vyřízení dotazů/změn (v porovnání s krátkými časovými lhůtami pro příjemce). V oblasti vzdělávání bylo problematické nezohledňování období školního roku.

Stabilita pracovníků řídicího orgánu

Benefitem programu byla také stabilita pracovníků Magistrátu, což bylo vnímáno také jako částečná pojistka proti vlivu změny politické reprezentace.

Částečná kritika směřovala na změny projektových manažerů, což se v některých případech promítalo do nejasného vnímání kvality a dalších aspektů

projektu. Nejedná se ovšem o problém pouze v OP PPR, ale také dalších operačních programů.

Podobně jako v rámci jiných operačních programů se OP PPR potýkal s problémem získat kvalitní zaměstnance. Přestože je Magistrát ze strany implementační struktury hodnocen jako dobrý zaměstnavatel, proces nabírání a ustálení týmu trval dle zástupců řídicího orgánu přibližně dva roky. Největší problém při získávání zaměstnanců představovala oblast kontrol, metodik a evaluací.

Administrativní zátěž

Jako negativum bylo vnímáno administrativní zatížení spojené s vykazováním některých úkonů (např. výkazy práce). Co se týče metodického uchopení OP PPR, jako přísné byly vnímány kontroly, které byly realizovány téměř u všech příjemců podpory. Tato zátěž by se dala zjednodušit například výběrem vzorku projektů. Vhodný přístup byl zvolen například v rámci PO4 (EFRR), kde byla pro každé pololetí prováděna analýza rizik, na základě které byly identifikovány „rizikové“ projekty pro kontrolu na místě.

Ve vzdělávání byla administrativa spojená s přípravou a administrací projektů vnímána jako natolik zatěžující, že byly ve velké většině projektů využívány služby externích agentur. To vedlo k šablonovitým přípravám projektů, ale také ke ztrátě kontaktu řídicího orgánu s konečným příjemcem podpory.

Naopak pozitivně byla vnímána digitalizace řady procesů.

4.3. Komplementární a synergické vazby mezi ESF a EFRR v rámci OP PPR (EO1.3)

V rámci OP PPR byly synergické vazby mezi ESF a EFRR podpořeny částečně. Konkrétně se jednalo především o provázání investičních a měkkých projektů v rámci dané organizace příjemce zejména v oblasti komunitních služeb a vzdělávání. Hezkým příkladem je vybudování komunitních center a následná podpora komunitních aktivit či realizace investičních projektů modernizace tříd a následná podpora vzdělávacích aktivit pro žáky či pedagogy.

Výhodou a změnou v období 2014–2020 bylo zahrnutí dvou fondů v rámci OP PPR. Díky tomu mohl řídicí orgán sledovat komplementarity uvnitř samostatně, zároveň to ovšem zvýšilo administrativní zatížení. Komplementarity byly využívány mezi jednotlivými SC v PO3 a PO4, tedy především u komunitních center, sociálních podniků a ve vzdělávání. Měkké intervence financované z ESF v SC3.3 byly komplementárně doplněny investičními projekty v SC3.1 a SC3.2 financovanými z EFRR a stejným mechanismem byly provázány investiční projekty v PO4 v SC4.1 a neinvestiční

projekty v SC4.2 a SC4.3. Synergie mezi výzvami stanovené nebyly. Z rozhovorů se zainteresovanými aktéry však vyplynulo, že komplementarity byly vnímány spíše jako formalistické. Ne vždy bylo možné (z časových, finančních, technických důvodů) provázet projekty.

Tabulka 79: Komplementární vazby v OP PPR

Číslo výzvy	Název výzvy	Komplementární vazba
SC3.1 Posílená sociální infrastruktura pro integraci, komunitní služby a prevenci		
27	Podpora sociálních služeb, komunitního života a sociálního bydlení	SC3.3
35	Podpora sociálních služeb, komunitního života a sociálního bydlení	SC3.3
46	Podpora sociálních služeb, komunitního života a sociálního bydlení	SC3.3
SC3.3 Posílené aktivity pro integraci, komunitní služby a prevenci		
18	Podpora komunitního života a sociálního podnikání	SC3.1, SC3.2
34	Podpora komunitního života a sociálního podnikání	SC3.1, SC3.2
47	Podpora komunitního života	SC3.1
SC4.1 Navýšení kapacity a zkvalitnění předškolního, základního a středního vzdělávání a zařízení pro poskytování péče o děti do 3 let		
19	Navýšení kapacity předškolního vzdělávání a zařízení pro poskytování péče o děti do 3 let	SC4.2, SC4.3
20	Modernizace zařízení a vybavení pražských škol	SC4.2, SC4.3
36	Navýšení kapacity předškolního vzdělávání a zařízení pro poskytování péče o děti II	SC4.2, SC4.3
37	Modernizace zařízení a vybavení pražských škol II	SC4.2
48	Modernizace zařízení a vybavení pražských škol III	SC4.2
57	Navýšení kapacity předškolního vzdělávání a zařízení pro poskytování péče o děti III	SC4.2, SC4.3
61	Navýšení kapacity zařízení pro poskytování péče o děti	SC4.3
SC4.3 Zvýšení dostupnosti zařízení péče o děti		
22	Zvýšení dostupnosti zařízení péče o děti	SC4.1
42	Zvýšení dostupnosti zařízení péče o děti II	SC4.1
59	Zvýšení dostupnosti zařízení péče o děti III	SC4.1

Zdroj: Harmonogramy výzev

K 31.12.2023 celkem 111 příjemců dokončilo projekty z obou fondů (ESF a EFRR). Dotazníkového šetření se zúčastnilo 15 z nich. Celkově těchto příjemců reprezentuje 69 projektů. Pouze 9 příjemců identifikovalo rozdíly mezi projekty investičního a neinvestičního charakteru. Někteří příjemci vnímají hlavně vyšší náročnost investičních projektů na administrativní kapacity, čas přípravy a odbornost. Administrativní náročnost investičních projektů se promítá také do přípravy projektových žádostí, kde je potřeba využívat externích firem k popisu technických parametrů projektu a tvorbě projektové dokumentace nezbytné pro realizaci investičních akcí. Dvojice příjemců má opačnou zkušenost – v průběhu realizace byly administrativně náročnější měkké projekty (evidence realizace, administrativa

spojená se spoluprací s partnery). Jako významný rozdíl vnímají příjemci především odlišný způsob financování projektů (ex-post vs. ex-ante). Ex-post financování, které je typické pro investiční projekty, je pro některé typy organizací (především neziskové organizace, ale i některé příspěvkové organizace) významnou překážkou realizace projektů. Tyto organizace jen obtížně shání finanční prostředky na předfinancování projektových aktivit.

Celkem 9 z 15 příjemců je přesvědčeno o synergických efektech projektů. Jako příklad uvádějí vybavení učeben, ve kterých následně probíhá podpora žáků se speciálními potřebami. V těchto učebnách také pedagogové mohou uplatnit nové znalosti získané za podpory OP PPR. Podobné komplementarity identifikoval příjemce i v případě vybudování a následného provozu komunitního centra.

4.4. Aktivity s nejnižším zájmem potenciálních žadatelů (EO1.4)

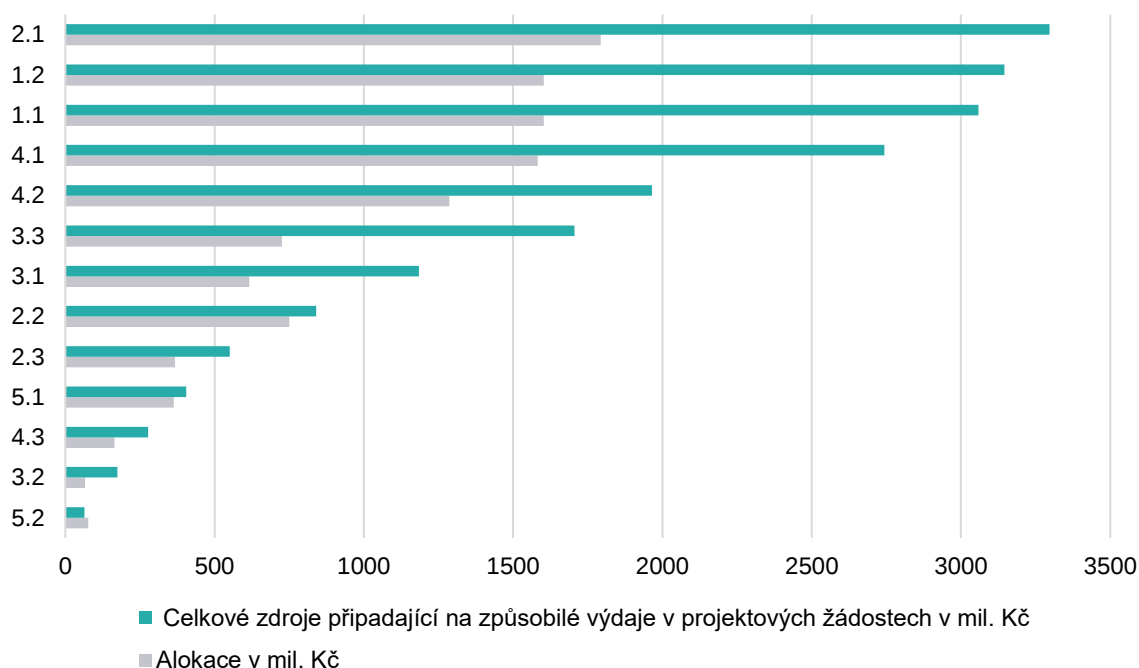
Vysoký zájem projevili žadatelé zejména o aktivity ve všech SC v PO1, PO3 a v SC2.1, SC4.1 a SC4.2. S nízkým zájmem se potýkaly zejména aktivity v SC2.2. Zatímco například v sociální oblasti a ve vzdělávání poptávka vysoce převyšovala nabídku výzev, některé oblasti se potýkaly s nezájmem potenciálních žadatelů. Z šetření mezi (potenciálními) příjemci a z expertních panelů vyplynulo, že významnými faktory ovlivňujícími absorpční kapacitu byly podmínky výzev, externí faktory (např. majetkové vztahy), či rozsah administrativy. Pro zvýšení absorpční kapacity je vhodné ještě více diskutovat výzvy s potenciálními žadatelí před jejich vyhlášením, ale také podporovat větší připravenost žádostí. Na druhou stranu se podařilo aktivně zareagovat na nezájem v některých oblastech (týká se především PO2) a přesunout alokaci na podporu jiného tématu.

Vliv na absorpční kapacity měly externí faktory, v některých případech šlo ovšem také o podmínky vyhlášených výzev. Příkladem jsou inteligentní budovy, kde zájem potenciálních žadatelů snižovala podmínka CBA analýzy, či podmínka zajištění téměř nulové energetické náročnosti. Významnou podmínkou do budoucna je podporovat přípravu projektů do zásoby. V rámci expertních panelů byla diskutována například úspěšnost Jihomoravského kraje, který díky připravenosti svých projektů dokázal využít fondy EU v rozvoji dopravy, VaVal i dalších oblastí.

I přesto, že byla vytvořena studie absorpční kapacity jednotlivých oblastí, o některé oblasti byl ze strany žadatelů zájem nižší. Kromě prioritní osy 2 se jednalo na příklad o podporu FN, formou finančního nástroje FN INFIN 2018. Naopak o FN COVID PRAHA 2020, kterým se ŘO snažil zmírnit dopad pandemie na malé a střední podniky (a do kterého byly přesunuty nevyužité prostředky z FN INFIN), byl zájem enormní a alokace byla vyčerpána během několika minut.

Graf 12: Celkové zdroje připadající na způsobilé výdaje v poměru k alokaci (Zdroj: MS2014+)

Zájem žadatelů převyšující alokaci výzev byl pozorován v 18 výzvách, především v PO3 a PO4.

Tabulka 80: Výzvy s absorpční kapacitou vyšší než 150 %.

SC	Číslo výzvy	Název výzvy	Absorpce ⁸⁴
PO1			
1.2	39	Zvyšování kvality a efektivity fungování podpůrné inovační infrastruktury III	163 %
1.1	29	Inovační poptávka veřejného sektoru II	237 %
1.2	56	Zvyšování kvality a efektivity fungování podpůrné inovační infrastruktury IV	256 %
PO2			
2.1	30	Energetické úspory v městských objektech – Realizace pilotních projektů přeměny energeticky náročných městských budov na budovy s téměř nulovou spotřebou energie	178 %
2.1	33	Energetické úspory v městské veřejné dopravě	181 %
PO3			
3.3	18	Podpora komunitního života a sociálního podnikání	154 %
3.2	38	Podpora vzniku a rozvoje sociálních podniků a chráněných pracovišť	168 %
3.1	35	Podpora sociálních služeb, komunitního života a sociálního bydlení	170 %
3.3	34	Podpora komunitního života a sociálního podnikání	198 %
3.3	47	Podpora komunitního života a sociálního podnikání	356 %
PO4			

⁸⁴ Podíl celkových zdrojů v projektových žádostech k alokaci výzvy.

4.1	36	Navýšení kapacity předškolního vzdělávání a zařízení pro poskytování péče o děti	153 %
4.1	37	Modernizace zařízení a vybavení pražských škol	155 %
4.2	58	Zvýšení kvality vzdělávání prostřednictvím posílení inkluze v multikulturní společnosti	159 %
4.1	48	Modernizace zařízení a vybavení pražských škol III	168 %
4.2	2	Zvýšení kvality vzdělávání prostřednictvím posílení inkluze v multikulturní společnosti	179 %
4.1	20	Modernizace zařízení a vybavení pražských škol	195 %
4.1	23	Navýšení kapacit základního vzdělávání za účelem sociální inkluze	226 %
4.3	42	Zvýšení dostupnosti zařízení péče o děti	419 %

Zdroj: MS2014+

Vysoká absorpční kapacita byla viditelná u oblastí, které obecně disponují vyšší mírou zájmu a schopnosti produkovat projektové žádosti. Asi nejvýraznější oblastí je vzdělávání, kde je viditelná výrazně vyšší poptávka vůči alokaci, což se netýká pouze OP PPR, ale také dalších operačních programů. Vzhledem k počtu škol a možnostem zřizovatelů jsou fondy EU významným zdrojem finanční podpory. Podobná je situace také v případě podnikatelského sektoru a sociálních služeb. Vysoký zájem o podporu z OP PPR dále projevoval Dopravní podnik hlavního města, který fondy využil k obnově infrastruktury i podpoře energetické udržitelnosti.

Absorpční kapacita nižší než 75 % se týkala 15 výzev, jak znázorňuje Tabulka 81.

Tabulka 81: Výzvy s absorpční kapacitou nižší než 75 %.

SC	Číslo výzvy	Název výzvy	Absorpce
PO1			
1.1	7	Podpora transferu technologií a znalostí z výzkumných organizací do praxe	48 %
1.1	56	Inovační poptávka veřejného sektoru III	68 %
PO2			
2.1	14	Energetické úspory v městských objektech – Zvyšování energetické efektivity v rámci objektů a technických zařízení pro zajištění provozu městské silniční dopravy	33 %
2.2	15	Záchytná parkoviště systému P+R	42 %
2.2	16a	Zvyšování atraktivity užívání městské veřejné dopravy – Realizace záchytných parkovišť systému P+R	54 %
PO3			
3.2	6	Podpora vzniku sociálních podniků a chráněných pracovišť	70 %
3.1	17	Podpora sociálních služeb, komunitního života a sociálního bydlení	31 %
3.1	27	Podpora sociálních služeb, komunitního života a sociálního bydlení	71 %
PO4			
4.2	41	Posílení kapacit pro interkulturní vzdělávání	27 %
4.1	61	Navýšení kapacity a zkvalitnění předškolního, základního	38 %
4.2	28	Inkluze a multikulturní vzdělávání	42 %
4.3	3	Zvýšení dostupnosti zařízení péče o děti	44 %
4.1	19	Navýšení kapacity předškolního vzdělávání a zařízení pro poskytování péče o děti do 3 let	49 %

4.3	1	Navýšení kapacity předškolního, základního vzdělávání a zařízení pro poskytování péče o děti do 3 let	45 %
4.2	49	Začleňování a podpora žáků s odlišným mateřským jazykem	58 %

Zdroj: MS2014+

Nižší zájem projevovaly v PO1 univerzity, pro které dle zástupců expertního panelu nebyla výše podpory motivační. Zároveň je problematické obecně nízké provázání akademického a soukromého sektoru v České republice, což má za následek nižší schopnost připravovat projekty pro využití fondů EU. V neposlední řadě ovlivnily absorpční kapacitu podmínky výzev, které z důvodu nutnosti využití produktů Proof of Concept ve veřejném sektoru hlavního města vyřadily část možných příjemců. Nižší absorpční kapacita v PO2 byla dána velikostí projektů (jednalo se o velké infrastrukturní projekty), ale také externími faktory jako je vlastnictví pozemků či památková ochrana budov. Tyto důvody jsou dále diskutovány v rámci této Zprávy. Obecně lze říct, že častým důvodem pro nižší absorpční kapacitu byly podmínky výzev, či externí podmínky pro realizaci projektu. Konkrétněji jsou důvody rozpracovány níže v rámci výsledků dotazníkového šetření.

Na území Prahy je množství subjektů, které mohly čerpat podporu z OP PPR, nepřihlásili se však do žádné z vypsání výzev. Za účelem identifikace příčin nezájmu potenciálních žadatelů o podporu z OP PPR bylo realizováno online dotazníkové šetření, do kterého se zapojilo 165 respondentů. Dotazníkové šetření probíhalo mezi 24.4. a 15.5.2024. Respondenti zastupovali potenciální žadatele v následujícím složení:

- Příspěvkové organizace (75 %),
- Společnosti s ručením omezeným (12 %),
- Školské právnické osoby (7 %),
- Obecně prospěšné společnosti, spolky a ústavy (6 %).

Převážná většina (93 %) organizací se zabývá vzděláváním, ostatní organizace se pohybují převážně v sociálních a komunitních službách, případně ve stravovacích službách.

Potenciální žadatelé nevyužili financování OP PPR hlavně kvůli očekávané administrativní náročnosti a tematickému zaměření výzev.

Od čerpání podpory z OP PPR odrazovala kombinace faktorů, nejzávažnější faktory z pohledu potenciálních žadatelů jsou prezentovány níže:

- Administrativní náročnost spojená s fondy EU (40 %),
- Nerelevantní témata výzev (25 %),
- Finanční náročnost kofinancování (23 %),
- Jiné zdroje financování projektů (15 %) – Pokud měl potenciální žadatel k dispozici jiné zdroje financování, nejčastěji využil jiné dotace (76 %) v kombinaci s veřejnými zdroji (40 %),
- Chybějící cílová skupina ve výzvách (11 %),
- Nastavení podmínek výzev (10 %),
- Nastavení podmínek udržitelnosti (3 %),
- Nezájem zřizovatele/politického vedení (4 %),
- Jiné důvody (24 %), např. respondenti neměli informaci o průběhu OP PPR/výzvy nebo v době vyhlášení výzvy ještě v organizaci nepůsobili.

Pokud by byl v budoucnu vypsán program podobný OP PPR, pouze 44 % respondentů by určitě využilo možnost čerpat prostředky z tohoto programu. Celkem 47 % respondentů není rozhodnuto, zbylých 9 % respondentů využití programu v budoucnu vyloučilo.

Značný únik absorpční kapacity tvoří i projekty, které nebyly úspěšně realizovány. Celkem 740 projektů nebylo úspěšně realizováno z následujících důvodů:

- Žádost o projekt nebyla schválena na základě věcného hodnocení (38 %),
- Žádost o projekt nebyla schválena pro nesplnění formálních náležitostí (19 %),
- Žádost o projekt byla stažena žadatelem (14 %),
- Projekt nebyl příjemcem dokončen (7 %),
- Projekt byl ukončen ze strany řídicího orgánu (6 %).

Hlavní příčinou pro nerealizaci projektu bylo jeho neschválení ze strany ŘO, okrajově žadatelé od záměru upouštěli kvůli nedostatečným administrativním kapacitám a financím.

Bližší pohled na důvody pro nerealizaci projektů s podporou OP PPR nabízí dotazníkové šetření, do kterého se zapojilo 85 neúspěšných žadatelů. Neúspěch i těchto žadatelů byl primárně dán neschválením projektu ze strany řídicího orgánu (73 %). Zbylí žadatelé přičítali neúspěch zejména administrativní náročnosti (13 %) a chybějícím zdrojům pro kofinancování (8 %).

Pouze malá část neúspěšných projektových záměrů byla realizovaná i přes absenci podpory.

Pouze 66 respondentů dotazníkového šetření mělo informaci, zda se původní projekt realizoval i přes úvodní neúspěšnou žádost. Celkem 79 % z nich potvrdilo, že projekt se bez podpory OP PPR nerealizoval. Pokud byl projekt realizován i bez podpory (21 % respondentů), jednalo se o projekty v prioritní ose 3 a 4. Více než polovina respondentů realizovalo projekty ze soukromých zdrojů, ojediněle i v kombinaci s jinými zdroji nebo veřejnými rozpočty. Když už se projekty realizovaly, realizovaly se zpravidla v původním rozsahu (53 %).

Specifickou oblastí z pohledu atraktivity podporované intervence byla podpora výstavby P+R parkovišť.

Přestože na výstavbu P+R parkovišť byla vyčleněna poměrně významná alokace PO2, byl realizován pouze jeden projekt, a to P+R Černý Most. V uvedené oblasti byly důvody neúspěchu částečně jiné, než v předchozích. I zde se jednalo o potenciálně administrativně náročné projekty, to však nebylo hlavní překážkou. **Důvodem nerealizace aktivit zde byly spíše složité majetkové vztahy, nízká podpora takové výstavby na území příslušných městských částí (jak od politické reprezentace, tak i občanů) a celkově chybějící koncepce Prahy a její aglomerace v kontextu nakládání s automobilovou dopravou.**

4.5. Pokrytí hlavního města Prahy (počtem i finančně) žádostmi a realizovanými projekty s ohledem na realizaci v MČ (EO1.5)

Pokrytí Prahy žádostmi o podporu se zásadně neliší od pokrytí Prahy počty realizovaných projektů. Z hlediska úspěšnosti projektových žádostí existují mezi městskými částmi významnější rozdíly. Průměrná úspěšnost projektových žádostí v městských částech činila 73 %. 7 městských částí zaznamenalo stoprocentní úspěšnost v žádostech o podporu

K 31.12.2023 bylo ukončeno 1 363 projektů, z toho 1 330 bylo realizováno příjemci se sídlem na území hl. m. Prahy⁸⁵. Počet projektů realizovaných v jednotlivých MČ koreluje s počtem obyvatel v MČ (s výjimkou MČ Praha 1, kde má však své sídlo významný počet společností a organizací). Obrázek 22: Pokrytí území hl. m. Prahy projekty podpořenými v rámci OP PPR. níže znázorňuje, že nejvíce projektů bylo realizováno příjemci se sídlem na Praze 4 (128), dále příjemci z Prahy 1 (104), Prahy 8 (88), Prahy 5 (80), Prahy 2 a Prahy 6 (shodně 78 projektů).

⁸⁵ 33 ukončených projektů bylo realizováno příjemci, kteří mají sídlo mimo území hl. m. Prahy.

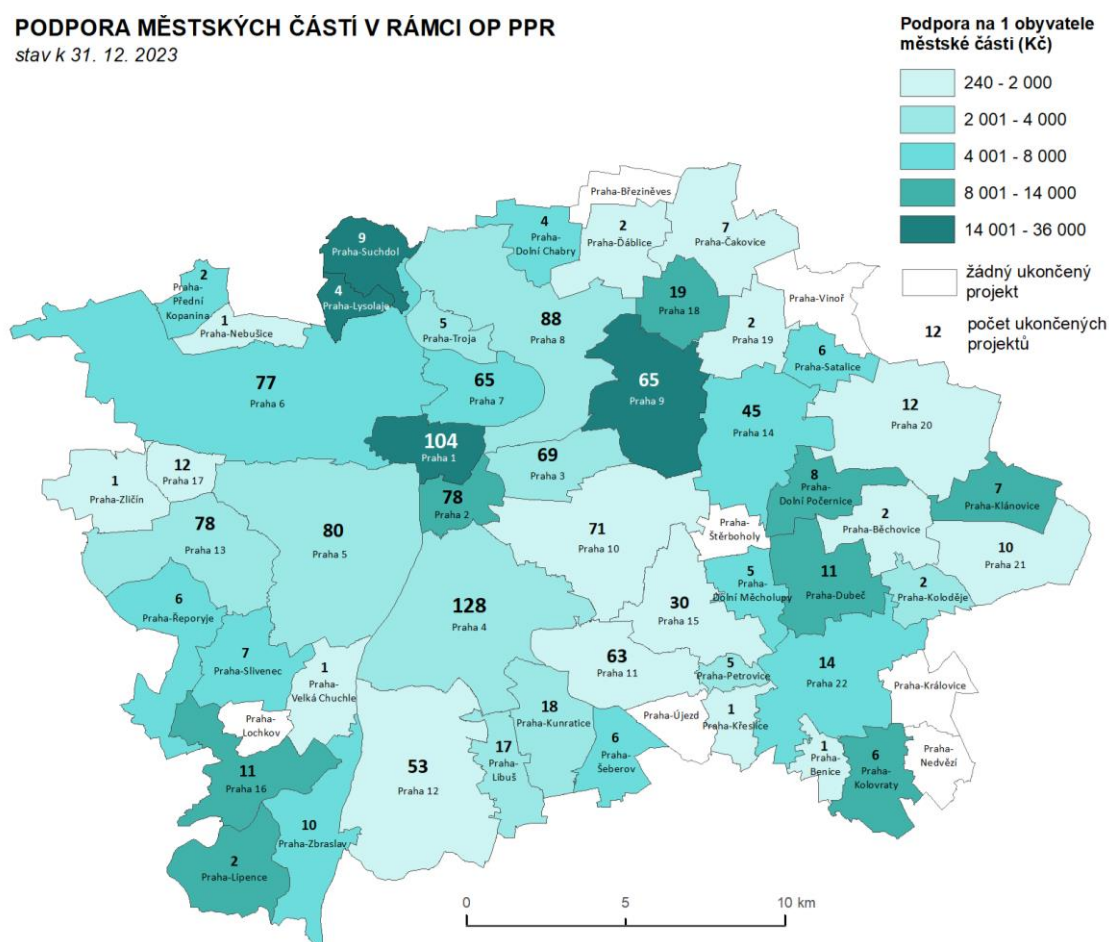
Naopak intenzitu podpory, taktéž viditelnou na Obrázek 22: Pokrytí území hl. m. Prahy projekty podpořenými v rámci OP PPR., determinovaly převážně finančně významné investiční projekty realizované v MČ s nízkým počtem obyvatel. Nejvyšší intenzita podpory 35 538,7 Kč na obyvatele připadá na MČ Praha-Lysolaje, kde byl kromě 3 dalších projektů vybudován nový objekt mateřské školy v hodnotě téměř 37,5 mil. Kč. V této MČ žije pouze 1 511 obyvatel, proto je intenzita podpory relativně vysoká. Vysokou intenzitu podpory vykazala také MČ Praha 1, kde byl ukončen druhý nejvyšší počet projektů při počtu obyvatel na úrovni necelých 29 tisíc. Vysoká intenzita podpory připadá také na MČ Praha-Suchbát, kde má své sídlo Česká zemědělská univerzita, která realizovala 3 projekty v oblasti vědy a výzkumu v rámci PO1 v SC1.1.

Pokrytí Prahy žádostmi o podporu se zásadně neliší od pokrytí Prahy počty realizovaných projektů. Nejvíce žadatelů mělo sídlo na Praze 1 (244), následovali žadatelé z Prahy 4 (197), Prahy 5 (147), Prahy 8 (139), Prahy 10 (134), Prahy 2 (131) a Prahy 6 (127), Prahy 13 (125) a Prahy 3 (125). Tyto městské části představovaly 60 % podaných žádostí o podporu. Naopak nejvíce žádostí o podporu bylo schváleno příjemcům z Prahy 4 (144). Následovala Praha 1 (140), Praha 8 (104), Praha 2 (92), Praha 10 (91), Praha 13 (90), Praha 5 (90), Praha 6 (88), Praha 3 (83) a Praha 9 (78). Zbylých 40 městských částí realizovalo přibližně 35 % projektů.

Obrázek 22: Pokrytí území hl. m. Prahy projekty podpořenými v rámci OP PPR.

PODPORA MĚSTSKÝCH ČÁSTÍ V RÁMCI OP PPR

stav k 31. 12. 2023

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat MS 2014+

Z hlediska úspěšnosti projektových žádostí existují mezi městskými částmi významnější rozdíly. Průměrná úspěšnost projektových žádostí v městských částech činila 73 %. 7 městských částí zaznamenalo stoprocentní úspěšnost v žádostech o podporu, přičemž všechny realizovaly projekty v PO3 a PO4. Úspěšnost pod 50 % byla evidována ve dvou městských částech, a to MČ Praha 17

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

a Praha-Běchovice. Na Praze 17 nebylo schváleno 11 projektů z důvodu nesplnění formálních náležitostí nebo podmínek věcného hodnocení převážně ve výzvách v PO4, se stejnými problémy se potýkala také městská část Praha-Běchovice v případě pěti projektů.

Tabulka 82: Úspěšnost projektových žádostí v městských částech

Městská část	Počet schválených ŽoP	Úspěšnost	Městská část	Počet schválených ŽoP	Úspěšnost
Praha-Křeslice	1	100 %	Praha 9	78	70 %
Praha-Lipence	2	100 %	Praha 2	92	70 %
Praha-Nebošice	2	100 %	Praha-Kolovraty	7	70 %
Praha-Petrovice	6	100 %	Praha 7	76	70 %
Praha-Řeporyje	7	100 %	Praha 14	52	69 %
Praha-Slivenec	8	100 %	Praha 6	88	69 %
Praha-Zličín	2	100 %	Praha-Libuš	17	68 %
Praha-Kunratice	20	91 %	Praha 10	91	68 %
Praha 22	15	88 %	Praha 19	4	67 %
Praha 15	36	86 %	Praha-Čakovice	8	67 %
Praha-Šeberov	6	86 %	Praha-Đáblice	2	67 %
Praha-Troja	6	86 %	Praha-Dolní Počernice	10	67 %
Praha-Suchdol	10	83 %	Praha-Přední Kopanina	2	67 %
Praha 11	70	81 %	Praha 3	83	66 %
Praha 20	13	81 %	Praha 18	24	65 %
Praha-Dubeč	12	80 %	Praha-Zbraslav	11	65 %
Praha-Lysolaje	4	80 %	Praha 5	90	61 %
Praha 8	104	75 %	Praha 1	140	57 %
Praha 21	11	73 %	Praha-Dolní Chabry	4	57 %
Praha 4	144	73 %	Praha-Satalice	9	53 %
Praha-Klánovice	8	73 %	Praha-Benice	1	50 %
Praha 13	90	72 %	Praha-Koloděje	2	50 %
Praha-Dolní Měcholupy	5	71 %	Praha-Velká Chuchle	1	50 %
Praha 12	61	71 %	Praha 17	12	46 %
Praha 16	12	71 %	Praha-Běchovice	2	29 %

Zdroj: MS2014+

Kromě administrativních dat byla realizace projektů mapována i na základě dotazníkového šetření, do kterého se zapojilo 342 respondentů. Údaje o místě realizace se tak podařilo získat u 691 projektů. Podle většiny respondentů (80 %) se dopad projektu projevil v místě jeho realizace. Menší část respondentů (7 %) uvedla, že dopad byl širší. Jednalo se především o projekty zaměřené na sociální začleňování⁸⁶ (17 z 32 projektů) a vzdělávání⁸⁷ (14 z 32 projektů). U těchto projektů typicky realizace projektu probíhala v jedné městské části, ale cílová skupina pocházela i z jiných částí Prahy. Takové projekty zpravidla měly dopad na celou Prahu, v ojedinělých případech i větší (Středočeský kraj nebo celá ČR).

⁸⁶ Projekty PO3 (Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě).

⁸⁷ Projektu PO4 (Vzdělávání a vzdělanost a podpora zaměstnanosti)

5. Plnění finančních a věcných cílů (EÚ2)

5.1. Čerpání alokace v OP PPR (EO2.1)

Čerpání finanční alokace mělo pomalejší začátek, viz Tabulka 83. V roce 2015 započala realizace projektů pouze v PO3 v objemu necelých 3 mil. Kč. Nižší intenzita čerpání pokračovala také v roce 2016. Významný objem finančních prostředků byl alokovan na projekty, jejichž realizace byla zahájena v letech 2017–2019, tedy přibližně v polovině programového období, a to ve všech čtyřech PO. Pandemie COVID-19 způsobila útlum v roce 2020 a dočerpání prostředků probíhalo zejména v roce 2021. Mezi lety 2020 a 2021 došlo k realizaci projektů v novém SC2.3, díky čemuž se nakonec podařilo úspěšně čerpat do té doby problematickou alokaci PO2. Po roce 2021 byla zahájena realizace projektů pouze v PO3 a PO4. To bylo dáno především typologií projektů, které byly zaměřeny na školy, sociální podniky a sociální začleňování, které byly významně zasaženy pandemií COVID-19.

Tabulka 83: Objem finančních prostředků v právních aktech o poskytnutí / převodu podpory podle skutečného data zahájení fyzické realizace projektů v mil. Kč:1

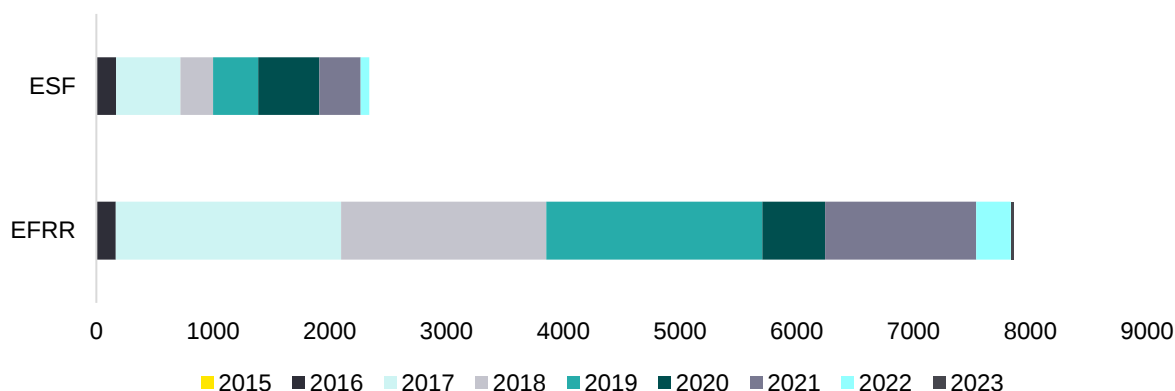
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
PO1	0,0	0,0	684,3	623,8	711,5	76,1	273,3	0,0	0,0
SC1.1	0,0	0,0	349,1	502,0	444,2	76,1	207,8	0,0	0,0
SC1.2	0,0	0,0	335,2	121,8	267,3	0,0	65,6	0,0	0,0
PO2	0,0	24,6	654,7	753,1	540,4	275,7	831,9	0,0	0,0
SC2.1	0,0	24,6	654,7	429,2	534,0	99,6	210,0	0,0	0,0
SC2.2	0,0	0,0	0,0	323,9	6,4	3,9	380,0	0,0	0,0
SC2.3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	172,2	242,0	0,0	0,0
PO3	2,7	8,3	459,1	163,2	471,8	47,4	259,4	115,5	9,4
SC3.1	2,7	2,9	99,9	92,4	219,4	41,3	133,6	102,2	9,4
SC3.2	0,0	5,4	8,5	13,5	27,6	6,1	0,0	0,0	0,0
SC3.3	0,0	0,0	350,7	57,3	224,8	0,0	125,8	13,3	0,0
PO4	0,0	299,1	682,2	498,5	513,0	664,0	283,1	255,1	13,3
SC4.1	0,0	131,0	481,8	274,8	352,2	140,6	53,2	194,2	13,3
SC4.2	0,0	133,6	147,9	162,6	153,6	482,2	197,5	46,8	0,0
SC4.3	0,0	34,5	52,6	61,1	7,2	41,3	32,3	14,1	0,0

Zdroj: MS2014+

Projekty byly z hlediska zdroje financování zahajovány přibližně rovnoměrně z obou fondů. Graf 13 poskytuje přehled o objemu finančních prostředků z obou fondů. ESF měl alokováno 1,3 miliardy Kč. Z této částky bylo v právních aktech schválených projektů zapojeno 1,4 miliardy Kč. Na druhé straně EFRR měl výrazně vyšší alokaci finančních prostředků ve výši 4,19 miliardy Kč. Z této částky bylo v právních aktech schválených projektů zapojeno 3,93 miliardy Kč a na projektech, které byly již ukončeny, bylo využito 2,78 miliardy Kč. Je zřejmé, že oba fondy plní své specifické úlohy efektivně, avšak s různými prioritami. ESF svou nižší finanční alokací podporuje měkké projekty, které mají dlouhodobý dopad na sociální soudržnost a rozvoj lidských zdrojů. EFRR naproti tomu vyžaduje vyšší investice do infrastruktury a regionálního rozvoje, což jsou projekty s výrazným kapitálovým nárokem a potenciálem pro přímý ekonomický růst. Toto rozdělení rolí a zaměření fondů umožňuje komplexní rozvoj, kde je pokryta jak potřeba sociální stability a rozvoje lidského kapitálu, tak i potřeba fyzické infrastruktury a technologických inovací, které jsou klíčové pro udržitelný ekonomický růst.

Graf 13: Objem finančních prostředků v právních aktech o poskytnutí / převodu podpory podle skutečného data zahájení fyzické realizace projektů v mil. Kč dle fondu

Evropský sociální fond	1,3 mld. Kč	1,4 mld. Kč	986 mil. Kč
	alokace	v právních aktech ve schválených projektech (příspěvek Unie)	v ukončených projektech (příspěvek Unie)
Evropský fond pro regionální rozvoj	4,19 mld. Kč	3,93 mld. Kč	2,78 mld. Kč
	alokace	v právních aktech ve schválených projektech (příspěvek Unie)	v ukončených projektech (příspěvek Unie)

Zdroj: MS2014+

Celkově byl operační program dočerpán. Jak bylo zmíněno v předchozích kapitolách, jediný problém s čerpáním představovala prioritní osa 2, kde došlo k přesunu alokace mezi specifickými cíli. I přesto, že byla vytvořena studie absorpční kapacity jednotlivých oblastí, o některé oblasti byl ze strany žadatelů zájem nižší. Kromě prioritní osy 2 se jednalo na příklad o podporu FN, která se nakonec uplatnila v době pandemie COVID-19.

Současná situace, kdy hlavní město nemá vlastní operační program ukazuje, že byl pro podporu specifických potřeb města velkou výhodou. V některých operačních programech probíhá spolupráce (např. Národní plán obnovy (NPO), OP D), jinde si Praha mohla vybrat témata, která chce podpořit (např. IROP). Obecně ovšem podpora hlavního města není s Magistrátem diskutována. Některé operační programy, například Operační program Zaměstnanost plus (OP Z+), Operační program Jana Ámose Komenského (OP JAK), Operační program Životní prostředí (OP ŽP), odmítly prozatím vyhlásit tematicky specifickou výzvu pro hlavní město, i přes jeho specifickou situaci na trhu práce a v podporovaných oblastech.

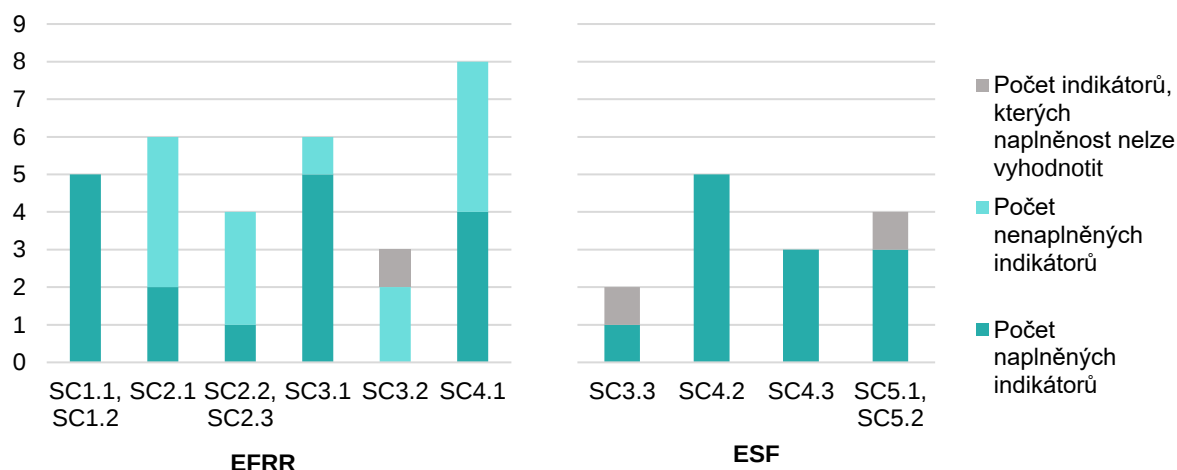
5.2. Do jaké míry byly naplněny věcné cíle OP PPR (EO2.2)

Graf 14 níže zobrazuje souhrnnou statistiku plnění programových indikátorů výstupů v jednotlivých SC v PO1-5. Programový dokument stanovil 45 indikátorů výstupů, ze kterých se k 31.12.2023 podařilo naplnit 29 (přibližně 64 %). Míra plnění indikátorů se liší v závislosti od fondu, ze kterého byly projekty financovány. Zatímco v případě intervencí financovaných z EFRR bylo k 31.12.2023 naplněno pouze 18 z 32 stanovených ukazatelů výstupů (56 %), u projektů z ESF byly naplněny všechny ukazatele

výstupů⁸⁸. Vzhledem k tomu, že u části investičních projektů probíhá doba povinné udržitelnosti, lze předpokládat, že podíl naplněných indikátorů v EFRR se navýší. Nejvíce nenaplněných indikátorů (7) vykazovala k referenčnímu datu PO2, především v SC2.1 však bude část indikátoru po skončení udržitelnosti naplněna (například *Počet objektů nově využívající OZE*). Naopak ve zbylých dvou specifických cílech se stanovené cílové hodnoty pravděpodobně nepodaří dosáhnout.

Graf 14: Plnění programových indikátorů výstupů v PO1-5

Zdroj: MS2014+

V prioritní ose 2 docházelo ke změnám indikátorů v rámci každé revize a ke změnám alokace v rámci jednotlivých specifických cílů. Největší změnou bylo přidání SC2.3 (mobilita), což přispělo k plnění indikátorů (finančních i věcných). Důsledkem bylo snížení finanční alokace na podporu P+R, a naopak podpoření nákupu ekologických autobusů pro dopravní podnik. Změna vznikla na základě externí evaluace, zpočátku měly indikátory nulové hodnoty a změny trvaly roky. Problematické bylo také pochopení významu některých indikátorů v této prioritní ose. Příkladem byla tzv. primární energie, kterou museli příjemci počítat z důvodu nevyužívání takového pojmu. Dalším příkladem bylo odhadované roční snížení skleníkových plynů, u kterého nebylo zřejmé, kdy indikátor vykazovat, jestli se počítá přírůstek nebo úbytek, či jestli se počítá od nuly. Ponechány tedy byly jednoznačné indikátory, které ovšem spíše sledují vývoj v rámci projektu.

Co se týče indikátorů v prioritní ose 5, zde došlo ke snižování indikátorů, snížené cíle se podařilo naplnit. Důvodem byla například nemožnost realizovat akce z důvodu pandemie COVID-19, ale také špatné počáteční nastavení indikátorů (např. špatné pochopení indikátoru počtu oslovených lidí v rámci kampaně).

Kromě indikátorů výstupů byly programovým dokumentem stanoveny pro každý SC také indikátory výsledků, které však není možné vyhodnotit z důvodu chybějících dosažených hodnot pro rok 2023. Seznam indikátorů výstupů i výsledků včetně cílových a dosažených hodnot je uveden v příslušných podkapitolách v kap. 3.

⁸⁸ Indikátor 55110 a 82500 nebylo možné vyhodnotit z důvodu nenastavené cílové hodnoty nebo chybějící dosažené hodnoty v roce 2023.

Výstupy z dotazníkového šetření

Z dotazníkového šetření mezi 342 respondenty⁸⁹ vyplynulo relativně nízké povědomí o projektových indikátorech. Celkem 42 % respondentů nevědělo, kolik indikátorů v rámci projektu využívali. Zbylí respondenti (46 %) využili u svých projektů méně než tři indikátory, (39 %) 4-6 indikátorů. Většina respondentů se staví k nastavení indikátorů na projektech pozitivně. Dle šetření mezi respondenty zastupujícími 455 projektů byly indikátory dobře nastaveny u 55 % z nich. Celkem 35 % mělo indikátory nastaveny neutrálně, tj. z pohledu respondenta ani pozitivně, ani negativně.

Pozitivně byly vnímány indikátory zaměřené na míru využívání služby, počty návštěvníků/aktivit a kapacity. Jako důležité byly hodnoceny indikátory udržitelnosti, například u investičních projektů a komunitních center. **Jako problematické bylo hodnoceno nastavení indikátorů u měkkých aktivit, kde se těžko identifikují všechny reálné dopady intervence na cílovou skupinu.** Podobně tomu může být při sledování měkkých faktorů u investičních projektů. Jako příklad byly uvedeny inteligentní budovy, kde kromě modernizace budovy a úspor energie došlo také k měkkým efektům, jako je například snížení nemocnosti a zlepšení komfortu, kvality vzduchu, či oblékání. V neposlední řadě je komplikované nastavení indikátorů u inovativních projektů, kde je obtížné zaručit jeho plnění. To se promítá například do vymáhání podmínek, které byly nastaveny několik let zpět a nejsou tak v kontextu inovativních řešení relevantní.

Respondenti jako další problematickou oblast zmínili např. podmínku bagatelní podpory 20 hodin. Podle respondentů přitom kvalitně poskytnutá sociální služba může mít v realitě i mnohem nižší časový rozsah⁹⁰. Hned několik respondentů se ohradilo vůči sběru citlivých údajů do monitorovacího listu. Osoby v komplikované životní situaci (psychiatrický handicap, lidé bez domova, oběti trestné činnosti atd.) zpravidla nechťejí být ztotožňovány. Jeden z respondentů také nasdílel zkušenost s tlakem na nereálně vysoké cílové hodnoty indikátorů. Problémy s vykazováním indikátorů byly méně časté, dotkly se pouze 16 % projektů. Jednou z příčin problémů byla nutnost vykazovat aktivity velmi podrobně, neochota podpořených osob vyplnit a podepsat monitorovací listy, případně problémy s identifikací osob bez domova.

“*Hlavním problémem ovšem zůstává sama existence monitoringu a ztotožňování klientely projektů. Ta je často zcela za hranou etiky pomáhajících profesí v sociálních projektech.*”

– příjemce podpory, PO3

Další skupinou problematických indikátorů byly statistické indikátory, kde chybí relevantní data, nebo jsou dodávána se zpožděním. Projekty podpořené v rámci OP PPR navíc nebyly dostatečně velké na to, aby mohly mít dopad na socioekonomické ukazatele. Podobné je to se sledováním snižování CO₂ v hlavním městě či České republice, které opět v kontextu velikosti podpory dává smysl sledovat pouze u podpořených budov. Problémy s plněním indikátorů nebyly ojedinělé, s různými problémy se potýkalo 25 % projektů. Jako příčinu problémů respondenti nejčastěji označovali pandemii COVID-19, nebo právě neochotu zranitelných skupin vyplňovat monitorovací listy s osobními údaji.

U některých indikátorů bylo podle řídicího orgánu problematické jejich vyhodnocování. V takových případech došlo i k objednání specifické evaluace pro konkrétní indikátor. V některých případech dále docházelo k nesouladu uchopení toho, zda se jedná o výstupový či výsledkový indikátor. Řídicí orgán v průběhu programového období sledoval také řadu interních indikátorů, které ovšem zatím nebyly využity.

⁸⁹ Jedná se o respondenty/příjemce, kteří realizovali 3 nebo méně projektů.

⁹⁰ Sociální služby byly podporovány pouze v investičním SC, kde bagatelní podpora nebyla sledována.

Řídicí orgán průběžně monitoroval plnění indikátorů a reagoval na aktuální potřeby. Konkrétně došlo k aktualizacím programového dokumentu, přesunu alokace v rámci prioritní osy, prodloužení termínu výzev, či změnám podmínek (např. sociální bydlení a rozšíření možných žadatelů podpory). Témata a nastavení výzev bylo diskutováno s některými potenciálními žadateli v problémovějších oblastech (např. Dopravní podnik v PO2). To napomohlo vyčerpání alokace. Obecně lze říci, že se řídicímu orgánu podařilo poměrně flexibilně přesunout alokaci tak, aby byla v rámci prioritní osy (PO2) vyčerpána. Výhodou byla užší spolupráce s Dopravním podnikem hlavního města. Nebyla zaznamenána žádná neúčelná opatření pro plnění indikátorů.

6. Efekty specifických cílů a OP a ověření teorie změny (EÚ3)

6.1. Efekty realizace projektů podpořených z OP PPR (EO3.1)

V této podkapitole popisujeme efekty realizovaných projektů a vycházíme zde z kapitoly 3, kde jsou detailně popsány jednotlivé specifické cíle, a kapitoly 4.1, kdy efekty projektů vychází z vydefinovaných cílů OP PPR.

Komeracionalizace výsledků VaVal (PO1)

V rámci komeracionalizace výsledků VaVal došlo k očekávaným efektům. Jedním z hlavních efektů projektů Proof of Concept byla realizace aktivit, které by bez podpory nebyly dokončeny. Podařilo se tak realizovat řadu konceptů zaměřených například na metodiku čištění odpadních vod, úspory energie v čerpadlech veřejných bazénů, koncept mostního uzávěru, protihlukové clony pro tramvaje, či rozšíření náplavky o plovoucí stezku pro cyklisty (včetně řešení v případě povodní). Díky podpoře došlo ke komeracionalizaci některých těchto řešení.

Převádění poznatků do praxe využily i výzkumné ústavy. Příkladem je projekt nakládání se srážkovou vodou v Praze, který umožnil analyzovat zátopové plochy, navrhnout podporu ochrany půdy a rozvíjet retenci vody. Výstupem projektu je také interaktivní GIS mapový výstup, který umožňuje realizovat analýzy. Další projekty umožnily například vytvořit varovný protipovodňový systém.

Jedná se o systém, který na základě předpovědi srážek vydefinuje záplavovou oblast. Jedná se o jinde funkční řešení, v Praze to byla ale novinka. Řadě úředníků se podařilo ukázat, že zemědělská půda je na území Prahy odvodněná.

- respondent, PO1

Podle zástupců realizovaných projektů bylo hlavním efektem ukázat, že taková řešení existují. Do budoucna je dle výsledků expertního panelu a fokusních skupin potřeba podporovat směřování studentů do praktického využívání výsledků jejich bádání. Zároveň je důležité podporovat marketing vědy a jejích výstupů.

Podpora rozvoje znalostně intenzivních firem (PO1)

Díky podpoře OP PPR byl umožněn snazší vznik a rozvoj znalostně intenzivních firem. Efektem vzniklých inkubátorů byla podpora podnikatelských subjektů, ale také propojování různých aktérů v oboru. Zástupce jednoho realizovaného projektu dále uvedl, že se podařilo ze vzniklého inkubátoru udělat komunitní prostor, kam docházejí zástupci firem z okolí. Díky tomu se podařilo lépe síťovat tyto firmy a zvyšovat povědomí o aktivitách v okolí. Dalším významným přínosem je rozvoj lidí a jejich kompetencí. Zároveň projekty umožnily rozšířit prostory a služby a zkvalitnit podmínky pro týmy. Naopak problematická byla chybějící inkubace v některých oblastech, udržitelnost projektů a navázání spolupráce s univerzitami.

V případě inovačních voucherů byla jako problematická vnímána časová náročnost administrace, která byla podle některých respondentů neúměrná. Náklady tak překonaly samotnou podporu pro podniky. Přesto byl zájem velký a podařilo se zajistit koučink a mentoring. Méně byl vnímán efekt navázání spolupráce.

V rámci podpory podnikatelů v období pandemie COVID-19 došlo k odvrácení platební neschopnosti firem a jejich případných bankrotů. V důsledku toho došlo k zachování podnikatelských subjektů a jejich aktivit a tím také k zabránění vzniku nezaměstnanosti v důsledku krachu těchto subjektů.

Na podporu podnikatelských inkubátorů v rámci OP PPR byla zaměřena *Evaluace aktivit v rámci specifického cíle 1.2 OP PPR se zaměřením na podnikatelské inkubátory* (2020). Podle výsledků evaluace měly intervence následující efekty:

“*Inkubované firmy oceňují zejména rady kvalitních mentorů, u techničtější orientovaných inkubátorů je pak velkou přidanou hodnotou přístup k moderním technologiím a specifickému know-how.*

Základní nabídka služeb u podpořených inkubátorů byla relativně podobná a obvykle zahrnovala pronájem kancelářských prostor, spolupráci s mentorem, zprostředkování dalších služeb podle potřeb inkubované firmy a dále různé networkingové a vzdělávací akce a workshopy. Od respondentů často zaznívalo, že díky účasti v inkubaci měli možnost seznámit se s řadou inspirativních osob, získat motivaci pro další rozvoj a často najít i někoho, kdo mohl pomoci s konkrétní oblastí potřebnou pro firmu, například marketingem nebo prodejem.

Inkubace měla pro zúčastněné firmy řadu přínosů, nicméně kvantifikovat její dopad na konkrétní ukazatele je obtížné. Přínosy inkubace jsou méně hmatatelné a nejčastěji je zmiňováno dotažení produktu z hlediska jeho konkurenceschopnosti, škálovatelnosti a případného uplatnění na mezinárodních trzích. Inkubace také mohla vést k redefinici produktu a jeho zaměření jiným směrem, který se následně ukázal jako vhodnější. Mimo to inkubátory pomáhají firmám vytvořit si širokou síť kontaktů, které má, kromě motivačně inspirativních dopadů, i praktický dopad z hlediska zajištění různých obchodních potřeb.

Co naopak podpořené inkubátory nenabízí podle inkubovaných firem v dostatečné míře, je poskytnutí kapitálu nebo zprostředkování kontaktů s investory. Obecně nízkou propojenost na investory konstatovali i experti jak v rámci úvodních hloubkových rozhovorů, tak i v rámci fokusní skupiny. Tato nedostatečnost může zpomalovat růst inkubovaných firem.

– Evaluace aktivit v rámci specifického cíle 1.2 OP PPR se zaměřením na podnikatelské inkubátory

Snížení dopravního zatížení (PO2)

Přestože byl naplněn indikátor v oblasti P+R, k cíli snižovat dopravní zatížení hlavního města se příliš přispět nepodařilo. Důvodem byly nejen problémy s přípravou projektů parkovišť ve vytipovaných lokalitách (např. výkup pozemků, nevole občanů), ale také neochota některých městských částí stavět P+R na jejich území, finanční náročnost budování velkých P+R a stále poměrně dobré podmínky pro parkování v centru města. Vzhledem ke komplexitě problému není možné řešit problematiku z fondů EU. Zároveň by podle dotázaných stakeholderů bylo vhodné snažit se udržet automobily dojíždějící ze Středočeského kraje mimo území hlavního města, tj. stavět parkovací místa a případná P+R u dopravních terminálů ve Středočeském kraji.

Naopak pozitivně byl vnímán projekt zaměřený na rozšíření a vytvoření autobusového pruhu ve Strakonické ulici. Díky projektu se podle respondentů podařilo zvýšit motivaci dojíždějících pro využití hromadné dopravy, která se vyhne dopravním zácpám.

Efekty pilotních řešení chytrých budov byly vnímány velmi pozitivně. Vzhledem k výši alokace ovšem není možné pozorovat výraznější efekt na celkovou energetickou náročnost. Podmínky výzev na rekonstrukci veřejných budov byly dle řídicího orgánu nastaveny velmi přísně. Z výsledků rozhovorů se zástupci realizovaných projektů se ukazuje, že návratnost investic bude spíše nižší, což je dáno vysokou vstupní investicí a růstem cen energií v posledních letech. Efekt energetických úspor (i přes plnění indikátorů v době udržitelnosti) bude viditelný v dlouhodobém horizontu. I přesto je viditelný velký dosah realizovaných projektů, včetně pilotáže nových technologií, zkvalitnění výuky i prostředí a zvýšení prestiže daných škol. Zároveň se podařilo rozvíjet energetický management. Další měkké efekty jsou součástí kapitoly 6.2.

Přínosem projektu městské části bylo i zavedení inovativního softwarového systému BMS pro řízení vzduchotechniky, klimatizace, osvětlení a vytápění. Tento software umožňuje např. individuální nastavení teploty v každé kanceláři přímo z počítače, regulaci výkonu klimatizace, ovládání žaluzií a monitorování koncentrace CO₂. Správce systému pak získává přehled o aktivitách v budově, jako je provoz topení, stav oken, aktivní klimatizace a použití osvětlení.

Efekt projektů na celoměstských či celonárodních ukazatelích bude minimální, což je dáno mimo jiné počtem projektů. Hlavní město se potýkalo s problémem nedostatku vhodných budov, které by nepodléhaly památkové péči, což vedlo ke snížení počtu potenciálních žadatelů.

“ Pomohla i certifikace budovy Českobrodské, která doložila pozitivní vliv na životní prostředí. Dá se na tom stavět i v dalších programech při nastavení podmínek a indikátorů, kam by se měly zahrnout i měkké parametry. Budova byla ukazována i na konferenci k udržitelnosti.

Českobrodská a Jarov jsou příkladná pilotní řešení. Zkoušely se nové technologie, které se dále sledují. Posunulo to standard budov. Do programu OP PPR se podařilo zakomponovat celostní pohled na budovu, ne pouze třeba zateplení. OP PPR bylo nejen o úsporách, ale i vodě, zeleni a komfortu. To je dobrá praxe, podpořil bych, aby se operační programy dívaly hodně dopředu.

Pokud by projekt nebyl, škola by se musela zrušit, jelikož byla ze 70. let. Pokud by se stavěla škola nová bez inteligentních prvků (nejnižší standard dle legislativy), stála by asi 85 % ceny inteligentní budovy. Stavět budovy je náročná věc skrze čas a peníze. Podceňují se náklady na projektování. Projekt umožnil dát peníze a čas pro toto zamyšlení. Špatný projekt se projeví na vyšších nákladech nebo na snížené funkčnosti.

– respondenti, PO2

Ekologizace veřejné dopravy (PO2)

Podařilo se zvýšit energetickou účinnost pražské hromadné dopravy, ovšem vzhledem k výši alokace ovšem není možné pozorovat výraznější efekt na celkovou energetickou náročnost. Ekologizace dopravy byla podpořena nákupem elektrobusů pro dopravní podnik. Tyto projekty vedly také k úspoře paliva v rámci podniku. Dále došlo k výměně osvětlení a výměně eskalátorů v některých zastávkách a tunelech, což mělo za efekt zvýšení energetických a finančních úspor. Zároveň se podařilo využít inovativní technologie (LED), které by se bez prostředků nevyužily (využila by se levnější varianta – sodíkové lampy). Zařazením elektrobusů do provozu došlo ke snížení produkce hluku, což má pozitivní vliv na obyvatele Prahy bydlící v bezprostřední blízkosti těchto linek. Nové osvětlení a eskalátory ve veřejné dopravě přinesly nejenom finanční úspory, ale také zpříjemnily prostředí pro cestující.

Efektem projektů bylo zrychlení a zkomfortnění cesty pro cestující. Zároveň se podařilo využít technologie pro řízení dopravy, což umožnilo vstup umělé inteligence do řízení dopravy, získání nové zkušenosti a přenos nabytých znalostí do dalších oblastí v dopravě.

Zaměřené na zvýšení atraktivity veřejné dopravy v Praze se ovšem vzhledem k alokaci **nepodařilo realizovat v zamýšleném rozsahu**, a proto **nebyly dostatečné k dosažení zásadních efektů**.

Projekty na podporu sociálního podnikání měly efekty týkající se zvýšené zaměstnanosti cílové skupiny, ovšem vzhledem k možnostem organizací pouze v omezeném počtu. Úspěšné sociální podniky často zaměstnávaly cílovou skupinu dlouhodobě, což vedlo k zaměstnání pouze omezeného počtu osob z cílové skupiny, ale také k jejich dlouhodobému udržení na trhu práce a tím i k integraci do společnosti v dalších oblastech. Hlavním efektem projektů sociálního podnikání bylo nabytí pracovních zkušeností, zvýšení kompetencí a dovedností umožňující přechod na otevřený trh práce. U zaměstnanců z cílové skupiny vedení sociálních podniků vnímá postupné začleňování do společenského života a motivaci rozvíjet se, plynoucí kromě jiného z vlastního, pro některé zaměstnance prvního, výdělku. Konkrétně se podařilo podpořit integraci osob s nějakým typem zdravotní indispozice, osoby po výkonu trestu či cizince. Výběr cílových skupin byl dán zaměřením podpořených neziskových organizací. Obecně se nejlépe daří integrace osob z cílových skupin s méně závažným zdravotním postižením, osob ze skupiny 55+ a rodiče navracející se na trh práce.

Efekty měkkých aktivit pomáhají cílovým skupinám v rozvoji kompetencí, ale také v lepší integraci do společnosti. U práce s mládeží byly jako další efekty projektů zmíněny například smysluplné trávení volného času, propojování sociálních a vzdělávacích institucí, či rozvoj měkkých kompetencí pro život (sociální vazby, komunikace, digitální kompetence, kritické myšlení a další). Mezi výstupy projektů patřil také vznik metodik, které mají za efekt cílenější práci s cílovou skupinou a komplexnější uchopení problematiky.

Závěrečná evaluace aktivit v rámci PO3 se zaměřením na sociální bydlení (2022) se zaměřovala na vyhodnocení dopadů projektů OP PPR. Podle výsledků evaluace považuje většina domácností za největší efekt projektů zlepšení psychického stavu. Dalšími efekty jsou postupný návrat sebevědomí, zvýšení zájmu o studium, stabilizace finanční situace, či zlepšení rodinných a sociálních vztahů. Realizátoři projektů dále uváděli jako pozitivum možnost opravit bytový fond.

Projekty podporující vznik komunitních center pro seniory měly za efekt realizaci širokého spektra sociálních, kulturních a pohybových aktivit podporujících komunitní život seniorů. Ti se díky tomu pravidelně setkávají, navazují sociální kontakty a vedou aktivní život i v důchodovém věku. Podobně jako u dalších typů komunitních center se daří také propojovat cílovou skupinu s místní komunitou. V komunitních centrech probíhají osvětové aktivity, kde získávají senioři informace o sociálních službách nebo poskytovatelích sociálních služeb, na které se mohou senioři v případě potřeby obrátit. Komunitní centra obecně umožnila pomáhat cílovým skupinám v různých oblastech života, včetně hledání práce, řešení dluhové problematiky a finanční situace (včetně zvyšování finanční gramotnosti) a problematiky bydlení. Důležité je také stírání stigma. V neposlední řadě mohou komunitní centra postupně zaměstnávat zástupce cílové skupiny, což vede k větší motivaci zapojení do běžného života společnosti. Dalším efektem komunitních center byla mezioborová a mezigenerační spolupráce (doučování dětí lidmi z oborů, předčítání dětem seniory apod.)

V rámci podpory terénních služeb pomohly investiční projekty rozšířit pokrytí služeb a zvýšit jejich kapacity. Efektem nákupu automobilů je také kvalitnější práce s klienty v jejich přirozeném prostředí, zvýšení efektivity služeb, ale i bezpečnosti pracovníků. Zásadní je také možnost práce s cílovou skupinou v jejím přirozeném prostředí, či možnost převozů klientů do zdravotnických zařízení a nocleháren, ale i na úřady, na pohovor nebo vyřídit doklady. Díky tomu mohou organizace efektivně propojit terénní program s návaznými službami. Speciálně upravené automobily zároveň umožňují efektivněji poskytovat službu a zajišťují větší komfort pro sociální pracovníky. Problémem efektů těchto projektů je udržitelnost spojená se zastaráváním pořízeného automobilu a možnostmi získání dalšího financování.

“ Speciálně upravený automobil pořízený díky finančním prostředkům OP PPR zvýšil dostupnost, efektivitu, kvalitu i bezpečnost poskytovaných služeb. V období před vznikem terénní sociální služby bylo navazování a udržování kontaktu s klientem mnohem obtížnější. Klienti mnohokrát nemají přístup k poště či telefonu a prostory, ve kterých pobývají, neposkytují soukromí pro rozhovory s pracovníky organizace. Právě speciální mobilní kancelář tak přispěla k vyřešení těchto potíží a pomoci se klientům dostane rychleji i s větším komfortem a bezpečností. Významnou přidanou hodnotou projektu je i vyšší mobilita, kapacita a možnost transportu.

– respondent, PO3

Podpořené organizace se shodují, že impulsem pro pořízení dopravního prostředku bylo nedostatečné pokrytí hlavního města Prahy terénními sociálními službami. Cílové skupiny, například osoby bez přístřeší, oběti obchodu s lidmi nebo lidé se závislostí častokrát sami poskytovatelé sociálních služeb nekontaktují a sociální pracovníci je musí aktivně vyhledávat, což je díky novým vozidlům rychlejší a územně dostupnější.

V sociální oblasti respondenti uváděli také to, že jsou z fondů EU financovány také běžné provozy organizací. V důsledku toho je efektem v některých případech také prosté udržení služeb, případně pilotování inovativních aktivit, které jsou ovšem udržitelné pouze při návazném financování z evropských peněz. V některých případech realizované projekty vedly ke vzniku nové konkrétní organizace (např. komunitních center, či organizací pracujících s dětmi s OMJ).

Inkluze žáků s OMJ (PO4)

Ve školách byla podpořena výuka českého jazyka jako druhého jazyka, ale i další doprovodné aktivity, které mají za efekt lepší integraci dětí s OMJ. To je v kontextu války na Ukrajině a příchodu velkého počtu žáků důležitým krokem v rámci integrace rodin. Vzhledem ke koncentraci cizinců v hlavním městě mají tyto projekty celorepublikový dopad. Důležitá je také práce se školami v tématu rasismu a xenofobie. Změny jsou podle realizátorů projektů viditelné v rámci podpořených škol, ale především u zapojených rodin a dětí. Úspěšnost je hodnocena skrze měkké indikátory, jako je diagnostika dětí.

Pro podporu integrace žáků s OMJ byl podpořen také vzdělávací kurz pro pedagogy. Akreditovaný kurz má jak teoretickou část, tak i část praktickou, kde si učitelé mohou nabyté znalosti vyzkoušet v praxi a díky mentorovi otestovat jejich dobrou aplikaci. Zároveň byla vytvořena zcela unikátní učebnice pro druhý stupeň základních škol pro děti s OMJ. Učebnice přináší základní slovní zásobu pro předměty druhého stupně. O kurz byl poměrně značný zájem, byl prezentován nejen na stránkách fakulty, ale i na Facebookové skupině ústavu.⁹¹ Při prezentaci pomohl také Magistrát hlavního města

⁹¹ Realizátorem projektu byla Univerzita Karlova, konkrétně Ústav českého jazyka a teorie komunikace na Filozofické fakultě.

Prahy, který oslovil pražské školy. Během realizace projektu přišlo také mnoho zájemců na základě doporučení kolegů, kteří kurz absolvovali. Kurz byl po ukončení projektu ještě dvakrát realizován z rozpočtu města. Jeho další udržitelnost je zajištěna akreditací.

Dále byla v tomto kontextu vytvořena příručka, která kombinuje jak teoretickou, tak praktickou část práce se žákem. Důraz je však kladen na praktickou část, tak aby každý učitel mohl integrovat žáka, nehledě na předmět a věk žáka. Integrace žáků před vznikem příručky byla řešena spíše nahodile, bez systému či přenositelnosti. Bez OP PPR by se nepodařilo příručku realizovat v takovém rozsahu, jaká byla díky projektu. Velkou výhodou projektu bylo, že se díky němu mohli zaplatit učitelé a tvůrci příručky, kteří by ji jinak museli tvořit ve svém volném čase a bez nároku na odměnu, což by se jistě odrazilo jak v jejím rozsahu, tak také pravděpodobně v její kvalitě. Pozitivním dopadem na žáky s odlišným jazykem je systematictější přístup k těmto žákům a tím jejich plynulejší a snadnější integrace. V plánu je také aktualizace příručky, aby mohla reflektovat a pružně reagovat na měnící se podmínky a výzvy, které se objevují.

Podle *Evaluae aktivit se zaměřením na žáky s odlišným mateřským jazykem v rámci specifického cíle 4.2 Zvýšení kvality vzdělávání prostřednictvím posílení inkluze v multikulturní společnosti OP PPR (2021)* přispěly intervence následovně:

“ *Intervence dle výpovědí pedagogů a rodičů dětí s OMJ přispěly ke „zrychlení“ a zkvalitnění procesu učení a významným pokrokům u cizojazyčných dětí. Pozitivní vliv byl připisovaný především dvojazyčným školním asistentům (ze strany pedagogů) a doučování (ze strany rodičů).*

Intervence podpořené v rámci výzvy, přinesly zlepšení známek, které není vlivem jejich omezeného počtu a absenci kontrolní skupiny statisticky průkazné. Respondenti z řad pedagogů (v desítkách) však intuitivně vnímali zlepšení akademických úspěchů žáků včetně známek, u MŠ je možné sledovat jednodušší přechod dětí s OMJ do základní školy.

Z hlediska vlivu na další aspekty života dětí s OMJ pomohly dětem intervence dle pedagogů i rodičů jak v lepším zvládnání nároků a provozu škol a školek, tak v zapojení se do kolektivu a adaptaci na nové prostředí. Oslovení pedagogové si nejvíce všímali posunu v sebevědomí dětí s OMJ.

Co se týká nepřímého dopadu intervencí na další osoby, dle pedagogů má zintenzivnění práce s dětmi s OMJ efekt i na celý třídní kolektiv a jeho klima. To, že se děti o sebe navzájem více zajímají a české děti jsou ochotnější pomáhat svým cizojazyčným spolužákům, naznačuje pozitivní výsledky a vliv intervencí. Zapojování širší komunity v rámci projektových aktivit mělo dle pedagogů i rodičů pozitivní efekt na celou atmosféru školy i samotné rodiče. Rozvíjí to pocit sounáležitosti v celé komunitě, sekundární efekt byl deklarován také na rozvoj českého jazyka u rodičů dětí s OMJ. Tím, že rodiče sledovali začleňování svých dětí do kolektivu, klesla dle jejich slov významně míra stresu z toho, zda dítě ve škole či školce netrpí.

– Evaluae aktivit se zaměřením na žáky s odlišným mateřským jazykem

Projekty napomohly zlepšit kvalitu vzdělávání prostřednictvím nákupu vybavení, modernizace tříd a rozvojem kompetencí pedagogů. Rozvoj kompetencí byl podpořen skrze školení, metodiky a další aktivity. Vzhledem k problémům s kapacitami na školách je zvýšení konkurenceschopnosti spíše nerelevantní efekt. Obecným efektem projektů je přizpůsobení škol moderním potřebám vzdělávání.

Příklad dobré praxe projektu zaměřeného na navýšení kapacit školy představuje ZŠ Lyčkovo náměstí, kde kromě zvýšení kapacit školy došlo k vybudování nových tříd, které zohledňují potřeby inkluzivního vzdělávání. Ředitel školy naplánoval rekonstrukci tak, aby došlo ke zmenšení některých tříd a vytvoření přilehlých malých místností (tzv. kabinetů pro asistenty pedagoga), které je možné v průběhu výuky využívat pro individuální potřeby žáků. Kromě těchto místností jsou v některých třídách také vyvýšená patra, kam si opět žáci v případě potřeby mohou dojít a mít větší klid se soustředit. Specifické je také rozmístění stolů, které žákům umožňuje více spolupracovat a umožňuje lépe integrovat žáky se SVP do kolektivu. Pro potřeby žáků se SVP jsou v hodinách dostupní asistenti pedagoga, kteří se mohou věnovat dětem, kteří klasické tempo výuky nestíhají. V návaznosti na začleňování žáku se sociokulturním znevýhodněním ve škole vznikla také jedna třída pro integraci dětí cizinců. Do této třídy může žák docházet maximálně půl roku a učí se zde intenzivně pouze český jazyk. Díky tomu se snižuje jazykové znevýhodnění žáka před nástupem do klasické třídy. Tato třída byla vytvořena pro potřeby celé Prahy, dochází sem tedy žáci se zajištěnou kmenovou školou na území Prahy.

Pro modernizaci výuky byly přínosem projekty zaměřené na vybudování nových učeben. Jak se ukázalo v rámci případové studie, učebny mohou mít synergické efekty, kdy jsou v nich rozvíjeny různé kompetence žáků najednou. Příkladem je multimediální učebna v jedné z podpořených škol, kde nejsou rozvíjeny pouze jazykové kompetence, ale také kompetence digitální. Synergický efekt potvrzuje také žák školy, který proklamuje, že díky učebně subjektivně pociťuje, že se zlepšuje nejen v jazykových, ale také v IT kompetencích a pokud by to bylo kapacitně možné, tak by tuto učebnu využíval častěji, a to i pro druhý cizí jazyk. Podle ředitele školy projekt také pomáhá snižovat sociální rozdíly mezi dětmi, ne každý má doma počítač a připojení na internet a tím, že si žáci osvojí dovednosti ve škole, nezaostávají za ostatními a projekt tak přispívá k inkluzi.

Oproti regionům ovšem zůstává vybavení škol v Praze stále v horší kvalitě. Prostředky se dle zástupců škol získávají mimo fondy EU složitě. Školy byly zároveň často schopny provázat více projektů z OP PPR i dalších operačních programů. Zároveň se školy potýkají s nedostatkem personálního zajištění, včetně školních psychologů a dalších pomáhajících profesí.

Sladování rodinného a pracovního života (PO4)

Projekty dětských skupin měly efekt na dřívější návrat pečujících rodičů do zaměstnání a udržení jejich ekonomické aktivity. Rodiče hodnotí služby dětské skupiny velmi kladně, především co se týká obsahové náplně a vybavenosti dětské skupiny. V porovnání se standardním předškolním zařízením rodiče vyzdvihují především pestrou a edukativní náplň denního programu a přístup k rodičům, jelikož jsou pravidelně a v předstihu informováni o plánovaných aktivitách. Pestrost obsahové náplně je mimo jiné pozitivním důsledkem zřízení jedné z dětských skupin v bytovém prostoru⁹².

⁹² Umístění DS v centru města v omezeném bytovém prostoru nutí pečující osoby k vymýšlení různých aktivit v interiéru i exteriéru.

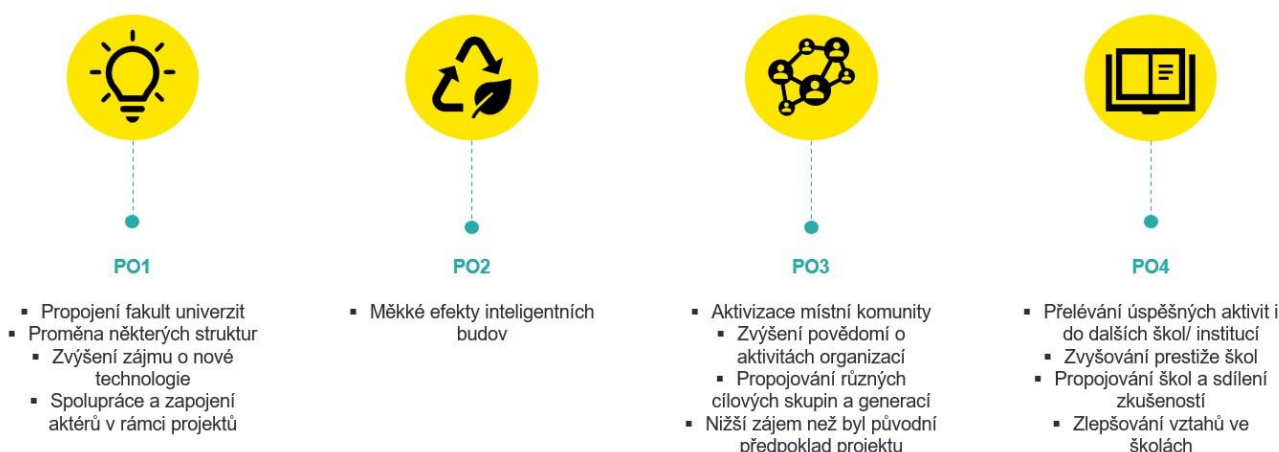

Projekty na podporu dětských skupin byly hodnoceny jako velmi přínosné a bylo vnímáno zvýšení kapacit předškolních zařízení ze strany cílové skupiny i zástupců městských částí. Potřebnost zařízení péče o děti dokládá také *Analýza dostupnosti zařízení péče o děti v předškolním věku (2022)*, podle které je nejtěživější potřeba právě v hlavním městě a ve Středočeském kraji.

Hlavním efektem těchto projektů je možnost rodičů zapojit se na trhu práce, což přináší finanční i osobní benefity. Na druhou stranu v tomto kontextu je potřeba rozvíjet i další podmínky, především dostupnost flexibilních pracovních míst. Přesah byl viditelný také v podpoře integrace cizinců, kdy došlo k podpoře integrace na trhu práce, a tak i snižování ohrožení sociálního vyloučení cizinců.

Efekty projektů jsou vnímány převážně pozitivně. Hlavním problémem je podle realizátorů projektů nedostatek finančních prostředků na udržení a realizaci navazujících aktivit. Negativním efektem projektů je částečné přizpůsobování realizovaných aktivit podmínkám výzev a požadavkům Evropské komise. Z výsledků expertních panelů vyplývá, že vzhledem k alokaci operačního programu byly dopady spíše individuální, nelze očekávat ani budoucí významnější dopady na socio-ekonomické ukazatele. Detailněji se jednotlivým efektům věnuje kapitola 3. **Příspěvek programu byl spatřován hlavně v možnosti pilotovat nová řešení a technologie, či v podpoře aktivit, na které by jinak nebylo možné získat finanční prostředky. Nebyly zjištěny patrné rozdíly mezi efekty u projektů podpořených z ESF a EFRR.**

6.2. Nezamýšlené pozitivní a negativní efekty OP (EO3.2)

V prioritní ose 1 bylo nezamýšleným pozitivním dopadem propojení různých fakult na jednotlivých univerzitách. Podle zástupců realizovaných projektů fakulty často navzájem neví, co dělají a projekty tak umožnily více provázat jejich členy. Zároveň v rámci projektů Proof of Concept bylo zmíněno, že projekt na jedné z univerzit umožnil restrukturalizovat radu pro komercializaci. Ta byla původně hodně politická, podpořené projekty zajistily větší zapojení lidí z praxe v těchto strukturách. Z výsledků dotazníkového šetření vyplývá, že se realizátoři projektů setkali například se zvýšením zájmu o nové technologie nebo zapojení aktérů nad rámec původních očekávání. Efekty projektů byly vnímány pozitivně.

V prioritní ose 2 byly u projektů inteligentních budov zmíněny jako nezamýšlené efekty projektů tzv. měkké efekty. Díky modernizaci škol došlo například ke zlepšení chování žáků vůči majetku,

zlepšení kompetencí pedagogů ve využívání chytrých technologií, ale také ke zlepšení oblékání. Efekty projektů byly vnímány pozitivně.

V prioritní ose 3 převažují také spíše pozitivní zkušenosti (75 % respondentů dotazníkového šetření). Díky projektům došlo například k aktivizaci nadšené skupiny lidí z komunity, kteří se setkávají i po ukončení projektu. Jiný respondent si pochvaluje, že díky projektu se zvýšilo povědomí a zájem o služby organizace. Díky projektu jeden z příjemců dále objevil příležitost propojování více generací.

V prioritní ose 4 se respondenti dotazníkového šetření setkali převážně s pozitivními nezamýšlenými dopady (82 %). Například jeden z realizovaných projektů zaměřených na inkluzi ve školství inspiroval další školy, aby realizovaly podobné aktivity. Jiný projekt nastartoval sdílení zkušeností mezi školami. Několik škol díky realizaci projektu pocítilo zvýšenou prestiž instituce. Projekty nezdídky zlepšily vztahy mezi pedagogy, žáky a rodiči. V případě nezamýšlených negativních dopadů respondenti zmiňují pouze problémy s náročností realizace (zejm. administrativní zátěž), která by mohla odradit příjemce realizovat další projektové aktivity v budoucnu. Tento efekt však možno považovat za méně významný.

Obečným dopadem projektů bylo zvyšování zkušeností realizátorů projektů a tím i zlepšení orientace ve využívání fondů EU.

6.3. Klíčové faktory úspěšných projektů realizovaných z OP PPR (EO3.3)

Klíčové faktory úspěchu realizovaných projektů

I přes veškeré problémy zmíněné výše lze hodnotit většinu projektů jako úspěšnou. Následující část shrnuje klíčové faktory úspěchu realizovaných projektů, které byly identifikovány na základě případových studií, fokusních skupin a dotazníkových šetření. Nad rámec níže uvedeného vyplývá z dotazníkového šetření také důležitost dostatečné administrativní kapacity na straně příjemce nebo profesionality zapojených aktérů.

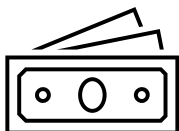
SPOLUPRÁCE

Jedním z významných faktorů úspěchu přípravy a realizace projektů je spolupráce organizací v území a spolupráce s městskou částí. Vzhledem k tomu, že u příspěvkových organizací schvaluje rozpočet zřizovatel, je důležité udržovat vztahy s relevantními osobami na městské části. Zároveň městská část může pomáhat s administrací projektů. Ochotu zřizovatele považuje za klíčový faktor úspěchu 42 % respondentů dotazníkového šetření. Důležitý je také zájem a podpora ze strany relevantních politických stakeholderů. Například aktivity v rámci prioritní osy 2 pomohl posouvat bývalý primátor, ale také radní pro finance a příslušný náměstek.

LIDSKÝ FAKTOR

Pravděpodobně nejvýznamnějším faktorem úspěchu projektů byl lidský faktor. To se ukázalo například u realizace Smart budov, kde vzhledem k technickým a dalším komplikacím stála úspěšnost realizace na motivaci ředitele škol. Tento faktor hrál ovšem roli i u dalších projektů ve vzdělávání a sociální oblasti, kdy motivace a aktivnost ředitelů organizací stála nejen za podáním projektů, ale také za úspěšnou realizací. Významnost proaktivity realizátora projektu potvrdilo i dotazníkové šetření: 50 % respondentů považuje proaktivitu realizátora za klíčovou pro úspěšnou realizaci projektu. Obzvláště viditelné je to v případě ex-post financování, které nutí subjekty k využívání úvěrů, a tudíž k převzetí zodpovědnosti za daný projekt.

DOSTATEČNÉ FINANCOVÁNÍ AKTIVIT

Především v rámci prioritní osy 2 byl kvitován dostatek finančních prostředků, který je zásadní podmínkou pro úspěšnou realizaci dopravních staveb i pilotních řešení.

Naopak v oblasti sociálních služeb a vzdělávání byla finanční alokace vzhledem k potřebám hodnocena jako nedostatečná.

V dotazníkovém šetření 47 % respondentů uvedlo zajištění financování chodu organizace jako klíčový faktor úspěchu projektu.

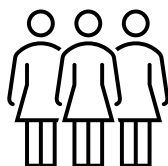
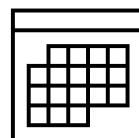
Motivačním faktorem bylo také využití zjednodušené metody vykazování výdajů u inovačních voucherů, kdy podnikatelé často nemají motivaci realizovat projekty skrze fondy EU právě z důvodu velké administrativní zátěže.

PŘIPRAVENOST AKTIVIT A PROJEKTŮ

Připravenost aktivit a projektů byla klíčová především u investičních projektů, které vyžadují větší míru připravenosti.

Jak se ukázalo, řada projektů nebyla dostatečně připravena a realizace ztroskotala například na výkupu pozemků či domluvě subjektů.

Zároveň hraje roli dlouhodobá zkušenost s fondy EU.

ZKUŠENOST S CÍLOVOU SKUPINOU

Velmi významný faktor pro úspěšnost ESF i EFRR projektů v sociální oblasti představuje dlouholetá práce s cílovou skupinou.

Podle dotazníkového šetření se dokonce jedná o nejvýznamnější faktor úspěchu: za zásadní ho považuje 70 % respondentů.

Zkušenost s cílovou skupinou umožňuje nejen připravit projekty dle reálných potřeb klientů, ale také navázat aktivity na zkušenosti a případně předchozí realizované projekty.

ZAJIŠTĚNÍ ZE STRANY MATEŘSKÉ ORGANIZACE

Jak uvedli zástupci neziskového sektoru, v mnoha případech bylo zásadním faktorem úspěchu to, že jsou aktivity podporovány ze strany velké mateřské instituce.

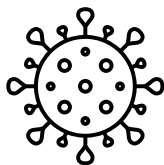
To umožňuje například zajistit finanční a administrativní kapacity v případě problémů s realizací projektů, ale také udržitelnost aktivit po skončení projektu. Nižší závislost na finančních zdrojích z fondů EU umožňuje startovat nové aktivity a zajistit plynulost aktivit například mezi programovými obdobími. Zároveň je pro organizaci snazší oslovovat cílovou skupinu, která organizaci zná, nebo využívá jiné její služby. Tudíž se zamezuje problému nízkého zájmu a motivace zapojení se ze strany cílové skupiny.

Bariéry realizace projektů

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že se při realizaci potýkalo s problémy 85 % projektů. Mezi nejčastější příčiny patřila dle respondentů v dotazníkovém šetření pandemie COVID-19 (65 % projektů), nedostatečnost administrativních kapacit (28 % projektů), náročnost veřejných zakázek (27 % projektů) či nedostupnost/zdražení materiálu (23 % projektů) a dodavatelů (13 % projektů). V ojedinělých případech se projekty potýkaly i s dalšími problémy, např. prodlevou ve financování ze strany řídicího orgánu, nezájem nebo neplnění aktivit ze strany partnerů, případně nemožnost uznání některých výdajů. Následující schéma shrnuje hlavní bariéry vyplývající z případových studií, fokusních skupin a dotazníkového šetření.

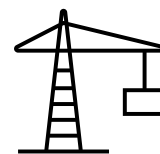

PANDEMIE COVID-19

Pandemie byla důvodem posunu termínů realizace řady projektů. Ze strany příjemců podpory byla kvitována ochota a součinnost řídicího orgánu. Problémy spojené s pandemií se promítly také do zdražování materiálu a proměn přístupu k cílové skupině (online vzdělávání či podpora apod.) Zároveň měla pandemie vliv na projekty v prioritní ose 1, kdy nebylo možné realizovat stáže a účastnit se veletrhů. Pandemie COVID-19 komplikovala realizaci projektů u 56 % respondentů dotazníkového šetření.

DODAVATELÉ

Někteří příjemci podpory uvedli, že problémem bylo dodání materiálu, případně objednaných vozů (týkalo se projektů na nákup elektrobusů a trolejbusů, které byly vyráběny na zakázku). Dále byla zmíněna problematika spolupráce s dodavateli, kteří neznali technické realie (oblast dopravy). Na problém spolupráce s dodavateli poukázalo 9 % dotázaných respondentů. Naopak u Smart budov byla spolupráce s dodavatelem hodnocena velmi kladně a jeho odbornost byla hodnocena jako klíčová pro úspěšnou realizaci.

VÁLKA NA UKRAJINĚ

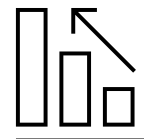
Tato problematika se promítla především do oblasti vzdělávání a projektů zaměřených na integraci žáků s OMJ. Některé školy se potýkají s výrazně vyšším počtem žáků s OMJ, což má vliv na průběh výuky. Některí respondenti nepovažují fondy EU za vhodný nástroj pro reakci na ukrajinskou krizi, problematika je podle nich dynamická a fondy nejsou dostatečně flexibilní.

DALŠÍ EXTERNÍ FAKTORY

Jak již bylo zmíněno v průběhu Závěrečné zprávy, důležitou roli pro úspěšnou realizaci projektů hrály externí faktory jako je získání povolení v rámci památkové péče a výkup pozemků.

V Praze hrála roli také politická garnitura, a to především na kontinuitu aktivit a priorit. Vliv mohl mít také vztah vedení Magistrátu a jednotlivých městských částí.

Obecně bylo možné pozorovat v Praze menší motivaci městských částí a jejich příspěvkových organizací čerpat prostředky fondů EU. To je důsledkem finančních možností hlavního města, ale také vysoké administrativní zátěže spojené s projekty podpořenými z fondů EU. Také pro univerzity nebyly některé projekty atraktivní z poměru prostředků/administrativy.

PODMÍNKY VÝZEV

U některých oblastí byla nastavena velmi striktní pravidla. Příkladem je prioritní osa 2, kde žadatelé projektů Smart budov museli dokládat CBA. Dalším příkladem jsou sociální podniky, kde na začátku nemohl být jiný než veřejný vlastník a až později byly zařazeny také neziskové organizace. V sociální oblasti a ve vzdělávání byla problematická také podmínka inovativnosti. V těchto oblastech jde především o kontinuitu a zajištění kapacit, tato podmínka tedy v některých případech znamenala ohýbání projektů podle podmínek výzev.

V neposlední řadě bylo problematické ex-post financování u většiny EFRR projektů, kdy se například u škol domlouvala půjčka na spolufinancování. U škol bylo problematické také nezohlednění školního roku, kdy je důležité realizovat investiční akce v období letních prázdnin.

V případě podpory Proof of Concept projektů se minimálně polovina úspěšně ověřených konceptů musela uplatnit ve veřejných službách zajišťovaných Hlavním městem Praha. Podmínka výrazně snížila počet možných uživatelů. Uplatnění vysoce specializovaných konceptů je ohroženo, v ostatních případech příjemci nasměrovali řešení směrem, který může zamezit potenciálně širšímu využití konceptu. I přesto byly projekty vnímány velmi pozitivně a komercializace byla vnímána jako jedna ze zásadních oblastí pro rozvoj VaVal v ČR.

7. Případové studie vybraných projektů (EÚ4)

V rámci EÚ4 jsme v průběhu realizace evaluace provedli 15 případových studií, a to na konkrétních typových projektech a situacích. Cílem případových studií bylo analyzovat detailněji některé klíčové faktory úspěchu typických projektů, případně jejich bariéry realizace. V některých případových studiích jsme sledovali také dopad určitých jevů, jako je např. pandemie onemocnění COVID-19. V Tabulce 84 uvádíme stručný úvod ke každé případové studii, včetně termínu realizace. Kompletní znění případových studií je uvedeno v kap. 11.2 této Zprávy.

Tabulka 84: Shrnutí případových studií

Stručný popis Případové studie	
PS1: Proof of Concept	Cíl: Podpořit komercializaci výsledků výzkumu a případně zavedení konceptů do praxe. Výsledek: Uplatnění většiny produktů výzkumu v praxi, komercializace. Faktory úspěchu: ✓ Zkušení příjemci, kteří v rámci organizace pracovali na výzkumných projektech ✓ Připravenost projektů, návaznost na předchozí výzkum ✓ Dostatečné financování ✓ Dobrá spolupráce akademického a veřejného sektoru, coby uživatele výsledků Bariéry realizace: Povinnost uplatnit produkty především v subjektech zřizovaných Prahou bránila vyšší míře uplatnění. Co se podařilo: Otestovat uplatnění produktů výzkumu v praxi. Přidaná hodnota: Pozitivní dopad na výzkumné pracovníky, zejména začínající, projekt znamenal úplně první kontakt s aplikační sférou. Pracovníci se tak museli vžít do role potenciálního zájemce o řešení a tomu přizpůsobit argumentaci i způsob komunikace (např. snížením odbornosti ve vyjadřování).
PS2: Finanční nástroj COVID	Cíl: Usnadnit malým a středním podnikům aktivním na území hlavního města Prahy přístup k provoznímu financování. Výsledek: Odvrácení platební neschopnosti firem a jejich případných bankrotů, zachování podnikatelských subjektů a jejich aktivit, respektive zabránění vzniku nezaměstnanosti (ochrana zaměstnanosti) v důsledku krachu těchto subjektů. Faktory úspěchu: ✓ Rychlá reakce řídicího orgánu OP PPR na situaci, kdy firmy v Praze nemohly čerpat jiné finanční nástroje ✓ Dostatečná výše zaručeného úvěru ✓ Prostředky z úvěru mohly být použity na libovolné provozní účely ✓ Synergický efekt s dalšími programy (např. Antivirus) Bariéry realizace: Alokace byla vyčerpána během 9 minut, nebyly tedy pokryty potřeby všech subjektů. Co se podařilo: Podpora byla dobře nastavena a přišla velice rychle, značný zájem subjektů o tuto podporu byl potvrzením toho, že nástroj tohoto typu byl pro podnikatelské subjekty potřebný. Přidaná hodnota: Firmy peněžní prostředky nejčastěji využily na platby svým dodavatelům a dále na mzdy zaměstnancům. Je tedy zřejmé, že finanční nástroj sekundárně pozitivně působil na případné problémy s likviditou zaměstnanců, a to jak přímo zaměstnaných v podpořené firmě, tak také zprostředkovaně na zaměstnance dodavatelských firem.

Stručný popis Případové studie

P3: Inteligentní budovy

Cíl: Realizovat pilotní projekty přeměny energeticky náročných městských budov na budovy s téměř nulovou spotřebou energie s integrovanými inteligentními systémy, které umožní centralizaci plnohodnotného sledování, ovládání a plánování funkcí zařízení budov.

Výsledek: Energetické úspory, zvýšený komfort uživatelů a podpora zelených inovací.

Faktory úspěchu:

- ✓ Vůle vedení Magistrátu hl. m. Prahy a vedení příjemců
- ✓ Vysoká finanční alokace
- ✓ Odbornost členů realizačního týmu a dodavatelů
- ✓ Spolupráce a koordinace všech zapojených stran

Bariéry realizace: Vysoká finanční náročnost projektů, nízká částka dotace v porovnání s celkovými náklady projektu.

Co se podařilo: Realizace projektů přináší významné úspory energie. Kromě toho došlo k citelnému zlepšení podmínek pro cílové skupiny a vylepšení jejich komfortu. Zároveň jsou budovy příkladem dobré praxe, jak přistupovat k realizaci veřejných budov, slouží i jako místo pro exkurze studentů z relevantních oborů.

Přidaná hodnota: Finanční prostředky z OP PPR umožnily realizaci velkých a inovativních projektů, které by bez finanční podpory nebyli příjemci schopni realizovat. Renovované budovy splňují požadavky moderní doby, jsou šetrné k životnímu prostředí a vykazují dlouhodobou udržitelnost.

P4: P+R

Cíl: Podpořit výstavbu záchytných parkovišť systému P+R u stanic a zastávek drážní dopravy.

Výsledek: Realizace pouze jednoho projektu z několika plánovaných, nutný převod rezervované alokace na jiné aktivity PO2.

Faktory úspěchu:

- ✓ Soulad s celkovou strategií dopravy
- ✓ Připravenost projektů i příjemce
- ✓ Podpora projektů jednotlivými stakeholdery i širokou veřejností
- ✓ Dostatečné zdroje financování

Bariéry realizace: Problémy s přípravou projektů parkovišť ve vytipovaných lokalitách (např. výkup pozemků, nevole občanů kvůli koncentraci automobilů), neochota některých městských částí stavět P+R na jejich území, finanční náročnost budování velkých P+R a stále poměrně dobré podmínky pro parkování v centru města.

Co se podařilo: Vystavit P+R parkoviště na Černém Mostě s kapacitou 886 parkovacích míst pro automobily, 28 pro motocykly a 38 pro jízdní kola.

Přidaná hodnota: Díky ušetřeným prostředkům z nerealizovaných aktivit se podařilo pilotovat nová udržitelná řešení v oblasti hromadné dopravy (nákup nízkoemisních autobusů).

P5: Vozidla pro sociální služby

Cíl: Rozvoj sociálních služeb a terénní sociální práce, která ve svém důsledku umožní lepší dostupnost služeb pro osoby z cílových skupin v nepříznivé sociální situaci.

Výsledek: Kvalitnější práce s klienty v jejich přirozeném prostředí, zvýšení efektivity služeb, ale i bezpečnosti pracovníků.

Faktory úspěchu:

- ✓ Zkušenosti neziskových a příspěvkových organizací příjemců
- ✓ Zajištění vhodného vozidla pro navýšení dostupnosti služeb v terénu
- ✓ Nízkoprahovost služby, práce v přirozeném prostředí klientů
- ✓ Zájem a motivace ze strany klientů

Bariéry realizace: Chybějící návazné financování oprav a udržování pořízeného vozu, náročná udržitelnost, vzhledem ke specifickým cílové skupiny, delší doby dodání vozidel.

Stručný popis Případové studie

Co se podařilo: Podpořené organizace se shodují, že impulsem pro pořízení dopravního prostředku bylo nedostatečné pokrytí hlavního města Prahy terénními sociálními službami. Cílové skupiny, například osoby bez přístřeší, oběti obchodu s lidmi nebo lidé se závislostí častokrát sami poskytovatele sociálních služeb nekontaktují a sociální pracovníci je musí aktivně vyhledávat, což je díky novým vozidlům rychlejší a územně dostupnější.

Přidaná hodnota: Většina podpořených subjektů využila finanční prostředky z OP PPR na obnovu starého a technicky nevyhovujícího vozidla. Mohli tak využít zkušeností, které v terénu nabyli, pro specifikaci požadavků na úpravu vozidel. Nová vozidla tak splňují všechny technické a bezpečnostní parametry k poskytování kvalitní terénní služby a komfortu klientům i sociálním pracovníkům.

P6: Azylové domy

Cíl: Posílit sociální infrastrukturu pro integraci, komunitní služby a prevenci a zároveň také zvýšit kvalitu poskytovaných sociálních služeb.

Výsledek: Finanční prostředky OP PPR umožnily zajistit obnovy azylových domů a jejich vybavení. Díky tomu byla zajištěna kvalita prostředí, ve kterém klienti žijí. Zároveň mohly být finanční prostředky získané od menších dárců využity na nadstavbové aktivity, jako například výlety pro děti, zajištění oblečení a další, které není možné hradit z dotačních programů. Vzhledem k lokaci azylových domů v Praze, kde se kumulují sociálně patologické jevy a absentují sociální byty, je podpora sociálních služeb významnou podmínkou pro zajištění integrace osob z cílových skupin.

Faktory úspěchu:

- ✓ Dlouhodobá zkušenost s cílovou skupinou
- ✓ Finanční zajištění projektu po skončení financování z OP PPR
- ✓ Velikost a stabilita organizace a personální stabilita azylových domů
- ✓ Rozsáhlá spolupráce s jinými organizacemi

Bariéry realizace: Chybí návazné služby, především sociální bydlení. Cílová skupina se tak obvykle do azylového domu po nějaké době vrací, k plné integraci tak nedochází.

Co se podařilo: Příjemce poskytuje cílové skupině služby dlouhodobě. Díky této dlouhodobosti má zajištěné kontakty a vazby i na jiné organizace a spolky, s jejichž pomocí dokáže komplexně řešit problémy svých klientů, a to v různých oblastech, které podporují sociální začlenění klienta, jako je nedostačující finanční gramotnost, exekuce, soudní spory a další.

Přidaná hodnota: Velkou výhodou zřizovatele azylových domů je relativní finanční stabilita Arcidiecézní charity Praha a jejího zřizovatele Arcibiskupství pražského. Tato stabilita umožňuje zachovat činnost a kvalitu služeb v plné výši, a to díky diverzifikaci zdrojů financování poskytovaných sociálních a návazných služeb. Jedná se o atribut, který není pro provoz azylových domů pro náročné cílové skupiny typický.

P7: Komunitní centrum pro seniory

Cíl: Posílení sociální infrastruktury pro integraci, komunitní služby a prevenci prostřednictvím vybudování nového kulturně komunitního centra.

Výsledek: Realizace širokého spektra sociálních, kulturních a pohybových aktivit podporujících komunitní život seniorů.

Faktory úspěchu:

- ✓ Iniciativa k realizaci projektu vycházející od cílové skupiny
- ✓ Aktivní přístup vedení městské části
- ✓ Vesnický charakter městské části se silnými komunitními vazbami
- ✓ Dlouhodobá spolupráce zainteresovaných aktérů

Stručný popis Případové studie

	Bariéry realizace: Návazné financování provozu není zajištěno, především neziskové organizace jen obtížně hledají zdroje na udržení aktivit. Co se podařilo: Aktivita pro seniory se v novém komunitním centru stala atraktivnější a dostupnější, došlo k realizaci široké škály sociálních, společenských a osvětových aktivit. Přidaná hodnota: Významným faktorem úspěchu je dlouhodobá spolupráce zainteresovaných aktérů. Komunitní centrum je ve své činnosti velmi aktivní a plní klíčovou roli v prevenci sociálního vyloučení seniorů. Tato činnost je finančně i nefinančně podporována ze strany vedení městské části. Realizovaný projekt umožnil navázat i užší spolupráci s místním domovem pro seniory, jehož klienti se mohou účastnit aktivit komunitního centra.
P8: Sociální podniky	Cíl: Posílit infrastrukturu pro sociální podnikání a sociální začleňování osob znevýhodněných na trhu práce. Výsledek: Nabytí pracovních zkušeností, zvýšení kompetencí a dovedností umožňující přechod na otevřený trh práce. Faktory úspěchu: ✓ Zkušenost s cílovou skupinou i prostředím businessu ✓ Respektování individuálních potřeb zaměstnanců ✓ Inovativní produkty a služby a rostoucí zájem o ně ✓ Zájem a motivace ze strany zaměstnanců Bariéry realizace: Do provozu podniků významně zasáhla pandemie COVID-19. Náklady se sociálním podnikům podařilo pokrýt ze státních schémat i z podpory mateřské organizace. Realizátoři projektů se shodují na tom, že by měl být koncept sociálního podnikání lépe definován, i z důvodu dlouhodobé podpory z veřejných prostředků. Zahájení podnikání je možné uskutečnit díky projektům financovaným z fondů EU, ale další provoz a rozvoj by měl být podporován také. Co se podařilo: Zahájit podnikatelské aktivity, které pomáhají zaměstnávat osoby ohrožené na trhu práce, využít zkušenosti příjemců s cílovou skupinou.
P9: Komunitní centra	Cíl: Rozvoj komunitních center, která ve svém důsledku umožní funkční propojení služeb pro osoby z cílových skupin v nepříznivé sociální situaci, se současným vytvořením místa pro setkávání s širší komunitou obyvatel daného území. Výsledek: Kvalitnější práce s klienty v jejich přirozeném prostředí, zvýšení efektivity služeb, ale i bezpečnosti pracovníků. Faktory úspěchu: ✓ Zkušenosti neziskových a příspěvkových organizací příjemců ✓ Nízkoprahovost služby, práce v přirozeném prostředí klientů ✓ Zájem a motivace ze strany klientů Bariéry realizace: Návazné financování provozu není zajištěno, především neziskové organizace jen obtížně hledají zdroje na udržení aktivit. Co se podařilo: Vznik komunitních center umožnil klientům účastnit se akcí a aktivit společně s obyvateli z okolí. To vedlo nejen ke zvyšování sebevědomí klientů díky prohlubování sociálních vazeb, ale také ke snižování stigma ze strany společnosti. I přes původní obavy vedení center byly projekty veřejností přijaty kladně a do center dochází kromě klientů i občané z okolí. Výjimkou je složitá cílová skupina osob bez přístřeší, kde se podařilo zapojit spíše odbornou veřejnost. Přidaná hodnota: Komunikace s relevantními zainteresovanými subjekty, jako byly městské části, sociální odbory, ale i městská policie či poskytovatelé sociálních služeb, se díky činnosti

Stručný popis Případové studie

komunitních center zvyšovala. Dařilo se lépe a komplexněji řešit případné problémy klientů, nasměrovat je na návazné služby, zajistit bydlení či povolení k pobytu.

P10: Kapacita základních škol

Cíl: Rozšířit kapacity školy pro zajištění dostupného a kvalitního prostředí vzdělávacího zařízení pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a sociokulturním znevýhodněním.

Výsledek: Podařilo se zajistit inkluzivní vzdělávání v odpovídajících prostorách školy, stabilizovat postupy při výuce i postupně snižovat počet žáků ve třídách, což přispívá ke kvalitě výuky.

Faktory úspěchu:

- ✓ Fungující základní škola s dobrou pověstí
- ✓ Motivovaný a aktivní ředitel školy
- ✓ Zájem rodičů o novou organizaci vzdělávání
- ✓ Dostupné prostory budovy Pernerova 29 pro rekonstrukci a rozšíření kapacit

Bariéry realizace: Nedostupnost některých dodavatelů

Co se podařilo: V rámci rekonstrukce budovy Pernerova 29 vznikly v některých třídách místnosti, které mohou speciální pedagogové využívat během hodin pro řešení individuálních potřeb žáků SVP (dovysvětlení látky, odpočinek apod.) Tím došlo k zajištění adekvátních prostor namísto dříve využívaných prostorů chodeb před třídou. Zároveň byla upravena délka výuky na 1,5hodinové bloky s tím, že výuka je přizpůsobena potřebám třídy.

Přidaná hodnota: Zásadním faktorem úspěchu projektu byl aktivní ředitel základní školy, který se zasadil o vzhled učeben a styl výuky v nové budově školy. Ředitel je zároveň spojován s dobrou pověstí školy a je podle respondentů jedním z hlavních důvodů velkého zájmu ze strany rodičů.

P11: Modernizace učeben

Cíl: Vybudovat odborné učebny pro zvýšení kvality vzdělávání a stimulace rozvoje klíčových kompetencí žáků a studentů.

Výsledek: Kvalitnější a efektivnější výuka stimulující rozvoj klíčových kompetencí.

Faktory úspěchu:

- ✓ Fungující škola s dlouhodobou vizí
- ✓ Motivovaný a aktivní ředitel školy
- ✓ Důraz školského zařízení na kvalitu výuky
- ✓ Finanční prostředky OP PPR

Bariéry realizace: Administrativní náročnost celého dotačního procesu, nedostatečné personální kapacity na straně školy tedy nutnost využít externí poradenskou firmu pro administraci projektu.

Co se podařilo: Jedním ze zásadních faktorů úspěchu všech projektů byl aktivní představitel organizace, který měl jasnou vizi směřování školy a vzdělávacích priorit a byl schopen svou motivaci přenést na další osoby a tímto je aktivizovat.

Přidaná hodnota: Žáci považují výuku v modernizovaných učebnách, při porovnání stavu před modernizací nebo v porovnání s ostatními předměty, za zábavnější a efektivnější. Žáci si subjektivně myslí, že díky moderním učebnám si osvojili více znalostí a kompetencí, než by tomu bylo v případě výuky v běžných třídách nebo s běžným vybavením.

Stručný popis Případové studie

P12: Akreditované kurzy

Cíl: Podpořit komplexní, udržitelný a trvale se rozvíjející systém vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti vyučování češtiny jako druhého jazyka včetně jejich metodické podpory.

Výsledek: Rychlejší adaptace dětí s OMJ na výuku v pražských školách.

Faktory úspěchu:

- ✓ Stabilní instituce stojící za vytvořením a realizací kurzu
- ✓ Zainterесovaní a motivovaní zaměstnanci FF UK
- ✓ Podpora Magistrátu při prezentaci kurzu, zapojení městských částí
- ✓ Možnost prodloužit projekt a upravit realizaci kurzu během pandemie COVID-19

Bariéry realizace: Projekt probíhal během pandemie COVID-19, což významně znesnadňovalo přípravu i realizaci projektových aktivit.

Co se podařilo: V projektu byla vytvořena zcela unikátní učebnice pro druhý stupeň základních škol pro žáky s OMJ. Učebnice přináší základní slovní zásobu pro předměty druhého stupně. To řeší situaci žáků, kteří se až na druhém stupni učí nový jazyk, setkávají se už s poměrně náročným učivem, navíc mají docela blízko k nástupu na střední školu. Neznalost jazyka může znamenat horší kariéru.

Přidaná hodnota: Krizovým obdobím pro realizaci kurzů bylo především období pandemie. I přes všechna související omezení bylo využito efektivně, a to k vytvoření online verze kurzu a jeho otestování v praxi, koncepční tvorbě další náplně provozu a zavedení online výuky.

P13: Inkluzivní aktivity ve školách

Cíl: Komplementárně podporovat změny jak vzdělávacích programů s ohledem na proinkluzivitu vzdělávání, tak prostřednictvím odbornosti a schopností pedagogických pracovníků. Podporovat kroky pro zohledňování a rozvoj individuálních potřeb každého žáka ve vzdělávacím procesu a zvyšování motivace ke studiu, a to zejména vytvářením pozitivního školního klimatu s pochopením pro heterogenitu a multikulturalitu.

Výsledek: Zlepšení podmínek pro začleňování dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem.

Faktory úspěchu:

- ✓ Dlouhodobá zkušenost s cílovou skupinou nebo nástrojem pro inkluzi
- ✓ Motivovaný a aktivní představitel organizace
- ✓ Proaktivní přístup k řešení problému inkluze

Bariéry realizace: V samotné realizaci problém zjištěn nebyl. Vytvořenou příručku bude však bez dotační podpory téměř nemožné aktualizovat.

Co se podařilo: Pro jednotlivé projekty je typické, že jejich realizátoři mají dlouhodobou zkušenost, a to jak s cílovou skupinou (v případě městské části a školy), nebo s nástrojem pro inkluzi (divadelní představení). Tato dlouhodobá zkušenost se pak odráží v úspěšné realizaci projektu.

Přidaná hodnota: Zásadním faktorem úspěchu všech projektů byl aktivní představitel organizace, který se problémem inkluze dlouhodobě a aktivně zabýval a byl schopen svou motivaci přenést na další osoby a tímto je aktivizovat.

P14: Dětské skupiny

Cíl: Rozšíření služeb péče o dítě v místě realizace, a tím podpořit dřívější návrat rodičů do práce.

Výsledek: Dřívější návrat pečujících rodičů do zaměstnání a udržení jejich ekonomické aktivity.

Faktory úspěchu:

- ✓ Stabilní instituce stojící za fungováním dětské skupiny
- ✓ Zainterесovaní a motivovaní zaměstnanci DS i díky HPP
- ✓ Snadná dostupnost zařízení pro zaměstnance Magistrátu
- ✓ Nízké náklady pro pečující rodiče

Stručný popis Případové studie

Bariéry realizace: Krizovým obdobím pro provoz dětské skupiny bylo především období pandemie COVID-19.

Co se podařilo: Pro přihlašování dětí do docházky funguje rezervační systém. Počet aktivních smluv o zajištění péče o dítě dlouhodobě převyšuje počet míst v dětské skupině, ale vzhledem k docházkovému systému se dlouhodobě daří vykrytí potřeby rodičů.

Přidaná hodnota: V období pandemie vedení dětské skupiny efektivně využilo čas jak k rozvoji zaměstnanců, tak i koncepční tvorbě další náplně provozu. Dva dny v týdnu byla pro děti připravena online výuka, ve zbylém čase byla rodičům k dispozici kreativní a edukativní videa připravena pečujícími osobami.

P15: Dopad pandemie na jednotkové projekty

Cíl: Analyzovat dopad pandemie a souvisejících překážek v realizaci projektů na jednotkové projekty v SC4.2 *Zvýšení kvality vzdělávání prostřednictvím posílení inkluze v multikulturní společnosti.*

Stav: Počet zjednodušených projektů, které byly realizovány v průběhu pandemického stavu je 356, což představuje podíl 55,3 % z celkového počtu projektů realizovaných v SC4.2.

Témata projektů: Nejpočetněji byly v projektech zastoupeny aktivity Odborně zaměřená tematická setkávání a spolupráce s rodiči dětí ve školách a Komunitně osvětová setkávání (jednalo se o povinné aktivity projektů).

Prodlužování projektů: 79,2 % jednotkových projektů bylo v době pandemie ukončeno později, než bylo předpokládané datum.

Nejvíce odkládané aktivity: Mezi aktivity, které se nedařilo v průběhu pandemie realizovat a realizátoři projektů je chtěli realizovat v prodlouženém termínu nebo je nahradit, patřily především zahraniční stáže pedagogických pracovníků a komunitně osvětová setkávání.

Výsledky projektů:

✓ Pandemický stav neměl zásadní vliv na realizaci projektů z hlediska naplňování indikátorů.

8. Příspěvek programu ke strategiím a k jednotlivým tematickým cílům EU (EÚ5)

Programový dokument OP PPR byl navázán na řadu strategických dokumentů, z rozhovorů s řídicím orgánem a zapojenými experty ovšem vyplývá, že plnění těchto provazeb většinou nebylo sledováno. Často je překážkou také odlišný časový cyklus strategií oproti operačnímu programu, respektive programovému období. Konkrétně tak v případě RIS3 strategie (Research and Innovation Strategy for Smart Specialisation) byl ze strany Ministerstva průmyslu a obchodu (MPO) zasílán podklad ohledně souladu OP PPR s tématy této strategie a koordinace OP PPR s RIS3 strategií byla financována z MŠMT. V případě vzdělávání mohli podporu získat pouze žadatelé, kteří byli evidováni v rámci Místního akčního plánu a Krajského akčního plánu. Částečná spolupráce probíhala také s MPSV. Vazba na strategii Evropa 2020 byla sledována ve spolupráci se sociálním odborem. Doprava byla prostřednictvím IPR koordinována v rámci Plánu udržitelné mobility, kde se účastní také operační programy a Středočeský kraj.

Na příkladu RIS3 strategie byl v rámci expertních panelů diskutován odlišný přístup v hlavním městě a v regionech. Zatímco v krajích se tato strategie zpracovává a implementuje více konkrétně, v Praze se jedná spíše o obecný rámec. Zároveň je tento dokument v regionech reálně implementován, navazuje na vyšší soudržnost aktérů. Srovnání směřovalo například vůči Jihomoravskému kraji, který je v současnosti lídrem v oblasti VaVal. Kraj podle expertů pochopil, že bez inovačního potenciálu budou odcházet významní zaměstnavatelé, ale i mladí talenti. Podařilo se zde nastavit governance mechanismus se všemi aktéry, vše zastřešuje profesionální servis ze strany Jihomoravského inovačního centra. Oproti tomu v Praze se nachází velké množství heterogenních aktérů, kteří nejsou navzájem koordinováni a v některých případech se ani neznají. Dopady organizací se sídlem v Praze přitom mají potenciál na národní úrovni. Podle odborníků by bylo dobré inspirovat se od ostatních metropolí (např. Vídeň).

Praha má největší nesoulad mezi formálním RIS3 a realitou. To ale nutně nemusí být špatně. V Praze nemají aktéři zájem o propojování mezi sebou. RIS3 v Praze je mnohem složitější než v regionech. V některých oblastech vznikají inkubátory, které nikdo nechce, v jiných oblastech zase inkubátory chybí. Regionální RIS3 byly navázané na čerpání ESIF. V Praze se výzkumu prakticky netýká, týká se podpory podnikání.

– respondent, expertní panel

Koordinátorem strategických dokumentů v Praze je IPR, který je oslovenými stakeholdery považován za velmi kompetentního a unikátního aktéra. IPR se podílel také na přípravě operačního programu, kde vycházel z dlouhodobých strategií města. Jak se ukázalo, někdy plánované aktivity narážely na bariéry v podobě výkupu pozemků, odporu občanů či nezájmu městských částí. To se mimo jiné projevilo u výstavby P+R.

Praha má desítky různých dokumentů. Aktéři spolu komunikují dobře a znají se. Ale na strategické úrovni je hodně dokumentů, které nejdou záměrně proti sobě, ale jsou zastaralé. Není pravda, že není strategie, ale spíše chybí jasný cíl.

– respondent, expertní panel

Zároveň se ze strategických dokumentů vycházelo primárně při nastavování programového dokumentu, méně pak při jeho řízení a implementaci v průběhu programového období. To není nutně špatný přístup, protože řídicí orgán vycházel z napsaného programového dokumentu, který odkaz na strategické dokumenty zahrnoval. Problematický je tento přístup u nově vzniklých strategií, či v případě odkazu

dokumentu na koncepční materiály, které nakonec nebyly vytvořeny (např. Celoměstská koncepce preferencí) nebo nebyly aktualizovány.

Problematika je dána mimo jiné obecně nízkým sledováním plnění strategických dokumentů. Z výsledků expertních panelů vyplývá, že hlavní město disponuje velkým množstvím strategických dokumentů, které ovšem nejsou dostatečně využívány a jejich hlavní využití je pro čerpání fondů EU. Z tohoto důvodu je také příprava strategických dokumentů zatížena nutností zajistit soulad s nařízeními Evropské komise. Na druhou stranu byla pozitivně hodnocena odbornost lidí, kteří se podílejí na rozvoji hlavního města (včetně lidí z ŘO OP PPR), díky kterým vznikají i přes nejasné strategické ukotvení významné a přínosné projekty.

Kritika naopak směřovala na vydávání velkých finančních prostředků na zpracování dokumentace k projektům, které nejsou zrealizovány a v některých případech nejsou ani zrealizovatelné. Podle oslovených odborníků je potřeba určit zodpovědné osoby/instituce, které budou mít úspěšnost vybraných projektů na starost. Tím se zabrání vynakládání velkých finančních prostředků na aktivity bez dalšího pokračování, ale také roztržitosti v přípravě metodik a záměrů. Tato roztržitost se projevuje například u různých přístupů jednotlivých městských částí, a to nejen v rámci strategického řízení, ale také distribuce podpory a postupů vůči příjemcům a organizacím.

“ Je pochopitelné, že se každá městská část chce rozvíjet po vlastní ose. Ale i tak se 70–80 % záměrů bude překrývat a dalo by se sdílením zkušeností a informací velmi ušetřit.

– respondent, expertní panel

Obecně je tedy kritizována především nízká kontinuita cílů a vizí města, spíše než absence řádné strategie. Důvodem je výměna politického vedení, která znamená také změnu priorit v jednotlivých oblastech, ale také nižší kontinuitu již započatých aktivit. Strategické dokumenty by měly mít vydefinovaného jasného sponzora, který za ně ponese odpovědnost a bude dohlížet na jejich plnění. Dále by na strategické dokumenty měly být navázány konkrétní zásobníky projektů.

“ Tím, že je hodně strategií, je i slabší povědomí o existujících projektech. Něco se objedná, ale pak do záměru hodí vidle ostatní aktéři. Znalost všech strategických dokumentů je ale nad rámec možností jednotlivců.

– respondent, expertní panel

Podle oslovených expertů by pomohla například centrální databáze projektových záměrů, která by zajistila menší plýtvání finančních prostředků. Udržení a aktualizace takové databáze by ovšem znamenala obrovskou zátěž pro administrativní kapacity města. V oblasti propojování vznikla také databáze strategií, kterou spravuje MMR.

Zajímavé je také srovnání strategického plánování hlavního města a Středočeského kraje, kdy se postupně zlepšují kompetence Středočeského kraje. Zároveň je rozdíl v územním plánování. Zatímco Středočeský kraj disponuje územním plánem pro každou z obcí, Praha má jeden územní plán pro všech 57 městských částí. To je problém pro vyjednávání a sjednocení.

Zjištěné závěry z individuálních rozhovorů, fokusních skupin a expertních panelů k jednotlivým strategiím jsou popsány níže v jednotlivých kapitolách. V těch podkapitolách, kde není zmínka o závěrech z realizovaných rozhovorů, se experti k jednotlivým strategiím nevyjádřili vůbec, nebo pro ně byly nerelevantní.

8.1. Příspěvek realizace OP k realizaci strategie EVROPA 2020 (EO5.1)

Strategie Evropa 2020 je desetiletý plán Evropské unie, který byl přijat v roce 2010 s cílem posílit ekonomiku EU a zlepšit životní podmínky občanů prostřednictvím udržitelného růstu. Tato strategie byla zaměřena na tři klíčové oblasti, které byly považovány za nezbytné pro budoucí prosperitu Evropy: inteligentní růst, udržitelný růst a inkluzivní růst.

Inteligentní růst se zaměřil na rozvoj ekonomiky založené na znalostech a inovacích. Cílem bylo podpořit výzkum a vývoj, zlepšit vzdělávací systémy a zvýšit účast na vysokoškolském vzdělávání. EU si kladla za cíl zvýšit výdaje na výzkum a vývoj na 3 % HDP a zlepšit rámcové podmínky pro inovace, aby se podpořila konkurenceschopnost a růst pracovních míst.

Udržitelný růst se soustředil na podporu přechodu k hospodářství s efektivním využíváním zdrojů a nízkými emisemi uhlíku. To zahrnovalo podporu energetické a klimatické politiky, zvýšení podílu obnovitelných zdrojů energie a zlepšení energetické účinnosti. EU si stanovila cíl snížit emise skleníkových plynů o 20 % (nebo o 30 %, pokud to bude možné), zvýšit podíl obnovitelných zdrojů energie na 20 % a zlepšit energetickou účinnost o 20 % do roku 2020.

Růst podporující začlenění se zaměřil na podporu vysoké zaměstnanosti, poskytování kvalitních pracovních míst, boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení. To zahrnovalo politiky zaměřené na zvýšení účasti na trhu práce, zlepšení kvalifikace pracovní síly a poskytování příležitostí pro celoživotní učení. EU si kladla za cíl zvýšit míru zaměstnanosti občanů ve věku 20–64 let na 75 % a snížit počet osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením o nejméně 20 milionů.

Strategie Evropa 2020 také identifikovala **pět hlavních cílů**, které odrážejí tyto **priority**:

- 1) **Zaměstnanost:** zvýšení míry zaměstnanosti občanů EU ve věku 20–64 let na 75 %.
- 2) **Výzkum a vývoj:** investice 3 % HDP EU do výzkumu a vývoje.
- 3) **Klimatické změny a energetika:** snížení emisí skleníkových plynů o 20 %, zvýšení podílu obnovitelných zdrojů energie na 20 % a zlepšení energetické účinnosti o 20 %.
- 4) **Vzdělávání:** snížení míry předčasného ukončení školní docházky pod 10 % a zvýšení podílu mladých lidí s terciárním vzděláním na 40 %.
- 5) **Boj proti chudobě:** snížení počtu osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením o nejméně 20 milionů.

V návaznosti na konzultace s Evropskou komisí o podobě národních cílů ČR, schválila vláda **kvantifikované národní hlavní cíle a podcíle strategie Evropa 2020**:

Zaměstnanost

- Zvýšení celkové míry zaměstnanosti osob ve věku 20-64 let na 75 %.
- Zvýšení míry zaměstnanosti žen (20-64 let) na 65 %.
- Zvýšení míry zaměstnanosti starších osob (55-64 let) na 55 %.
- Snížení míry nezaměstnanosti mladých osob (15-24 let) o třetinu oproti roku 2010.
- Snížení míry nezaměstnanosti osob s nízkou kvalifikací (stupeň ISCED 0-2) o čtvrtinu oproti roku 2010.

Chudoba a sociální vyloučení

- Snížení počtu osob ohrožených chudobou, materiální deprivací nebo žijících v domácnostech s velmi nízkou pracovní intenzitou o 100 000 osob oproti roku 2008.

Vzdělávání

- Snížení počtu osob předčasně odcházejících ze vzdělávání na 5,5 %.
- Dosažení ve věkové kategorii od 30 do 34 let alespoň 32% podílu obyvatelstva s terciárním vzděláním.

Výzkum, vývoj a inovace

- Dosáhnout úrovně veřejných výdajů na vědu, výzkum, vývoj a inovace v ČR ve výši 1 % HDP.

Klimaticko-energetická politika

- Snížení emisí skleníkových plynů – max. přípustný nárůst emisí mimo systém EU Emissions Trading System (ETS) 9 %.
- Zvýšení podílu OZE na hrubé konečné spotřebě energie (13 %) a podíl obnovitelných zdrojů v dopravě (10 %).
- Zvyšování energetické účinnosti – vnitrostátní cíl energetické účinnosti, tzn. snížení konečné spotřeby energie na maximálně 25,3 mil. tun ropného ekvivalentu do roku 2020.

Tabulka 85: Vazba OP PPR na strategii EVROPA 2020

OP PPR	PO1		PO2			PO3			PO4		
	SC1 .1	SC1 .2	SC2 .1	SC2 .2	SC2 .3	SC3 .1	SC3 .2	SC3 .3	SC4 .1	SC4 .2	SC4 .3
EVROPA 2020	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•

Zdroj: Programový dokument OP PPR, vlastní zpracování

Tabulka 85 zobrazuje vazbu OP PPR, respektive jeho jednotlivých prioritních os a specifických cílů, na strategii EVROPA 2020. **Všechny PO a SC OP PPR mají vazbu na strategii EVROPA 2020.**

Naplnění cíle stanoveného ve Strategii Evropa 2020 týkajícího se **vyšších výdajů veřejného sektoru na výzkum, vývoj a inovace** (konkrétně 1 % HDP) přispívá prioritní osa 1 zaměřená na VaVal se specifickými cíli 1.1 a 1.2.

PO1

SC1.1: Vyšší míra mezisektorové spolupráce stimulovaná regionální samosprávou byl naplněn strategickým cílem A.2: Zvýšit inovační poptávku veřejného sektoru ke stimulaci inovačních aktivit realizací celkem 5 projektů ve výši 1 mld. Kč. Počet projektů byl tedy vzhledem k naplnění cíle statisticky nevýznamný.

SC1.2: Snazší vznik a rozvoj znalostně intenzivních firem obsahoval cíle pro rozvoj inovativních MSP a zlepšení inovačních infrastruktur. Přispívá tak stejně jako SC1.1 ke zvýšení výdajů na VaVal nicméně ke konci roku 2023 byly realizovány projekty pouze ve výši 0,46 mld. Kč.

Prioritní osa 2 tvořená SC2.1, 2.2 a 2.3 se týká **udržitelné mobility a energetických úspor** odpovídající českým národním cílům Strategie Evropa 2020 v rámci klimaticko-energetické politiky.

PO2

SC2.1: Energetické úspory v městských objektech dosažené také s využitím vhodných obnovitelných zdrojů energie, energeticky efektivních zařízení a inteligentních systémů řízení pokrývá všechny tři stanovené cíle:

- Snížení emisí skleníkových plynů – maximální přípustný nárůst emisí mimo systém EU ETS 9 %.
- Zvýšení podílu OZE na hrubé konečné spotřebě energie (13 %) a podíl obnovitelných zdrojů v dopravě (10 %).
- Zvyšování energetické účinnosti – vnitrostátní cíl energetické účinnosti, tzn. snížení konečné spotřeby energie na maximálně 25,3 mil. tun ropného ekvivalentu do roku 2020.

Na projekty v SC2.1 bylo ke konci roku 2023 alokováno 1,53 mld. Kč a jedná se tak o statisticky zanedbatelné přispění k cíli.

SC2.2: Zvyšování atraktivity užívání městské veřejné dopravy byly do konce roku 2023 realizovány pouze 3 projekty v hodnotě 0,33 mld. Kč. Díky realizovaným projektům dojde k dalšímu snižování emisí skleníkových plynů, což platí i pro SC2.3.

SC2.3: Rozvoj nízkoemisní mobility v oblasti městské dopravy – zde byl realizován pouhý jeden projekt s celkovými zdroji 0,17 mld. Kč.

V prioritní ose 3, která je zaměřená na **podporu sociálního začleňování a boj proti chudobě**, bylo k 31.12.2023 realizováno 229 projektů.

Specifické cíle 3.1–3.3 naplňovaly cíl Strategie Evropa 2020 z kategorie chudoba a sociální vyloučení: Snížení počtu osob ohrožených chudobou, materiální deprivací nebo žijících v domácnostech s velmi nízkou pracovní intenzitou o 100 000 osob oproti roku 2008.

PO3

SC3.1: Posílená sociální infrastruktura pro integraci, komunitní služby a prevenci – zde bylo na 55 projektů alokováno 0,51 mld. Kč.

SC3.2: Posílená infrastruktura pro sociální podnikání k výše zmiňovanému cíli Strategie Evropa 2020 přispěl 14 projekty s alokací 0,04 mld. Kč.

SC3.3: Nejvíce projektů z PO3 bylo ke konci roku 2023 v počtu 160 implementováno prostřednictvím SC3.3: Posílené aktivity pro integraci, komunitní služby a prevenci s alokací 0,7 mld. Kč. Byť se jednalo o specifický cíl s nejvíce projekty, jejich podíl na řešení problémů souvisejících se sociálním začleňováním a chudobou byl vzhledem k výši vynaložených prostředků spíše zanedbatelný. I vzhledem k tomu, že Praha, coby hlavní město, je přirozeně centrem se zvýšeným výskytem sociálně patologických jevů.

V prioritní ose 4, podporující **vzdělávání a zaměstnanost**, byl podpořen ze všech PO největší počet projektů. Ke konci roku 2023 bylo realizováno 1 047 projektů v celkem 23 výzvách s alokací 2,79 mld. Kč. Specifické cíle 4.1–4.3 napomáhají naplňování cílů Strategie Evropa 2020 v oblastech zaměstnanosti a vzdělávání.

Všechny cíle mířící na zvýšení vzdělanosti by měly mít sekundární dopad také na růst zaměstnanosti a snížení míry nezaměstnanosti. Celkový příspěvek PO4 vzhledem k nízkému počtu škol a obrovské poptávce po kapacitách předškolního vzdělávání byl spíše marginální.

PO4

SC4.1: Prostřednictvím SC4.1: Navýšení kapacity a zkvalitnění předškolního, základního a středního vzdělávání a zařízení pro poskytování péče o děti do 3 let bylo ukončeno 313 projektů v hodnotě 1,51 mld. Kč.

SC4.2: V rámci SC4.2: Zvýšení kvality vzdělávání prostřednictvím posílení inkluze v multikulturní společnosti bylo alokováno 1,05 mld. Kč mezi 678 projektů.

SC4.3: Na specifický cíl 4.3: Zvýšení dostupnosti zařízení péče o děti bylo alokováno 0,23 mld. Kč ve čtyřech vyhlášených výzvách.

Realizace projektů podpořených ve výzvách OP PPR přispěla k plnění národních cílů stanovených ve Strategii Evropa 2020 pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění díky vyhlášení desítek výzev. Celková alokace však byla vzhledem k výši nastavených národních cílů spíše statisticky nevýznamná.

Podle expertů se na naplňování cílů Strategie 2020 zejména podílely projekty na VaVal a na vzdělávání, kde se díky realizaci OP PPR situace zejména v předškolních zařízeních zlepšila. Pokračovat ve zlepšování kapacit a kvality vzdělávání se nyní plánuje pomocí jiných dotačních programů, včetně OP JAK. Plnění cílů souvisejících se sociálním začleňováním tak nebylo zcela úspěšné. Formálně sice k plnění prostřednictvím intervencí OP PPR docházelo, nedostatečná provazba však způsobila podporu vybraných aktivit (především komunitních center a sociálních podniků) bez návazné podpory jejich provozu z veřejných rozpočtů.

8.2. Příspěvek realizace OP ke strategii ITI (EO5.2)

Integrované územní investice představují nástroj Evropské unie pro programové období 2014–2020, který umožnil slučovat finanční zdroje z několika prioritních os jednoho nebo více operačních programů na realizaci velkých integrovaných projektů strategické povahy.

Pražská metropolitní oblast (PMO) zahrnuje dvě kategorie regionů. Středočeský kraj jako méně rozvinutý region a hl. m. Prahu jako více rozvinutý region s odlišnými podmínkami pro naplňování principu tematické koncentrace a tím pádem i s různými požadavky na spolufinancování aktivit. V rámci ITI PMO je tak většina rozvojových intervencí realizována primárně ve Středočeském kraji, přičemž hlavním nositelem ITI zůstává hl. m. Praha. Při vyhodnocování efektu OP PPR na cíle této strategie jsme se zaměřili pouze na ty efekty, které jsou směřovány k hl. m. Praze, jsou tedy abstrahovány od efektů na Středočeský kraj.

Globálním cílem PMO je propojení jádra a zázemí pražské aglomerace do jednoho funkčního celku s efektivně rozmístěnou infrastrukturou veřejných služeb, který bude dobře dopravně propojený a také bude společně chráněný před přírodními riziky, a to při celkovém respektování zdravého životního prostředí.

Globální cíl Strategie ITI PMO je rozdělen do **3 prioritních os**:

- 1) **PO1 Inteligentní doprava,**
- 2) **PO2 Ochrana před přírodními riziky,**
(PO2 se neshoduje s cíli OP PPR a nebude dále rozebírána),
- 3) **PO3 Dostupné a kvalitní školství.**

Strategie ITI PMO	OP PPR
PO1 Inteligentní doprava	PO2: SC2.1, 2.2, 2.3
Cílem této PO je prostupná a propojená metropolitní oblast s výborně dostupnou metropolí, reflektující potřeby svých obyvatel, kteří využívají integrované hromadné dopravy a dopravy šetrné k životnímu prostředí, kde byly vytyčeny následující specifické cíle: • Zrychlit a zkvalitnit přepravu osob uvnitř PMO. • Posílit preferenci hromadné dopravy. • Zvýšit regionální mobilitu napojením na infrastrukturu TEN-T. • Snížit negativní vlivy dopravy na životní prostředí.	Tyto specifické cíle ITI PMO odpovídají v OP PPR prioritní ose 2, a to všem třem specifickým cílům PO2. V rámci prioritní osy 2 OP PPR bylo ke konci roku 2023 alokováno na projekty 2,04 mld. Kč. Jedná se o významnou alokaci, která přispívá k plnění strategie ITI MPO a napomáhá inteligentní dopravě v hlavním městě Praha.
PO3 Dostupné a kvalitní školství	PO4: SC4.1
Prioritní osa 3 strategie ITI MPO částečně koresponduje s cíli OP PPR, konkrétně PO4. Specifické cíle prioritní osy 3 jsou následující: • Zvýšit kapacitu předškolního vzdělávání. • Zvýšit kapacitu a kvalitu vzdělávacích zařízení v souladu s požadavky trhu práce.	Byť ve strategii ITI MPO byl pro tyto specifické cíle vybrán jako zdroj financování IROP, částečně odpovídají také v OP PPR SC4.1: Navýšení kapacity a zkvalitnění předškolního, základního a středního vzdělávání a zařízení pro poskytování péče o děti do 3 let.

Tabulka 86: Vazba OP PPR na strategii pro ITI PMO

OP PPR	PO1		PO2			PO3			PO4		
	SC1.1	SC1.2	SC2.1	SC2.2	SC2.3	SC3.1	SC3.2	SC3.3	SC4.1	SC4.2	SC4.3
ITI PMO			•	•	•				•		

Zdroj: Programový dokument OP PPR, vlastní zpracování

Efekt OP PPR na ITI MPO 2014–2020 se týkal zejména inteligentní dopravy a zčásti zvýšení kapacit předškolního vzdělávání. Reálně však byly prostřednictvím ITI na území Prahy realizovány pouze 3 projekty, ostatní směřovaly do Středočeského kraje. Z tohoto pramení marginální dopad strategie na území Prahy, její vliv je zásadní pro propojování aglomerace a odlehčení tlaku na pražské kapacity, například ve vzdělávání, ale i dopravě (například výstavbou P+R parkovišť mimo území Prahy). Proto je vhodné v realizaci ITI strategie pokračovat obdobně i v dalším období, nelze ale očekávat zásadnější efekty přímo pro Prahu, pokud rozdělení alokace zůstane obdobné, jako v hodnoceném období. Nová strategie ITI MPO 2021+ má prioritní oblasti nastavené obdobně jako v předchozím období, mírně odlišné je nastavení specifických cílů. Očekává se tedy podobný efekt na plnění OP PPR.

8.3. Příspěvek realizace OP k realizaci Národní RIS3 strategie pro období 2014–2020 (EO5.3)

Národní RIS3 strategie je dokument, který byl vypracován v rámci politiky Evropské unie pro podporu inovací a konkurenceschopnosti. Tato strategie je klíčová pro čerpání finančních prostředků z Evropských strukturálních a investičních fondů, zejména z Evropského fondu pro regionální rozvoj.

Zaměřuje se na aktivity vedoucí k posílení výzkumné inovační kapacity a do prioritně vytyčených perspektivních oblastí na národní i krajské úrovni, s cílem maximálně využít národní znalostní potenciál. Efektem Národní RIS3 strategie by mělo být snižování nezaměstnanosti a posilování konkurenceschopnosti ekonomiky.

V Národní RIS3 byly vymezeny **klíčové oblasti změn vč. strategických cílů**:

A) Vyšší inovační výkonnost firem.

- A1) Zvýšit inovační poptávku ve firmách (i ve veřejném sektoru).
- A2) Zvýšit míru podnikání ve společnosti s důrazem na zakládání nových rychle rostoucích firem.
- A3) Zvýšit internacionalizaci MSP.

B) Zvýšení kvality veřejného výzkumu.

- B1) Zlepšit kvalitu a problémovou orientaci výzkumu ve znalostních doménách relevantních pro inteligentní specializaci.

C) Zvýšení ekonomických přínosů veřejného výzkumu.

- C1) Zvýšit relevanci výzkumu pro potřeby aplikační sféry.

D) Lepší dostupnost lidských zdrojů v počtu i kvalitě pro inovační podnikání, výzkum a vývoj.

- D1) Zvýšit kvalitu absolventů škol.
- D2) Identifikovat a využít talenty.
- D3) Zvýšit kvalitu pracovníků ve výzkumu a vývoji.

E) Rozvoj eGovernmentu a eBusinessu pro zvýšení konkurenceschopnosti.

- E1) Rozvoj eGovernmentu.
- E2) Rozvoj eBusinessu a ICT v podnikání.
- E3) Rozvoj Infrastruktury v ICT.

F) Posílení a lepší využití sociálního kapitálu a kreativity při řešení komplexních společenských výzev.

- F1) Podpořit otevřenou partnerskou spolupráci při experimentálním řešení společenských výzev a systémově využít úspěšně ověřené modely.
- F2) Podpořit a lépe využít spolupráci místních aktérů při řešení potřeb v oblasti zaměstnanosti, ekonomického rozvoje a sociální inkluze v krajích ČR.

OP PPR v rámci PO1 přispívá k naplnění Národní RIS 3 zejména v klíčových oblastech změn, které jsou označeny **A-D**. Prioritní osa 1 OP PPR je zaměřená na VaVal, přičemž SC1.1 podporuje vyšší míru mezisektorové spolupráce a SC1.2 rozvoj znalostně intenzivních firem a inovačních infrastruktur. Konkrétně díky vyhlášení 9 výzev v rámci PO1 bylo realizováno 58 projektů za 1,45 mld. Kč (údaje k 31.12.2023).

Naplnění národní RIS 3 strategie úzce souvisí také s **Regionální inovační strategií hl. m. Prahy**, která je formulována pouze prostřednictvím **čtyř strategických cílů** pojmenovávajících procesy, k nimž má v pražském inovačním prostředí docházet. Jedná se o následující klíčové oblasti změn a strategické cíle:

- 1) **Rozvíjet prostředí stimulující inovace a fungující partnerství.**
 - Zvýšit intenzitu spolupráce veřejného, soukromého a akademického sektoru.
 - Zapojení firem do inovativních řešení pro veřejnou správu.
 - Dosáhnout zkvalitnění procesů ve veřejné správě v oblasti výzkumu.
- 2) **Snazší vznik a rozvoj znalostně intenzivních firem.**
 - Usnadnění rozvoje nových inovativních MSP zejména prostřednictvím finančních nástrojů.
 - Zlepšení dostupnosti a kvality služeb pro inovace a podnikání.
 - Kvalitnější zařízení inovační infrastruktury pro začínající inovativní MSP.
- 3) **Intenzivnější práce s místními lidskými zdroji pro potřeby znalostní ekonomiky.**
 - Usnadnit rozvoj nadaných žáků (již na nižších stupních vzdělávání).
 - Usnadnit nadaným doktorandům a mladým vědcům získání zkušeností v počátcích kariéry.
 - Zvýšit podnikatelství absolventů terciárního vzdělávání.
- 4) **Zvýšit intenzitu internacionalizace v oblasti výzkumu a inovací.**
 - Presentovat potenciál Prahy v oblasti výzkumu, vývoje a inovací v zahraničí.
 - Usnadnit příchod a působení kvalifikovaných pracovníků a zaměstnavatelů ze zahraničí v Praze.
 - Zvýšit četnost přeshraniční mobility kvalifikované pracovní síly k posílení výzkumných týmů.

Regionální inovační strategie hl. m. Prahy rovněž pokrývá, stejně jako Národní RIS3, **prioritní osu 1 v rámci OP PPR**. Prolíná se také s **PO4** v rámci vzdělávání a rozvoje žáků, kvůli statistické nevýznamnosti tohoto průniku a zadání však nebudeme dále rozebírat. Největší důraz je tedy kladen na posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací, stejně jako u Národní RIS3 a jejího průniku s OP PPR. **Vzhledem k alokaci 1,45 mld. Kč na podpořených projektech je příspěvek pro celé hlavní město Prahy spíše zanedbatelný.**

Tabulka 87: Vazba OP PPR na Národní RIS3 strategie pro období 2014–2020 a Regionální inovační strategii hl. m. Prahy

OP PPR	PO1		PO2			PO3			PO4		
	SC1.1	SC1.2	SC2.1	SC2.2	SC2.3	SC3.1	SC3.2	SC3.3	SC4.1	SC4.2	SC4.3
Národní RIS3 strategie	•	•									
RIS hl. m. Prahy	•	•								•	

Zdroj: Programový dokument OP PPR, vlastní zpracování

V expertních panelech bylo zmíněno, že v regionech je provádění RIS3 úspěšnější, a to díky větší soudržnosti aktérů, než je tomu v Praze. V Praze existuje velký nesoulad mezi vyhlášenými výzvami, realizovanými projekty a RIS3 strategií, což nemusí být špatně, pokud výzvy vycházejí z aktuálních potřeb v území, ale naplňování strategie je složitější. PO1 v rámci pražské RIS3 se týkala spíše podpory podniků než podpory výzkumu a akademické činnosti. Jako zásadní prvek úspěšného naplňování strategie vnímají experti také její následnou komunikaci a propojování aktérů, které nebylo dostatečné.

Obecně však experti nacházeli soulad témat OP PPR s tématy RIS3 strategie, a to jak národní, tak pražské. Záměrem bylo podporu OP PPR koordinovat skrze RIS3 strategii. Soulad se snažilo monitorovat MPO rozesláním tabulek plnění aktérům. Tento monitoring byl však vnímán jako formální, k reálnému naplňování strategie příliš nepřispěl.

8.4. Příspěvek realizace OP k realizaci dalších národních a regionálních strategií vytyčených v programovém dokumentu (EO5.4)

Programový dokument definoval velké množství strategií, na které v OP PPR vytyčil vazbu. Vyhodnotili jsme vazbu na všechny tyto strategie. Jejich výčet však byl revidován, a to především ve smyslu možného příspěvku OP PPR k plnění strategie (např. pokud strategie končila roku 2015, není pravděpodobné, že by byl příspěvek programu zásadní vzhledem k pomalejšímu zahájení čerpání). Zároveň u většiny strategií nebylo určeno, z jakých všech zdrojů by měla být implementována. Bez tohoto kontextu lze jen velmi obtížně vyhodnotit, jestli byl přínos OP PPR významný.

Dohoda o partnerství pro programové období 2014–2020:

Dohoda definuje rámec pro čerpání fondů EU v ČR a zaměřuje se na podporu hospodářského růstu a zaměstnanosti. Hlavní cíle Dohody zahrnují hospodářský růst, zaměstnanost, inovace, vzdělávání, sociální začleňování a boj proti chudobě také v rámci hl. m. Prahy. Dohoda se prolíná s OP PPR v PO1 (výzkum, vývoj a inovace), PO2 (městská doprava a OZE v městské dopravě), PO3 (sociální začlenění) a také PO4 (vzdělávání a zaměstnanost). Dohoda o partnerství pro programové období 2014–2020 tedy zahrnuje veškeré prioritní osy definované v OP PPR a veškeré aktivity podpořené prostřednictvím OP PPR přispěly k plnění dohody. Příspěvek k plnění byl však ze všech operačních programů nejmenší, a to především vzhledem k významně nižší alokaci programu vůči národním programům.

Strategie regionálního rozvoje ČR pro období 2014–2020:

Tato strategie je základním koncepčním dokumentem pro regionální rozvoj, zaměřuje se zejména na podporu vyváženého rozvoje, zvyšování konkurenceschopnosti jednotlivých regionů a udržitelné využívání zdrojů. Praha je v rámci strategie vnímána jako klíčový region s vysokým potenciálem pro inovace a rozvoj. Strategie se prolíná s OP PPR v oblasti výzkumu a inovací (PO1), kde podporuje rozvoj vědeckých a výzkumných kapacit, a v oblasti vzdělávání a zaměstnanosti (PO4), kde klade důraz na zvyšování kvalifikace a podporu zaměstnanosti. Zaměřuje se však také v rámci své PO2 Územní soudržnost na podporu integrace sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených skupin obyvatelstva, kde lze pozorovat průnik s PO3 OP PPR. Prioritní osy 2 se dotýká jen lehce, spíše než zlepšování městské dopravy, tvoří Strategii regionálního rozvoje ČR rozvoj klíčové nadnárodní dopravní infrastruktury. Veškeré aktivity podporované v rámci OP PPR však k plnění strategie přispěly, ve srovnání s dalšími operačními programy však spíše marginálně. Důvodem je zde opět nízká alokace programu. Přesto podporované aktivity měly za cíl posílit konkurenceschopnost Prahy a cílily na vysokou inovativnost projektů.

Strategický plán hl. m. Prahy 2008:

Strategický plán hlavního města Prahy se věnuje komplexnímu rozvoji městské infrastruktury, dopravy, životního prostředí, sociálních služeb a zlepšení kvality bydlení a veřejného prostoru. Plán je zcela zaměřen na hlavní město a jeho specifické potřeby. V kontextu OP PPR se plán dotýká všech prioritních os. Konkrétně prioritní osy 1 v oblasti inovační a iniciační, prioritní osy 2, která se věnuje městské dopravě a její atraktivitě, prioritní osy 3, která se zaměřuje na sociální začlenění a služby a také prioritní osy 4 s podporou vzdělávání a vzdělanosti obyvatel Prahy. Nicméně jedná se již o neaktuální dokument, který byl v roce 2016 a poté i dále aktualizován. Veškeré aktivity podporované v rámci OP PPR však k plnění plánu přispěly, ve srovnání s dalšími opatřeními financovanými z městského či dalších veřejných rozpočtů však spíše marginálně. Důvodem je zde opět nízká alokace programu.

Národní inovační strategie ČR 2011–2020:

Národní inovační strategie ČR klade důraz na podporu inovací, technologického rozvoje a zvyšování konkurenceschopnosti země. Praha hraje v této strategii významnou roli jako centrum výzkumu a inovací. Strategie je v souladu s cíli OP PPR, zejména s prioritní osou 1, která se zaměřuje na podporu rozvoje výzkumu,

vývoje a inovací. Je však také v souladu s cíli PO4 OP PPR, jelikož podporuje reformu vzdělávání a cíl také na inkluzi cizinců a přispívá tak také PO3. Lze konstatovat, že veškeré aktivity PO1 přispívají k plnění strategie. Příspěvek u PO3 a PO4 je spíše volnější, nelze napárovat konkrétní projekty.

Národní program reforem 2014:

Národní program reforem se soustředí na provádění strukturálních reforem s cílem zvýšit konkurenceschopnost a podpořit ekonomický růst České republiky. Hlavní město Praha je v tomto kontextu bráno jako ekonomické centrum s významným vlivem na celostátní ekonomiku. Program se zaměřuje především na fiskální a rozpočtové strategie. Program se dotýká OP PPR v oblasti vzdělávání a zaměstnanosti (PO4), kde podporuje iniciativy vedoucí ke zvýšení míry vzdělanosti a zaměstnanosti. Příspěvek OP PPR k plnění programu je však spíše marginální, a to nejen z důvodu nízké alokace programu, ale i faktu, že projekty v PO4 nebyly přímo zaměřeny na podporu zaměstnanosti, spíše na aktivity, které zvyšují zaměstnatelnost osob ohrožených na trhu práce (dětské skupiny).

Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti ČR pro období 2012–2020:

Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti ČR je zaměřena na zlepšení pozice České republiky v globální ekonomice prostřednictvím podpory exportu, přilákání investic a zlepšení podnikatelského prostředí. Zaměřuje se také na oblast efektivnější veřejné správy, služby a zdravotnictví. Praha je vnímána jako klíčový hráč v mezinárodním obchodě a podnikání. Strategie souvisí s OP PPR, zejména v oblasti podpory inovací a rozvoje inovační infrastruktury (PO1) a zvýšení kvality a dostupnosti předškolní výchovy a změn ve vzdělávání spolu se zlepšováním trhu práce (velmi volně také PO4). Příspěvek OP PPR k plnění strategie je spíše marginální, a to především kvůli nízké výši alokace programu. Projekty v PO4 navíc nebyly přímo zaměřeny na podporu konkurenceschopnosti, spíše na aktivity, které zvyšují zaměstnatelnost osob ohrožených na trhu práce (dětské skupiny).

Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR 2010–2030:

Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR se zaměřuje na dlouhodobou udržitelnost v ekonomických, sociálních a environmentálních aspektech. Praha je součástí těchto celostátních cílů a hraje významnou roli v jejich dosahování. Rámec se prolíná s OP PPR v oblastech posilování inovačního potenciálu (PO1), ve snižování nerovností ve společnosti spolu se snižováním míry chudoby (PO3) a také ve zlepšování vzdělávání (PO4). O prioritní osu 2 se také opírá zejména z hlediska propojování dopravy a udržitelné mobility. Ve Strategickém rámci jsou tedy obsaženy všechny priority OP PPR, všechny také přispívají k plnění rámce. Příspěvek OP PPR je však celkově spíše marginální, a to především kvůli nízké výši alokace OP PPR.

Koncepce podpory malých a středních podnikatelů na období 2014–2020:

Koncepce podpory malých a středních podnikatelů se zaměřuje na posílení MSP, zlepšení podnikatelského prostředí, inovace a přístup k financování. Koncepce souvisí s OP PPR v oblasti podpory podnikání a inovací, tedy prioritní osou 1. Veškeré aktivity PO1 tak přispívají k plnění koncepce. Příspěvek OP PPR je však spíše marginální, a to především kvůli nízké výši alokace programu.

Státní politika životního prostředí ČR pro období 2012–2020:

Státní politika životního prostředí ČR se zaměřuje na ochranu a zlepšení životního prostředí, udržitelné využívání zdrojů, ochranu biodiverzity a zlepšení kvality ovzduší a vody. Politika se prolíná s OP PPR zejména ve specifickém cíli 2.1, a to dosahováním energetických úspor a využíváním obnovitelných zdrojů v městské dopravě a snižováním škodlivých látek vypuštěnými dopravou do ovzduší. Shodu lze najít i ve SC2.2 a 2.3. Veškeré aktivity uvedených SC tak přispívají k plnění státní politiky. Příspěvek OP PPR je však spíše marginální, a to především kvůli nízké výši alokace programu.

Aktualizace Státní energetické koncepce ČR pro období 2010–2030:

Aktualizace Státní energetické koncepce ČR se zaměřuje na zajištění energetické bezpečnosti, zvýšení energetické efektivity a podporu využívání obnovitelných zdrojů energie. Praha je v této koncepci zahrnuta jako významný spotřebitel a producent energie. Koncepce souvisí s OP PPR v oblasti městské dopravy a využití obnovitelných zdrojů energie, tedy v rámci aktivit SC2.1 a 2.3. Veškeré aktivity PO1 tak přispívají k plnění koncepce. Příspěvek OP PPR je však spíše marginální, a to především kvůli nízké výši alokace OP.

Národní akční plán ČR pro energii z obnovitelných zdrojů pro období 2010–2020:

Tento plán je komplexní strategií, která si klade za cíl dosáhnout zvýšení podílu OZE na celkové spotřebě energie, snížení emisí skleníkových plynů a závislosti na dovozu fosilních paliv. V Praze může plán napomoci k rozvoji projektů využívajících geotermální energii, solární energii a další obnovitelné zdroje, což přispívá k udržitelnějšímu a čistšímu městskému prostředí. Plán má průnik s OP PPR, zejména ve SC2.1, kde byly podpořeny projekty zaměřené na energetické úspory a OZE v dopravě. Veškeré aktivity SC2.1 tak přispívají k plnění akčního plánu. Příspěvek OP PPR je však spíše marginální, především kvůli nízké výši alokace OP.

Dopravní politika ČR pro období 2014–2020 s výhledem do roku 2050:

Jedná se o strategický dokument, který definuje směr rozvoje dopravního sektoru v dlouhodobém horizontu. Klíčovými cíli jsou zlepšení kvality a bezpečnosti dopravních služeb, podpora udržitelné mobility, modernizace a rozvoj infrastruktury a zvýšení konkurenceschopnosti dopravního průmyslu. V Praze se to projevuje investicemi do rozšíření metra, zlepšení tramvajové sítě a podpory alternativních způsobů dopravy, jako je cyklistika. Dopravní politika je úzce propojena s OP PPR v rámci PO2, kde byly podpořeny projekty zaměřené na zlepšení městské dopravy a zvýšení její atraktivity pro obyvatele i návštěvníky města a také využíváním OZE. Veškeré aktivity PO2 tak přispívají k plnění politiky. Příspěvek OP PPR je však spíše marginální, a to především kvůli nízké výši alokace programu, ale i nízkému zájmu žadatelů v některých podporovaných aktivitách (podpora výstavby P+R).

Dopravní sektorové strategie 2. fáze:

Sektorové strategie se snaží zefektivnit dopravní systém, zlepšit spojení mezi regiony a podpořit udržitelné dopravní řešení, které snižují dopad dopravy na životní prostředí. V Praze mohou mít tyto strategie vliv na rozvoj a integraci různých druhů městské dopravy a snižování dopravních zácp. Sektorové strategie se prolínají s OP PPR v rámci prioritní osy 2. Veškeré aktivity PO2 tak přispívají k plnění strategie. Příspěvek OP PPR je však spíše marginální, a to především kvůli nízké výši alokace programu, ale i nízkému zájmu žadatelů v některých podporovaných aktivitách (podpora výstavby P+R).

Strategie sociálního začleňování 2014–2020:

Strategie sociálního začleňování je klíčovým dokumentem, který se zaměřuje na podporu sociální soudržnosti, snižování chudoby a podporu integrace znevýhodněných skupin obyvatelstva. Strategie klade důraz na zlepšení přístupu k vzdělání, zaměstnání, bydlení a sociálním službám pro všechny občany, včetně Romů, osob se zdravotním postižením a seniorů. Strategie sociálního začleňování je v souladu s OP PPR v rámci celé prioritní osy 3. Veškeré aktivity PO3 tak přispívají k plnění strategie. Příspěvek OP PPR je však spíše marginální, především kvůli nízké výši alokace, ale i nízkému zájmu žadatelů v části podporovaných aktivit.

Koncepce návrhů řešení problematiky bezdomovectví v Praze v letech 2013–2020:

Koncepce je dokument zahrnující širokou škálu opatření, od prevence vzniku bezdomovectví, přes poskytování nouzového ubytování a sociálních služeb, až po podporu dlouhodobého začlenění bezdomovců do společnosti. V Praze se to projevuje například ve zkvalitňování a vytváření kapacit azylových domů, poskytování poradenských služeb a programech zaměřených na práci s osobami bez přístřeší, včetně jejich začleňování na trh práce. Koncepce má průnik s OP PPR v rámci všech specifických cílů PO3. Veškeré aktivity PO3 tak alespoň

částečně přispívaly k plnění koncepce. Příspěvek OP PPR je však spíše marginální, a to především kvůli nízké výši alokace programu. Některé z aktivit nebyly přímo zaměřeny na osoby bez přístřeší či ohrožené bezdomovectvím, ale spíše šířejí, na osoby ohrožené sociálním vyloučením. Bezdomovectví je pak extrémním projevem takového vyloučení.

Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020:

Strategie vzdělávací politiky ČR je dokument, který stanovuje cíle a opatření pro zvyšování kvality a přístupnosti vzdělávání, podporu celoživotního učení a inovace ve vzdělávacím systému. V Praze se to může projevit ve zvýšení kapacity mateřských škol a dětských skupin, podpoře inovativních vzdělávacích programů a investicích do modernizace školní infrastruktury. Strategie je v souladu s OP PPR v rámci celé PO4 s podporou vzdělávání. Veškeré aktivity PO4 tak přispívaly k plnění strategie. Příspěvek OP PPR je však spíše marginální, a to především kvůli nízké výši alokace programu.

Politika územního rozvoje ČR:

Politika územního rozvoje ČR je klíčový dokument, který se věnuje plánování a řízení rozvoje území s důrazem na udržitelnost, vyváženost a ochranu přírodních a kulturních hodnot. Průnik Politiky územního rozvoje a OP PPR byl shledán pouze v PO2 týkající se udržitelné dopravy. Veškeré aktivity PO2 tak přispívaly k plnění politiky. Příspěvek OP PPR je však spíše marginální, a to především kvůli nízké výši alokace OP, ale i nízkému zájmu žadatelů v některých podporovaných aktivitách (podpora výstavby P+R).

Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší:

Střednědobá strategie zlepšení kvality ovzduší je dokument, který se zaměřuje na snižování emisí z průmyslu, dopravy a domácností a zlepšení kvality ovzduší. V Praze se to může projevit v podpoře nízkoemisních vozidel, výměně starých kotlů a projektech zaměřených na snižování prašnosti. Strategie je v souladu s PO2 OP PPR. Veškeré aktivity PO2 tak přispívaly k plnění politiky. Příspěvek OP PPR je však spíše marginální, a to především kvůli nízké výši alokace programu, ale i nízkému zájmu žadatelů v některých podporovaných aktivitách (podpora výstavby P+R).

Koncepce hl. m. Prahy pro oblast integrace cizinců:

Koncepce integrace cizinců v Praze je dokument, který se věnuje problematice integrace cizinců žijících v Praze. Koncepce klade důraz na podporu jazykového vzdělávání, poradenské služby, kulturní aktivity a podporu zaměstnanosti cizinců. V hl. m. se to projevuje například ve vytváření informačních center pro cizince, organizování kulturních akcí a podpoře neziskových organizací pracujících s cizinci. Koncepce se OP dotýká pouze lehce, a to prostřednictvím SC4.2, který měl za cíl zvyšovat kvalitu vzdělávání a posílit inkluzi v multikulturní společnosti a v rámci PO3 aktivitami posilujícími integraci, zejména v rámci komunitních center.

Politika ochrany klimatu v ČR:

Politika ochrany klimatu v ČR je strategický dokument, který se zaměřuje na snižování emisí skleníkových plynů, adaptaci na změnu klimatu a podporu udržitelných energetických a dopravních řešení. Politika klade důraz na podporu energetické efektivity, rozvoj obnovitelných zdrojů energie a zlepšení energetického managementu. Politika ochrany klimatu je v souladu s OP PPR v rámci prioritní osy 2 (všech SC), kde byly podpořeny projekty zaměřené na zlepšení kvality ovzduší a využití obnovitelných zdrojů energie v dopravě, stejně tak energetických úspor v městských objektech. Veškeré aktivity PO2 tak přispívaly k plnění politiky. Příspěvek OP PPR je však spíše marginální, a to především kvůli nízké výši alokace programu, ale i nízkému zájmu žadatelů v některých podporovaných aktivitách (podpora výstavby P+R).

Nejvíce přispělo OP PPR k plnění **Dohody o partnerství pro programové období 2014–2020, Strategického plánu hl. m. Prahy 2008 a Strategického rámce udržitelného rozvoje ČR 2010–2030**. přesto byl příspěvek vzhledem k výši alokace spíše marginální. Naopak nejmenší příspěvek má OP PPR k tematicky úžeji zaměřeným strategiím.

8.5. Příspěvek realizace OP k realizaci některých dalších národních a regionálních strategií, které nebyly reflektovány v programovém dokumentu (EO5.5)

V rámci expertních panelů byly také diskutovány **Krajské akční plány** a **Místní akční plány**. Dalším významným plánem byl **Strategický plán udržitelné městské mobility Prahy**, ze kterého byla připravovaná PO2 zaměřená na udržitelnou dopravu.

Tyto strategie nebyly dále analyzovány, neboť je příspěvek OP PPR k jejich plnění zanedbatelný, a to především z důvodu nízké alokace OP PPR.

8.6. Příspěvek realizace OP k tematickým cílům EU (konkrétně TC 1, 4, 8, 9 a 10) (EO5.6)

Tematické cíle odrážejí strategii Evropské Unie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění, stejně tak jako cíle hospodářské, sociální a územní soudržnosti na období 2014-2020. OP PPR se ve svém programovém dokumentu zavázal přispívat k **5 z 11 tematických cílů EU**, které jsou naplňovány pomocí investičních priorit (IP) a prioritních os OP PPR.

TC 1 Posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací

TC1 je naplňován prioritní osou 1 OP PPR, kdy byly vytyčeny dva SC. V rámci TC 1 je vyčleněna **investiční priorita 1**: Podpora podnikových investic do výzkumu a inovací a vytváření vazeb a součinnosti mezi podniky, středisky výzkumu a vývoje a odvětvím vysokoškolského vzdělávání, zejména investic v oblasti vývoje produktů a služeb, přenosu technologií, sociálních inovací, ekologických inovací, aplikací veřejných služeb, stimulace poptávky, vytváření sítí, klastrů a otevřených inovací prostřednictvím inteligentní specializace a podpora technického a aplikovaného výzkumu, pilotních linek, opatření k včasnému ověřování produktů, schopností vyspělé výroby a prvovýroby, zejména v oblasti klíčových technologií a šíření technologií pro všeobecné použití.

V TC 1 bylo ke konci roku 2023 realizováno 58 projektů v celkem 9 výzvách za 1,45 mld. Kč.

TC 4 Podpora přechodu na nízkouhlíkové hospodářství ve všech odvětvích

TC 4 odpovídá prioritní ose 2. **IP 1**: Podpora energetické účinnosti, inteligentních systémů hospodaření s energií a využívání energie z obnovitelných zdrojů ve veřejných infrastrukturách, mimo jiné ve veřejných budovách a v oblasti bydlení odpovídá **SC2.1** s celkem 25 žádostmi v 5 výzvách za 1,53 mld. Kč.

IP 2: Podpora nízkouhlíkových strategií pro všechny typy oblastí, zejména městské oblasti, včetně podpory udržitelné městské multimodální mobility a příslušných adaptačních opatření pro zmírnění změny klimatu je naplňována **SC2.2** a **2.3** s celkovým počtem 4 žádosti ve 3 vyhlášených výzvách za 0,5 mld. Kč.

Větší příspěvek k TC 4 tak vykazuje investiční priorita 1, a to z hlediska investic až trojnásobný. Celková alokace v rámci jednotlivých výzev pro TC 4 činila 2,03 mld. Kč s 29 projekty.

TC 8 Podpora udržitelné zaměstnanosti, kvalitních pracovních míst a mobility pracovních sil

Realizování TC 8 je zajištěno v rámci PO4 **IP 3**: Rovnost žen a mužů ve všech oblastech, a to i pokud jde o přístup k zaměstnání a kariérní postup, sladění pracovního a soukromého života a podpora stejné odměny za stejnou práci. V rámci tohoto IP, který napomáhá naplňování TC 8, byly v **SC4.3** ke konci roku 2023 vyhlášeny 4 výzvy s 56 realizovanými projekty o objemu 0,23 mld. Kč.

TC 9 Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě a diskriminaci

TC9 je naplňován PO3. **SC3.1** naplňuje **IP 1**: Investice do zdravotnické a sociální infrastruktury, které přispívají k celostátnímu, regionálnímu a místnímu rozvoji, snižování nerovností, pokud jde o zdravotní stav, podporou sociálního začlenění díky lepšímu přístupu k sociálním, kulturním a rekreačním službám a přechodem od institucionálních ke komunitním službám k 31.12.2023 s celkovým počtem 55 projektů ve 4 výzvách za 0,51 mld. Kč.

Naplňování **IP 2:** Poskytnutí podpory sociálním podnikům zajišťuje **SC3.2** s alokací pouhé 0,04 mld. Kč na 14 projektech ve 3 vyhlášených výzvách.

IP 3: Zlepšování přístupu k dostupným, udržitelným a vysoce kvalitním službám, včetně zdravotnictví a sociálních služeb obecného zájmu zajišťuje **SC3.3** a jedná se o IP v rámci toho TC s největším počtem projektů, kterých je 160 v pouhé 1 výzvě za 0,7 mld. Kč.

Celkově tak k naplňování cílů TC 9 přispělo v rámci OP PPR 229 projektů v 8 výzvách s alokací 1,25 mld. Kč.

TC 10 Investice do vzdělávání, odborné přípravy a odborného výcviku k získávání dovedností a do celoživotního učení

TC 10 je naplňován v rámci PO4 IP 1 a 2. **Investiční priorita 1:** Investice do vzdělávání, odborného vzdělávání, včetně odborné přípravy pro získání dovedností a do celoživotního učení rozvíjením infrastruktury pro vzdělávání a odbornou přípravu je realizována za pomoci **SC4.1**.

IP 2: Omezování a prevence předčasného ukončování školní docházky a podpory rovného přístupu ke kvalitním programům předškolního rozvoje, k primárnímu a sekundárnímu vzdělávání a rovněž možnostem formálního a neformálního vzdělávání, které umožňuje zpětné začlenění do procesu vzdělávání a odborné přípravy je naplňován **SC4.2**.

V rámci dvou zmíněných SC bylo realizováno 991 projektů v 9 výzvách o objemu 1,28 mld. Kč a přispělo tak k naplnění tematického cíle 10.

Nejvíce projektů bylo k 31.12.2023 realizováno v OP PPR v rámci naplňování TC10, a to celkem **991 projektů**. Největší míra prostředků byla alokována na TC 4 a činila **2,03 mld. Kč** v pouhých 29 projektech, průměrné výdaje na jeden projekt tak byly oproti TC10 výrazně vyšší. Jedná se zároveň o TC s nejmenším počtem projektů v porovnání s ostatními tematickými cíli. Naopak nejnižší alokace zdrojů a počtu výzev byla v rámci TC8, a to 0,23 mld. Kč ve čtyřech výzvách. Vzhledem k tomu, že OP PPR byl oproti tematicky zaměřeným operačním programům velikostí své alokace nejmenší, přispěl celkově v plnění tematických cílů pouze minimálně.

V realizovaných expertních panelech se odborníci vyjadřovali k jednotlivým tématům OP PPR. K TC1 zazněl názor, že v rámci OP PPR **nebyl například zájem o inovační vouchery z důvodu vysoké administrativní zátěže**. A to i přesto, že obdobný typ podpory, realizovaný z OP PIK, byl velmi úspěšný.

V rámci TC4 bylo konstatováno, že Praha **postrádá kontinuitu v oblasti strategického řízení dopravy** na území města a jeho aglomerace, především z důvodu odlišných politických preferencí jednotlivých vedení. Přitom strategické záměry v oblasti dopravy vyžadují několikaletou přípravu před samotnou realizací. Pro takové záměry je stabilní směřování zásadní. V rámci fokusní skupiny zaznělo tvrzení, že se při přípravě PO2 nevycházelo ze strategických dokumentů zejména z důvodu, že se nastavené období příslušných strategických materiálů nepotkává s víceletým finančním rámcem.

Největším problémem a výzvou v oblasti podpory tematických cílů 8 a 10 je podle odborníků **institucionální zajištění předškolního vzdělávání**. Kapacity nejsou stále dostatečné a kvalitní a dostupné služby jsou pro obyvatele Prahy částečně nedostupné. Diskuse proběhla také o tom, že městské části rozhodují vesměs samy o tom, co se ve vzdělávání bude podporovat a je třeba více zapojit ředitele škol. Měla by být vytvořena **strategie vzdělávání na území Prahy** (ve spolupráci se Středočeským krajem, jehož populaci žáků a studentů Praha částečně obsluhuje), která bude navazovat na reálné problémy a reflektovat je. Opakoval se názor, který zazníval i od příjemců projektů, že program poskytl prostředky na pořízení infrastruktury, ale už ne na samotný provoz zařízení.

8.7. Respektování horizontálních principů – rovné příležitosti a nediskriminace a udržitelný rozvoj (EO5.7)

Níže uvádíme, zda a jak byly v projektech OP PPR dodržovány a respektovány horizontální principy:

- **Udržitelný rozvoj**, tedy rozvoj, který umožňuje zlepšování životní úrovně a blahobytu lidí v mezích kapacity ekosystémů při zachování přírodních hodnot a biologické rozmanitosti pro současné a příští generace.
 - **Rovné příležitosti a zákaz diskriminace**, které slouží k dosažení cíle sociální spravedlnosti a soudržnosti a zakládá se na podpoře sociálního začlenění, dodržování základních lidských práv a zachování kulturní rozmanitosti.
 - **Rovnost mezi muži a ženami**, která má zajistit podporu rovnosti žen a mužů a začlenění z hlediska rovnosti pohlaví při přípravě a provádění programů.
- Osoby se zdravotním postižením**, která by měla zajistit přístupnost pro osoby se zdravotním postižením.

Tabulka 88: Dodržování horizontálních principů v podpořených projektech

SC	Vliv	Rovné příležitosti a nediskriminace	Udržitelný rozvoj	Rovné příležitosti mužů a žen
PO1				
1.1	pozitivní cílené zaměření	4	x	4
		x	x	x
1.2	pozitivní cílené zaměření	1	x	x
		x	x	x
PO2				
2.1	pozitivní cílené zaměření	1	23	x
		x	2	x
2.2	pozitivní cílené zaměření	x	1	x
		x	2	x
2.3	pozitivní cílené zaměření	x	1	x
PO3				
3.1	pozitivní cílené zaměření	36	x	37
		18	x	3
3.2	pozitivní cílené zaměření	9	x	10
		5	x	1
3.3	pozitivní cílené zaměření	79	x	86
		72	x	8
PO4				
4.1	pozitivní cílené zaměření	64	x	21
		17	x	11
4.2	pozitivní cílené zaměření	237	x	34
		439	x	3
4.3	pozitivní cílené zaměření	39	x	5
		x	x	x

V rámci OP PPR byly podle dat z monitorovacího systému realizovány nejčastěji projekty s **neutrálním vlivem na horizontální principy**. Všechny projekty se vyznačovaly důrazem na zachování rovných příležitostí a nediskriminaci. Projekty zaměřené přímo na zlepšování některého z horizontálních principů měly označení s **pozitivním dopadem**, což byl například udržitelný rozvoj. Negativní dopady na horizontální principy nevykazovaly žádné projekty, protože by nebyly podpořeny.

Z tabulky i rozhovorů a fokusních skupin vyplývá, že v některých oblastech, jako je například sociální, bylo plnění horizontálních principů dáno charakterem projektů zaměřených na rozvoj rovných příležitostí. Podobně tomu bylo v případě podpory předškolního vzdělávání, kde došlo k podpoře rovnoprávnosti žen na trhu práce. Prioritní osa 2 pak podpořila především udržitelný rozvoj skrze

úspěšná opatření. Z realizovaného rozhovoru se zástupci ŘO vyplynulo, že v rámci OP PPR byly skoro vždy horizontální principy nastavené jako neutrální a obecně se v ČR jedná spíše o formalitu. Ani příjemci nevnímali plnění horizontálních principů jako zatěžující.

8.8. Komplementární vazby s dalšími programy (EO5.8)

Komplementarity operačních programů byly sledovány prostřednictvím jednotlivých monitorovacích výborů, případně dalších tematických a pracovních skupin. U specifických témat, jako například **finanční nástroje**, byla v rámci Prahy zapojena také Národní rozvojová banka. Komplementarity byly dále sledovány v jednotlivých výzvách OP PPR. V některých výzvách za ně žadatelé získávali body v rámci hodnocení, v jiných se jednalo o podmínku pro podání žádosti. Jednalo se například o komplementární projekty k podpoře inkluze (skupina aktivit C ve výzvách 20, 37 a 48), kde byly způsobilé pouze žádosti, které měly přímou návaznost na žádost o podporu podanou v rámci výzvy ve specifickém cíli 4.2 (např. z výzev 21, 28, 49, 51, 54, 58).

Struktury partnerství jsou velmi obecně popsány v rámci Nařízení. Vykazování komplementarit vůči MMR bylo spíše formální. Metodiky Národního kontrolního úřadu (NKÚ) k dané oblasti byly hodnoceny jako složité, postupně ovšem docházelo k jejich zjednodušování. Dle řídicího orgánu OP PPR se překryv témat zpočátku neřešil, což bylo dáno nastavením území (podpora Prahy a zbytku České republiky). Obecně řídicí orgány jednotlivých operačních programů pravidelně komunikovaly a přebíraly navzájem ověřené postupy.

“Praha je nejbohatší území, měla malou míru podpory, navíc ohraničenou územím. Praha byla hodně napřed například v úsporách energie. MPO bylo spíš zaměřené na velké energetické projekty, Praha je inspirovala a MPO se koordinovalo s MŽP, které podporuje také podnikatele. Další příklad dobrého fungování OP PPR je komunikace, MPO se inspirovalo u reklamních materiálů a interních postupů.

– zástupce ŘO

Krátkodobě překrývá některé operační programy Národní plán obnovy (NPO), který má rychlejší implementaci a částečně přetahuje administrativní kapacity (nabízí lepší platové ohodnocení). Tento program je hodnocen jako administrativně méně náročný, přičemž podporovaná témata se částečně protínají s velkými operačními programy.

Bližší kontakt řídicího orgánu OP PPR probíhal například s OP D, jež v hlavním městě podpořilo řadu velkých systémových projektů, na které navazovaly doplňkové projekty z OP PPR směřující na udržitelnost dopravy.

Dalším příkladem je koordinace v rámci podpory podnikání a inovací. Komplementarity dalších programů na MPO (např. Horizont) byly sledovány speciálním oddělením na daném ministerstvu, které ve spolupráci s TA ČR koordinuje podporu. Podpora startupů byla koordinována s CzechInvestem. V době pandemie COVID-19 byla koordinace a administrace podpory náročná vzhledem k velkému počtu různých druhů podpory. MPO například poskytovalo podnikatelské úvěry na rozhybání podniku.

V sociální oblasti docházelo ke koordinaci podpory sociálního bydlení a sociálního podnikání. V rámci vzdělávání byla v OP PPR podporována inkluze, MŠMT mělo koordinační osobu, která zajišťovala propojení mezi jednotlivými operačními programy.

Komplementárních projektů ovšem bylo ve sledovaném období minimum. Vnější komplementarity zaznamenal řídicí orgán v sociální oblasti.

9. Udržitelnost efektů projektů (EÚ6)

V této kapitole se věnujeme udržitelnosti efektů projektů podpořených v OP PPR (EO6.1) a potenciálním efektům v budoucnu (EO6.2).

Udržitelnost v prioritní ose 1

V prioritní ose 1 byly problematickou oblastí z pohledu udržitelnosti především vytvořené komerční inkubátory. Přestože se některým subjektům podařilo zacílit podporu na témata, kde podpora dříve chyběla (např. kreativní a umělecké odvětví), ne vždy se podařilo integrovat inkubátor do místní komunity a udržet jeho činnost. Problémem byl například špatný výběr podpořených subjektů ze strany inkubátoru (především příliš benevolentní kritéria výběru). Další ze zástupců inkubátorů uvedl, že jejich činnost bude pravděpodobně ukončena z důvodu neprodloužení nájmu ze strany městské části. Tím zřejmě dojde i k ukončení činnosti inkubátoru a dalších aktivit realizovaných v objektu.

Několikrát jsme žádali o prodloužení nájmu prostoru, zatím neúspěšně. Udržitelnost projektu je do září rok 2026, nájem nám skončí v prosinci stejného roku.

– realizátor projektu

Z pohledu udržitelnosti se v lepší situaci nacházejí inkubátory vytvořené v rámci univerzit. V tomto případě je výhodou zastoupení velké instituce, která v případě problémů může poskytnout finanční a administrativní kapacity. Podle jednoho ze zástupců univerzitního inkubátoru byly složité především začátky, kdy bylo snahou přilákat zájem studentských týmů i externích subjektů. Po zajištění aktivit je riziko udržitelnosti spíše minimální.

Jediná výzva směřovala k udržitelnosti pořízeného vybavení, kdy měli příjemci podpory nakupovat především levné vybavení (vychází to z doporučeného ceníku, který ovšem nebyl v průběhu programového období aktualizován) a zároveň dodržovat udržitelnost 5 let. To dle respondentů vedlo k paradoxům, jako je uskladňování již nefunkčních elektrospotřebičů. Stejnou problematiku uváděli také zástupci škol.

Co se týče udržitelnosti aktivit u projektů Proof of Concept, nebyly identifikovány větší problémy. Zástupci realizovaných projektů kvitovali možnost komercializovat koncepty, které do té doby zůstávaly pouze na půdě univerzit. Využitelnost jednotlivých konceptů se různí, některé úspěšně ověřené koncepty mají dopady v rámci veřejného sektoru hlavního města Prahy⁹³. Hlavním problémem v době udržitelnosti byla menší motivace vědců z důvodu absence finančních prostředků alokovaných na udržení aktivit. Případně byl problémem odchod hlavního řešitele aktivity.

Udržitelnost v prioritní ose 2

V této prioritní ose se vyskytují především projekty s běžící dobou udržitelnosti a dva projekty s ukončenou udržitelností. V případě Inteligentních budov se příjemci nepotýkají s problémy udržení efektů a kladně hodnotí také naplňování stanovených indikátorů. Respondenti předpokládají udržení efektů projektů, včetně měkkých faktorů jako je zvýšený komfort, kvalitnější výuka a využívání chytrých technologií. V případě podpory městské veřejné dopravy může být problémem zastarávání pořízeného vybavení, a tudíž nutnost dalších investic.

⁹³ Např. produkt pro správu urbanistických dat nyní využívaný Institutem plánování a rozvoje hlavního města Prahy, produkt měřící svalovou aktivitu užívaný v Gerontologickém centru.

Udržitelnost v prioritní ose 3

V této prioritní ose byla udržitelnost efektů nejvíce diskutována. Sociální oblast zahrnovala především projekty bez povinné doby udržitelnosti. Zároveň je tato oblast z hlediska udržitelnosti velmi často závislá na zajištění dalšího financování skrze navazující projekty z fondů EU.

Obecně se tato oblast potýká s nedostatkem finančních prostředků, což se promítá do ukončování některých aktivit po ukončení projektu. Jelikož není zajištěno navazující financování, či zařazení podpořených neziskových organizací do pražské sítě sociálních služeb, potýká se řada organizací s nižší mírou kontinuity a koncepčnosti. Některé kvalitní a osvědčené projekty společně s koncem podpory zanikají a v obdobích mezi programovými obdobími se neziskové organizace potýkají s ohrožením provozu a udržení zaměstnanců. Nejedná se ovšem o specifikum pouze pro hlavní město, naopak se jedná o fenomén celé České republiky v kontextu financování aktivit a provozu organizací z fondů EU.

“*Nejhorší byly dva roky mezi koncem OP PPR a začátkem OP Z+, odpadla nám třetina financování. I teď tvoří programové financování 30–50 %. Bez fondů by nebyly služby s přesahem do zdravotnictví a humanitárního sektoru.*

– realizátor projektu

Délka udržitelnosti byla opět problematická především u projektů zaměřených na nákup vybavení. Podle některých zástupců projektů nebyla problém délka udržitelnosti, ale spíše administrativní zátěž.

Některé organizace díky projektům navýšily kapacity služby, následně se ovšem potýkaly s nedostatkem prostředků na pokrytí nákladů na provoz. Síťování a využívání lokálních prostředků je ve strategických dokumentech zdůrazňováno, ale v realitě to zůstává na neziskových organizacích. Dlouhodobě budou muset organizace přejít na lokální prostředky, nyní kvůli nastavení financování nemohou strategicky plánovat.

“*Pokud bychom nesehnali další zdroje, tak by některé úspěchy díky projektům přišly vniveč. Zasetí semínka je skvělé, ale bez dodatečných podpůrných aktivit to spíš fungovat nebude. Systém není nastavený tak, aby podporoval pilotáž a pak to přebíral do vlastního financování.*

Pokud se organizace snaží získat podporu mimo EU, tak není zájem financovat provozní návaznost. Opakované žádání o aktivity pro vytvoření místa bere organizaci energii i peníze. Neziskovky přitom často suplují funkci, kterou město neplní.

– realizátor projektu

Nejvíce problematické z pohledu udržitelnosti byly projekty zaměřené na sociální podniky a komunitní centra, kde v mnohých případech vzniklé aktivity po skončení doby udržitelnosti zanikly. Problémem byla pandemie COVID-19, absence navazujících zdrojů financování, nezáměr cílové skupiny, či přílišný tlak na inovativnost, která zapříčinila krach některých sociálních podniků. Zástupce úspěšného sociálního podniku uvedl, že se snaží fungovat spíše komerčně, i přesto nejsou schopni pokrýt větší investice nebo nové aktivity jinak než z dotací.

Zásadním problémem je tedy podle zástupců projektů především nesystémovost financování aktivit v sociální oblasti. Tato oblast často není prioritou pro zadavatele a chybí data o problémech. Neziskové organizace tak musí obhajovat oprávněnost svých aktivit, což je dle jejich zástupců demotivující. Koncepčnost by měla podle respondentů vycházet ze strany státu, v současné době ovšem podněty přicházejí spíše od

organizací.

Na druhou stranu podle respondentů mohou mít i zaniklé aktivity přímý vliv na cílovou skupinu (např. nastartování určitého chování, podpoření nových návyků, zlepšení kompetencí) a nastartování spolupráce různých aktérů. Po ukončení projektů tak mohou pokračovat nepřímé aktivity. Jeden ze

zástupců organizací uvedl, že udržitelnost aktivit po ukončení projektu vyřešili přenesením aktivit na místní komunitu.

Udržitelnost v prioritní ose 4

Také v oblasti vzdělávání vyplývá, že po skončení měkkých projektů nemají ředitelé škol prostředky na udržení aktivit. Podle respondentů chybí promyšlené navazující financování, což zdůvodňují mimo jiné nízkou kontinuitou podporovaných aktivit mezi programovými obdobími. Podle některých zástupců škol se mění témata, která jsou podporovaná a není tak možné udržet často velmi kvalitní projekty. Zároveň podle nich chybí vyčlenění finančních prostředků na navazující aktivity, případně na obnovu vybavení. S tím podle ředitelů nepočítá ani MŠMT, což vede k využívání fondů EU jakožto jediného možného zdroje na obnovu vybavení škol. Podobně jako u předchozích oblastí je v rámci udržitelnosti zmiňováno zastarávání vybavení. Školy, které pořídily vybavení z OP PPR, často nemají příslib financování obnovy vybavení. S tím podle ředitelů nepočítá ani Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, což vede k využívání fondů EU jakožto jediného možného zdroje na obnovu vybavení škol.

“*Hodně často se mění směry podpory. V oblasti vzdělávání chybí kontinuita. Bylo mnoho projektů, kde se to povedlo a ty by měly být i nadále podporovány.*

– realizátor projektu

Udržitelnost projektů pohledem respondentů dotazníkového šetření

Do dotazníkového šetření se zapojilo celkem 218 respondentů, kteří měli na starost jeden nebo více projektů se stanovenými pravidly udržitelnosti. U 51 % respondentů doba udržitelnosti stále trvá alespoň na jednom z projektů. Celkem 47 % respondentů potvrdilo, že u projektů se podařila dodržet stanovená doba udržitelnosti. U projektů 4 respondentů nebyla udržitelnost naplněna.

- Pouze 4 respondenti uvedli, že výsledky projektu nedaří udržovat dle záměru v žádosti o podporu. Ani jeden z nich nenasdílel důvod neúspěchu.
- Většina respondentů by preferovala kratší dobu udržitelnosti. V ideální případě by délka udržitelnosti měla dle respondentů trvat 1-2 roky (31 %) nebo 3-4 roky (40 %). Menší část respondentů (17 %) by pravidla udržitelnosti vůbec nestanovovala.
- Celkem 64 % respondentů má pro své projekty alespoň částečně zajištěné financování. Nejčastěji se jedná o veřejné zdroje (41 %), dotace (31 %) nebo soukromé zdroje (20 %). Jednotky příjemců využijí i jiné zdroje, např. financování z vlastní doplňkové činnosti nebo příspěvků od rodičů.
- I přes případné problémy je celková zkušenost s projektem/programem pozitivní. Pokud by byla možnost realizovat projekty znovu, využilo by tuto možnost 87 % respondentů.

Potenciální efekty v budoucnu

Potenciální efekty projektů bez stanovené doby udržitelnosti byly zjišťovány v rámci dotazníkového šetření a následných fokusních skupin. Do dotazníkového šetření se zapojilo celkem 180 respondentů, kteří realizovali alespoň jeden projekt bez stanovené doby udržitelnosti. Na blíže směřované otázky odpovědělo 89 z nich.

U většiny (78 %) respondentů pokračují aktivity i po skončení projektů. Pokud aktivity pokračují, pokračují všechny (32 %) nebo alespoň z větší části (38 %). Pokud aktivity nepokračovaly nebo pokračovaly jen v omezeném rozsahu, zpravidla byl důvodem nedostatek finančních prostředků nebo administrativních kapacit. Případné pokračování aktivit je financováno z veřejných zdrojů (55 %) a dotací (43 %). Zbylí respondenti pro pokračování svých projektů využívají i soukromé zdroje (25 %), případně vlastní prostředky nebo dary.

I přes případné problémy nebo ukončení aktivit po ukončení projektu je celková zkušenost s projektem/programem pozitivní. Pokud by byla možnost realizovat projekty znovu, využilo by tuto

možnost 75 % respondentů. Níže jsou uvedeny postoje respondentů, kteří realizovali projekty naplňující dané specifické cíle (někteří respondenti realizovali projekty naplňující více SC).

Šetření projektů se stanovenou dobou udržitelnosti⁹⁴ ukázalo, že u většiny (94 %) projektů se daří udržovat dopady projektu i po jeho skončení. Případné bariéry spojené s udržením výsledků projektu respondenti nespecifikovali. Bez ohledu na typ projektu respondenti preferují spíše kratší dobu udržitelnosti, 70 % považuje za ideální dobu udržitelnosti 1–4 roky.

Pro podstatnou část projektů (69 %) mají respondenti zajištěné alespoň částečné financování. Aktivita jsou financovány nejčastěji z dotací (41 % projektů), dále pak z veřejných zdrojů (36 % projektů) nebo ze soukromých zdrojů (22 % projektů).

I přes ojedinělé problémy s udržením efektů po ukončení projektu je zkušenost příjemců převážně pozitivní. Pokud by byla možnost realizovat projekty znovu, využilo by tuto možnost 92 ze 103 dotázaných respondentů (75 % respondentů).

Tabulka 89: Pokračování aktivit ukončených projektů, které neměly stanovenou dobu udržitelnosti, nebo mají ukončenou dobu udržitelnosti.

Specifický cíl	Počet respondentů	Aktivita pokračují	Využívané zdroje ⁹⁵	Ochota realizovat projekty znovu
1.1 Vyšší míra mezisektorové spolupráce stimulovaná regionální samosprávou	2	100 %	VZ 100 %	100 %
1.2 Snazší vznik a rozvoj znalostně intenzivních firem	1	100 %	SZ 100 %	100 %
3.1 Posílení sociální infrastruktury pro integraci, komunitní služby a prevenci	6	100 %	Dotace 50 % SZ 50 % VZ 25 % Jiné 25 %	100 %
3.2 Posílení infrastruktury pro sociální podnikání	1	100 %	SZ 100 %	100 %
3.3 Posílení aktivit pro integraci, komunitní služby a prevenci	38	69 %	VZ 56 % SZ 56 % Dotace 56 % Jiné 33 %	78 %
4.1 Navýšení kapacity a zkvalitnění předškolního, základního a středního vzdělávání a zařízení pro poskytování péče o děti do 3 let	26	69 %	VZ 61 % SZ 11 % Dotace 33 % Jiné 6 %	77 %
4.2 Zvýšení kvality vzdělávání prostřednictvím posílení inkluze v multikulturní společnosti	120	79 %	Dotace 46 % VZ 44 % SZ 26 % Jiné 8 %	84 %

⁹⁴ Do dotazníkového šetření se zapojilo celkem 103 respondentů, kteří realizovali alespoň jeden projekt, který má již ukončenou udržitelnost (celkem 143 projektů s ukončenou udržitelností).

⁹⁵ VZ = veřejné zdroje, SZ = soukromé zdroje.

Specifický cíl	Počet respondentů	Aktivity pokračují	Využívané zdroje ⁹⁵	Ochota realizovat projekty znovu
4.3 Zvýšení dostupnosti zařízení péče o děti	12	100 %	VZ 100 % Dotace 13 % Jiné 63 %	100 %

Ze šetření vyplývá, že potenciální efekty se týkají především cílové skupiny a změny jejího chování (sociální oblast a vzdělávání). Dále mohou mít projekty do budoucna vliv na spolupráci institucí, proměnu vzdělávání a přístupu pedagogů v návaznosti na vzniklé metodiky a příručky, či rozvoj kompetencí (digitální, budování vztahů, kritické myšlení, podnikavost). Mohou sloužit jako prevence před vznikem sociálně-patologického jednání a vyloučení z trhu práce. Tyto očekávané budoucí efekty byly potvrzeny také během fokusních skupin.

Obecně se ukazuje, že dlouhodobé efekty, které se očekávají do budoucna, nebyly vždy primárním cílem projektů. V oblasti vzdělávání a sociálních služeb se může jednat o nastartování spolupráce různých aktérů, či posílení kompetencí cílových skupin, které mohou mít vliv na jejich další rozvoj a uplatnění nejen na trhu práce. Zároveň se ukazuje, že významný faktor ovlivňující dlouhodobé efekty projektů je kontinuita financování projektů. I velmi přínosné započaté aktivity nemusí mít výraznější dopad, pokud není z čeho je financovat a po určité době zaniknou. Je tedy důležité přemýšlet nad navazujícími zdroji financování.

Naopak část projektů (především investičního charakteru) neočekává další dlouhodobé efekty nad rámec vymezených v projektu. U pilotních chytrých budov škol je možné předpokládat větší zájem studentů a větší prestiž školy. Konkurenceschopnost škol nebyla brána jako relevantní dlouhodobý efekt vzhledem k nedostatku míst na pražských středních školách. Tyto pilotní projekty zároveň mohou být inspirací pro další projekty a mohou být základem pro nový standard přestavby objektů ve veřejném sektoru.

V oblasti podpory podnikatelských inkubátorů je předpokládaným dlouhodobým efektem zvýšení počtu týmů či firem, kterým je pomáháno. Zároveň dochází k postupné integraci některých inkubátorů jakožto stabilní organizace, kolem které dochází ke shlukování podnikatelských aktivit a síťování aktérů. V tomto ohledu ovšem byly úspěšné pouze některé inkubátory. Tyto poznatky vyplývají nejen ze závěrů dotazníkového šetření a fokusních skupin, ale také z expertních panelů.

4. část

Hlavní závěry a doporučení

10. Hlavní závěry a doporučení

V této kapitole shrnujeme hlavní zjištění a na ně navazující doporučení, které dělíme podle závažnosti a typu na obecná, administrativní a tematická.

1

Obecné: S ohledem na snižující se alokaci finančních prostředků, které Praha pravděpodobně v programovém období 2028+ může obdržet, je zapotřebí přistoupit k tematické koncentraci.

Vzhledem k vývoji prostředků určených na strukturální fondy (a teoretickou možnost přistoupení nových členských zemí) se pro budoucí programové období dá očekávat, že alokace pro Českou republiku klesne.

Doporučujeme proto přistoupit k tzv. tematické koncentraci, tj. výběru několika málo témat, která budou v novém programovém období podporována. To umožní využít alokaci účelně na oblasti, které jsou buď strategické, nebo obtížně podporovatelné z běžných veřejných rozpočtů. Z evaluace vyplývá, že podporovanými tématy by mohla být doprava (tramvajové a trolejbusové tratě), vzdělávání (OMJ a vybavenost škol a kapacity), klima (zeleň a energetické úspory), případně marketing vědy. Konkrétní témata je třeba vydefinovat v souladu se strategickým směřováním Prahy.

Obecné: Je třeba důsledně stanovit dlouhodobé priority Prahy pro klíčové oblasti a rozhodnout o zdrojích jejich financování.

Praha disponuje mnoha obecnými i tematickými strategickými materiály, na které je financování z fondů EU formálně navázáno. **V praxi však k řízení implementaci strategií prostřednictvím projektů příliš nedochází.** To má důsledek v nahodile podporovaných aktivitách, které sice mají dopady na konkrétní organizaci či cílovou skupinu, ale ke strategickému posunu v dané oblasti nedochází.

Do budoucna doporučujeme i v souvislosti s tematickou koncentrací lépe definovat strategické priority města, které jsou reálně podporovatelné z fondů EU a koncentrace finančních prostředků bude přiměřeně vysoká tak, aby docházelo ke strategickému posunu. Definovat žádoucí konkrétní budoucí stav, ke kterému by se mělo prostřednictvím fondového financování dojít. Program podpory definovat dostatečně obecně tak, aby konkrétní opatření mohla být detailně specifikována v jednotlivých vyhlášených výzvách.

2

3

Obecné: Pokud nebude i vzhledem k výši alokace logické vyjednávat pro období 2028+ vlastní operační program, je nezbytné zajistit pozici Prahy v národních operačních programech.

S ohledem na snižující se alokaci strukturálních fondů reálně může nastat situace, kdy se vyjednávání vlastního programu pro Prahu stane neekonomickým. Situace tedy bude obdobná jako v aktuálním programovém období 2021–2027, kdy příjemci z hlavního města čerpají finanční prostředky v rámci národních operačních programů.

V dalším období proto doporučujeme zajistit pozici Prahy v národních OP (specifické podmínky, velikost). V aktuálním období jsou některé národní programy (např. OPZ+, IROP+) nedostatečně přizpůsobené specifickým Prahy (např. že městské části nemohou nic vlastnit), což snižuje absorpční kapacitu.

Administrativní: V případě vlastního programu pro Prahu je žádoucí zajistit obdobný přístup řídicího orgánu k žadatelům a příjemcům.

Kvalita personálu řídicího orgánu OP PPR byla **hodnocena jako velmi vysoká, příjemci ocenili lidský přístup a velmi individualizovanou péči**. Řídicí orgán byl k příjemcům vstřícný, vždy se snažil pomoci nalézt řešení problémů vzniklých v souvislosti s realizací projektů. To se projevilo i na relativně hladké implementaci programu i v průběhu pandemie COVID-19, kdy díky proaktivitě řídicího orgánu jen naprosté minimum projektů ukončilo realizaci.

Doporučujeme maximálně zachovat odborné kapacity pracovníků řídicího orgánu, v případě vlastního programu navíc využít zkušenost pracovníků ze strany žadatele a příjemce, kterou nyní realizují coby účastníci národních operačních programů. Dále dbát na rozvoj odborných kompetencí v jednotlivých oblastech, aby byli pracovníci odbornými partnery příjemce a vypisovali výzvy v souladu se specifiky jednotlivých podporovaných oblastí. Podporujeme možnost více spolupracovat s jednotlivými věcnými útvary na Magistrátu tak, aby podporované aktivity, které vznikly v rámci podpory ze strukturálních fondů, měly zajištěno návazné financování i po ukončení této podpory.

4

Administrativní: Zvážit možnost financování koncepčních návrhů projektů.

5

Z analýzy vyplývá, že připravenost projektů je pro kvalitní implementaci strategických záměrů naprosto zásadní. Dobře připravené projekty také znamenají lepší čerpání programu. Především velké investiční projekty vyžadují množství podpůrné dokumentace, jejíž příprava je v podstatě samostatným projektem.

Doporučujeme proto zvážit možnost financovat i projektovou přípravu, minimálně u projektů strategického charakteru. Případně vytvořit zásobník záměrů, kde je příprava již provedena a záměr je realizovatelný v relativně krátkém časovém horizontu. Do budoucího programu již nesměřovat podporu nepřipravených, politicky neprůchodných záměrů, které není možné v průběhu programového období dokončit. Příkladem takového tématu je v OP PPR podpora P+R parkovišť.

Tematické: Při výběru témat neopomenout i tematické oblasti, které jsou pro Prahu strategicky zásadní.

Podle expertů existují témata, která se pro podporu z fondů EU nehodí (například svým rozsahem a finanční náročností), nebo jsou natolik komplexní či dynamicky se měnící, že relativně rigidní prostředí fondů nepostihne jejich změny v dostatečném časovém rámci. Jedná se například o podporu VaVal.

Přesto doporučujeme tyto oblasti alespoň drobně podpořit v rámci nového programu, spíše pro „publicitní“ účely tak, aby bylo zřejmé, že je VaVal pro Prahu prioritou. Vzhledem k rozsahu předpokládané alokace **doporučujeme volit jednoduché, atraktivní formy podpory, jako jsou například vouchery**. Taková forma podpory bude i v budoucnu pravděpodobně vhodná pro rozvoj vysoce inovativních podniků. Nejen kvůli zjednodušenému vykazování, ale i rychlosti přidělení takové podpory.

Projekty s potenciálem výrazného multiplikačního efektu doporučujeme podporovat z jiných zdrojů, například z programů TA ČR nebo z komunitárních

6

programů EU. Z dat plyne, že v České republice jsou tyto programy nadále velmi málo využívány, a to i přes úspěšnost programů na celoevropské úrovni. Takové programy mají potenciál působit komplementárně k aktivitám financovaným z národních zdrojů a díky tomu maximalizovat efekt evropských veřejných zdrojů pro další rozvoj České republiky.

7

Tematické: Pokud bude jedním z témat podpora sociálního začleňování, je nezbytné zajistit návazné financování provozu nově vzniklých služeb či kapacit, aby nedocházelo k neefektivnímu vynakládání prostředků.

V sociální oblasti bylo z OP PPR podpořeno mnoho nových aktivit, došlo ke vzniku nových komunitních center, sociálních služeb či sociálních podniků. Po ukončení financování z OP PPR však nebylo zajištěno návazné financování provozu takto vzniklých služeb, proto některé z nich zanikly.

Doporučujeme proto, pokud bude jedním z podporovaných témat sociální začleňování a intervence s ním spojené, zajistit návazné financování provozu, případně i údržby a oprav pořízeného majetku. V sociální oblasti jsou typickým příjemcem neziskové organizace, které si nemohou dovolit financovat provoz služby, která je většinou poskytována bez úhrady. Pokud tedy bude podporován vznik a rozvoj takových aktivit, je nezbytné zajistit (například ve spolupráci se sociálním odborem Prahy či městských částí) financování návazného provozu. Záměr podporovat subjekty činné v oblasti sociálního začleňování doporučujeme důsledně komunikovat uvnitř Magistrátu předem, aby se s nově vzniklými kapacitami počítalo při aktualizaci sítě služeb na území hlavního města.

Finanční: Vzhledem k očekávané nižší alokaci prostředků v evropských fondech v příštích letech je vhodné smysluplné, životaschopné projekty podporovat formou finančních nástrojů a to i nad rámec částky vrácené z FN COVID a FN INFIN.

8

V programu byly nově testovány návratné formy podpory, finanční nástroje, konkrétně ve formě zvýhodněných úvěrů prostřednictvím FN Covid a FN INFIN. Otestování bylo vyhodnoceno jako úspěšné, zájem žadatelů byl vysoký a podporované intervence pomohly řešit cílené problémy. Tedy pomohly jak pražským podnikům v obtížích spojených s omezeními podnikání vzniklými kvůli zavedeným vládním opatřením, tak i inovativním podnikům v rozvoji jejich aktivit.

Projekty s potenciálem návratnosti, či projekty s vysokým multiplikačním efektem proto doporučujeme podporovat prostřednictvím finančních nástrojů, například formou zvýhodněných úvěrů, záruk, ale i formou kapitálových vstupů. Tak bude zajištěna nejen vyšší návratnost prostředků, které je možné opětovně využít, ale také lépe řízena smysluplnost projektů. Z dat plyne, že v České republice jsou tyto programy nadále velmi málo využívány, a to i přes úspěšnost programů na celoevropské úrovni. Tyto programy mohou posílit činnosti financované z národních zdrojů, čímž maximalizují dopad evropských veřejných fondů na další rozvoj v České republice.

5. část

Přílohy

11. Přílohy

11.1. PowerBI

Příloha je dodána jako samostatný soubor.

11.2. Případové studie

Příloha je dodána jako samostatný soubor.

11.3. Scénáře rozhovorů, fokusních skupin a expertních panelů

Příloha je dodána jako samostatný soubor.

11.4. Otázky dotazníkového šetření

Příloha je dodána jako samostatný soubor.

11.5. Seznamy grafů, obrázků, tabulek a zkratk

Seznam grafů

Graf 1: Alokované prostředky na OP v programovém období 2014-2020 (v mld. CZK)	24
Graf 2: Kumulativní vývoj celkového počtu realizovaných projektů, podle data ukončení	26
Graf 3: Úspěšnost a finanční podpora projektů v PO1 (k 31. 12. 2023)	33
Graf 4: Posun Prahy ve vybraných ukazatelích inovačního indexu mezi lety 2016–2023	35
Graf 5: Vývoj cílových hodnot specifických programových indikátorů v SC1.1	38
Graf 6: Výdaje na VaV v podnikatelském sektoru	44
Graf 7: Úspěšnost a finanční podpora projektů v PO2 (k 31. 12. 2023)	48
Graf 8: Úspěšnost a finanční podpora projektů v PO3 (k 31. 12. 2023)	66
Graf 9: Úspěšnost a finanční podpora projektů v PO4 (k 31. 12. 2023)	82
Graf 10: Počet a kapacita dětských skupin na území hl. m. Prahy v letech 2015–2024	95
Graf 11: Počet dětí ve věku 0–4 let připadajících na 1 místo v dětské skupině	96
Graf 12: Celkové zdroje připadající na způsobilé výdaje v poměru k alokaci (Zdroj: MS2014+)	112
Graf 13: Objem finančních prostředků v právních aktech o poskytnutí / převodu podpory podle skutečného data zahájení fyzické realizace projektů v mil. Kč dle fondu	119
Graf 14: Plnění programových indikátorů výstupů v PO1-5	120

Seznam obrázků

Obrázek 1: PO v OP PPR	25
Obrázek 2: Pokrytí území hl. m. Prahy projekty podpořenými v rámci PO1	34
Obrázek 3: Inovační index v regionech ČR (2023)	36
Obrázek 4: Teorie změny SC1.1	41
Obrázek 5: Teorie změny v SC1.2	47
Obrázek 6: Pokrytí území hl. m. Prahy projekty podpořenými v rámci PO2	50
Obrázek 7: Místa realizace opatření SC2.1 zaměřených na zvýšit energetickou účinnost pražské hromadné dopravy	54
Obrázek 8: Teorie změny v SC2.1	56
Obrázek 9: Využívání základních funkcí záchytných parkovišť (2022)	60
Obrázek 10: Dopravní výkon (mil. vozokilometrů/rok)	60
Obrázek 11: Bateriový trolejbus na lince 154 (zdroj: DPP)	63
Obrázek 12: Teorie změny v SC2.3	64
Obrázek 13: Pokrytí území hl. m. Prahy projekty podpořenými v rámci PO3	67
Obrázek 14: Teorie změny v SC3.1	72

Obrázek 15: Teorie změny v SC3.2	76
Obrázek 16: Teorie změny v SC3.3	80
Obrázek 17: Pokrytí území hl. m. Prahy projekty podpořenými v rámci PO4	83
Obrázek 18: Teorie změny v SC4.1	88
Obrázek 19: Teorie změny v SC4.2	92
Obrázek 20: Teorie změny v SC4.3	99
Obrázek 21: Video zaměřené na zvýšení povědomí o OP PPR	100
Obrázek 22: Pokrytí území hl. m. Prahy projekty podpořenými v rámci OP PPR	116

Seznam tabulek

Tabulka 1: Přehled metod využitých pro zpracování Závěrečné zprávy	20
Tabulka 2: Počet respondentů dotazníkového šetření	21
Tabulka 3: Rozdělení kapitol závěrečné zprávy dle obsahu a požadavků zadávací dokumentace	21
Tabulka 4: Přehled stavů	22
Tabulka 5: Přehled realizovaných projektů a čerpání financí v OP PPR (ukončeno, k 31. 12. 2023) ..	25
Tabulka 6: Přehled realizovaných projektů a čerpání financí v OP PPR v PO (ukončeno, k 31. 12. 2023)	27
Tabulka 7: Přehled specifických cílů OP PPR	27
Tabulka 8: Hlavní změny v OP PPR	28
Tabulka 9: Přehled realizovaných projektů a čerpání financí v OP PPR (ukončeno / zasmluvněno k 31. 12. 2023)	32
Tabulka 10: Přehled projektů podle typu intervence (ukončeno, k 31. 12. 2023)	32
Tabulka 11: Příjemci v PO1 dle právní formy (ukončeno, k 31. 12. 2023)	33
Tabulka 12: Přehled realizovaných projektů a čerpání financí v SC1.1 (ukončeno / zasmluvněno)	36
Tabulka 13: Příjemci v SC1.1 dle právní formy (ukončeno, k 31. 12. 2023)	37
Tabulka 14: Počet projektů dle cílových skupin v SC1.1 (ukončeno k 31. 12. 2023)	37
Tabulka 15: Plnění cílových hodnot specifických programových indikátorů výsledků v SC1.1	38
Tabulka 16: Přehled realizovaných projektů a čerpání financí v SC1.2 (ukončeno / zasmluvněno k 31. 12. 2023)	42
Tabulka 17: Příjemci v SC1.2 dle právní formy (ukončeno, k 31. 12. 2023)	43
Tabulka 18: Počet projektů dle cílových skupin v SC1.2 (ukončeno k 31. 12. 2023)	43
Tabulka 19: Plnění cílových hodnot specifických programových indikátorů výsledků v SC1.2	43
Tabulka 20: Plnění cílových hodnot společných a specifických programových indikátorů výstupů v SC1.2	44
Tabulka 21: Přehled realizovaných projektů a čerpání financí v OP PPR (ukončeno / zasmluvněno, k 31. 12. 2023)	48

Tabulka 22: Přehled projektů podle typu intervence (ukončeno, k 31. 12. 2023).....	48
Tabulka 23: Příjemci v PO2 dle právní formy (ukončeno, k 31. 12. 2023)	49
Tabulka 24: Přehled realizovaných projektů a čerpání financí v SC2.1 (ukončeno / zasmluvněno,	51
Tabulka 25: Příjemci v SC2.1 dle právní formy (ukončeno, k 31. 12. 2023) Zdroj: MS 2014+	51
Tabulka 26: Počty projektů dle cílových skupin v SC2.1	52
Tabulka 27: Plnění cílových hodnot specifických programových indikátorů výsledků v SC2.1	52
Tabulka 28: Plnění cílových hodnot společných a specifických programových indikátorů výstupů v SC2.1	53
Tabulka 29: Přehled realizovaných projektů a čerpání financí v SC2.2 (ukončeno / zasmluvněno).....	57
Tabulka 30: Příjemci v SC2.2 dle právní formy (ukončeno, k 31. 12. 2023)	58
Tabulka 31: Počty projektů dle cílových skupin v SC2.2	58
Tabulka 32: Plnění cílových hodnot specifických programových indikátorů výsledků v SC2.2.....	58
Tabulka 33: Plnění cílových hodnot společných a specifických programových indikátorů výstupů v SC2.2	59
Tabulka 34: Přehled realizovaných projektů a čerpání financí v SC2.3 (ukončeno / zasmluvněno,	62
Tabulka 35: Příjemci v SC2.3 dle právní formy (ukončeno, k 31. 12. 2023)	62
Tabulka 36: Počty projektů dle cílových skupin v SC2.3	62
Tabulka 37: Plnění cílových hodnot specifických programových indikátorů výsledků v SC2.3.....	63
Tabulka 38: Plnění cílových hodnot společných a specifických programových indikátorů výstupů v SC2.3	63
Tabulka 39: Přehled realizovaných projektů a čerpání financí v OP PPR (ukončeno / zasmluvněno, k 31. 12. 2023).....	65
Tabulka 40: Přehled projektů podle typu intervence (ukončeno, k 31. 12. 2023).....	65
Tabulka 41: Příjemci v PO3 dle právní formy (ukončeno, k 31. 12. 2023)	66
Tabulka 42: Přehled realizovaných projektů a čerpání financí v SC3.1 (ukončeno / zasmluvněno,	68
Tabulka 43: Příjemci v SC3.1 dle právní formy (ukončeno, k 31. 12. 2023)	68
Tabulka 44: Počty projektů dle cílových skupin v SC3.1	69
Tabulka 45: Plnění cílových hodnot specifických programových indikátorů výsledků v SC3.1	69
Tabulka 46: Plnění cílových hodnot společných a specifických programových indikátorů výstupů v SC3.1	70
Tabulka 47: Přehled realizovaných projektů a čerpání financí v SC3.2 (ukončeno / zasmluvněno).....	73
Tabulka 48: Příjemci v SC3.2 dle právní formy (ukončeno, k 31. 12. 2023)	73
Tabulka 49: Počty projektů dle cílových skupin v SC3.2	74
Tabulka 50: Plnění cílových hodnot specifických programových indikátorů výsledků v SC3.2.....	74
Tabulka 51: Plnění cílových hodnot společných a specifických programových indikátorů výstupů v S3.2	75
Tabulka 52: Přehled realizovaných projektů a čerpání financí v SC3.3 (ukončeno / zasmluvněno,	77

Tabulka 53: Příjemci v SC3.3 dle právní formy (ukončeno, k 31. 12. 2023)	77
Tabulka 54: Počty projektů dle cílových skupin v SC3.3	78
Tabulka 55: Plnění cílových hodnot specifických programových indikátorů výsledků v SC3.3	79
Tabulka 56: Plnění cílových hodnot společných a specifických programových indikátorů výstupů v SC3.3	79
Tabulka 57: Přehled realizovaných projektů a čerpání financí v OP PPR (ukončeno / zasmluvněno, k 31. 12. 2023)	81
Tabulka 58: Přehled projektů podle typu intervence (ukončeno, k 31. 12. 2023)	81
Tabulka 59: Příjemci v PO4 dle právní formy (ukončeno, k 31. 12. 2023)	82
Tabulka 60: Přehled realizovaných projektů a čerpání financí v SC4.1 (ukončeno / zasmluvněno, 84	
Tabulka 61: Příjemci v SC4.1 dle právní formy (ukončeno, k 31. 12. 2023)	85
Tabulka 62: Počty projektů dle cílových skupin v SC4.1	85
Tabulka 63: Plnění cílových hodnot specifických programových indikátorů výsledků v SC4.1	86
Tabulka 64: Plnění cílových hodnot společných a specifických programových indikátorů výstupů v S4.1	86
Tabulka 65: Přehled realizovaných projektů a čerpání financí v SC4.2 (ukončeno / zasmluvněno)	89
Tabulka 66: Příjemci v SC4.2 dle právní formy (ukončeno, k 31. 12. 2023)	90
Tabulka 67: Počty projektů dle cílových skupin v SC4	90
Tabulka 68: Plnění cílových hodnot specifických programových indikátorů výsledků v SC4.2	91
Tabulka 69: Plnění cílových hodnot společných a specifických programových indikátorů výstupů v S4.2	91
Tabulka 70: Přehled realizovaných projektů a čerpání financí v SC4.3 (ukončeno / zasmluvněno)	93
Tabulka 71: Příjemci v SC4.3 dle právní formy (ukončeno, k 31. 12. 2023)	94
Tabulka 72: Počty projektů dle cílových skupin v SC4.3	94
Tabulka 73: Plnění cílových hodnot specifických programových indikátorů výsledků v SC4.3	94
Tabulka 74: Plnění cílových hodnot společných a specifických programových indikátorů výstupů v S4.3	95
Tabulka 75: Podpora dětských skupin z OP PPR z hlediska místa poskytování služby	97
Tabulka 76: Plnění cílových hodnot specifických programových indikátorů výsledků v SC5.1	100
Tabulka 77: Plnění cílových hodnot specifických programových indikátorů výsledků v SC5.2	101
Tabulka 78: Plnění cílových hodnot indikátorů výstupů v PO5	101
Tabulka 79: Komplementární vazby v OP PPR	110
Tabulka 80: Výzvy s absorpční kapacitou vyšší než 150 %	112
Tabulka 81: Výzvy s absorpční kapacitou nižší než 75 %	113
Tabulka 82: Úspěšnost projektových žádostí v městských částech	117
Tabulka 83: Objem finančních prostředků v právních aktech o poskytnutí / převodu podpory podle skutečného data zahájení fyzické realizace projektů v mil. Kč:1	118

Tabulka 84: Shrnutí případových studií	135
Tabulka 85: Vazba OP PPR na strategii EVROPA 2020	145
Tabulka 86: Vazba OP PPR na strategii pro ITI PMO	148
Tabulka 87: Vazba OP PPR na Národní RIS3 strategie pro období 2014–2020 a Regionální inovační strategii hl. m. Prahy	150
Tabulka 88: Dodržování horizontálních principů v podpořených projektech	157
Tabulka 89: Pokračování aktivit ukončených projektů, které neměly stanovenou dobu udržitelnosti, nebo mají ukončenou dobu udržitelnosti.	162

Seznam zkratek

Zkratka	Pojem
CAWI	Computer Assisted Web Interviewing (Dotazování na webovém formuláři)
CBA	Cost–benefit analysis (Analýza nákladů a přínosů)
CS	Cílová skupina
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DS	Dětská skupina
EFRR	Evropský fond pro regionální rozvoj
EK	Evropská komise
EO	Evaluační otázka
ESF	Evropský sociální fond
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
EU	Evropská unie
EÚ	Evaluační úkol
ETS	Emissions Trading System
EY	Ernst & Young, s.r.o.
FN	Finanční nástroje
FTE	Full-time equivalent
GIS	Geographic Information System
HDP	Hrubý domácí produkt
HMP, Zadavatel	Hlavní město Praha
HPP	Hlavní pracovní poměr
ICT	Information and communications technology
IPR	Institut plánování a rozvoje
ITI	Integrované teritoriální investice
IROP	Integrovaný regionální operační program
MČ	Městská část
MHD	Městská hromadná doprava
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
MS2014+	Jednotný monitorovací systém
MSP	Malé a střední podniky

Zkratka	Pojem
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NOK	Národní orgán pro koordinaci
NPO	Národní plán obnovy
OMJ	Odlišný mateřský jazyk
OP	Operační program
OP D	Operační program Doprava
OP JAK	Operační program Jana Ámose Komenského
OP PPR	Operační program Praha – pól růstu ČR
OP Z+	Operační program Zaměstnanost
OP ŽP	Operační program Životní prostředí
OZE	Obnovitelné zdroje energie
PMO	Pražská metropolitní oblast
PO	Prioritní osa
PID	Pražská integrovaná doprava
Projekt, Zakázka	Souhrnná závěrečná evaluace OP PPR
P+R	Park and ride
RIS3	Research and Innovation Strategy for Smart Specialisation
ROPID	Regionální organizátor pražské integrované dopravy
SC	Specifický cíl
SVP	Speciální vzdělávací potřeby
TAČR	Technologická agentura ČR
TC	Tematický cíl
TSK	Technická správa komunikací
TZ	Teorie změny
VaV	Výzkum a vývoj
VaVal	Výzkum, vývoj a inovace
ZŠ	Základní škola

11.6. Použitá literatura a zdroje⁹⁶

- ČSÚ. 2023. Ukazatele VaV za Českou republiku celkem. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/ukazatele-vyzkumu-a-vyvoje-2022>.
 - Eurostat. (2023). *Regional Innovation Scoreboard 2023*. Dostupné z: <https://projects.research-and-innovation.ec.europa.eu/en/statistics/performance-indicators/european-innovation-scoreboard/eis>.
 - EY, 2020. Evaluace aktivit v rámci specifického cíle 1.2 OP PPR se zaměřením na podnikatelské inkubátory. Dostupné zde: https://www.penizeproprahu.cz/wp-content/uploads/2016/11/Z%C3%A1v%C4%99re%C4%8Dn%C3%A1zpr%C3%A1va_Inkub%C3%A1tory_final_vcetne-PS.pdf
 - Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy, 2021. *OPERAČNÍ PROGRAM PRAHA – PÓL RŮSTU ČR Verze 8.6*. Dostupné z: https://www.penizeproprahu.cz/wp-content/uploads/2017/02/Programov%C3%BD-dokument-OP-PPR_R6.pdf.
 - Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy. (2021). Operační program Praha – pól růstu ČR (Verze 8.6). Dostupné z: https://www.penizeproprahu.cz/wp-content/uploads/2017/02/Programov%C3%BD-dokument-OP-PPR_R6.pdf.
 - Magistrát hlavního města Prahy. (2016). Výroční zpráva Operačního programu Praha – pól růstu za rok 2015. Dostupné z: https://www.penizeproprahu.cz/wp-content/uploads/2018/05/0_PR5_usneseni_%C4%8D.-15_VZ_fin.pdf
https://www.penizeproprahu.cz/wp-content/uploads/2018/05/0_PR5_usneseni_%C4%8D.-15_VZ_fin.pdf.
 - Magistrát hlavního města Prahy. (2017). Projekt Preference. Dostupné zde: <https://pid.cz/wp-content/uploads/2017/10/Projekt-preference.pdf>.
 - Magistrát hlavního města Prahy. (2017). Výroční zpráva Operačního programu Praha – pól růstu za rok 2016. Dostupné z: https://www.penizeproprahu.cz/wp-content/uploads/2018/05/usneseni_%C4%8D.-29_VZ-v%C4%8D-p%C5%99%C3%ADloh_final1.pdf https://www.penizeproprahu.cz/wp-content/uploads/2018/05/usneseni_%C4%8D.-29_VZ-v%C4%8D-p%C5%99%C3%ADloh_final1.pdf.
 - Magistrát hlavního města Prahy. (2018). Výroční zpráva o implementaci programu rok 2017. Dostupné z: https://www.penizeproprahu.cz/wp-content/uploads/2019/03/V%C3%BDro%C4%8Dn%C3%AD-zpr%C3%A1va-o-implementaci-programu-2017_schv%C3%A1leno-EK.docx.
 - Magistrát hlavního města Prahy. (2019). Výroční zpráva Operačního programu Praha – pól růstu za rok 2018. Dostupné z: https://www.penizeproprahu.cz/wp-content/uploads/2020/01/2_usneseni_%C4%8D.-47_VZ-a-VZFN_n%C3%A1vrh.pdf.
 - Magistrát hlavního města Prahy. (2020). Výroční zpráva o implementaci Operačního programu Praha – pól růstu za rok 2019. Dostupné z: https://www.penizeproprahu.cz/wp-content/uploads/2018/05/1_usnesen%C3%AD-%C4%8D.-57-k-VZ-OP-PPR-a-VZ-FN_final.pdf.
 - Magistrát hlavního města Prahy. (2021). Klimatický plán hlavního města Prahy do roku 2030. Dostupné z: https://adaptacepraha.cz/wp-content/uploads/2021/05/Klimaticky_plan_HMP_2030.pdf.
 - Magistrát hlavního města Prahy. (2021). Výroční zpráva o implementaci Operačního programu Praha – pól růstu za rok 2020. Dostupné z: <https://www.penizeproprahu.cz/wp-content/uploads/2018/05/VZ-OP-PPPR-2020.pdf>.
- 2C analytics. (2022). Závěrečná zpráva

⁹⁶ Odkazy platné ke dni 29. 8. 2024.

KOMUNIKAČNÍ KAMPAŇ OPERAČNÍHO PROGRAMU PRAHA – PÓL RŮSTU ČR. Dostupné z: https://www.penizeproprahu.cz/wp-content/uploads/2022/04/OPPPR_Evaluace_3_zaverecna_zprava_fin.pdf.

- Pawson, R. a Tilley, N. (1997). Realistic Evaluation. Los Angeles, London, New Dehli, Singapore, Washington DC: SAGE Publications [vid. 2022-04-14]. ISBN 978-0-7619-5009-7. Dostupné z: <https://uk.sagepub.com/en-gb/eur/realistic-evaluation/book205276>.
- PROCES, 2019. Evaluace nastavení cílových hodnot vybraných indikátorů v prioritní ose 2 Operačního programu Praha – pól růstu ČR. Dostupné zde: https://www.penizeproprahu.cz/wpcontent/uploads/2016/11/Evaluce_Indikatoru_PO2.pdf
- Youtube, 2021. Znáte pražský operační program Praha – pól růstu (OP PPR)? Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=YQxWTaWEbzY>

EY | Assurance | Tax | Transactions | Advisory

EY je předním celosvětovým poskytovatelem odborných poradenských služeb v oblasti auditu, daní, transakčního a podnikového poradenství. Znalost problematiky a kvalita služeb, které poskytujeme, přispívají k posilování důvěry v kapitálové trhy i v ekonomiky celého světa. Výjimečný lidský a odborný potenciál nám umožňuje hrát významnou roli při vytváření lepšího prostředí pro naše zaměstnance, klienty i pro širší společnost.

Název EY zahrnuje celosvětovou organizaci a může zahrnovat jednu či více členských firem Ernst & Young Global Limited, z nichž každá je samostatnou právnickou osobou. Ernst & Young Global Limited, britská společnost s ručením omezeným garancí, služby klientům neposkytuje. Informace o tom, jak EY shromažďuje a používá osobní údaje, a popis práv, která mají fyzické osoby podle právních předpisů o ochraně osobních údajů, jsou k dispozici na adrese ey.com/privacy. Pro podrobnější informace o naší organizaci navštivte prosím naše webové stránky ey.com.

© 2024 Ernst & Young, s.r.o. | Ernst & Young Audit, s.r.o. | E & Y Valuations s.r.o.

EY Law advokátní kancelář, s.r.o.
Všechna práva vyhrazena.

ey.com